

**ИЗБРАНА
СВЕТОВНА
ФАНТАСТИКА**

ФАНТАСТИКА

41

ПРЕМИЕРА!

Междувездна археология,
изпълнена с тайнства
и несекващо напрежение

ДЖАК МАКДЕВИТ

**МАШИНИТЕ
НА БОГА**

БАРД

ИЗДАТЕЛСТВО
БАРД

ДЖАК МАКДЕВИТ МАШИНИТЕ НА БОГА

Превод: Мария Думбалакова

chitanka.info

Преди 200 години човешките същества правят изненадващо откритие в далечните точки на Слънчевата система: огромна статуя на чуждопланетно същество с надпис, който не може да бъде разчетен. Сега, когато полетите са по-бързи от скоростта на светлината, хората откриват и други останки от расата на така наречените „Създатели на Монументи“ — всяка от тях различна от останалите и всяка сама по себе си невероятно красива. Но с изключение на няколко следи от стъпки по повърхността на спътника на Юпитер Япет, няма никакви други знаци за мистериозната раса, която е оставила Монументите след себе си.

ПЪРВА ЧАСТ
ЛУНЕН ИЗГРЕВ

1.

Куракуа. 28-а година на Експедицията, 211-и ден. Четвъртък, 29 април, 2202 г.; 06:30 ч. местно време.

Почти за една нощ цялото население на този свят беше загинало. Това се беше случвало два пъти: някъде около 9000-та година преди новата ера и още веднъж — осем хиляди години по-късно. И точно този факт, осъзнат насън, бе събудил Хенри.

Сега лежеше и мислеше как времето им е изтичало и как в крайна сметка те са знаели за аномалията на луната си. И как са си давали сметка за това и към края всичко е останало само в митовете. Но бяха знаели за Оз. Арт беше намерил една монета, която не оставяше съмнение за това — на нея имаше квадратче в Западното море, точно на ширината, където се намиреше Оз.

Чудеше се дали предположението на Линда, че през ерата на Долния храм са били познати оптичните инструменти, ще се окаже вярно. Или просто местните са имали много добро зрение.

Защото ако жителите на Куракуа бяха наблюдавали луната си през телескоп, нямаше как да не са видели града в центъра на обширната равнина. Дългите му широки улици, редиците сгради и площадите. И масивната защитна стена, разбира се.

Той се размърда в леглото. В крайна сметка Оз щеше да изплува от митологията и литературата на Куракуа. „Когато съберем достатъчно материали. И когато изучим езиците.“

Не, нямаше да има достатъчно време.

Град ли? Всъщност само една скала, умело обработена, за да създаде илюзията за град. Ето това беше истинската загадка. А обяснението за Оз беше погребано заедно с расата, обитавала този свят. Раса, създавала сложни култури и развила философски системи, просъществували десетки хиляди години. Но геният ѝ не се беше проявил в областта на технологиите, които така и не бяха надминали нивото на деветнайсетия век на Земята.

На вратата се заблъска.

— Хенри? Спиш ли?

— Не. — Той стана и отвори. — Влязохме ли?

— Да...

— Дай ми само две минути. Не мислех, че ще стане толкова бързо.

— Мислим, че е непокътнат — каза доволно Франк Карсън.

— Добре. Адски добре. — Хенри запали лампата. — Ти видя ли го?

— Само надзърнах. Пазим го за теб.

— Благодаря. — Изтърканата лъжа го развесели. Знаеше, че всички са се натикали вътре. А сега щяха да се преструват, че шефът ще осъществи грандиозното влизане.

В археологическите екипи на Академията Хенри Джейкъби беше известен като голям чудак. Както шеговито бе отбелязала Линда Томас, той винаги изглеждаше така, сякаш отгоре му е паднал цял товар старо желязо. Сбръчкан и отпуснат, побелял, че и кривоглед — може би от непрекъснатото виране в идеограмите. Но пък всички го харесваха, жените мряха да се омъжват за него (имаше четири бивши съпруги), а хората, които го познаваха добре, биха го последвали и в смъртна битка.

Беше съвършен професионалист. Също като древните палеонтолози, които са можели да възстановят цял бронтозавър от една костица от коляното, Хенри можеше да конструира цяло общество от една урна.

Морското дъно беше нашарено с маркиращи пътя лампи. Слънчевата светлина се губеше във водата и Храмът тънеше в полумрак. Двамата облякоха броните, нагласиха реактивните двигатели и Хенри потри ръце от задоволство.

Карсън изпъна рамене и застана мирно. Беше едър човек с квадратна челюст и пронизващ поглед, който виждаше света ясно разграничен на черно и бяло. Това, че е полковник от запаса от армията на Северноамериканския съюз, не би изненадало никого, пък и си му личеше.

— Това е само началото, Хенри. Продължавам да настоявам, че трябва да останем тук. Какво ще направят, ако откажем да си тръгнем?

Хенри въздъхна. Карсън не разбираше от политика.

— Ще натиснат много здраво Академията, Франк. И когато двамата с теб се върнем у дома, ще се озовем отново в класната стая. И вероятно ще трябва да се защитаваме пред съда.

— Трябва да си готов да поемаш рискове за онова, в което вярваш, Хенри.

Той всъщност беше обмислил тази възможност. Освен Земята на човечеството бяха известни още три свята, дали началото на цивилизации. Една от цивилизациите — на ноките на Инакадемери — продължаваше да се държи. Обитателите на Пинакъл бяха измрели преди седемстотин и петдесет хиляди години.

И Куракуа.

Куракуа беше, разбира се, истинска златна мина. Пинакъл беше изчезнал преди прекалено много време, а при ноките възможностите за проучване бяха твърде ограничени. Но тук дори студентите откриваха погребани градове, разгадаваха причините за някоя масова миграция и проследяваха развитието на неизвестни преди цивилизации. Това беше златният век на археологията. Хенри Джейкъби разбираше колко е важно да се спаси този свят, но нямаше никакво намерение да рискува нечий живот в усилията си да направи това. Беше твърде стар за подобно нещо.

— Маги знае ли, че сме влезли?

— Отидоха да я доведат. Бедната, не може да си почине като хората.

— Ще си почине, когато се махнем оттук. — Маги беше главният му филолог. Направо разбиваше всеки код. Разчиташе и Невъзможните надписи. Лампичката на лявата му китка просветна в зелено и той активира енергийното поле.

Видимостта навън беше много слаба. Бяха твърде близо до брега и водата постоянно беше пълна с пясък, така че човек рядко можеше да види целия Храм.

Храмът на ветровете.

Шегичка. Храмът беше потънал при земетресение преди четиристотин години. Преди това беше служил за военностратегически пост, беше давал подслон на множество величия, бил е място за поклонение на пътници — дълго време преди човеците да бяха положили първите тухли на Ур или Ниневия.

Sic transit.

Пред него се стрелкаха риби, придружаваха го. Встрани, вляво, се размърда нещо голямо. Карсън насочи натам една лампа, но светлината мина през него. Беше нещо като желе. Доста безобидно. Нагъна се, разтвори се като цвете и продължи да плува нехайно по пътя си.

Пред храма имаше широка колонада. Спряха до една от колоните — една от десетте, останали прави. От общо дванайсет. Никак зле за място, претърпяло земетресение.

— Франк — нахлу в слушалките му гласът на Линда. Беше доволна. И имаше защо — тя беше планирала тази част от разкопките. Предположенията ѝ се бяха оказали верни и така бяха успели да навлязат доста преди определеното по график време. Предвид обстоятелствата, спечеленото време беше съдбоносно.

— Хенри е с мен — каза Карсън. — Идваме.

— Поздравления, Линда — обади се и Хенри.

Входът на Храма беше широко отворен. Вмъкнаха се плувайки в главната зала. Множество редици от цветни лампи очертаваха пътя в мрака.

— Синьо — каза Карсън.

— Знам.

Заплуваха покрай сините лампи към дъното на залата. От покрива на Храма бяха останали само няколко парчета. Сивата светлина от повърхността изглеждаше мазна и плътна над весело просветващите маркиращи лампи.

Хенри беше в много лошо състояние. Плуването го изморяваше, но беше заявил, че използването на реактивните двигатели във вътрешността на разкопките е твърде опасно. Трябваше да се съобразява с правилата, които сам беше наложил.

Просветващата синя линия направи остър завой наляво и се гмурна в една дупка на пода. Той чуваше по общия канал гласовете на Линда, Арт Гибс и някои от останалите. Смееха се, окуражаваха го да продължава и се поздравяваха за находката.

Той заплува по входния лабиринтообразен тунел. Карсън го следваше и го увещаваше да не бърза, докато най-накрая Хенри загуби търпение и го помоли да млъкне. Заобиколи последната извивка и видя пред себе си светлини.

Подредиха се да го посрещнат. Трифон Павлович — здрав руснак с огромен бял мустак — направи лек поклон; Карл Пикенс се усмихна широко; Арт Гибс се носеше гордо около Линда.

Линда Томас беше едно червенокосо динамо, което знаеше какво прави, нямаше нищо против да споделя славата с колегите си и те до един я обичаха. Стоеше над една шахта и му махаше да се приближи. Когато стигна до нея, тя му стисна ръката и полетата им просветнаха.

— Добре — каза той рязко, — хайде да видим до какво сме се добрали.

Някой напъха в ръката му фенер.

Той го насочи надолу към тъмнината, видя гравюри и барелефи и се спусна в една огромна зала. Стените бяха плътно отрупани с рафтове и дърворезби. По лавиците имаше множество предмети. Трудно беше да се види какви точно.

Екипът го последва. Трифон ги предупреди да не пипат нищо.

— Трябва да се направи скица, преди да преместим каквото и да било.

„Знаем, Три.“

По стенните дърворезби заиграха светлини. Различи някакви животни, но не и „хора“. Скулптури на мислещите видове бяха редки, с изключение на светите места, във всяка епоха и сред повечето от техните култури. Сякаш имаше някаква забрана за улавянето на собствения им образ в камък или дърво. Причина за това сигурно имаше, разбира се, но още не я бяха открили.

Подът беше покрит с половин метър тиня.

Имаше отвори, водещи и към други зали. В слушалките му отекваха щастливи гласове:

— Това е било използвано за маса.

— Символите са касумелски, нали?

— Арт, виж това.

— Мисля, че отзад има още.

— Тук, вижте тук.

Линда вдигна лампата си към един барелеф, изобразяващ три фигури на куракуатяни. Трифон внимателно докосна лицето на един от образите, прокара пръсти по скулите му и отвора на устата. Обитателите на Куракуа бяха били топлокръвни, двукраки, покрити с козина същества с едва забележими черти на влечуги. Нещо като

алигатори с лица. Тези бяха облечени. До тях стоеше и някакъв четириног звяр.

— Хенри — повика го тя.

Фигурите бяха величествени. Излъчваха сила и достолепие.

— Богове ли са? — попита той.

— Че какво друго? — намеси се Три.

— Не съвсем — каза Линда. — Това е Телмън, Създателката. — Тя посочи централната фигура — Великата майка. А това са двете ѝ лица — Разум и Страст.

— Великата майка? — изненада се Хенри. По времето на гибелта си обитателите на Куракуа бяха почитали едно върховно мъжко божество.

— Матриархалните общества са били широко разпространени тук — каза Линда. Три правеше снимки и Линда застана да позира до фигурата. — Ако някога успеем да направим свестен анализ на Долния храм — продължи тя, — ще открием, че това е било матриархат. Мога да се обзаложа. Нещо повече, по всяка вероятност ще открием в тази ера и Телмън.

По личния канал на Джейкъби долетя гласът на Карсън:

— Хенри, тук има нещо, което може би ще искаш да видиш.

Карсън бе застанал пред друг барелеф с още фигури на куракуатяни, разположени в отделни живи картини.

— Дванайсет са — каза той със самоуверен тон. — Като християнските изображения на Христовите мъки.

— Мистичен брой.

Фигурите бяха изработени много изкусно. Някои парчета липсваха, други бяха ерозирани с времето, но си личаха добре, рамка след рамка с образите на куракуатяни със същото богоподобно достолепие. Носеха вили, копия и свитъци. А към края се появи страховитото същество с черти наполовина скрити от качулка.

— Смъртта — каза Линда.

„Винаги едно и също — помисли си Хенри. — Тук или във Вавилон, или Ню Йорк. Винаги смъртта.“

— Какво е това? Имаш ли представа?

Линда сияеше.

— Това е историята на Тъл, Спасителя. Ето — тя посочи към първата картина, — тук Тъл приема от Телмън виното на смъртните. А

тук е изобразен зад рало.

Митологията на куракуатяните не беше първата специалност на Хенри. Но той знаеше за Тъл.

— Спасителя — каза той. — Озирис. Прометей.

— Да. Погледни, тук е посещението при ковача. — Тя се носеше покрай фризовете. — Тук вече е битката.

— Хм — обади се Карсън. — Митът е по-късен от този период, нали?

— Засега не сме съвсем сигурни, Франк — отвърна Линда. — А и Храмът може да не е толкова стар, колкото си мислим. Но това не е толкова важно, важен е фактът, че разполагаме с пълна серия картини.

— Превъзходно — каза скептично Хенри. — Ще ни наградят.

Някой попита какво точно представляват.

— Тук — отвърна Линда. — Всичко започва тук. Тъл е пеленаче и разглежда света отвисоко.

— Кръгъл е — намеси се Арт. — Знаели са, че светът е кълбо.

— Това знание е било загубвано и възстановявано на няколко пъти през цялата им история. Както и да е, Тъл завиждал на хората, които живеели в света.

— На куракуатяните искаш да кажеш.

— Да де.

— Защо?

— Не е ясно. Куракуатяните явно са мислели, че е ясно защо един безсмъртен се държи по този начин, но не са, го обяснили. Поне не в архивите, които успяхме да намерим. Ето тук той е заел почетелна поза. Моли майка си за дара на смъртността. Погледнете вселенските протегнати ръце. А тук — тя мина покрай Хенри, за да посочи, — тук той е учител. Тук пък образът му е предаден по време на война. С вдигната ръка. Със свирепо изражение. Дясната му ръка е откъртена. Иначе щеше да държи оръжие — продължи тя. — Имал е един недостатък, защото когато му дали смъртността, не го лишили от всичките му божествени атрибути. Той усещал страданията на враговете си. Освен това е виждал в бъдещето. Знаел е, че го очаква смърт в битка. И е знаел как точно ще стане.

Крокодилският образ на бога-герой също носеше типичното благородство. На един фриз той съзерцаваше смъртността в присъствието на облечената в черна пелерина Смърт.

— В крайна сметка — каза Линда — той моли да бъде върната божествеността му. Тук, погледнете молещите ръце.

Хенри кимна и попита:

— И връщат ли му я?

— Телмън оставила той сам да реши. „Ще изпълня желанието ти. Но помисли добре. Ако продължиш по пътя, който си избрал, хората ще те обичат и почитат, докато ги има на този свят.“ Не е казала „хора“, разбира се, а куракуатяни. — Линда освети последната картина. Тук Тъл вече беше взел решението си и беше облякъл доспехите си за последния бой.

— След смъртта му майка му го наредила сред звездите. — Тя се обърна към Хенри. — Това е поуката от мита. Смъртта е неизбежна. Дори боговете са ѝ подвластни. Като в скандинавската митология. За други пък да я прегърнеш доброволно е истинската мяра за божественост.

В тъмната, загърната в пелерина фигура имаше нещо, което го смущаваше.

— Има нещо много познато в нея — каза Хенри.

— Ами — обади се Карсън. — Просто символ.

— Не. — Той беше виждал този образ и преди. Някъде. — Не е от Куракуа, нали?

— Я повтори!

— Не е от Куракуа. Погледнете я.

— Не, не е — потвърди Линда. — Има ли някакво значение?

— Може би не — отвърна той. — Но я се вгледайте по-внимателно. На какво ви напомня?

Карсън си пое дълбоко дъх и каза:

— Статуята на Япет. Това е един от Монументите.

Скъпи Фил,

Вече разполагаме с пълен комплект от Сезоните на Тъл. Изпращам ти и подробности от дизайна, както и копия на осем надписа на линеен касумелски С. Извадихме голям късмет: мястото е в отлично състояние, като се има предвид, че е било в близост до морето през по-голямата

част от съществуването си и под водата през последните няколко века.

Ако имахме време, щяхме да го отпразнуваме както подобава. Но вече сме съвсем близо до края. След няколко седмици ще сме обърнали всичко в земни матрици. Всъщност ние сме последният екип, останал на Куракуа. Всички други си заминаха. Хенри, Бог да го благослови, няма намерение да тръгне, докато не натиснат бутона.

Както и да е, твоят вундеркинд попадна на златна мина. Хенри предполага, че ще нарекат новата библиотека на Академията с моето име.

Линда

Линда Томас

Писмо до научния ѝ ръководител доктор Филип Бертолд от Университета в Антиох. Датата е от 21-вия ден на 28-ата година от Експедицията на Куракуа. Получено в Йелоу Спрингс, Охайо на 28 май, 2202 г.

2.

Принстън. Четвъртък, 6 май, 2202; 17:30 ч.

Хъч загаси мотора и светлините и загледа как първата вълна служители се разотива. Повечето се насочиха към гарата — издигната платформа, забулена от проливния дъжд, други забързаха да се подслонят в Тарпли Билдинг и само малцина — най-заможните — се втурнаха към колите си. Небето се бе схлупило над паркинга, осветен от уличните лампи и фаровете на колите.

В кабинета му светеше, но щорите бяха спуснати. Сградата бе грозна, блок от бетон и стъкло, и подслоняваше правни кантори, застрахователни агенти и нехранимайковци спекуланти. Не беше място, което човек да свърже с каквато и да било романтика. Но за нея самият факт, че е тук, че просто я вижда, беше вълнуващ.

Хората се трупаха на изходите, вдигаха яките си, бореха се с чадърите си. Премигнаха и няколко енергийни полета. Коли се отправяха към пътищата със светнати фарове и включени чистачки.

Хъч седеше неподвижно и чакаше лампите да угаснат, чакаше Кал Хартлет да се появи на улицата и се чудеше какво ще направи тя самата, когато се срещнат. Ядосваше се при самата мисъл, че е тук. Беше крайно време да остави нещата на самотек, но вместо това висеше тук като влюбено девойче. И все пак се надяваше той да промени решението си като я види. Знаеше, че няма да стане, но пък ако не направеше опит, щеше цял живот да се разкайва, че не е опитала.

Сви се на седалката и се загледа в дъжда и нощта.

Той ѝ се беше обяснил в любов горе, в кабинета. Беше кандидатствала за работа и бяха останали заедно чак до зори.

Колко далечно ѝ изглеждаше всичко това сега. Тогава имаше много полети, но дори когато свършиха, всичко изглеждаше възможно. Тогава.

Влакът се появи в далечината — нишка ярки светлини на фона на мрака. Няколко души се втурнаха бързо през паркинга. Влакът

приблѳжи с дълъг бавен завой и удари спирачки.

Кал се занимаваше с финансови анализи в брокерската фирма на „Формън & Дайър“. Много обичаше работата си, обичаше да се занимава с числа. И беше очарован от нейната професия. „Моят звезден пилот.“ Обичаше да слуша разказите ѳ за далечни светове, беше я накарал да обещае, че някой ден ще го вземе със себе си. Поне на Луната. Имаше сиви очи, кестенява коса и красиви бръчки, причинени от смях. И я обичаше.

Лампите в кабинета му угаснаха.

Живееше на осем преки оттук и беше луд на тема фитнес, така че дори във време като това сигурно щеше да се прибере пеш.

Влакът потегли, ускори и изчезна в дъжда.

Постоянният поток от хора изтъня, докато останаха един-двама. Тя изгледа последните: няколко магнаха на чакащите ги коли, а двама се втурнаха към гарата.

И тогава той се появи на вратата. Дори от такова разстояние и в полумрака тя не можеше да го сбърка.

Пое дълбоко дъх.

Кал пхна ръце в джобовете на мекото си кафяво сако и закрочи бързо през паркинга.

Тя се поколеба, после запали двигателя. Колата премина безшумно по настилката и спря до него. До последния момент Хъч не беше сигурна дали няма да завие и да си тръгне.

Той я видя. Прозорецът беше смъкнат и дъждът плющеше в колата. Кал изглеждаше стъписан, зарадван, но и смутен.

— Хъч? — Той се вторачи в нея. — Какво правиш тук?

— Да те откарам ли?

— Не знаех, че си се върнала.

— Върнах се. Влизай, целият ще прогизнеш.

— Да, благодаря. — Той се качи в колата. Афтьршейвът му беше същият. — Как си?

— Добре. А ти?

— Чудесно. — Говореше спокойно. — Изглеждаш добре.

— Благодаря.

— Но ти винаги изглеждаш добре.

Тя се усмихна пак, този път по-топло, наведе се и го целуна по бузата. Още отначало Кал ѳ се бе сторил доста глуповат, но пък я беше

развълнувал по някакъв първичен начин. Сега обаче излъчваше увереността на шеф, и то голям шеф. Как и кога беше станала тази промяна?

— Просто се отбих. — Преглъщане. — Да те видя. — В коя приказка младоженците спяха с меч помежду си? Тя сякаш усети меча — остър и смъртоносен. И студен.

— Хъч, трябва да ти кажа нещо.

„Прям, както винаги“ — помисли си тя.

— Жениш се.

Той се ухили с глуповатата приятелска лукава усмивка, която беше привлякла преди две години. Тази вечер тя изразяваше облекчение. Най-лошото вече беше минало.

— Как разбра?

Тя сви рамене.

— Казаха ми го само десет минути след като кацнах.

— Съжалявам. Щях да ти го кажа сам, но не знаех, че си се върнала.

— Не се притеснявай. Коя е? — Тя заобиколи една дълбока локва на изхода и сви по Харингтън Авеню.

— Казва се Тереза Пепърдил. Като теб е: използва фамилното си име. Всички я наричат „Пеп“. Учителка е.

— Привлекателна е, разбира се.

— И в това отношение е като теб. Знаеш, че съм по красивите жени. — Искаше да направи комплимент, който обаче беше много тромав и поради това болезнен.

Хъч не каза нищо.

Той гледаше встрани.

— Какво друго да ти кажа? Живее в южната част на Джърси и доколкото знам, няма намерение да се маха оттам. — Звучеше така, сякаш се защитава.

— Е, честито.

— Благодаря.

Тя сви наляво по 11-а. Жилището на Кал беше точно пред тях, в един блок, проектиран така, че да прилича на крепост. Вимпелите висяха мокри и отпуснати.

— Слушай — каза тя, — защо не спрем някъде да пийнем по едно? — За малко да добави „за доброто старо време“.

— Не мога — отвърна той. — След малко ще дойде. Трябва да се пооправя.

Хъч спря до бордюра пред входа му. Искаше да се махне, да прати всичко по дяволите, да не се поставя сама в неловко положение. Вместо това каза:

— Кал, все още имаме време. — Говореше толкова тихо, че не беше сигурна дали я е чул.

— Не. — Той не я поглеждаше. Беше очаквала гняв, може би горчивина, тъга. Нищо подобно. Гласът му бе съвсем безразличен. — Никога не сме имали време. Никога.

Тя не каза нито дума. Приблужи се някакъв мъж с куче, изгледа ги любопитно, позна Кал, махна за поздрав и отмина.

— Все още можем да направим нещо — каза тя. — Ако го искаме достатъчно силно. — Задържа дъха си и с внезапно вцепенение осъзна, че се страхува той да не каже „да“.

— Хъч... — Той я хвана за ръката. — Та ти никога не си тук. Аз просто ти запълвам времето между полетите.

— Моите намерения не бяха такива.

— Но точно това се получава. Колко пъти вече сме го водили този разговор? Нощем гледам небето и знам, че си някъде там. Как по дяволите ще можеш да се установиш на едно място и да прекараш остатъка от живота си в Принстън? Че и деца да отгледаш?

— Бих могла да го направя. — Още една лъжа. Явно в момента беше включила на автопилот.

Той поклати глава.

— Дори когато си тук, не си тук. — Очите му най-сетне срещнаха нейните. Погледът му беше суров и я държеше на разстояние. — Кога е следващият ти полет?

Тя стисна ръката му, не усети никаква реакция и я пусна.

— Следващата седмица. Ще евакуирам екипа на Академията на Куракуа.

— Все същото, нали?

— Виж, Кал...

— Не — прекъсна я той. — Виждам съм очите ти, когато заговориш за онези места, Хъч. Знам какво става с теб, когато се приготвяш за тръгване. Известно ли ти е, че обикновено не можеш да дочакаш да се махнеш? Според мен ти никога няма да можеш да се

установиш на едно място. — Гласът му трепереше. — Хъч, аз те обичам. И винаги е било така. Така и ще бъде, макар че повече няма да го казвам. Бих дал всичко за теб. Но ти си недостъпна. В крайна сметка би ме намразила.

— Никога!

— Напротив. И двамата знаем, че ако кажа: „Добре, хайде да започнем всичко отначало“, ти се обаждаш на еди-кой си, казваш му, че няма да заминеш за Куракуа, където и да се намира това, и веднага ще съжалиш за стореното. Веднага. Но ще ти кажа и още нещо: когато изляза от колата, а ти ми махнеш за сбогом и потеглиш, ще се почувстваш облекчена. — Той я погледна и се усмихна. — Хъч, Пеп е добра жена. Би ти харесала. Радвай се за мен.

Тя кимна. Бавно.

— Трябва да вървя. Дай една целувка за спомен.

Тя успя да докара една усмивка. Видя отражението ѝ на лицето му.

— За спомен — каза тя и впи устни в неговите.

Няколко минути по-късно, когато зави по околоръстното на север, реши, че той не е прав. Поне за момента тя изпитваше само съжаление.

Остров Амити, Мейн. Петък, 7 май; 20:00 ч.

Ураганите бяха най-любимото време на Емили. Наслаждаваше се на това да сяда пред камината с чаша „Кианти“, да слуша как вятърът вие около централния купол и да гледа как дърветата се огъват. Беше влюбена в тях, макар че от година на година ставаха все по-силни и все по-лакоми, че рушаха брега и островът постепенно потъваше.

Може би тъкмо затова ги обичаше толкова: те бяха част от сложния механизъм на постоянно покачващи се морета, отдръпващи се гори и напредващи пустини, който най-накрая беше принудил неохотните политици да започнат да действат след тривековно пренебрегване на проблема. Може би твърде късно, поне за нея. Но в дълбокия гърлен рев на бурите тя чуваше гласа на планетата.

Ричард Уолд беше поразен от нея при първата им среща.

Това беше станало по времето, когато археологията се занимаваше още само с разкопки на Земята. Седяха един срещу друг на един семинар по хетска скулптура. Той беше пренебрегнал скулптурата, но пък беше преследвал Емили през цели три континента, включително в някои от най-мизерните кръчми в Средния изток.

След смъртта ѝ не се беше оженил повторно. Не че не беше успял да се съвземе от загубата или че не беше си намирал други. Но онова, което беше преживял с нея, никога не се повтори, дори за миг. Страстта му към Емили беше намалила до минимум дори любовта му към древното знание. Не вярваше, че някога ще намери подобна жена.

Нейна беше идеята да се установят в Мейн, достатъчно далеч както от окръг Колумбия, така и от Ню Йорк. Тук той беше написал „Вавилонско лято“, книгата, която го направи известен. Тук бяха прекарали Деня на благодарността, наблюдавайки буря подобна на тази, когато дойде съобщението, че вече може да се пътува до звездите. (По онова време нито Ричард, нито Емили разбираха какво му е толкова специалното на това, а още по-малко как то щеше да промени професията им.) Беше точно две седмици преди тя да загине на път за семейството си, което искаше да посети преди празниците.

Дъждът биеше в прозорците. Смърчовете в двора и в двора на Джаксън отгатак улицата се превиваха. Вече нямаше такова нещо като сезон на ураганите. Те се появяваха по всяко време на годината. От 1 януари този беше седмият. Бяха го нарекли Гуен.

Ричард преглеждаше записките си за Великите монументи — трябваше да напише статия за „Археологически преглед“. Ставаше въпрос за дискусия по въпроса за разочарованието, че човечеството не се приближава до отговора на въпроса за Строителите на монументите след двайсетгодишни усилия. Той твърдеше, че има нещо, което обяснява защо те не могат да бъдат намерени: че без директен контакт те (Строителите) са се превърнали в митична сила. Че вече се знае, че е възможно да се създаде напреднала култура, отдадена на онези аспекти на съществуването, които правят така, че животът да си струва и дори да е благороден. И че това е начин да се обясни мотивацията за издигането на паметници с такава убедителна красота.

А може би щеше да е най-добре, ако човечеството никога не разбере кои са те и ги познаваше само чрез изкуството им. Човекът на изкуството е винаги по-нисш от творението си. Какво в края на

краищата са гръцките скулптори или Сезан и Маримото без произведенията си? Познанието от самия извор едва ли може да доведе до нещо друго, освен разочарование. И въпреки това... И въпреки това какво ли не би дал той, за да седи тази нощ тук, да слуша как бурята хлопа по вратата, да слуша Петата на Бетовен и да си говори с някое от онези същества! За какво си мислеше на върха на онзи хребет? На Хъч ѝ се струваше, че разбира, но какво всъщност ставаше в неговата глава? „Защо дойде тук? Знаеше ли за нас? Да не би просто да се скиташ из Галактиката и да търсиш чудесата ѝ?“

„Сама ли беше?“

Ураганът беше завихрил след себе си двестакилометрови ветрове. По моравата заплющя черен дъжд и разтърси къщата. Над покривите летяха сиви облаци, разкъсвани от сиво-синкави камшици. Металната табела на покрива на аптеката на Стафорд се мяташе и дрънчеше — сигурно пак щеше да се откачи.

Ричард пак напълни чашата си. Беше му хубаво да седи с чаша топло бургундско до очукания еркереен прозорец и вятърът да завихря мислите му. Чувстваше се много по-сам в такова време, отколкото дори на Япет. Обичаше усамотяването. Не разбираше точно как, но това беше свързано със същата страст, която го обземаше, когато се занимаваше с отдавна загинали цивилизации. Или пък слушаше мърморенето на океана по бреговете на времето...

Никъде по света нямаше ритуал за пречистване, който да върши същата работа като ураган от четвърта степен. Пенъбскот Авеню светеше мистично в здрача, сухи листа и мъртви клони се носеха над града със застинала грациозност.

Време да си стоиш вкъщи.

Удоволствието обаче бе съпроводено и от чувство за вина. Бурите постепенно унищожаваша остров Амита. Дори когато океанът беше тих, на неколкостотин метра от брега под водата се виждаше старият път номер едно.

Днес Планкетови го бяха поканили на вечеря — и да остане ѝ за през нощта, заради бурята, но той беше отказал. Планкетови бяха мили хора и често играеше с тях бридж (който беше една от другите му страсти), но той искаше бурята, искаше да остане насаме с нея. Каза им, че работел по важен проект, и им благодари.

Важният проект беше да се загърне с одеялото и да си чете Дикенс. Беше стигнал до средата на „Студеният дом“. Обичаше човечността в книгите на Дикенс и откриваше в тях (с което много развеселяваше колегите си) паралели с Монументите. И в двете според него имаше състрадание и интелигентност, попаднали в една враждебна вселена. И двете бяха напълно оптимистични. И двете бяха създадени от един изгубен свят. А също така и двете използваха отразена светлина, за да постигнат най-ярките си ефекти.

„Откъде ти хрумна пък това, Уолд?“

Картън в „Двата града“. Сам Уелър в „Пикуик“. При Дикенс поуката винаги идва откъдето най-малко я очакваш.

Ричард Уолд беше поотслабнал в сравнение с времето, когато се беше разхождал с Хъч по онзи хребет — все пак бяха минали пет години. Сега следеше теглото си доста по-внимателно, редовно тичаше и пиеше по-малко. Единственото, което му беше останало, бяха жените. А също и Монументите.

За смисъла на Монументите се бяха провеждали безкрайни дебати от цели легиони теоретици. Експертите обаче правеха нещата толкова сложни, че чак неразбираеми. За Ричард всичко изглеждаше болезнено ясно: Монументите бяха паметници, писма, изпратени през вековете чрез единственото истинско вселенско писание. Здравей и сбогом, страннико. Или както бе казал един поет: „Велик е Великият мрак и нощта е дълбока“. Никога няма да се срещнем с теб. Е, наздраве тогава.

Лицето му беше издължено и слабо, с волева брадичка и сплескан по възможно най-аристократичния начин нос. Приличаше на онези актьори, които играят само ролите на заможни чичовци, президенти или крадци на едро.

Бурята разтърси къщата.

Съседът Уоли Джаксън стоеше до прозореца във всекидневната си, пъхнал палци в колана си, и явно скучаеше. В момента се беше задвижил един проект за укрепването на плажната ивица. Зад проекта стоеше Хари. Бурите рушаха брега и хората просто се предаваха. Цените на недвижимото имущество на острова бяха паднали с двайсет процента само за три години. Никой не вярваше в бъдещето.

От другата страна на Пенъбскот Маккачънови и Бродстрийтови играеха на карти. Картите по време на ураган вече бяха станали нещо

като традиция. Когато предишната година удари Франсис — от пета степен, те бяха останали да играят и след като всички се бяха изнесли. „Водата малко се покачи“ — беше отбелязал равнодушно Маккачън, без да прикрива презрението си към малодушните си съседи. Традиция, нали разбирате, и така нататък.

В крайна сметка Маккачънови и Бродстрийтови, с все картите им, щяха да бъдат отнесени в Атлантическия океан.

Дарвин в действие.

Комуникаторът извънтя и Ричард се потътри през стаята по чорапи, като спря, за да напълни отново чашата си. Нещо изтрополи по покрива.

Съобщение от три страници. Заглавната веднага привлече вниманието му: съобщението беше изпратено от Куракуа.

От Хенри.

Странно.

Той щракна лампата и седна на бюрото.

Ричард,

Намерихме приложеното в Храма на ветровете. Приблизителна възраст около 11 000 години. Фигура номер седем от дванайсет. Митът за Тъл. Франк предполага, че е свързана с Оз. Всичко съвпада, но лично аз не мога да повярвам. Какво мислиш?

Оз?

На следващата страница имаше графика, направена по барелеф. Стилизиран обитател на Куракуа и фигура в пелерина. Страница трета представляваше уголемен вариант на чертите на последната.

Ричард остави чашата си и се вторачи в листа. Това беше Леденото същество!

Не. Не беше.

Махна всичко от бюрото си и затърси лупа. Откъде беше това? От Храма на ветровете. На Куракуа. Оз. Структурата на куракуанската луна беше аномалия, нямаше нищо общо с Великите монументи, освен че и за нея нямаше никакво обяснение. Нито дори предположение.

И все пак... Той намери лупата и погледна. Твърде голяма прилика, за да е просто съвпадение. Съществува беше по-мускулесто, с по-широки рамене. Мъжествено без съмнение. Въпреки това сред гънките на качулката не можеше да се сбъркат чертите.

Но това нещо бе Смъртта.

Съвпадение? Навремето в един индийски храм бе видял фигура, досущ приличаща на отдавна изчезналите обитатели на Пинакъл.

И все пак нещо беше посетило Куракуа. Оз бе доказателството за това, защото куракуатяните така и не бяха достигнали технологии, които да им позволят да напуснат родния си свят.

Но защо персонификация на Смъртта?

От този въпрос го побиха студени тръпки.

Набра образа на луната на Куракуа. Беше гола, без атмосфера, два пъти по-малка от Луната. На сто шейсет и четири светлинни години от Земята. Малко по-малко от един месец път. Най-обикновен малък свят, изпълнен с кратери, равнини и скален прах. Нищо особено, с което да се различава от която и да било друга лунна повърхност. Освен това, че на нея имаше изкуствена структура. Ричард превключи на северното полукълбо, на страната, която винаги беше обърната към планетата. И откри Оз.

Приличаше на голям четвъртит град. Тежък, сив и безсмислен — и съвсем различен от творенията на Строителите.

И въпреки това мнението, че никой друг не би могъл да го постави там, беше широко разпространено. Ричард винаги беше отхвърлял това предположение като напълно абсурдно. Никой не можеше да знае кой още обитава Вселената. Но разкритието около Тъл беше пълно със смисъл.

Обади се в Академията и се свърза с Ед Хорнър. Бяха стари приятели. Тримата с Ричард и Хенри бяха единствените останали от старата гвардия, единствените, които помнеха свързаната изцяло със Земята археология преди Пинакъл. Бяха преминали през големия преход, заедно се бяха увличали по руини на милион години. Хорнър и Уолд бяха сред първите, които се заселиха на Пинакъл. Напоследък и двамата правеха всичко възможно, за да се събират поне от време на време за вечеря.

— Май няма да тичаш тази вечер, а, Ричард? — Това беше намек за бурята. Ед беше малко по-млад от него, едър, сърдечен веселяк с

гъста черна коса, раздалечени кафяви очи и гъсти вежди, които мърдаха и подскачаха, когато се вълнуваше. Изглеждаше сдържан и безобиден, човек, който лесно може да бъде пренебрегнат. Но приятната му усмивка беше последното, което враговете му можеха да си спомнят.

— Няма — отвърна Ричард. — Малко е влажно.

Ед се засмя.

— Кога ще наминеш към окръг Колумбия? Мери много ще се радва да те види.

— Благодаря. Предай й поздравите ми. — Ричард вдигна чашата си за наздравица. — Не ми се ходи никъде. Но може би няма да е за дълго. Току-що получих съобщение от Хенри.

— Изпратил го е и тук. Още не съм го видял. За някакви барелефи?

— За Строителите — натърти Ричард.

— Знаеш, че се готвим да натиснем бутона за Куракуа — каза Ед малко притеснено.

Ричард знаеше. Куракуа щеше да се тераформира. Трябваше да се превърне в Нова Земя. Нито един друг свят не предлагаше надежда за поддържане на едно евентуално заселване, освен Инакадемери. Но Нок вече беше подслонил една цивилизация. Сега една голяма група мощни интереси виждаха в Куракуа лаборатория, място, където може да бъде изградена една утопия, място, на което всичко може да се започне отначало.

— Кога?

— След месец и половина. Дори по-малко. Хенри трябваше вече да се е изнесъл. Но ти си го знаеш какъв е. По дяволите, Ричард, трябва да започнем.

— Не можеш да позволиш това, Ед. Ситуацията се промени.

— Не виждам с какво се е променила. Никой не го е грижа за Строителите. Ама наистина. Може би нас двамата. Но не и данъкоплатците. Да не говорим пък за политиците. Много хора обаче силно се вълнуват от въпроса за тераформирането. Няма да има никакво отлагане повече.

— Говорил ли си с Кейсуей?

— Не. И не мисля. Тоя кучи син не би си губил ценното време с нас. Не. — Очите на Хорнър просветнаха. — Знаеш, че щях да го

направя, ако мислех, че има някакъв шанс. Защо не опиташ ти?

— Аз?

— Да. За него ти си най-големият специалист в тази област. Чел е книгите ти. Винаги говори само хубави неща за теб. Попита ме защо и ние останалите не можем повече да приличаме на теб. Уолд не би поставил личните си интереси на първо място — така казва. Мисли, че ти си почтен. За разлика от мен, очевидно.

Ричард се засмя.

— Е, няма да споря с него. — Вятърът виеше около къщата. — Ед, можеш ли да ми издействаш транспорт до Куракуа?

— Защо?

— Защото остава все по-малко време. Бих искал да видя Храма. А също и Оз. Можеш ли?

— Ще има един полет, който трябва да прибере Хенри и хората му.

— Кога?

— Кога можеш да си готов?

— Щом спре бурята. Благодаря ти, Ед.

Тъгълчетата на устата на Хорнър се повдигнаха.

— Искам да направя нещо за мен.

— Казвай.

— Всъщност две неща. Искам да си помислиш за разговор с Кейсуей. И освен това, когато стигнеш на Куракуа, направи всичко възможно Хенри да си тръгне, така че да остане достатъчно време. Окей?

ИНФОРМАЦИОННО ТАБЛО

НЕ СЕ ВИЖДА КРАЯТ НА ЗАСУШАВАНЕТО В СРЕДНИЯ ЗАПАД

До девет фалита на малки ферми на година
Квебек обещава помощ

ИНФЛАЦИЯТА СТИГА ДО 26%

Октомврийските цифри изчислени за храната и
медицинските разходи

Наемите и енергията леко спадат

ОРГАНИЗАЦИЯТА „ГРИЙНХАУЗ“ НАСТРОЕНА ПЕСИМИСТИЧНО

Природните процеси вземат превес, чакахме твърде дълго, заявява Тайлър

Новоизбраният президент обявява широкомащабна програма

Как да задържим хората в градовете?

ЕВРОПЕЙСКОТО ГРАДСКО НАСЕЛЕНИЕ ОТНОВО СТИГА ДО МИНИМУМ

71% сега живеят в селските или крайградските райони

Подобни тенденции и в Северноамериканския съюз (Виж и следващата статия)

ФОКСУЪРТ УБЕЖДАВА КМЕТОВЕ В ЗНАЧЕНИЕТО НА ТРАНСПОРТА НА ХРАНИ

Твърди, че нов срив няма да има

Ще приложи кампания по медиите, за да спре бягството от градовете

АНГЛИЯ И ФРАНЦИЯ РАЗКРИВАТ ПЛАНОВЕТЕ СИ ЗА НОВ ВЪТРЕШЕН СЪВЕТ

Можем да избегнем предишните грешки, казва Кингсли

Хавершъм предупреждава за възможност за Световно правителство

572-МА УМИРАТ ПРИ ВЪЗДУШЕН СБЛЪСЪК НАД СРЕДИЗЕМНО МОРЕ

Интензивно се търси черната кутия

ХОРНКАФ АРЕСТУВАН С ПРОСТИТУТКА

Холоевангелистът имал претенции само към душата

й

За скандала вж. и по-долу

ВЛАЖНА ГОДИНА ОЧАКВА МЕКСИКО

Очаква се удвояване на валежите
Лятната сеитба в опасност

ГРУПА ОТ ТРЕТИЯ СВЯТ НАСТОЯВА ЗА ЗАКРИВАНЕ НА БАЗА НА ЛУНАТА

Това е обида за гладуващото население
Насрочени са демонстрации в Северноамериканския
съюз, Великобритания, Русия, Германия, Япония

МАРК ХАЧЪР ПОГРЕБАН В ЛОНДОН

Поетът на Великия недоимък умира с шест бири в
ръка

Печели „Пулицър“ през 2172 г., трийсет години
прекарва в изолация

МИЛИОНИ ИЗМИРАТ В ИНДОКИТАЙ

Сушата обхваща целия полуостров
Съвет за обсъждане на алтернативите

БУНТОВНИЦИ ЗАВЗЕМАТ КАТМАНДУ

Стотици измират в уличните сблъсъци

НАСЕЛЕНИЕТО НА СЕВЕРНОАМЕРИКАНСКИЯ СЪЮЗ ДОСТИГА 200 МИЛИОНА

Фоксуърт обещава действия
Предлага повече предимства за бездетните двойки

ПАПАТА ЗА ТРЕТИ ДЕН НА ПОСЕЩЕНИЕ ВЪВ ФРАНЦИЯ

Отслужва литургия в Нова Нотр Дам
Поучава вярващите за предимствата на безбрачието

ПОДЗЕМНА ВОДА РАЗРУШАВА ЕГИПЕТСКИ ПАМЕТНИЦИ

Древното наследство застрашено
Мобилизират се реставраторски групи

ВЪОРЪЖЕН УБИВА СЕДЕМ ДУШИ В БИБЛИОТЕКА

Застрелва се когато полицията го обкръжава
Бившата му приятелка се крие сред стелажите

АМЕРИКАНЦИТЕ СЕ ОТВРЪЩАТ ОТ ПОЛИТИКАТА

Гласоподавателите отвратени от сексуални и финансови скандали

ИЗРАЕЛСКИ ВОДАЧ ОПЛЮВА ЕВАКУАЦИОННИЯ ПЛАН ЗА КУРАКУА

Ще чакаме един само наш си свят

СЕВЕРНОАМЕРИКАНСКИЯТ СЪЮЗ ЩЕ ПРЕКРАТИ ЗВЕЗДНИТЕ ПОЛЕТИ

поради бюджетни ограничения
(Виж и следващите две статии)

ГОДНИТЕ ЗА ЖИВОТ СВЕТОВЕ ИЗКЛЮЧИТЕЛНО НЕНАДЕЖДНИ

Астрономически аномалии
Комисията препоръчва ресурсите да се насочат другаде

Куракуа да бъде готов след петдесет години
Един нов свят е достатъчен, заявява Хофцатлър

ПЛАНИРАН ПРОТЕСТ НА НОВО-ЗЕМНОТО ОБЩЕСТВО

Не се отказвайте, предупреждава Наримата

3.

Арлингтън. Събота, 8 май, 09:15 ч.

Позвъняването я събуди. Тя напипа бутона на комуникатора и натисна.

— Да?

— Хъч? — Беше Ричард. — Казаха ми, че ти ще пилотираш полета до Храма.

— Да — отвърна тя сънено.

— Ще пътувам с теб.

Приятна изненада. Въобще не ѝ се щеше да прекара сама цял месец на борда на раздрънкания „Винк“.

— Много се радвам — каза тя. Но се зачуди защо ще идва с нея. Стриктното нареждане беше това да е полет за евакуация.

— Аз така или иначе щях да помоля ти да пилотираш — започна да обяснява той.

— А аз щях да оценя жеста. — Хъч не беше служител на Академията, а работеше по договор. — А ти защо ще идваш?

— Искам да видя Оз.

Едно туристическо корабче с брезентово чергило заобиколи остров Република и се наклони при акостирането, понеже пасажерите се трупаха до перилата. Бяха разтворили чадъри, за да се предпазят от дъжда, който ръмеше цяла сутрин. Дъвчеха сандвичи и носеха винत्याги. Най-отзад седеше някакъв дебел мъж в раздърпан сив пуловер и хранеше чайките.

Ричард наблюдаваше от въздушното си такси. Двама влюбени на щирборда обръщаха много повече внимание един на друг, отколкото на паметника. На острова група деца, подкарвани от една съсипана стара жена с бастун, вървяха в два реда с червени и сини балони. Платноходките, които обикновено изпълваха реката, още не се бяха появили. Дебеланкото с чайките изпразни плика с храната, сгъна го и

отвори втори. Изглеждаше като човек, който е в пълен синхрон със света. Ричард му завидя. Храниш си чайките и се наслаждаваш на паметниците.

Таксито зави на запад и остров Конституция с множеството си административни сгради остана вдясно. Старият Капитолий почти беше изчезнал в спускащата се мъгла. Паметниците на Линкълн, Джеферсън, Рузвелт и Брокмън се издигаха тържествено на постаментите си. Ами Белият дом: нищо във Вашингтон не предизвикваше такъв силен прилив на емоции както бившата изпълнителна резиденция — толкова предизвикателна зад стабилната си ограда. Звездният флаг продължаваше да се развява над флага в зелено и бяло на Северноамериканския съюз. Това беше единственото място в страната, където националните цветове отстъпваха пред друг флаг.

Във високите сгради по крайбрежието на Арлингтън горяха множество светлини.

Въздушното такси направи широк завой към Вирджиния и Ричард с неохота насочи мислите си към близкото изпитание. Не му се нравеха конфронтациите. Беше свикнал с почтително отношение, с хора, които изслушват учтиво и ако не са съгласни с нещо, знаят как да отвърнат възпитано. Обаче от Норман Кейсуей, шеф на „Козмик“, главната фигура, която стоеше зад Втората Земна инициатива, не можеше да се очаква подобна изисканост. Кейсуей не уважаваше личността. Беше скандалджия и обичаше да тъпче противниците си. Особено му харесваше да се гаври с академичните типове — няколко от колегите на Ричард вече си бяха изпатили.

Ричард никога не се беше срещал с Кейсуей, но беше гледал шутовските му номера. Преди няколко седмици например Кейсуей беше унищожил бедния Кинси Атуърт — икономист, чийто език не беше толкова бърз, колкото умът му. Стратегията на Кейсуей беше да атакува мотивите на всеки, който му опонира, да го подиграва, да го унижава, да го вбесява. След което хладнокръвно наблюдаваше как опонентът му хвърля плюнки във всички посоки и се самоунищожава. Този човек просто обичаше да унижава хората.

„Винаги говори само хубави неща за теб — беше казал Ед. — Чел е книгите ти.“

Минаха над остров Потомак и Пентагона и се спуснаха към заливчето Гоули. Таксито направи дълга бавна спирала и кацна на върха на Кристъл Туинс.

Коланът на Ричард щракна, откопча се и люкът се плъзна назад. Ричард пхна картата си в таксовия апарат, водачът му благодари, пожела му приятен ден и таксито излетя с много по-голяма скорост, отколкото можеше да постигне с пътник на борда. Зави наляво към Александрия и се понесе над хотелите.

Норман Кейсуей живееше с жена си и дъщеря си в нещо, което с особено удоволствие наричаше своя обсерватория — апартамент, който заемаше части от двата последни етажа. Ричард беше посрещнат от привлекателна жена на средна възраст.

— Доктор Уолд? Много ми е приятно. — Усмивката беше чисто формална. — Аз съм Ан Кейсуей. Съпругът ми ви очаква в кабинета си.

Огромните прозорци бяха с изглед към Потомак, таванът беше стъклен. Показан просперитет и богатство, предназначени да всеят страх у посетителите. Елементарен тактически ход, но наистина работеше.

— Сигурно ви е много трудно — каза тя. — Норман отдавна се надяваше, че ще му се удаде да разисква нещата с човек на вашето ниво. — В гласа ѝ се усещаше едва доловима нотка на съжаление, примесена с доста задоволство. Съжаление може би за това, че Ричард няма да е достатъчно добра жертва, която тя да хвърли в лапите на съпруга си, задоволство от края на дългия спор с Академията по повод на Куракуа, с всичките заплахи за съдебни процеси и секвестриране на фондовете. Сигурно се радваше да види врага на вратата с шапка в ръка.

Да върви по дяволите!

Поведе го през претрупаната гостна, през зала за съвещания, пълна с космически трофеи и реликви, фотоси на Кейсуей с известни личности: Кейсуей подписва документи, Кейсуей прерязва ленти. Имаше награди, благодарствени писма от благотворителни и обществени организации и плочки от правителствени агенции в такова изобилие, че стените не ги побираха. Челно място заемаше едно антично бюро с капак. Беше затворено, но отгоре съвсем тенденциозно лежеше някаква брошура със снимка на корицата. Под снимката —

правена преди трийсетина години — пишеше: СМЕЛ МЪЖ СПАСЯВА МОМЧЕ, ПРОПАДНАЛО ПОД ЛЕДА. Снимката беше на Кейсуей на млади години.

— Насам, моля. — Тя отвори една врата и слънцето го заслепи. Не беше мижавата слънчева светлина в средата на май над Вирджиния. Нито пък на летен ден в Ню Мексико. Тази слънчева светлина не беше от Земята. Чисто бяла слънчева светлина. Госпожа Кейсуей му подаде тъмни очила.

— Добре дошли, доктор Уолд. — Дълбок, добре премерен, уверен, гласът долиташе откъм светлината и откъм една пясъчна дюна, наполовина препречваща пътя. Холограма, разбира се. Ричард закрачи направо през дюната и се озова в пустиня. Залата беше с климатик. Равен пясък се простираше чак до хоризонта.

Норман Кейсуей седеше на единия от два шезлонга зад малка масичка. Върху нея имаше бутилка бургундско и две чаши. Едната беше пълна до средата.

Беше се погрижил за външността си — червено сако, вратовръзка, отлично изгладен тъмносин панталон. Тъмни стъкла скриваха очите му. Зад него, на сред пустинята, се издигаше Скалата на Холцмайер.

Кейсуей напълни чашата на Ричард и каза:

— Надявам се, че не ми се сърдите, задето започнах без вас.

Намираха се на Пинакъл. Скалата на Холцмайер приличаше на гигантска червена глава лук, бучната в пясъка. Издигаше се на повече от трийсет метра височина. Оригиналът се състоеше от отделни каменни късове, толкова умело напаснати, че местата на свързване не си личаха дори от съвсем близко. Беше древна — почти на милион години. Арни Холцмайер се беше натъкнал на Скалата преди двайсет и две години просто по случайност. Според Ричард той изобщо не беше професионалист.

Целта на съществата, които я бяха построили, си оставаше неизвестна. Беше направена от здрав камък, с четири вътрешни помещения, до които обаче не можеше да се стигне по никакъв начин. Помещенията бяха празни.

— Какво чувствате, когато я гледате? — Гласът на Кейсуей го стресна.

— Възрастта ѝ — отвърна Ричард след кратък размисъл. — Че е стара.

— Не сте споменали това. В книгата си.

— Не го сметнах за важно.

— Вие сте писали за масовия читател. За нещо уникално на Пинакъл. Никой не знае какво е предназначението ѝ. Нищо не се знае. За какво друго сте могли да говорите, освен за чувствата си?

Книгата се казваше „Полунощ на Пинакъл“. Ричард се беше спрял на материала, на обезцветяването в близост до върха, което предполагаше дълго прекъсване по време на построяването. Беше отбелязал наблюденията си, свързани с геометрията на Скалата, а също така беше стигнал до някои изводи на базата на това, че се издига в пустинята. Беше проследил геоложката история на земята, върху която беше построена Скалата, и беше изтъкнал, че по време на построяването ѝ там по всяка вероятност е имало степ. Беше прибавил графики, които показваха колко време е стояла погребана. Беше описал и как ветровете са я разкрили, така че Арни да я забележи.

— Бих искал да отида там някой ден. — Кейсуей стана и протегна ръка. — Много ми е приятно да се запозная с вас, доктор Уолд. Радвам се, че намерихте време да се отбиете.

Ричард мислеше за холограмите. Не можеш да си пиеш виното до Скалата на Холцмайер. От друга страна обаче, когато преди години беше застанал до нея, брулен от силните ветрове, и беше притиснал пръсти до шуплестия камък, беше потръпнал от топлината на Фликинджъровото си поле. Пясъкът шушнеше по енергийния плик, вятърът се опитваше да го катурне. Също като Кейсуей, той никога не беше присъствал там истински.

— Всъщност отдавна искам да поговоря с вас. — По природа Ричард беше общителен и въпреки възрастта, която превръща повечето хора в циници, смяташе, че човек може да общува нормално с всекиго. Хвана ръката на домакина и я стисна топло.

Кейсуей беше дребен набит мъж на средна възраст. Напомняше му за един grosмайстор, когото беше познавал навремето, един безкрайно предпазлив човек. Спазваше всички правила на етикета, но поведението му подсказваше, че стои високо на социалната стълбица и че и двамата знаят това. Гласът му беше пълен със страст и Ричард разбра, че си има работа с човек, който не е просто празен опортюнист.

Норман Кейсуей възприемаше себе си като благодетел на човешкия вид.

— Моля, седнете. — Домакинът му обърна стола си така, че да седи с лице към него. — Предполагам, че искате да говорите за проекта „Надежда“.

Направо към целта.

— Да, господин Кейсуей.

— Хайде да минем на „ти“, Ричард. Трябва да знаеш, че Хорнър е действал зад гърба ми. Опитал се е да намеси и някои политици.

— Ед има добри намерения.

— Мисля, че има нужда от нови съветници. — Кейсуей впери поглед в пустинята. — Той вслушва ли се в твоите думи?

— Понякога.

— Кажи му, че ако съм можел да му направя услуга, съм щял да я направя. Стига да беше дошъл при мен лично. И да поговори с мен. При сегашните обстоятелства обаче нямам никакъв избор, освен да действам.

— Разбирам.

— И въобще не ми е приятно това, което правя. Разбирам колко е важна Куракуа от археологическа гледна точка. Освен това си давам ясна сметка какво сме на път да загубим. Но ти си прекарал двайсет и осем години там...

— Това е доста време в рамките на един човешки живот, господин Кейсуей. Но е и много малко, когато се опитваме да реконструираме историята на един цял свят.

— Разбира се. — Кейсуей се усмихна на настойчивостта на Ричард да му говори на „вие“, но не се обиди. — Все пак има някои неща, които са от първостепенно значение. Не сме свободни да избираме времето, в което живеем. — Той отпи от чашата си. — Какво великолепно място трябва да е Пинакъл. Как ли са изглеждали?

— Ще разберем в крайна сметка. Вече сме готови да направим смислени предположения. Знаем, че са вярвали в живота след смъртта. Знаем, че много са обичали планинските върхове и морското крайбрежие. Знаем, че са успели да спрат войните. Знаем дори някои неща за музиката им. И за щастие, не можем да се притесняваме, че някоя частна корпорация ще завладее този свят.

— Разбирам. — Кейсуей изглеждаше искрено натъжен. — Завиждам ти. Не познавам друг човек, който да работи по по-интересен начин. И бих ти направил веднага услуга, ако можеш.

— Това би било за благо на всички. — Щеше му се да са някъде другаде, далеч от тая светлина. Би искал да вижда очите на Кейсуей. Свали очилата си, за да подчертае колко е важен моментът. — Последните обитатели на Куракуа са умрели вероятно около средата на седемнайсети век. Били са разпръснати по загиващи градове из целия свят, последните от една процъфтяваща и жизнена мрежа от цивилизации, обхващала планетата само преди три хиляди години. Сринали са се за много кратко време. Никой не знае защо. В технологично отношение са били доста изостанали в сравнение с нашите стандарти. Което би трябвало да им помогне да оцелеят, защото още са били близо до корените си и не са били изложени на проблемите, през които минаваме ние.

— Не е било толкова внезапно — каза Кейсуей. — Станало е в рамките на няколко века.

— Не. Не е така. Това са предположения на хора, които мислят, че е трябвало да се случи така, защото някои от онези цивилизации не са били свързани и не би трябвало всички да се срутят едновременно. Но е станало така, сякаш някой внезапно е изгасил лампата.

Кейсуей се замисли.

— Епидемия?

— Може би. Каквото и да е било, цивилизацията им рухнала и така и не се възстановила. Две хиляди и петстотин години по-късно видът изчезнал.

— Е — Кейсуей праметна крак върху крак и се почеса по глезена, — може би става въпрос за фактора на Тойнби. Видът им просто се е изразходвал.

— Това не може да бъде обяснение.

— Ричард... — Кейсуей направи пауза, — аз също искам да знам какво се е случило на Куракуа. Но потопът е надвиснал над главите ни. Нямаме време за академични удоволствия.

— Какъв потоп?

— Как какъв? — изненада се Кейсуей. — Кажете ми, какво мислите, че ни очаква за в бъдеще? Нас — човечеството.

— Винаги сме успявали да изкараме някак. Настроен съм оптимистично.

— Мисля, че извадих късмет с теб: чел съм книгите ти, а ти често говориш за бъдещето. Необичайно за един археолог, струва ми се. Не, не, без протести, моля. Аз не съм толкова самоуверен, колкото си ти. И може би съм малко повече реалист. В момента разполагаме с почти неограничена власт. А освен това и с опита от сътресенията през последните два века. Какво сме спечелили от всичко това? Ти и аз живеем добре. Но небивал брой хора продължават да гладуват; голяма част от разрухата на околната среда се оказа невероятно неконтролируема; населението е на път да достигне нивото от преди Срива. — Той се вторачи замислено във виното си. — Елиминирахме войните, но само защото Лигата разполага с оръжията. Поляците продължават да мразят руснаците, арабите ненавиждат евреите, християните мразят всички останали. Сякаш не сме научили нищо.

— И единственото разрешение е вашата утопия на Куракуа.

— Да. Подбираме една малка група. Оставяме старите вражди тук. Започваме отначало. Но започваме с онова, което вече знаем. По този начин може и да имаме бъдеще. Земята със сигурност няма.

Ричард сви рамене.

— Идеята е много стара. Но дори ако се съглася с нея, защо трябва да бързаме толкова? Защо не си дадем малко време, за да видим какво можем да научим от Куракуа? И тогава да я тераформиране.

— Защото тогава може вече да е твърде късно.

— Глупости.

— Ни най-малко. Слушай: първата стъпка, която ще предприемем след няколко седмици, е да разтопим ледената покривка. Оттам насетне ще мине поне половин век, преди първият член на колонията да стъпи на Куракуа. Половин век. Какво мислиш ще стане дотогава?

— Кой знае.

— Кой наистина? Дали политическата обстановка ще се стабилизира? Дали ще има пари? Дали технологиите все още ще съществуват? — Кейсуей поклати глава. — Нашите експерти предсказват втори Срив през близките трийсет години. Времето е против нас. Дори днес ще ни е трудно да доведем проекта до успешен

финал. Да създадем и населим един нов свят. Но ако не го направим, ще свършим точно като твоите куракуатяни.

— Това е схема. Мислите, че ще оставите старите вражди тук? Не можете да го направите, освен ако не намерите начин да оставите тук човешката им природа. Готови сте да жертвате един основен източник на познание заради един експеримент. — Проклет да е за арогантната си усмивка! — Трябва да има и други подходящи светове. Защо да не проявим малко търпение? Защо да не дочакаме появата на свят, който няма да трябва да тераформиране?

— Можеш ли да гарантираш, че през идеция половин век ще се появи прилично обитаемо място?

— Да гарантирам? Разбира се, че не. Но има голяма вероятност.

— Може би няма да имаш нищо против да се установим на Инакадемери? И да изритаме ноките?

Ричард се изправи.

— Съжалявам, че сте толкова категоричен.

— А аз, че си толкова ограничен. Но имаш право: категоричен съм. Решен съм да докажа, че все още имаме шанс. И ти трябва да разбереш, че това може да се окаже единственият изход. Отлагай, върни се на Куракуа да си спасяваш гърнетата и някой може да намери по-добър начин да вложи тези пари. Щом това стане, играта свършва.

— Това не е игра. — Ричард стовари чашата върху масата и тя се строши. Той измърмори някакво извинение.

Кейсуей попи разлятото вино с носната си кърпа.

— Няма нищо. Та ти казваше, че...

Ричард атакува направо:

— Норман, в Храма на ветровете има информация, която е направо взривна.

— И в какво се състои тази информация?

— Разполагаме с доказателства, че между Куракуа и Строителите е имало контакт.

Веждите на Кейсуей се извиха. Ричард беше улучил право в целта.

— Какви доказателства?

Ричард му показва копието от барелефа.

— Трудно е да си сигурен — каза Кейсуей, махна с пръст над рамото на Ричард и пустинята изчезна. Седяха в скромна стая,

облицована с дърво, която едва побираше двата шезлонга и масата за кафе. — Не че има някакво значение. Винаги могат да се намерят основателни причини за отлагане. — Очите му се превърнаха в две цепки. — Пари. Политически съображения. Обещания за по-добри технологии. Следи ли дебатите за това дали имаме моралното право да унищожим една извънземна екология? Комитетът за всеобща почтеност за малко да ни отреже, защото сме променяли Божия план за Куракуа. Каквото и да означава това. — Веждите му се сгърчиха. — Разбирам какво се опитваш да ми кажеш. Дори съм съгласен с теб, но само до известна степен. Трябва да ти кажа, че ако можех да избирам сам, щях да отида на Нок, да го завзема и да ти оставя Храма.

По-късно, когато Ричард превърташе разговора в главата си, от последната реплика го побиха тръпки. Може би защото беше казана от човек, когото беше започнал да харесва.

ИНФОРМАЦИОННО ТАБЛО

17 УМИРАТ В ТОРНАДО В ТЕКСАС

Втори смерч за последните осем дни изравнява
Модпарк, Остин

ХАНИМЪН ЕКЗЕКУТИРАН В ТЕНЕСИ

Обвиненият в убийството на 38 души
предизвикателен до края

Малка група протестира пред затвора

ИТАЛИЯ ПОДВЕЖДА ШЕСТИМА ПОД СЪДЕБНА ОТГОВОРНОСТ ПО ПРОАРАБСКИЯ СЛУЧАЙ

Двайсет години очакват шефа на химическия завод
„Корлеоне“

(Следващата статия свързана със случая)

БЕН ХАСАН ОТХВЪРЛЯ ОБВИНЕНИЯТА В БИОХИМИЧЕСКИ ВОЕННИ ДЕЙСТВИЯ

Твърди, че Панарабският съюз се нуждае от химическия завод за мирни цели
Обвинява в заговор Мосад

„СЕСТРА САНДВИЧ“ ПОЛУЧАВА МЕДАЛ ЗА ЗАСЛУГИ

Французите отдават почитта си на американска монахиня, донесла храна в Париж по време на небивал глад

Сестра Мери повела хиляди доброволци

АНТИГРАВИТАЦИЯТА ВЪЗМОЖНА

съобщава изследователски екип в Берлин
Селското стопанство се премества на север

РУСНАЦИ И КАНАДЦИ ОТКРИВАТ, ЧЕ ПРОМЯНАТА НА КЛИМАТА СЪЗДАВА НОВИ ПЛОЩИ ЗА ОБРАБОТВАНЕ

Фермери и в двата района набелязват участъци
(Следващата статия свързана със случая)

ПШЕНИЧЕНИЯТ ПОЯС В СРЕДНИЯ ЗАПАД МОЖЕ ДА ИЗЧЕЗНЕ ЗАВИНАГИ

Повечето специалисти твърдят, че промените са необратими

Северноамериканският съюз е основен вносител на храни

ВАЙНБЕРГОВ МЕТЕОР ПАДА НА ЛУНАТА

Наблюдатели на явлението за пръв път разполагат с предварителна информация

(Следващата статия свързана със случая)

ЗАЩИТНИЦИ НА БАЗА НА ЛУНАТА ПРЕДУПРЕЖДАВАТ ЗА ОПАСНОСТ ОТ АСТЕРОИДИ

Лунни екипи осигуряват безопасност от падащи
каменни късове, заявява вицепрезидентът

ОЩЕ 20 ВИДА ОБЯВЕНИ ЗА ИЗЧЕЗНАЛИ ПРЕЗ ОКТОМВРИ

Болие твърди, че горите не могат да се възстановят,
атакува Санчес

Бразилците обвиняват в кражба на средства на
Фондацията

4.

„Винкелман“. Сряда, 12 май; 14:10 ч. средноевропейско време

Земята и Луната останаха назад.

Хъч седеше на мостика на „Йохан Винкелман“ и наблюдаваше как познатите глобуси се смаляват до ярки звезди. Отново на път! Образът на Кал вече чезнеше, ставаше мъгляв, сякаш съществуването му беше нещо като ефекта на Шрьодингер и зависеше от нейното присъствие. Може би той беше прав за нея.

Ричард беше в задната част, разопаковаше багажа си, настаняваше се. Хъч беше доволна от промяната в плана в последната минута, защото тя я беше спасила от самотния полет до Куракуа. А нейният пасажер беше идеалният спътник: познаваше го достатъчно добре, за да може да му каже всичко, а и той нямаше да ѝ позволи самосъжаление.

Бяха закусили, преди да потеглят, а после той се беше заровил в безкрайните си записки. Беше въодушевен от нещо, но пък той винаги си бе такъв. Ричард винаги беше на поход. По някое време щеше да се появи, може би когато огладнееше, защото не обичаше да яде сам. И тогава щеше да обясни всичко.

Тя, разбира се, знаеше за загадката Оз. Радваше се, че Ричард ще може да го разгледа, а освен това с нетърпение очакваше да чуе идеите му по проекта.

Но вече бяха в космоса от седем часа, а той още не се беше появил, така че тя го предупреди, че след малко ще направят откъсването.

— Десет минути — каза тя по бордовия комуникатор. — Остават двайсет и пет дни до Куракуа.

— Благодаря, Хъч. — Гласът му бе пълен с отвращение. Вероятно защото нямаше търпение да започне работа. Но на втория ден щеше да почне да пълзи из кораба, да я предизвиква да играят шах и да се оплаква от невъзможността да започне работа по-бързо. Щеше да стои на мостика и да гледа как трансизмерните мъгли летят покрай

тях, докато „Винк“ се придвижва с привидната скорост на товарен шлеп.

След малко дойде с пакет канелени кифлички и попита:

— Как сме?

— Чудесно. Сядай.

Той седна, затегна мрежата и ѝ предложи кифла.

— Радвам се да те видя отново.

Пълнообхватният визор беше отворен. Звездите бяха ярки и красиви. Мекият им отблясък осветяваше мостика. Вътрешното осветление беше изключено, светеха само лампичките на уредите. Лесно можеха да си представят, че са някъде навън, на някоя тераса например.

Ричард поговори няколко минути за дреболии. И когато Хъч усети, че е дошъл подходящ момент, се зачуди на глас за Оз.

— Той всъщност не е направен от Строителите, нали? Искам да кажа, че въобще не е като всичко останало.

Изражението му са промени.

— Допреди няколко дни и аз мислех, че е така. Вече не съм сигурен. — Той ѝ подаде съобщението на Хенри.

Сходството беше доста явно.

— И казваш, че това е отпреди единайсет хиляди години?

— Да. Какво мислиш?

— Че е един от тях. — Тя се захили. — Слезли са долу и са ги снимали. Да пукна, ако не е така. От друга страна, трябва да са те. Дето са построили Оз де. Че кой друг съществува?

Ричард изглеждаше разочарован.

— Не знаем със сигурност, нали, Хъч? Така или иначе, ако трябва да съм откровен с теб, Оз винаги е бил място, на което съм предпочитал да не обръщам внимание. Към него не може да се приложи нито един разумен сценарий.

Хъч се вгледа в образа на смъртта. Той докосваше някаква струна дълбоко в сърцето ѝ.

— Е — каза Ричард, — сигурен съм, че хората на Хенри ще имат поне няколко идеи.

Една тъмножълта лампичка започна да премигва.

— Приближаваме се към прехода — каза Хъч тихо. Съединителите се задействаха. — Десет секунди.

Ричард се облегна назад в мрежата си.

— Ако са наистина те, трябва да са преживели някакъв много остър спад. — Очите му се затвориха. — Надявам се да не е така.

Двигателите прогърмяха и звездите изчезнаха. Това беше единственият физически ефект от скока в трансизмерното пространство. Липсваше каквото и да било усещане за движение. Някои твърдяха, че усещали леко виене на свят, но Хъч беше на мнение, че това са хора, които по принцип са си изнервени и лабилни.

В известен смисъл приличаше на минаване през тунел. Когато тунелът останеше назад — процес, който можеше да продължи от половин минута до почти час, идваше сивата мъгла.

Системите светнаха в зелено и тя затвори предния визор.

— Хич не ми се ще в крайна сметка да са полудели.

— Не е ли малко силно казано? — Преди малко беше оставила кифличката. Сега си наля кафе и я взе.

— Полудели? Няма да мислиш така, след като видиш Оз.

БИБЛИОТЕЧНА СПРАВКА

КЪДЕ Е ОТПЛАТАТА?

... Имането, което трябваше да се натрупа от междузвездните полети, така и не се материализира. Разполагаме с нищожни технологични предимства, които можеха да бъдат постигнати и по други начини и при много по-ниска цена. Разбрахме, че интелигентни видове са съществували на две отдалечени планети и че вече не съществуват; а също така и че на една трета планета един друг вид в момента започва глобална война. Човек може да си рече, че тези резултати (съчетани с нашата собствена неспособност да откликнем на влошаващите се условия на Земята доказват, че единственото, което наистина сме разбрали, че интелигентността е много по-рядко срещана, отколкото предполагахме. Има причина да мислим, че това ще претърпи промени.

Годишните разходи по поддържането на междузвездната програма на сегашното ѝ равнище биха били достатъчни, за да се нахранят всички мъже, жени и деца в Пакистан и Индия. В момента има около осемнайсет хиляди изследователи в станции извън Слънчевата система. Голяма част от тези станции са по настоящите си места от трийсет години, от зората на Междузвездната ера. Освен това разполагаме с големи количества езотеричен материал, който описва климатичните условия и тектониката на другите планети. Земята няма проблеми с натрупването на научно познание. Но е време, крайно време, да се удари чертата на баланс.

В много затруднено положение сме. Не можем да изхранваме, приютяваме или по някакъв начин да се грижим за значителна част от населението на планетата. Онези, които се присмиват на ноките и техния конфликт в стил Първа световна война, могат да обърнат внимание на факта, че ежедневният брой жертви на нищетата и недохранването в Китай е по-висок от общия брой на загиналите във войната на ноките през цялата минала година.

Междувременно се води пропаганда за повече средства, с които да се строят повече кораби. Време е да кажем — стоп.

Бележка на редакцията, „Бостън Глоуб“

22 май, 2202 г.

5.

Луната на Куракуа. Неделя, 6 юни; 07:34 ч.

Куракуа имаше един-единствен спътник, два пъти по-малък от Луната, пепелявосив, очукан, без никаква атмосфера. Сега го виждаха като светложълт полумесец, приятелски настроен, блестящ. Гостоприемен. Но имаше и нещо, предизвикващо смущение. Преди шест години един пилот беше забелязал нещо като град, разположен в северната част на спътника.

— Ричард?

Той беше потънал в една начертана на ръка схема, разтворена върху коленете му и доста голяма част от командното табло. Махна с ръка, за да покаже, че е чул, и каза:

— Съобщи на Хенри, че сме пристигнали. И давай към Оз.

Под червеното слънце Белатрикс и закритата от облаци Куракуа совалката на „Винкелман“ „Алфа“ („Бета“ нямаше) се носеше над лунния пейзаж. Върхове, клисури и кратери се сливаха със светлини и сенки. Совалката прекоси една ниска планинска верига и се понесе над море от плоски лъскави скали. Както винаги в такива случаи, Ричард седеше безмълвно, наведен напред, и гледаше ненаситно през прозореца. Хъч не беше особено доволна от настоятелността му да дойдат най-напред тук — тя би предпочела да завърши приготовленията за евакуацията. Трябваше да се товари багаж, винаги имаше и проблеми, възникващи в последния момент, така че искаше всичко да бъде готово предварително. Представи си как Ричард не може да се откъсне от аномалията и как създава допълнителни затруднения и сви устни.

— Много време имаме до единайсети — каза той. — Цели пет дни.

Едно било се засили срещу тях и след миг изчезна. Повърхността беше обсипана с кратери. На дисплея пред Хъч се изписваха данни.

— Някои от тези кратери са на два милиарда години — каза тя.
Ричард само кимна, но едва ли я чуваше. Той не се интересуваше от геология.

Просветна една сензорна лампичка.

— Кораб в обхвата. Совалката на Хенри.

— А, добре. — Той почти се усмихна.

— На двацет минути зад нас е. — Хъч включи на ръчно управление и отбеляза разположението си на навигаторските дисплеи.

— Хубаво ще е да се видим. — Погледът му просветна. — Сигурно му е много трудно. Мислехме, че ще копаем вечно на Куракуа. Никой не вярваше, че ще ни наредят да я напуснем. Оказва се, че сме били прекалено предпазливи. Трябваше да се гмурнем веднага. Като Шлиман.

Хъч се беше срещала два пъти с Хенри. Той беше странен сбръчкан дребосък и първия път го бе видяла на лекция по времето, когато се опитваше да научи достатъчно археология, за да убеди Академията, че може да бъде полезна. Две години по-късно летяха заедно до Луната, за да сменят един екип, и тя се изненада, че я помни. Помнеше даже името ѝ — Присила.

Равнината започна да се насича от каньони. Минаха покрай верига тънки като игли върхове.

— Какви са били? — попита тя. — Обитателите на Куракуа.

— Живеели са много години. Всеки един поотделно искам да кажа. — Той зарови в якето си. — Тук някъде трябва да имам една скица... сигурно съм я оставил в каютата. Или пък... вкъщи. — Той продължи да рови по джобовете си. — Приличали са на космати алигатори. Но са били топлокръвни...

— Не. Имам предвид какво са правили? Знам, че са имали два пола и че са живели дълго. Какво друго?

— Имали са много мрачни епохи. Не толкова варварски, колкото на Земята, нито толкова войнстващи. А в стагнация. Никакво политическо развитие. Никаква наука. Нищо. Освен това явно лесно са забравяли наученото. Знаем например за три случая, в които са откривали, че Куракуа не е център на вселената.

— Защо? Откъде всичките тия мрачни епохи?

— Кой знае? Може би и ние ще минем през тях. Ние просто не съществуваме от толкова дълго време. Куракуатяните може просто да

са били жертва на голямата продължителност на живота. Неподходящи хора успяват да вземат властта и не умират. Поне за доста дълго. — Той се позасмя. — Помисли си само, че трябва да си имаш работа с Харт през следващите шейсет години. (Ейдриън Харт беше настоящият председател на борда на попечителите на Академията, дребнав и отмъстителен човек, мижав менажер без никакви идеи.)

Една тъмножълта лампичка започна да премигва.

— Приближаваме — каза Хъч.

Слънчевите лъчи играеха по скалите пред тях и отраженията пробягваха из цялата равнина.

Ричард се наведе още по-напред.

Светлината изведнъж се втвърди. Превърна се в стена, бяла като кост стена на фона на сивия лунен пейзаж, простряла се от една ниска верига хълмове на юг до хоризонта на север. Хъч намали и се спусна към повърхността.

Стената стана по-голяма и започна да скрива небето. Беше огромна и Хъч се сети за начина, по който беше представена Троя в един стар учебник. Тя задейства мониторите, за да я видят на тях: скалата изглеждаше монолитна.

Но и надупчена. Големи късове се бяха откъртили, а на някои места стената изглеждаше като набита с чук в земята. В основата ѝ лежаха дребни камъчета.

— Погледни — каза Ричард. Материалът беше покрит със сажди, изпепелен.

— Наистина изглежда така, сякаш някой се е опитвал да я събори.

— Да.

— Какъв огън би могъл да гори тук?

— Не знам. — Той скръсти ръце и наклони глава. — Не бях прав да пренебрегвам това място толкова години. То е невероятно.

— Та какво се е случило тук?

— Нямам представа. — Той помълча няколко секунди, после каза: — Фрост.

— Я пак?

— Робърт Фрост. „Има нещо, което стената не обича...“. — Ричард се отпусна назад, събра пръстите на ръцете си и се остави на момента да го завладее. — Великолепно — прошепна. — Една

напълно върховна мистерия. Всъщност нищо повече от една скална скулптура в едно място без въздух. Защо е била построена? И кой би тръгнал да я руши?

Тя се издигаше високо над тях.

Единственото разумно обяснение беше, че е била ударена от рояк метеори. В района наистина имаше метеоритна скала. А също и множество кратери. В опита за рушене обаче имаше нещо целенасочено.

— Вероятно е само илюзия — каза Ричард, който сякаш винаги четеше мислите ѝ. — Това е единствената изкуствена структура наоколо, така че няма с какво да я сравним, освен с произволния хаос на лунния пейзаж. Въпреки това... — той поклати глава, — трудно ми е да разбера как да я възприемам.

Хъч знаеше, че стената е била построена преди единайсет или дванайсет хиляди години.

— Възрастта ѝ пасва с поредицата за Тъл.

— Да — отвърна той. — Може да има някаква връзка.

Гледката беше зловеща и Хъч се усети как оглежда равнината за нечии огромни следи.

Стената беше висока 41,63 метра, а всяка страна беше дълга по 8,32 километра. Беше във формата на идеален квадрат.

— Дължината на страната — прочете Хъч на монитора — е точно две хиляди пъти по-голяма от височината.

— База десет — каза Ричард.

— Колко пръсти са имали обитателите на Куракуа?

— Не са били точно пръсти. Но четири.

— Строителите са имали по пет.

Совалката се приближи съвсем до стената и полетя покрай нея.

— Кацаме ли?

— Не, не тук.

Когато египетските пирамиди тепърва са се строели, стената вече е била на солидна възраст. Хъч караше покрай нея и усещаше преходността на собственото си съществуване на едnodневка — нещо, което никога не ѝ се беше случвало на Япет или пък на другите древни места. Чудеше се откъде идва тази разлика. Може би е окуражаващо да знаем, че красотата все пак оцелява. Но пък да те надживее такава първична лудост...

— Това нещо — каза Ричард — е толкова различно от всичко, което са оставили. Ако наистина е тяхно творение. Монументите са леки, изящни, елегантни. Расата, която ги е създала, е обичала да бъде жива. Това нещо е мрачно. Ирационално. Грозно. Страховито творение... Да се издигаме.

Тя се подчини, без да си дава много зор.

Ричард отново разви темата си.

— Какво знаем за строителните материали? Откъде е дошъл камъкът?

Тя се зарови в доклада на инженерите.

— Всичко е местно. На няколко места са били открити каменоломни, но нито една не е на по-малко от шест километра.

— Не са искали да развалят пейзажа, като го надробят на каменоломни. Това поне е сходно с всичко останало, което сме открили.

— Предполагам. Както и да е, трябва да са видоизменили камъка. Според една от теориите са го преработили, като са използвали нанотехнология. Наоколо има доста разпръснати фелдшпат и кварц, очевидно отпадъчен материал. Самата стена е нещо като разширен калцит.

— Мрамор.

— Да. Но с по-добри качества. По-издръжлив. С повече отражение.

— Искали са да се вижда от Куракуа.

— Очевидно. — Вече бяха близо до върха.

Приблжиха се до един участък, който беше изгорен.

— Хенри смята — каза Ричард, — че нараняванията са от около деветхилядната година преди новата ера.

— Та тя е била построена по това време — каза Хъч.

— Някой е дошъл тук веднага след това, нали?

— Може самите Строители да са се спречкали. Скарали са се за малкия си увеселителен парк.

— Едно от многото предположения.

Тя отново се вгледа в екрана.

— В почвата има значителни количества триоксиметилен. Формалдехид. Но само тук. В близост до Оз.

— На мен това не ми говори нищо. Познанията ми по химия са пълна скръб. Какво следва от това?

— Това нещо — тя побутна с пръст екрана — не предлага никакви теории.

Зад стената се появи псевдоградът: мрачна картина от тъмни пресечени щрихи от широки булеварди, навъсени обширни сгради и просторни площи. Град в бездната, творение от камък и сенки. Инстинктите на Хъч изискваха светлина и движение.

— Невероятно — отрони Ричард.

Беше огромно. Тя издигна совалката и едновременно пусна отоплението по-силно. Също като стената, градът беше целият в руини.

— Погледни улиците — прошепна Ричард.

Бяха подредени така, че образуваха съвършено правилни квадрати. Километри наред. Навсякъде до и по протежение на дългообразния хоризонт. Оз беше място със спираща дъха математическа точност, която стъписваше дори в сегашното му състояние на разруха. Улиците се пресичаха точно под прав ъгъл. Блоковете на града бяха разположени така, че да образуват същата идеално изработена геометрия.

— Нямали са кой знае какво въображение — каза Хъч.

Чуваше се как Ричард диша.

— Ако има нещо по-несъвместимо с духа на Великите монументи, не мога да си представя как ще изглежда.

Нямаше нищо, което да намеква за някаква изобретателност. Нито нотка на спонтанност. Наричаха го Оз. Но това беше погрешно название. Ако Оз, оригиналният Оз, беше място на чудесата и мистерията, това място си беше чист камък. До последния детайл.

Хъч успя да се откъсне от гледката и се взря в таблото. Измервателните уреди, копчетата и лампичките бяха познати и уютни.

Предназначението на Оз явно никога не е било да дава подслон. Постройките, които отдалеч приличаха на къщи, обществени сгради и кули, бяха от монолитен камък, без какъвто и да било намек за врата или прозорец. Екипите на Хенри не бяха открили никакви машини, никакви съоръжения или оборудване от какъвто и да било сорт.

Носеха се по протежение на дългите улици над покривите на мраморните блокове. Повечето бяха идеални кубове. Други бяха продълговати. Всички бяха от плосък излъскан камък, без никакви чупки или стрехи. Най-различни по размери.

Преди разрухата всички бяха стояли изправени. Нито една извивка не се прокрадваше сред паралелните и перпендикулярни линии. Нито една улица не свиваше внезапно наляво или надясно. Нито един покрив не беше под наклон. На нито едно място не се виждаше декоративен елемент.

Спуснаха се още, почти на нивото на повърхността. Блоковете се издигаха над тях зловещи и мрачни. Минаха през едно кръстовище. За първи път Хъч разбра значението на думата чужд.

— Размерите на блоковете са кратни едни на други — каза тя и обясни на Ричард, че всеки блок в цялата конструкция може да се раздели на кубове с дължина на страната 4,34 метра. По този начин всичко можеше да се измери като еди-колко си части високо и еди-колко си широко. Улиците и откритите площи можеха да бъдат разделени по същия начин и със същите мерки.

Комуникаторът извънтя.

— Доктор Уолд?

— Чувам те, Франк. Здравсти, Хенри.

Хъч включи видеоекрана. Появи се само един мъж — на около петдесет, възпълен. Изгледа я преценяващо и заговори на Ричард:

— Хенри не е тук, сър. Нещата малко се ускориха и не може да се откъсне от работата.

Ричард кимна.

— Нещо ново около Строителите? Някакви нови образи?

— Не, сър.

Ричард сякаш беше изпаднал в транс.

— Някой да има представа какво означава всичко това?

— Не, сър. Надявахме се, че вие ще можете да ни кажете.

Ричард вдигна пред монитора схемата за проекта „Надежда“. Трябваше да разтопят вечните ледове някъде около петък.

— Надявам се, че „Козмик“ не е променил нищо.

— Крайния срок ли? Не. — На лицето на Карсън се изписа отвращение. — Всеки ден правят поредната промяна с някое ново предупреждение и изчисление на оставащото време.

Хъч погледна инстинктивно към часовниците на кораба. Не оставаше много време.

— Хенри ме помоли да предам извиненията му. Много искаше да дойде, но в момента се случват страшно много неща. — Говореше с военна отсеченост. — Какво бихте искали да видите?

— Какво ще кажеш да започнем с центъра? После приемам всякакви предложения.

— Добре. Предполагам, че пилотът ви ме държи в обхвата.

Хъч кимна.

— Тогава ме последвайте.

Тя даде знак, че е приела, въздъхна, пое след него и помоли Уолд:

— Кажете нещо за Карсън.

— Ще ти хареса. Офицер от запаса. Един от онези талантлив аматьори, без които археологията не може. Като теб. Тонът му беше шеговит, но тя разбра, че говори сериозно. — Работи по административната и изпълнителната част за Хенри. — Погледна я в очите. — Освен това е негов пилот. Ако Франк го нямаше, Хенри щеше да трябва да върши работата на мениджъра. Истината е, че Франк върши рутинната работа, а Хенри се занимава с археологията.

— И Карсън няма нищо против?

— На Франк му е удобно така. Малко е чепат и има склонност да реагира прекалено силно. Но с него се общува лесно и той може да бута нещата, без да наранява никого. Работата му харесва.

Пред тях Карсън започна да се спуска.

— Центърът на Оз — каза Хъч. Блоковете тук бяха малко по-високи в сравнение с тези до стената. С изключение на това обаче еднаквостта беше направо смразяваща.

Имаше един централен квадрат с по една мрачна кула или поточно с развалините ѝ в четирите ъгъла. Всяка от страните му беше дълга около половин километър. В идеалния му център беше издигната пета кула, която беше с един елемент по-ниска от останалите. Самите кули бяха четириъгълни както всичко в Оз.

Ричард почти беше станал от мястото си, за да вижда по-добре.

— Наклони го малко това нещо, ако обичаш. Към мен...

Хъч се подчини.

От две от кулите бяха останали просто купчини дребни камъни... Третата, тази, която беше на югозапад, беше овъглена. Четвъртата беше почти непокътната.

— Там — каза Ричард и посочи почернялата, — кажи му да се приземи там.

Тя предаде съобщението и Карсън потвърди.

— Какво се опитваме да намерим? — попита Хъч.

Ричард изглеждаше доволен.

— Какво знаеш за симетрията на това място, Хъч?

— Почти нищо. Само, че я има. Какво друго може да се знае?

— Покажи на екрана няколко квадратни километра.

— Няма проблеми. — Тя хвана на екрана изглед със средната кула.

— Тук. Избери си едно място. Кое то и да било.

— Добре. — Тя взе на мушка една група продълговати сгради, образуващи буквата Н. Намираха се приблизително на около два километра на север.

— Прекарай една линия директно от групата през централната кула. И я продължи.

На противоположната страна на екрана чертата докосна друга група под формата на Н. Със същия обхват.

— Огледален образ — каза тя.

— Изненадана ли си? — Ричард не можеше да прикрие усмивката си.

— Да.

В данните, които беше прегледала, това не беше споменато.

— Може би всичко това има някаква религиозна стойност. Някое общество на високите технологии изразява покаянието си. Схващаш ли?

— Аз лично не.

Совалката на Карсън почти докосваше повърхността.

Хъч насочи теснообхватните скенери към комплекса.

— Централната кула е висока девет елемента, ако приемем, че единицата ни за елемент е един каменен блок с дължина на страната четири цяло и трийсет и четири метра. Външните кули са от по десет елемента. Като всичко останало тук, и те са от монолитен камък. Няма никаква причина да смятаме, че имат някакво вътрешно пространство.

— Карсън се приземи, след което и тя започна да се спуска. — Странно: човек очаква, че средната кула ще е по-висока от останалите. А не по-ниска. Те просто не мислят като нас.

Карсън беше кацнал близо до ръба. Светлините на Хъч докоснаха совалката на Храма. Имаше аеродинамична форма, конструирана за употреба при трудни атмосферни условия, което обаче намаляваше товарния капацитет. Различаваше се от „Алфа“ и в друго отношение: Академията беше започнала да боядисва космическите си кораби в стремеж да повдига духа на хората си, които работеха на отдалечени обекти. Покривът на тази беше в яркосиньо и златистожълто. Цветовете на Академията. Може би поредното решение на Ейдриън Харт.

Хъч завъртя совалката така, че да насочи люка на пътника си навътре, към центъра на покрива, и да даде на разсеяния си шеф колкото може по-малка възможност да падне от него. Карсън излезе и замаха с ръка. Хъч премигна със светлините и кацна с лекота, броня до броня.

Ричард откопча коланите си и се пресегна към Фликинджървия си скафандър. Хъч се намъкна в своя, провери кислородните резервоари, задейства енергийното поле, помогна на Ричард да направи същото и щом бяха готови, започна да намалява налягането в пилотската кабина.

Военното минало на Карсън си личеше от пръв поглед. Той беше облечен в здраво пристегнатата сиво-кафява униформа и носеше бейзболно кепе с избродиран надпис „Кобра“ и емблема, изобразяваща навита на спирала змия и светкавица. Името му бе изписано в горната лява част на куртката му. Беше едър, с широки рамене, но около кръста му бяха започнали да се натрупват тлъстини. Гладко избръснат, с късо подстригана черна коса, тук-там започнала да посивява. Чакаше ги, застанал с разтворени крака и ръце, сложени зад гърба.

Налягането стигна до нулата и двата люка се отвориха широко. Не че Ричард беше много тромав, но „Алфа“ сякаш беше конструирана за атлети. За да слезе, човек трябваше да стъпи на крилото, след което да се смъкне по корпуса, като се крепи единствено на ръцете си. Различията в гравитацията са способни да объркат всеки пасажер, а Ричард, освен че бе в напреднала възраст, така или иначе никога не беше бил особено пъргав.

Карсън застана под крилото, но не направи нищо, за да помогне на по-възрастния от него човек. Това беше много благоразумно, защото Ричард не обичаше да му се помага. Но Карсън стоеше там просто за всеки случай и Хъч одобри постъпката му.

Щом Ричард стъпи здраво на земята, тя скочи до него с лекота, омота едно въже около лявата си китка, след което го захвана и за совалката. Не искаше да поема никакви рискове на покрива в условията на такава гравитация.

Ричард вече се беше подпрял на коляно и изследваше овъгления камък.

— Какво се е случило тук? — попита той Карсън. — Някой да има някаква представа?

— Никаква. Някой не успя дори да предложи смислена хипотеза.

— Може би корабът на Строителите се е взривил — предположи Хъч.

Карсън се навъси.

— Уврежданията не изглеждат да са били причинени от един-единствен взрив.

Ричард се изправи и тръгна замислено към ръба на покрива. Карсън се придвижваше с него толкова бързо, колкото му позволяваше слабата гравитация. Хъч ги следваше малко по-отзад.

— Призрачно място — каза тя.

Карсън се усмихна. Изражението му показваше, че ред бира защо човек може да се чувства така.

Ричард направи нещо, което човек прави винаги, когато се намира нависоко — наведе се и погледна надолу. Едно падане на улицата, дори от такава височина, нямаше да има фатален край, освен ако не си паднеш на главата. Но пък беше абсолютно сигурно, че ще си строши кокалите.

— Внимателно — предупреди Карсън.

— Има ли екип, който да работи тук? — попита Ричард.

— Не. От няколко месеца няма. Изтеглихме всички, когато получихме крайния срок за Храма.

Ричард се загледа към града.

— Намерили ли сте нещо разбито? Някаква следа кой е идвал тук?

Карсън поклати глава.

— Въобща нещо да е останало? Следи от стъпки? Следи по повърхността? Нищо няма. Щеше ми се да има, докторе. — Карсън погледна Хъч, после отново се обърна към Ричард. — Искате ли да видите каменоломните? Местата, откъдето са взети камъните.

— Не, благодаря. Какво друго си струва да се види тук?

— Има един надпис.

— Надпис ли? — Интересът на Ричард видимо се покачи. — Защо не ми спомена за него? В „Резюметата“ не се споменава за това.

— „Резюметата“ са отпреди една година. Бяхме прекалено заети, за да се занимаваме с актуализиране на информацията.

Ричард отвори уста да каже нещо и рязко разпери ръце — и изведнъж полетя към ръба. Хъч и Карсън скочиха да го хванат. Тежаха толкова малко в условията на слабата гравитация — около една десета от стандартното си тегло, че всички щяха да полетят надолу, ако не беше въжето на Хъч. Започнаха да махат с ръце и да ритат, за да си възстановят равновесието, и когато успяха да се закрепят на ръба; Ричард, сякаш нищо не беше случило, каза само:

— Благодаря, Франк. — И веднага се върна на темата. — Какво пише в него? Успяхте ли да го разчетете?

— Нито дума — отвърна Карсън така, сякаш се извиняваше. — Но няма да съжалявате, ако му отделите малко време.

Хъч реши, че Ричард е прав. Карсън наистина ѝ хареса. Не се беше поколебал да рискува живота си. Това я впечатли.

Отлетяха на запад и с двете совалки.

С отдалечаването им от центъра височината на отделните блокове постепенно намаляваше, макар и без никаква закономерност. В близост до стената на града (Хъч не можеше да не го възприема точно така) сградите от по един елемент бяха толкова много, че всичко по-високо изпъкваше силно.

Минаха над едно място, където се беше отворила бездна. Земята беше пропаднала няколко метра. Улиците се бяха разбили, а блоковете се бяха килнали.

— В Оз има няколко кратера — каза Карсън по връзката. — Повечето са се появили след изграждането, но в този случай кратерът вече го е имало, така че те са строили върху него. Запълнили са го, но

по някое време земята е поддала. Има още няколко места, където кората просто се е сринала под тежестта на блоковете.

— А метеорите, които са паднали върху града? Успяхте ли да определите кога е станало?

— Не. Не можем да дадем някаква точна дата. Знаем обаче, че кратерите в рамките на и около аномалията са значително по-млади, отколкото другаде.

— Колко по-млади?

— В по-голямата си част процесът на образуване на кратери е протекъл преди един до два милиарда години. Но местните дупки са най-много по на петдесет хиляди години. Разбира се, тези в града трябва да са се образували след деветхилядната година преди новата ера. Не можем да разберем откъде са дошли белезите от изгорено, но знаем със сигурност, че каквато и да е била природата на огъня, той е дошъл два пъти.

— Два пъти?

— Девет хиляди години преди новата ера и втори път хиляда години преди нея.

Ричард сбърчи вежди и каза с някаква наслада:

— Много интригуващо.

— Има и още нещо — продължи Карсън, — макар че би трябвало да е някакво съвпадение.

— Какво?

— Датите съвпадат с дезинтегративни процеси, обхванали големи площи на Куракуа. Цели народи са изчезнали завинаги, сринали са се държави и така нататък.

— Аха — отрони Ричард и потъна в мълчание.

Мрачният сив пейзаж на града се стелеше под тях. Отпред просветваха в червено и бяло навигационните светлини на Карсън, жизнерадостни и смели на фона на общата призрачност. Хъч отново включи Карсън на екрана и попита:

— От колко време си тук, Франк?

— От шест години.

Доста време.

— Така си е. — По лицето му не беше изписана никаква емоция.

— Къде е домът ти?

— В Торонто. Роден съм в Единбург, но не си спомням нищо оттам.

— Връщал ли си се въобще, за почивка или нещо такова?

— Не, много съм зает.

Хъч знаеше, че това е необичайно.

Служителите на Академията имаха право на шест седмици отпуска в годината плюс времето за пътуване. Карсън явно беше работохолик.

— Чудя се — каза Ричард, който замислено наблюдаваше блоковете, — защо всички са изсечени с еднакви размери? Възможно ли е да са имали само един непроменяем диапазон на инструментите, така че да са могли да изсичат камъните само в един размер? И после да ги съединяват.

Хъч хвана на екрана един от блоковете.

— Не — рече Карсън. — Нещата не стоят така. По-големите блокове не се състоят от по-малки. Просто са изсечени така, че да са три или осем пъти по-големи. Или колкото и да е. Както и да е, пристигнахме. Погледнете вляво от вас.

Сред общата картина на ниски четвъртити сгради се издигаше една кула. Тя обаче беше видимо различна: беше кръгла. Беше ниска, тумбеста, висока около четири елемента. Издигаше се самичка в средата на един квадрат.

Закръглеността ѝ беше забележителни. И този спиращ дъха пейзаж от паралелни линии, прави ъгли и съвършени пресечни точки нейната простишка закръгленост беше истинско чудо, шедьовър на изобретателността.

Кацнаха. Ричард едва изчака налягането да спадне и люковете да се отворят. Хъч сложи ръката си на рамото му, за да му напомни, че трябва да е много предпазлив.

Кулата беше овъглена от северната страна.

Карсън отвори вратата за товарното отделение и извади малка стълба. Ричард обаче не я използва, а се спусна по корпуса на ръце — този път по-ловко. Площадът беше покрит с плътен слой прах.

Хъч усети тежестта на времето, на празните улици и фалшивите къщи, на побърканата геометрия и дългите сенки, които бяха чакали тук през цялата човешка история.

Карсън знаеше какво точно търси. Той се приближи до кулата, подпря стълбата на нея, нагоди я, изпробва я лично и после застана встрани и покани Ричард да се качи, като го предупреди:

— Внимателно.

На около пет метра височина върху мрамора изпъкваха четири реда символи. Ричард се изкатери по стълбата и ги освети.

Символите нямаха нищо общо с изискаността на тези на Япет. Тукашните бяха тежки, стабилни, с тъпи ъгли. Докато той ги преценяваше, Карсън пусна една истинска бомба:

— Това е език от Куракуа.

Ричард се заклати на стълбата.

— Я пак? Доколкото знам, никой на Куракуа не е успял да осъществи пътувания из космоса.

— Това е така, доктор Уолд. Не знаем кой знае колко за тамошните жители, но сме сигурни, че никога не са развили такива технологии.

Хъч отстъпи малко назад, за да вижда по-добре.

— Може би някаква друга технология тогава. Нещо, което ние не познаваме.

— Като какво например?

— Нямам представа. Ако можех да ти кажа, щях да го познавам.

— Добре де, няма значение — прекъсна я Карсън нетърпеливо.

— Знаем, че по времето, когато са говорили на този език, са се придвижвали с коне.

Ричард разглеждаше символите с лупа.

— Кога трябва да е било това?

— Деветото хилядолетие преди новата ера.

Същият период. Хъч огледа тежките блокове и дългите безмълвни улици. По гърба ѝ полазиха тръпки.

— Дали хората, които са говорили на този език — попита Ричард, — са същите, които са вписали образа на Строителя в Храма?

— Да — отвърна Карсън. — Езикът е линеен касумелски С. Бил е използван само в рамките на четиристотин години.

Все още покачен върху стълбата, Ричард се наведе назад и се вгледа във върха на кулата.

— Заради това ли Хенри се труди така упорито в Храма?

Карсън кимна.

— Можете ли да си представите какво е да имате надпис от това място и да не можете да го прочетете? — Той поклати глава с отвращение. — Куракуатяните, които са говорили на този език, са обитавали земите около Храма на ветровете. А по някое време дори са били на власт в Храма. Надяваме се да открием розетски камък. Или ако не успеем, да имаме достатъчно мостри от това писмо, за да можем да го дешифрираме.

— Въобще не мога да разбера това — намеси се Хъч. — Ако обитателите на Куракуа никога не са идвали тук, как са могли да оставят надпис на своя език? И сигурни ли сте, че това е той?

— Абсолютно — отговори Карсън. — Всичко пасва идеално.

— Тогава въпросът е...

— Бих казал — намеси се Ричард, че строителите на тази... чудовищност са оставили послание за обитателите на Куракуа. Да го прочетат, когато дойдат тук.

— Но послание за какво? — Хъч едва удържаше нетърпението си.

— Покана да се присъединят към галактическия клуб — предположи Карсън.

— Или пък обяснението за Оз — каза Ричард и тръгна да слиза. — Кой знае...

— Франк, колко от тези древни езици можем да четем? — попита Хъч.

— Няколко. Не много. Почти нищо всъщност.

— Нищо? — Тя тръсна глава. — Пак не разбирам. Ако не можем да четем на нито един от тези езици, какво значение има дали ще намерим розетски камък, или не? Искам да кажа, че няма да можем да разчетем и него. Така ли е?

— Това няма да има значение. Ако намерим един и същ текст на три или повече езика, можем да дешифрираме всичките. При условие че попаднем на текст с прилична дължина, разбира се. — Ричард вече беше слязъл на земята. — Ако няма какво повече да гледате тук — каза Карсън, — има още нещо, което може да ви заинтригува.

— Добре.

— Трябва да се издигнем над кулата. Можем да използваме моята совалка.

— Има ли подобно нещо от другата страна на Оз — попита Ричард, докато се издигаха.

— Друга кръгла кула ли? Да, има.

— А друг надпис?

— Не, друг надпис няма.

— Интересно. — Ричард погледна надолу и възкликна: — Ей, покривът не е равен! Това е първият наклон, който виждам тук.

— Има още един — каза Карсън.

— Другата кула?

— Да. — Сега се носеха точно над върха.

— Франк. — Сребристите вежди на Ричард Уолд се сключиха. — Другата кула огледален образ ли е на тази?

— Не.

Ричард изглеждаше доволен и Хъч разбра защо.

— Така се нарушава закономерността — каза тя. — Правата линия, прокарана между двете кръгли кули, не минава през централната.

— Уникално явление на Оз. Франк, на друго място това наблюдава ли се?

— Аз поне не знам да има такава.

— Добре. Значи трябва да се съсредоточим само върху тези кули. — Той се завъртя, за да се опита да засече всички ориентири. — Къде е центърът на града?

Карсън му показва.

— А другата кула?

— На север. — Той посочи. — Защо?

— Не знам още.

— Франк, измерили ли сте наклона на покрива?

— Не. Мисля, че никой не го е направил. Че защо ни е?

— Не знам точно. Погледни го обаче. Най-ниската му част е от страната, която е най-близка до центъра на града. Като погледнеш към стената, наклонът се увеличава.

— Не схващам.

— Всичко това са само предположения. Важи ли същото и за другата кула?

— Не съм сигурен, че разбирам въпроса ви.

— Ти каза, че там покривът също е под наклон. Дали и той е най-нисък от страната, която е най-близо до центъра на Оз?

— Не си спомням. — Личеше, че не разбира защо някой би се интересувал от подобно нещо. — Искате ли да се смъкнем надолу, за да поогледате покрива?

— Не, мисля, че видях достатъчно, благодаря. Трябва да направим още нещо и после бих искал да дойда с теб до Храма.

— Ричард. — Хъч, която беше предусетила, че ще стане така, се опита да използва най-сериозния си тон, да му намекне хич да не си прави оглушки. — Не забравяй, че от нас се очаква да отведем тези хора отук. А не да ги подстрекаваме към обратното.

— Зная, Хъч. И няма да забравя. — Той стисна ръката ѝ. Фликинджървите им полета просветнаха.

— Внимавай — предупреди го тя.

— Какво друго трябва да свършим?

— Трябва ни възможно най-точно измерване на наклона. На двете кръгли кули. Освен това трябва да проверим дали най-ниската част на всеки от покривите се намира по посока на централния квадрат. — Той ѝ намигна и се засмя. — Може би вече разполагаме с нещо.

6 юни, 2202 г.

Скъпи Дик,

... Слава богу, че ги има кръглите кули и наклонените покриви. Това са единствените неща, които придават нотка на разум в цялата работа.

Щеше да се изненадаш, ако ни беше видял как се държим.

Съвсем тихи. Говорехме с приглушени гласове, сякаш всички се страхувахме, че някой ни подслушва. Дори Франк Карсън. Ти не го познаваш. Франк е човек, който не би отстъпил пред нищо, но дори той се оглеждаше през цялото време. Истината е, че по тези улици се усеща някакво присъствие. Човек просто не може да не го усети.

Бедната Хъч. Тя не вижда никакво обяснение и поради тази причина към края на пътуването ни беше на ръба на умопобъркването. Дори аз, който имам известни

прозрения (и съм сигурен, че знаеш за какво се отнасят те), също се чувствам доста объркан. Оз не е място за хора, чието въображение не е достатъчно развинуто...

Ричард

*Ричард Уолд до братовчед си Дик
Получено в Портланд, Орегон, 24 юни*

ВТОРА ЧАСТ
ХРАМЪТ НА ВЕТРОВЕТЕ

6.

На борда на „Алфа“. Неделя, 6 юни; 18:30 ч.

Хъч беше доволна, че се връща на „Винкелман“. Той беше тромаво модулно превозно средство, състоящо се от пръстени (три за това пътуване), свързани чрез централна ос. Когато го приближи, тя задейства светлините му и те очертаха силуетите на сензорите, контролните уреди и антените. Корабът беше уютен и познат — утилитарна и безусловно човешка машина, която се носеше на фона на звездния екран, станал изведнъж обезпокоителен.

Настройанията в далечния космос обикновено не ѝ влияеха, както на повечето хора, които пътуваха сред различните светове. Но тази вечер, о, тази вечер корабът ѝ беше толкова скъп! Би било добре, ако имаше компания, ако имаше някой, с когото да поговори, някой, който да е до нея — но и без компания тя се чувстваше облекчена, че е у дома си, че може да заключи вратите и да си сготви нещо.

Гербът на Академията, вензел с мото и лампа, заграждащи синята повърхност на Обединения свят, беше отчетливо изрисуван върху пръстен А, в близост до мостика.

Луната и планетата се носеха в черното беззвездно небе. Куракуа лежеше на ръба на Бездната, огромната цепнатина, отворила паст между Орион и Стрелеца. Противоположният бряг беше на шест хиляди светлинни години и се виждаше само като мъглав светлик. Хъч се зачуди какъв ли ефект може да има върху един развиващ се вид едно небе, наполовина отрупано със звезди и наполовина празно.

„Алфа“ влезе в пръстен В и големите врати се затръшнаха. Хъч свали Фликиндръровия си скафандър и го прибра зад седалката. След пет минути вече беше на мостика.

Таблото за съобщения премигна. В приемащия сектор имаше съобщение от Храма, но пък беше твърде рано, за да е пристигнал Ричард. Имаше достатъчно време да го види по-късно. Тя отиде в кабината си, съблече работните си дрехи и се пъкна под душа. Подейства ѝ добре.

След това, още мокра, си поръча пържола. Каютата ѝ беше украсена със снимки: на стари приятели, на нея самата и на Ричард на Пинакъл, на „Алфа“, носеща се край Големия монумент Хексагон до Арктур, на група палеонтолози, към които се беше присъединила за едно плажно парти в Бетезда (и които я бяха вдигнали на раменете си за снимката). Въздухът беше изпълнен с приятния аромат на трева, мащерка, диви ягоди и орлови нокти.

Неестествената луна се търколи пред погледа ѝ. Оз не се виждаше. Раздразнена от собственото си безпокойство, тя изключи екрана.

Преди години Ричард ѝ беше дал един медальон, великолепно украшение от платина, копие на един талисман, който тя беше донесла от Куракуа. Това беше станало преди да открият Оз. От едната страна бяха изгравирани крилат звяр и шестоъгълна звезда, а от другата — грациозно извита дъга. По ръба бяха изписани загадъчни символи. „Звярът и звездата символизируют любовта — ѝ беше казал Ричард, — а дъгата е благополучие. И двете ще бъдат с теб навсякъде, докато носиш медальона.“

Тази вечер той ѝ действаше успокояващо. Окачи си го. Местна магия.

Облече се и когато чу звънеца за вечеря, мина покрай камбуза, за да си вземе пържолата. Добави и бутилка вино и отнесе всичко на мостика.

Таблото за съобщения продължаваше да премигва.

Тя си отрязва парче месо, опита го и отвори бутилката. Виното беше „Шабли“. След това набра кода на клавиатурата и на екрана се появи кокетна, дори неприлично красива блондинка.

— „Винкелман“ — каза тя, — аз съм Алегри. Ще координирам евакуацията. Трябва да качите четиринайсет души. Плюс доктор Уолд, който в момента пътува насам. Искаме да започнем изтеглянето след четирийсет и осем часа. Зная, че това е закъснение в сравнение с първоначалния план, но имаме още работа. За ваша информация, „Козмик“ ще започне действията си в десет часа сутринта наше време в петък. Времето на Храма. Това съобщение съдържа и времевите еквиваленти. Искаме да сме напуснали с двайсет и четири часа преднина. Освен това ще се пренасят и артефакти, така че трябва да

започнем с тях колкото е възможно по-бързо. Моля свържете се с мен, когато ви е възможно.

Екранът изсветля.

Хъч се облегна в креслото си. Хората не си даваха много зор да казват здрасти по тия отдалечени места. Зачуди се дали Алегри не е стояла под водата прекалено дълго.

Повика на главния екран Куракуа.

Слънчева светлина обля облачната покривка и освети един свят от кални прерии, тук-там редки гори, пустини и лъкатушещи планински вериги. Нито един от океаните не се виждаше. Имаше два — и двата много плитки. На практика това си беше един съсухрен свят, положение, което „Козмик“ се надяваше да подобри по време на първата фаза от тераформиращата си операция.

Южният океан заграждаше вечните ледове и приличаше на пръстен със средна ширина около петстотин километра. Отвъд него имаше няколко продълговати морета, които сочеха на север. Най-дългото се казваше Яката, местно име, означаващо Място за отдих на боговете. Навлизаше в сушата около три хиляди километра. В най-северния му край, съвсем близо до брега, се намираше Храмът на ветровете.

Беше чела някъде, че се очаква Куракуа да навлезе в ледена ера. Вярно или не, но и двете пространства с дебели ледове изглеждаха в отлично състояние. Когато бъдеха унищожени и ако специалистите бяха прави, Куракуа веднага щеше да се сдобие с океани.

Десет часа в петък сутрин. Времето на Храма. Кога беше това? Тя извика на екрана данните, изпратени ѝ от Алегри.

Дните на Куракуа се състояха от двайсет и четири часа, трийсет и две минути и осемнайсет секунди. Всички разбираха психологическия смисъл на използването на познатия двайсет и четири часов стандарт, но се налагаха уточнения, когато човешки същества се установяваха за продължително време в някой нов свят. На Куракуа часовниците бяха нагласени да работят до 10 ч. 16 мин. и 9 сек. както сутрин, така и вечер. След това стрелките скачаха директно на обед или полунощ съответно. Този метод елиминираше определено време както от времето за сън, така и от будното състояние.

По съвпадение сега в Храма на ветровете беше неделя, точно както беше и на „Винк“. Тераформирането щеше да започне след около

деветдесет часа. Хенри Джейкъби искаше да приключи с евакуирането с един ден преднина за безопасност. А те разполагаха с две совалки за това, така че щеше да е лесно.

Но нещо я притесняваше. Не ѝ се струваше окончателното оттегляне да е на първо място в плановете на Джейкъби. Хъч нагласи навигационния компютър да изведе „Винк“ от лунна орбита, за да потегли към Куракуа. Въведе и двата крайни срока в личния си хронометър и нагласи часовниците на кораба така, че да съответстват на времето в Храма.

Навигационният дисплей я предупреди, че корабът ще напусне орбита след трийсет и шест минути.

Хъч довърши вечерята си и изхвърли остатъците във вакуумната тръба. След това си пусна някаква комедия и седна да гледа. Но още преди бустерите да прогърмят и корабът да се задвижи, беше заспала дълбоко.

Събуди се от извъняване. Пристигащо съобщение.

Светлините бяха мъгляви. Беше спала седем часа.

На монитора се появи Ричард и каза:

— Здравсти. Как я караме?

— Добре.

Изглеждаше разтревожен. Винаги беше така, когато имаше намерение да ѝ каже нещо, което знаеше, че няма да ѝ хареса.

— Слушай, Хъч, тук нещата не вървят добре. Има няколко разкопки под самия Храм. Тази, от която всички се интересуваме най-много, е най на дълбоко, а хората тепърва влизат там. Трябва да използваме всичкото време, с което разполагаме. Совалката тук може да качи трима души освен пилота. Направи си такава схема, че да можеш да измъкнеш всички. Но ни остави максимално време за работа.

— Ричард, това е лудост!

— Възможно е. Но е възможно и да са много близо до целта. Вече почти са стигнали до Долния храм. Хъч, той датира от деветхилядната година преди новата ера, тоест същия период, от който е конструкцията на луната. Трябва да го разгледаме подробно. Не можем просто да оставим да го разрушат ей така.

Хъч обаче не се съгласи.

— Мисля, че най-важното е да се измъкнем, преди да се е покачила водата.

— Ще успеем, Хъч. Но междуременно трябва да използваме пълноценно всеки божи ден.

— Мамка му.

Ричард се усмихна търпеливо.

— Хъч, няма да рискуваме нищо. Имаш думата ми. Но искам да ми помогнеш. Става ли?

Трябваше да е благодарна, че не отказва да напусне планетата, за да предизвика „Козмик“ да го удави. Вроденото му доверие в почтеността на другите го беше мамило много пъти.

— Ще видя какво мога да направя — каза тя. — Ричард, тук кой отговаря за операцията на „Козмик“? Знаеш ли?

— Мелани Тръскот. Не знам нищо друго. Не са в много добри отношения с Хенри.

— Хич и не се съмнявам. Къде е седалището й?

— Един момент. — Той се обърна настрани и си каза нещо с някого. — Имат си спътник в орбита. Отговаря на станцията на „Козмик“. — Очите му се изпълниха с подозрение. — Защо питаш?

— От любопитство. Ще бъда долу след няколко часа.

— Хъч — каза той, — не се забърквай в това. Окей?

— Аз така и така съм забъркана, Ричард.

Куракуа беше заобиколена от един тъничък пръстен. Виждаше се само когато слънчевите лъчи попадаха върху него под определен ъгъл и тогава проблясваше с преходната красота на дъгата. Пръстенът всъщност се състоеше от лед и не беше природно явление. Компонентите му бяха привнесени — и продължаваха да прииждат — от пръстените на газовия гигант Белатрикс V. Няколко от влекачите на „Козмик“ къртеха оттам цели ледени планини и ги катапултираха към Куракуа. Наричаха ги „снежни топки“. Пътят им биваше пресичан, след което други влекачи ги насочваха да влязат в орбита, за да ги използват за доставка на допълнителна вода за планетата. В часа нула „Козмик“ щеше да разтопи вечните ледове, да насече „снежните топки“ на тънки парчета и да ги запрати към Куракуа. Очакваше се, че

така над Куракуа ще вали дъжд цели шест години. Щяха да се развият земни форми и ако всичко вървеше нормално, щеше да се появи нова екология. След около пет десетилетия първите човешки заселници щяха да разполагат с един свят, който щеше да е ако не градина, то поне управляем. Сензорите на „Винк“ засякоха повече от хиляда ледени тела, които вече обикаляха в орбита, както и още две, които приближаваха.

Хъч си беше имала достатъчно работа с бюрокрация, за да си дава сметка, че цифрата от петдесет години е прекалено оптимистична. Подозираше, че тук няма да дойде никой, поне през следващия век. Сети се за един коментар, приписван на Кейсуей: „Сега става въпрос за съревнование между нашата оранжерия на Земята и тази на Куракуа.“

„Винк“ беше влязъл в орбита.

Светът изглеждаше сив и не обещавахе нищо хубаво.

Кой би си помислил, че втората Земя ще бъде открита толкова трудно? Че след всичките тези светлинни години ще е открито толкова малко? Гравитацията на Пинакъл беше твърде силна, Нок вече беше станал дом на интелигентна раса, от която човеците криеха съществуването си като строго пазена тайна. А един друг обитаем свят, за който беше чувала, обикаляше около една нестабилна звезда. Освен споменатите, други не съществуваха.

Търсенето щеше да продължава. А междувременно единственото, с което разполагаха, беше това студено, мрачно място.

Станцията на „Козмик“ беше една ярка звезда в южното небе. Представляваше версия на ИМАС — земната космическа станция — в умален мащаб: две еднакви колелета, които се въртяха в противоположни посоки, свързани посредством мрежа от подпори, а всичко заедно — свързано с една здрава главина.

Хъч прочете в компютъра си информацията за Мелани Тръскот:

Родена в Дейтън, Охайо на 11 декември 2161 г.

Омъжва се за Харт Бринкър, който по това време е главен счетоводител на банковата фирма „Казуел & Симс“, 2183 г. Бракът не е подновен, 2188 г. Няма данни.

Бакалавърска степен по астрономия в университета в Уесли, 2182 г.; магистърска и докторска степен по

планетарно машиностроене в университета във
Вирджиния, съответно 2184 г. и 2186 г.

Инструктор в университета на Вирджиния 2185–2188
г.

Лобистка за разнообразни проекти, свързани с
околната среда 2188–2192 г.

Северозападен регионален комисар, Вътрешен отдел,
Северноамерикански съюз, 2192–93 г.

Отговорник за ядрената енергия в Обединения свят
2193–95 г.

2195–97 г.: сдобива се с голяма репутация като главен
плановик за (частично) успешните проекти по
култивирането на Северноафриканския и Амазонския
басейни.

Консултант по множество екологични проекти, а
също и на „Козмик“ 2197–99 г.

Публикувала е редица статии за озеленяването и
променящите се климатични условия в океаните.
Дългогодишен защитник на идеята за намаляване на
населението чрез правителствен указ.

Арестувана четири пъти за протест срещу политиката
за мелиоризация и защита на застрашените видове.

От коментара се виждаше, че Тръскот е член на множество
професионални организации. Продължаваше да работи активно за
Международния проект за възстановяване на горите, фондация „Земя“
и за Интерсвят.

Веднъж се намесила, когато банда хулигани нападнали някакъв
старец в Нюарк. Промушили я с нож. Отнела оръжието на единия от
бандата и го застреляла.

По време на земетресението в Денвър през осемдесет и осма
ръководела извеждането на хора и коли от един срутващ се театър.

Тази жена не беше от най-свитите.

Хъч извика на екрана образа на Тръскот: беше висока, с високо
чело и пронизващи очи. Тъмнокестенява коса и здрав тен. Все още
можеше да мине за привлекателна, но някъде се беше сдобила с нещо

много сурово. Привикнала да командва. Въпреки всичко изглеждаше като жена, която знае как да се забавлява. И което беше по-важно, Хъч не можеше да види в нея никаква податливост.

Тя въздъхна и отвори един канал за спътника в орбита. На екрана се показва емблемата на „Козмик“ — факелът на познанието в центъра на един планетен пръстен. След това я погледна някакъв тлъстичък мъж с брада.

— Станцията на „Козмик“ — каза той. — Какво искате, „Винкелман“?

Имаше огромно шкембе и изглеждаше груб. Ръкавите на яркозелената му риза бяха навити до лактите. Имаше малки строги очи, които я гледаха втренчено. От цялото му същество се излъчваше отегчение.

— Мислех, че може да ви е необходимо да знаете, че съм в района. — Говореше спокойно. — Ако имате кораби, които работят наблизко, ще се радвам да ме снабдите с някакъв график.

Той я огледа с хладно презрение.

— Ще се погрижа.

— Имам данни, че началото на разбиването е в петък, в десет часа по времето на Храма. — Тя изрече думата „разбиване“ с много мил тон, защото очакваше, че това ще раздразни дебелака, за когото правилната терминология би била „операция“. — Моля, потвърдете.

— Информацията е вярна, „Винкелман“. Няма никаква промяна. — Той погледна встрани и кимна. — Координаторката иска да говори с вас. Ще ви прехвърля.

Хъч докара най-приятелската си усмивка.

— Радвам се, че си поговорихме.

Изражението му си остана сурово. Бюрократ с бюрократ.

Мелани Тръскот изглеждаше малко по-стара, отколкото на снимките. Не беше и толкова самоуверена и въобще не беше царствена.

— Радвам се, че сте тук, „Винкелман“. — Тя се усмихна приятно, но това беше усмивка, която слизаше от голяма височина. — Вие сте...

— Присила Хъчинс. Капитан на кораб.

— Приятно ми е, Присила. — Тонът ѝ беше формален. — Имате ли нещо против да записвам разговора?

Това означаваше, че става въпрос за ЦРУ. Щеше да влезе в архивите, в случай че се стигне до евентуален съдебен процес.

— Не — отвърна Хъч. — Няма проблеми.

— Благодаря. Очаквахме ви. Имате ли нужда от помощ, за да изведете хората си?

— Не, благодаря. Те са една шепа, а и разполагаме с две совалки.

— Много добре. Трябва да знаете, че първата фаза на проекта „Надежда“ включва унищожаване на вечните ледове с ядрена енергия.

— Тя погледна Хъч пронизващо. — Екипът на Академията май още държи почти цялото си оборудване при разкопките.

— Възможно е. Още не съм слизала долу.

— Вижте... — Гласът ѝ зазвуча доверително, сякаш навсякъде цареше пълна тъпотия, която изискваше незабавно вниманието на тях двете. — Говорих с доктор Джейкъби. Той си дава сметка, че разрушенията около разкопките при Храма ще бъдат тотални. — Тя направи пауза. — Яката е открито море чак до ледения масив. Цялото крайбрежие ще бъде преустроено. Разбирате ли какво се опитвам да ви кажа?

— Разбирам. — Хъч не сметна за необходимо да се прави на загрижена, но го каза така, че Тръскот да види съмнението ѝ. — Онова, за което е необходимо да си дадете сметка вие, е, че те са близо до много съществено откритие. Има вероятност да не успее да измъкна всички навреме.

— Присила, те винаги са близо до много съществено откритие. Винаги. Знаете ли откога са тук?

— Почти от трийсет години — отвърна Хъч.

— Имали са достатъчно време.

— Не точно. — Хъч се опита да не го каже агресивно, не търсеше конфронтация. — Не и когато се опитваш да разкопаеш цял един свят. Жителите на Куракуа имат зад гърба си триста века история. Това означава доста копаене.

— Както и да е. — Тръскот махна с ръка. — Няма значение. Важното е, че аз нямам властта да отлагам началото на проекта. От Академията се съгласиха да се евакуират; дадохме им необходимото предварително известие за началото на действията. Аз ви предлагам помощ, ако ви е необходима. А от вас ще очаквам да измъкнете хората си навреме, за да са в безопасност.

— Доктор Тръскот, те може да стигнат до ключ за тайната на строителите на монументите.

Този път координаторката се раздражни.

— Моля ви, разберете — каза тя. — Не разполагам със свобода на действие. Правете каквото искате, но ги разкарайте от планетата.

БОРДОВИ ДНЕВНИК

„ЙОХАН «ВИНКЕЛМАН»“

Понеделник, 7 юни

Мелани Тръскот е арогантна и взема себе си твърде на сериозно. Не показва никаква отстъпчивост по отношение на времето за евакуация. Въпреки всичко се надявам, че ще включи в плана извънредно отлагане — ако вече не го е направила. Описах разговора ни на доктор Уолд като го предупредих, че по мое мнение крайният срок в петък трябва да бъде спазен много стриктно.

Пр. Х.

Станцията на „Козмик“. Понеделник, 7 юни; 10:50 ч.

Мелани Тръскот искаше да ходи по истинска земя и под истинско небе. Да зарече тесните пространства, лъскавите стени и синтетичната храна и да напусне тази станция. За бога, откъде ги намираше Академията тия хора, които си мислеха, че целият свят трябва да отстъпи пред желанието им да копаят грънци и идоли?

Тя се вторачи в празния екран. Когато Харви се включи, за да я осведоми, че разговаря с пилота на кораба на Академията, тъкмо се беше съсредоточила върху последните въпроси и изисквания за достъп до Нова земя: ислямски активисти, бели защитници на върховната власт на църквата, китайски националисти, тъмнокожи сепаратисти, защитници на идеята за един свят, нови елини, изобщо безкраен диапазон от етнически групи, племена и потискани народи. Общи интереси. Хора, пълни с идеи за социални експерименти. Норман

Кейсуей, който беше пуснал материала, си правеше свои планове. Тя далеч не беше такава оптимистка. Истинското заселване щеше да стане в много далечно бъдеще и тогава тя отдавна щеше да е мъртва, както и Норман, а също и повечето от останалите, тръгнали на кръстоносен поход в защита на проекта. И кой знаеше какво точно ще се случи?

Чудеше се дали световните проблеми могат да се разрешат чрез достъпа до звездите. Или просто ще бъдат пренесени и там.

— За какво мислиш, Мелани?

На вратата беше застанал Харви Сил. Той беше шеф на станцията — дебелият мъж, с когото беше разговаряла Хъч. С известни прекъсвания Тръскот работеше с Харви от години. Харесваше го — той се справяше добре с административната работа и освен това умееше да преценява хората. Притежаваше и онова качество, което е най-ценно в един подчинен: беше компетентен и не се страхуваше да изрази мнението си.

Мелани се залюля в креслото си.

— Нещо ми е притеснено.

Харви седна.

— Ще ни създават проблеми чак до края.

— Трябва да видиш нещо, Харв. — Тя извика на екрана съобщение отпреди две седмици.

Появиха се приятните черти на Норман Кейсуей. Седеше на бюрото си, а зад него се вееше знамето на организацията.

— Мелани — каза той, — наскоро ме посети Ричард Уолд. Много упорито се опита да получи известно отлагане на „Надежда“. Чух, че вчера е потеглил за Куракуа. Нямам представа какво е намислил, но може да не се съобрази с крайния срок. Изглежда способен да го направи. — Кейсуей изглеждаше притеснен. — Надявам се, че греша. Но има вероятност той да обяви както на нас, така и пред света, че ще остане в Храма. И да ни предизвика да започнем действия.

— Не може да направи това — каза Харви.

— Ако това стане — продължи записът, — трябва да сме готови да реагираме. Не ми е лесно да ти се обаждам за това. Ако се появи такова заявление, ще се оправяме с общественото мнение оттук. Ти не трябва да започваш действия преди да си напълно сигурна, че всички са изведени от Куракуа. Знаем, че това ще ти създаде проблеми по

координацията, но не искам никой да загине. Ако се случи така, че Уолд заяви намеренията си да остане там след крайния срок, ще го осведомиш, че нямаш право да действаш по свое усмотрение, което си е вярно; освен това ще му кажеш, че проектът „Надежда“ ще се осъществи по плана, че очакваш той да напусне в съгласие със съдебната заповед и според споразуменията, постигнати с Академията. Тогава ще ме осведомиш и мен. Моля те, потвърди, че си получила това съобщение. И между другото, Мелани, радвам се, че тъкмо ти си там в момента.

— Можеше да е и по-зле — каза Харви. — Можеше да ти каже да натиснеш бутона независимо от обстоятелствата.

— Не съм сигурна, че не бих предпочела точно този вариант. — Тя беше тук от три години и археолозите бяха прилагали какви ли не тактики за отлагане. — Това е вярното решение — призна тя. — Но тия кучи синове пак ще си го изкарат на нас.

Мелани Тръскот, Личен дневник

Цялата история на „преговорите“ между Академията и „Козмик“ беше поредица от изисквания, лъжи, заплахи, докато накрая се стигна до съдебното дело, което принуди Академията да напусне Куракуа преди служителите ѝ там да са готови за това.

Въпреки всичко, ако можех, щях да удовлетвори молбата им и да им дам още няколко месеца — това наистина не би създадо непреодолими проблеми за нас, но правните решения вече са в сила, така че ако го направя, би означавало да не зачета решението на съда и да дам зелена улица за още обжалвания на делото.

Така че смятам да следвам заповедите до последната точка.

Как става така, че най-неприятните типове винаги стигат до върха? На нищо не се поддават.

Младата жена, с която говорих днес, тази от евакуационния кораб на Академията, изглеждаше достатъчно разумна. Двете с нея лесно можехме да стигнем до някакво споразумение, струва ми се, да избегнем много

злоба и да спестим много разходи. И може би дори да открием ключа към Строителите. Но това няма да се случи.

7 юни, 2202 г.

7.

*На борда на „Алфа“. Понеделник, 22:05 ч. време на Храма.
(Единайсет минути до полунощ.)*

Совалката се отдели от „Винкелман“ и лениво тръгна по петите на залязващото слънце. Покривалото от облаци беше нашарено на розови и пурпурни ивици; бури вилнееха в един тесен пояс точно на север от екватора. Хъч предаде контрола на режим „Навигация“ и се опита да влезе чрез клавиатурата във връзките за съобщения на „Козмик“. Те бяха безумно преплетени — още нещо, което показваше до каква степен са се влошили отношенията.

От мястото на Храма успя да улови общия канал, по който се чуваше как там се викат един друг, как насочват работата и молят за подкрепа. От време на време даваха израз на яда и притеснението си. „Викам да останем тук и да довършим работата.“ Женски глас. Хъч се зачуди дали подобни бележки нарочно не получават достъп до ефира — заради хората на Тръскот, които вероятно също се бяха включили в каналите. Нищо чудно, че тази жена беше толкова изнервена.

Тънки ивици облаци запрелитаха покрай совалката. Скоростта намаля и совалката се плъзна в здрача над някакви сини планини. Една широка река течеше към мрака и луната на Оз, полумесец на вещица, плуваше по нея.

Хъч виждаше как от време на време на звездната светлина проблясват отражения — може би вода или сняг. Скенерите й показваха неравен безжизнен пейзаж, накъсван от редки езера или легла на лава.

В Кабал имаше една основна развалина, точно до мястото на сливането на две реки.

Хъч включи на ръчно управление и свали совалката по-ниско. Прожекторите осветиха наполовина заровени каменни стени. Нямаше нищо друго — нито кейове, нито лодки, оставени на пристан, нито сгради. Нито намек за път в пустошта, който да показва как

куракуатяните са стигали от един град до друг. Кабал беше известен, защото беше сред най-късно напуснатите от тях градове.

Били са тук, когато Колумб е плавал към Новия свят — останки от една всеобхватна култура, която по онова време е процъфтявала, макар и между отделните ѝ компоненти да не е имало много връзки. Зачуди се как ли са прекарвали последните си дни, докато са стояли в града си и са чакали настъпващата пустош. Дали са знаели, че са на прага на унищожението?

Огледа за по-свободно пространство, намери едно петно в средата на развалините и кацна. Колелата стъпиха във висока суха трева. Имаше намерение да слезе и да огледа мястото. Нещо обаче се шмугна през тревата. Беше извън, макар и много близо до обхвата на светлините ѝ и твърде бързо, за да може да го разгледа. Тя се вгледа: нищо освен високата трева, която постепенно се изправяше.

Да върви по дяволите!

Реши да не слиза и след минута беше отново във въздуха. Насочи се на югозапад.

Над равнината се сипеше сняг. Започнаха да се появяват дървесни видове. Клоните им бяха дебели и къси, покрити със зелени шипове и дълги игли. Последваха закръглени хълмове, обрасли с гротескни растения, навързани в провлечени пурпурни мрежи. Местният вариант на дървета, помисли си тя, докато едно от тях не помръдна.

Продължи на юг и се понесе над някакви чепати дървеса. Бяха огромни, по-големи дори от калифорнийските секвои, на големи разстояния едно от друго.

Температурата на въздуха започна да спада и тя премина над една снежна виелица. Над облаците се издигаха скалисти зъбери, загърнати в бяло. Хъч познаваше няколко алпинисти ентусиасти. Тук би им харесало.

Издигна се още по-високо и мина през още една буря. Под нея имаше открито водно пространство, море, тъмно и блестящо, забулено в лека мъгла, гладко като стъкло. Върховете следваха извитата линия на крайбрежието. Беше стигнала до северния край на Яката. Мястото на боговете.

Тя отвори канал до Храма и се обади:

— Тук Хъчинс от „Алфа“. Чувате ли ме?

— Здравсти, „Алфа“. — Тя разпозна гласа на Алегри. — Радвам се да те чуя. Намираш се на шейсет километра източно от Храма. Просто следвай брега. — Пауза. — Ако включиш видеоекрана... — Хъч го включи и видя Алегри. Трудно беше да не завидиш на тия сини очи и идеални черти. Но май не беше съвсем подходяща за работа тук — не беше от типа жени, които с удоволствие да се пожертват в името на съвременната археология.

— На петнайсет минути път си. Да ти дам ли координатите?

— Не. Как се казваш?

— Джанет.

— Аз съм Хъч, Джанет.

Алегри кимна и се усмихна.

— Къде е пусната сондата? Хангарът ви на брега ли е? Какво да търся?

— Имаме плаващ кей. Ще търсиш три каменни кули във водата, на стотина метра от брега. Плаващият кей е точно на запад от тях. Нашата совалка ще е там. Кацни до нея, а ние ще се погрижим за останалото. Да ти приготвим ли закуска?

— Не, благодаря.

— Ти си знаеш. Ще се видим, когато пристигнеш. — Тя посегна някъде над екрана и мониторът се изключи.

Хъч се понесе над покрити със сняг обсипани с кръгли камъни брегове, над дълги разбиващи се вълни и каменисти острови. Мина покрай връх Тенебро, в чието подножие се намираше един град на шест хиляди години: по-голямата му част вече беше или под пясъка, или в морето. Кристалните му кули и висящите градини бяха възпроизведени в серия от картини на Вертилиан, една от които висеше на видно място в главното фоайе на Центъра за изложби в Академията. Хъч насочи визьорите към града, но не можа да види нищо освен дупки от разкопки.

Обеща си, че ако ѝ остане време, ще се върне, за да го разгледа по-подробно.

След няколко минути видя трите кули. Бяха масивни черни каменни крепости и се издигаха на двайсет метра над вълните. Приливът обливаше останките от четвърта. Бяха кръгли, малко захабени, и достатъчно широки, че на всяка от тях да могат да седнат

спокойно по двайсет души. Остър вятър издухваше снега от върховете им.

Хъч свали заглушителите на външните микрофони и се вслуша в ритмичния тътен на приборя и самотното виене на вятъра. Приблужи се до една от кулите, намали скоростта и чу как нещо изпищя, видя го как се стрелна встрани и изпляска с криле. По кулите бяха изрисувани символи, пиктограми и геометрични фигури. Повечето бяха абстрактни, но тя можа да различи и образите на птици, на същества, подобни на сепии, и разни други зверове. В една ниша точно над водата двата крака на някакво същество бяха откъртени точно под коленете. Във вътрешността сигурно беше имало шахта или стълби. Светлините проникнаха в две амбразури и тя успя да зърне каменните стени. В единия горен край стоеше жена от Куракуа, с крила и някакво оръжие — най-вероятно сабя. Едната ѝ ръка липсваше. С другата беше закрила очите си. Хъч знаеше, че обитателите на Куракуа не са имали крила, усмихна се на представата за летящ алигатор и си помисли, че май всички мислеци същества мечтаят за ангели.

Плаващият кей беше малко зад кулите и беше достатъчно голям, за да побере няколко совалки. Тази на Храма беше на страната откъм брега. Светлините на „Алфа“ пробягаха по линиите ѝ в синьо и златистожълто.

Хъч се понесе напред, плъзна се над водата, свърза се с Храма и съобщи:

— Кацам.

Совалката се закова на кея.

— Добре дошла в Храма на ветровете, Хъч. Франк излиза да те посрещне.

Отвън беше трийсет градуса под нулата. Хъч задейства Фликинджъровото си поле, отвори люка и излезе. Плаващият кей се люлееше от вълните, но беше здраво закотвен. Беше широк към три метра и снабден с термични линии, които пречеха да се образува лед. Имаше и перила. Морето хвърляше пяна, но полето я пазеше суха.

Светлините на „Алфа“ хвърляха мъгливи проблясъци върху двете совалки и кея. Кулите приличаха на мрачни сенки. Вълните се разбиваха в брега.

— Внимавай да не паднеш — долетя гласът на Карсън в слушалките ѝ. Но тя не го виждаше.

— Къде си?

— Погледни вляво от себе си.

От водата изникнаха светлини. Карсън седеше в някаква подобна на мехур конструкция, която се понесе по повърхността покрай носа на „Алфа“, следвана от дълъг сив корпус. От палубата се надигна пара. Подводницата се приближи и спря успоредно на кея. Мехурът се отвори, Карсън се показа, спря за момент, прецени движенията си и закрачи по дебелия дъски с лекота, типична за човек с голям опит.

— Луксозният транспорт на Храма е на ваше разположение — каза той дружелюбно. — Спира в осемхилядната година преди новата ера, в хотела на Хенри при Нотическите кули в Якатанската империя. Заповядайте на борда. — Моторите бумтяха.

— Хотел ми звучи добре — каза тя.

Товарният люк, който се намираще на задната палуба, се отвори. Вътрешността беше запълнена с кръгли като варели контейнери. Карвън вдигна един с изненадваща лекота, постави го на кея и каза:

— Докарах шест. Можем да ги натоварим на „Алфа“. Ще ти спести курса.

— Разбира се. — Тя загледа как той се връща за втори варел. Бяха големи и обемисти, но пък явно леки. Тя понечи да сложи един в багажното отделение на совалката, спря и попита: — Да не счупим нещо?

— По-голямата част вътре е пяна — каза Карсън. — Освен артефактите де.

Хъч се почувства уютно и в безопасност, загърната в топлия, сух пашкул на енергийното си поле. Вятърът свистеше, над водата се носеха стенещи викове.

— Плачещи лешояди — каза Карсън. — Много големи, неприятни на външен вид, хранят се с мърша. Нападат брега всяка сутрин.

— Птици?

— Не точно. Повече приличат на прилепи. Обичат да пеят.

— Звучи така, сякаш са загубили нещо.

— Всъщност произвеждат звука като си трият крилата едно в друго.

Тя попиваше нощта. След всички тези седмици беше приятно да е отново навън.

— Как вървят нещата, Франк? Привършването искам да кажа. Той се приближи до нея и се подпря на перилата.

— Правим каквото трябва. Щеше да е по-лесно, ако още преди шест месеца знаехме, че ще ни изхвърлят. Можехме да си подредим нещата по друг начин. Но сведенията, които получавахме, бяха, че Академията ще спечели. „Не се притеснявайте“, така казваха.

— Жалко.

— Да, наистина. — Кеят се люшна над една вълна. — Готов съм да се прибера вкъщи. Но не по този начин. Тук вложихме страшно много труд, а повечето просто ще отиде на вятъра.

Покрай тях преплува нещо светещо, приближи подводницата и потъна.

— Какво ще правиш после?

— Предложиха ми мястото на шеф на отдел в Академията. В „Личен състав“.

— Честито — каза тихо тя.

Той изглеждаше объркан.

— Повечето от хората тук са разочаровани от мен.

— Защо?

— Мислят, че се продавам.

Хъч го разбираше. Само хората, които не можеха да се справят в тази област или които не бяха много сериозни професионалисти, започваха работа в администрацията.

— А ти как го приемаш?

— Мисля, че човек трябва да прави каквото му се прави. Искане ми се да поработя малко на нормирано работно време, за разнообразие. В чист офис с климатик. Възможности за нови запознанства. Може би да гледам „Стражите“ в неделя. — Той се засмя. — Не искам кой знае колко. След всичките тези години.

Тя се зачуди дали има семейство, при което да се прибере.

— Прав си, не искаш много.

Небето на запад нямаше звезди. Бездната. Тя я погледа няколко секунди.

Той проследи погледа ѝ.

— Призрачно, нали?

Да. Тя изглеждаше някак по-внушителна от повърхността на планетата, отколкото от космоса. Хъч беше забелязала същото явление

и от Нок и Пинакъл, които също се носеха на ръба на галактическия ръкав. Оттук се различаваха само мъглявите петна светлина от звездите отатък.

— Според обитателите на Куракуа — каза Карсън — това е Куонда, домът на блажените, раят за всички, които са се борили в името на доброто. Понякога нощем, когато вятърът утихва, можеш да ги чуеш как пеят. Между другото „куонда“ означава „далечен смях“.

Кеят се надигна и спусна.

— Тази беше голяма — каза Хъч. — На каква възраст е Храмът на ветровете?

— Главната част или това, което наричаме Горен храм, е била построена някъде около тринайсетото... — той спря. — Трудно е да се изчислява времето. Около 250 години преди новата ера по нашия календар. — Това — и той посочи кулите — не е от Храма на ветровете. Но ти го знаеш, нали?

— Не, не знаех.

— Това са Нотическите кули. Свещена земя, между другото. Построени приблизително около осемхилядната година преди новата ера. Били са място за поклонение и са били поддържани като историческа находка по един или друг начин цели седем хиляди години.

— Та къде е Храмът на ветровете?

— Вярваш или не, но е под водата. — Той качи последния контейнер. — По-добре да тръгваме. Къде са ти чантите?

— Имам само една. — Тя я извади от „Алфа“ и го остави да я вземе.

— Това място е било кръстопът между империи — каза той. — Вероятно винаги е било много важно от стратегическа гледна точка. Знаем, че тук е имало заселници почти до момента, в който видът е изчезнал. В крайна сметка — продължи той — жителите на Куракуа нямали ни най-малката представа защо са построени Кулите и какво означават.

— Това е много тъжно — каза Хъч. — Да си загубиш наследството.

— И аз мисля така.

— Сигурни ли сме, че обитателите на Куракуа наистина са изчезнали?

— О, да. По този въпрос имаше много дълги дебати. Изглеждаше много невероятно да сме се разминали с тях с толкова малко време. Следователно те трябваше да са някъде наоколо. Гледай къде стъпваш. — Той сложи единия си крак на палубата на подводницата, сякаш това щеше да я закрепим, и ѝ предложи ръката си. — Винаги е имало поне по един екип, който да търси оцелели. Получихме безброй лъжливи сигнали: куракуатяни видени тук, видени там... И нищо. — Той сви рамене. — Изчезнали са.

Слязоха в капитанската кабина, затвориха мехура и морето се надигна около тях.

— Кулите в никакъв случай не са най-старите конструкции тук. Мястото е било свещено дълго преди да бъдат построени. В Долния храм има един военен параклис, а също и място за стража, които ги предхождат с хилядолетия. В момента копаем там. Всъщност артефактът, който доведе Ричард Уолд тук, е от Долния храм. Но има страшно много неща, до които още не сме се добрали. Знаем например, че долу има стара електрическа централа.

— Шегуваш се!

— Поне на такова прилича. Датира някъде от около преди деветнайсет хиляди години. Не е останало кой знае какво, разбира се, а и не можем да направим много хубави снимки. Но няма място за съмнение.

Водата беше тъмна, после се появиха линии жълтеникава светлина.

— Свързват Храма със Сийпойнт — обясни Карсън. — Базата.

Той тръгна по линиите и след няколко минути се озоваха над комплекс от куполи и сфери. Бяха ярко осветени, но много от прозорците оставаха тъмни. Сийпойнт изглеждаше бездействащ.

Карсън смъкна подводницата под една черупкообразна конструкция и подводните врати се отвориха. След секунди се изкачиха нагоре и излязоха на повърхността в един осветен залив.

Джанет Алегри ги чакаше с току-що приготвено кафе. Хъч забеляза, че покрай стените са наредени контейнери, подобни на онези, които бяха натоварили.

— Това ли е товарът? — попита тя.

— Част от него — отвърна Джанет, докато им подаваше чашите. — Ако искаш, мога да те заведа до стаята ти.

— Много бих се радвала. — Обърна се към Карсън и му каза: — Благодаря за таксито, Франк.

— На вашите услуги — засмя се Карсън.

Джанет и Хъч излязоха в един тесен коридор, качиха се по някакви стълби и стигнаха до една пълна с растения стая, обзаведена със столове и маси. Светлината беше приглушена. Два големи прозореца гледаха към морето, а в една изкуствена камина мъждукаше слаба светлина. Върху една от масите имаше наполовина подреден картинен пъзъл.

— Това е общото помещение — каза Джанет. — Като дойдеш тук утре сутрин, ще те представим на хората и ще се погрижим да получиш закуска.

— В момента всички работят, нали?

— Да — отвърна Джанет. — Работим двайсет и четири часа в денонощието, откакто ни наредиха да напуснем. Бяхме свикнали да я караме доста по-спокойно. Но вече не е така.

— Какво точно се опитвате да откриете?

— Линеен касумелски С — отвърна Джанет. — Искаме да прочетем надписа. — Влажните ѝ очи наблюдаваха Хъч. — Под Долния храм има погребан един военен пост. Расата, която е използвала поста, е говорила на линеен С.

— Франк ни каза. Надявате се да откриете розетски камък.

От общото помещение тръгнаха няколко коридора, излизащи в някаква тръба. Стените бяха прозрачни и зрителният ефект, подсилен от стратегически поставеното отвън осветление, както и от просветващите риби, беше стъписващ. Сийпойнт беше прекрасно място, макар че в него имаше и нещо клаустрофобично.

— Розетски камък едва ли — каза Джанет. — Но още няколко находки може да се окажат достатъчни.

— Имате ли някакъв успех?

— Известен. Намерихме няколко надписа. Онова, което трябва да направим, е да проникнем в ниските части. Но има технически проблеми. Трябва да сечем под Долния храм. Той е доста нестабилен и няма да му трябва много, за да се срути целият. Така че напредваме много бавно. Освен това морското дъно е пълно с тиня. Приливът я връща в разкопките почти веднага, щом успеем да я изгребем. — Тя

изглеждаше изморена. — Отговорите са тук, Хъч. Но няма да имаме време да се доберем до тях.

Влязоха под един купол. Джанет отвори една врата, запали лампата и пред тях се откри приятен и доста просторен апартамент.

— Това е за специалните гости — каза тя. — Закуската е в седем. Няма проблеми, ако искаш да поспиш до по-късно. Дежурният служител може да бъде намерен по комуникаторите.

— Благодаря.

— В общото помещение има хладилник, в случай че огладнееш. Нуждаеш ли се от още нещо?

— Мисля, че не.

— Добре. С името ми можеш да задействаш персоналния ми канал. Не се притеснявай да се обадиш, ако имаш нужда от нещо. — Тя се спря на вратата. — Радваме се, че си при нас, Хъч. Тук стана малко напрегнато. Имахме нужда от свежи подкрепления. — Тя се усмихна. — Лека нощ.

Хъч затвори вратата зад нея и метна чантата си на един диван. Пред едната стена беше спуснато перде. Тя го вдигна и погледна пълното с живот море. Изплашени от внезапното движение, множество малки рибки са стрелнаха встрани. Нещо подобно на костенурка мина бавно пред стъклото, а едно прозрачно същество с големи кръгли очи, привлечено от светлината, се блъсна в прозореца.

— Здравсти — каза Хъч и чукна по преградата.

Имаше устройство за нагласяване на външното осветление и тя го намали, без да го загасява.

Разопакова багажа си и взе книга за в леглото, но беше твърде уморена, за да чете.

Из Сийпойнт се носеха призрачни шумове. Стените проскърцаха и стенеха в тъмното, разни неща се блъскаха в корпуса, през цялата нощ електрическото осветление ту се включваше, ту се изключваше. Докато се унасяше, на Хъч ѝ хрумна, че целият този комплекс не след дълго ще се превърне в част от развалините около Храма на ветровете.

Събуди се малко след шест с чувство на неудобство. Прозорците и морето бяха осветени от широки ивици слънчева светлина.

Беше време за работа. Тя се облече набързо, сякаш трябваше да спазва някакъв график, и отиде в общото помещение. Въпреки всички твърдения на Джанет то беше празно. Изяде закуската си спокойно и след като свърши, се свърза с дежурния. Оказа се, че дежурната е още Джанет.

— Ти никога ли не спиш? — попита я Хъч.

— Добро утро, Хъч. Спя предостатъчно. Просто не си ходя в стаята много-много. Как прекара нощта?

— Добре. Направо страхотно. Какво имаш за мен?

— Засега нищо. Но ще имаш много работа, защото трябва да изнасяме нагоре както артефакти, така и хора. Франк ще ти помага със совалката на Храма. Но всъщност още не сме организирали нищо, така че сутринта ти е свободна. Ще ти се обадим, когато имаме нужда от теб.

Щеше да е страхотно да види Нотическите кули на дневна светлина.

— Добре — отвърна тя.

Помисли да попита дали подводницата не е свободна, но реши да не предприема никакви действия, които рано-рано да я превърнат в извор на раздразнение. Вместо това извади скафандъра си и намери място, откъдето да излезе. Провери запасите си на кислород. Имаше предостатъчно. Омота жицата на комуникатора около врата си и задейства полето. След това се спусна във водата, отвори външната врата и изплува от купола.

След трийсет минути излезе на повърхността на около половин километър от плаващия кей. Утринта беше божествена. Слънцето облизваше сребристите върхове, широките бели брегови ивици и синьото море. Дълги вълни се разбиваха в черните скали. Същества, които имаха много силна прилика с пеликани, охраняваха повърхността и периодично се гмурваха във водата за някоя извиваща се хапка.

Кулите се издигаха от кипящото море като стражи. Последната твърдина. На дневна светлина изглеждаха толкова черни, колкото и през нощта.

Хъч беше добър плувец, така че се отправи към плаващия кей с ритмични удари. Течението беше срещу нея, но не беше толкова бързо, че да не може да напредва. Пеликаните се въртяха и пляскаха. Жалко,

че беше толкова студено; щеше ѝ се да можеше да се отърве от енергийното поле. Да плуваш и да си оставаш съвсем сух беше преживяване, на което му липсва нещо.

След няколко минути се покачи на дебелия дъски на кея и пое дълбоко от бутилирания въздух.

Полето си стоеше около нея, меко и топло.

Ниските части на Кулите бяха излъскани от постоянното въздействие на вълните. Също като Храма, и те навремето се бяха издигали на сушата — свещени крайгълни камъни на кръстопът на шосета, свързващи империи. Място, на което странниците са спирани, за да съзерцават могъществото и милостта на боговете. Тя долови някакво движение на върха на най-близката. Нещо с бели пера се протегна и плесна с крила.

Хъч беше разгледала картите, преди да се отправи насам, така че знаеше къде да потърси стария имперски път, който сега представляваше само едно стръмно дефиле, отправено на север през планините.

Стратегическият кръстопът се беше охранявал от една крепост, както и от боговете. От цяла верига крепости всъщност — през хилядолетията. Сега крепостите лежах под Храма. А Храмът лежеше под водата.

Тя се зачуди какво ли е предизвикало срещата между сравнително инертните обитатели на Куракуа и звездните пътници. Нещо на брега привлече погледа ѝ. Движение. Нещо, което приличаше на човек.

Вървеше с изправена стойка към прибой. Следваха го още две. На фона на пясъка не можеха да се видят много добре, така че едва когато минаха пред едни скали тя успя да различи бялата им козина и рогатите им глави. Доста по-надолу по брега друго пък се беше навело над малка локва, образувана от прилива.

Тя не можеше да види очите им, но ушите им бяха големи и меки, а съществото до локвата държеше пръчка. По дефилето, по някогашния северен път, заслизаха и други. Големи и малки.

Разпръснаха се по брега, като възрастните здраво дърпаха малките след себе си. Три-четири заеха позиции на голямо разстояние едно от друго и се вторачиха в морето. После, сякаш по нечий сигнал, зверчетата се разбягаха по пясъка, крещяха неистово, кискаха се и се

гонеха. Някои спираха, за да побутнат по нещо на брега; други се втурнаха към вълните — изобщо явно се забавляваха доста добре. Постепенно Хъч започна да долавя тънък, писклив звук — едно писукане с висока честота, което почти се губеше сред воя на вятъра и тътена на утринта. Приличаше на птичи писък и тя вдигна поглед, за да потърси източника му, но видя само ясно небе и няколко снежинки.

Едно от животните стоеше спокойно до ръба на водата и сякаш гледаше право към нея. Хъч също се вторачи в него. То вдигна двата си предни крайника и направи нещо, което със сигурност беше поздрав.

Топлотата на жеста я стъписа така, сякаш беше срещнала стар познат на някое далечно място, и тя му махна с ръка.

То се обърна, измъкна едно гърчещо се морско животинче от водата, топна си го в една вълна и го пусна в широката си уста. После пак погледна Хъч с видимо задоволство и хвърли няколко шепи вода във въздуха.

Тя също плисна малко вода по себе си. Не й се щеше обаче да сподели закуската му.

Изведнъж остър крясък разби спокойната картина и ехото проехтя в скалите. Съществата за миг замръзнаха — а после се почна голямото тичане. Навътре по сушата, към дефилето. Няколко забраха малките пред себе си. Един възрастен се строполи. Хъч не можеше да разбере какво става с него; но той се давеше в съвсем плитката вода, а крайниците му се гърчеха и извиваха.

Тя вдигна ръка, за да закрие очите си от слънцето. И усети нечие присъствие до лявото си рамо.

Едно око.

Зелено и безизразно. Беше прикрепено на стълбче.

Сърцето й замря. Не можеше нито да си поеме дъх, нито да помръдне. Искаше й се да се хвърли в морето, да се скрие от това нещо, което беше изникнало до нея.

Окото я гледаше. Беше с цвета на морето. Една част от ириса липсваше, както става, когато се отреже парче от торта. Докато Хъч се опитваше да се овладее, липсващата част се разшири, а ирисът се стесни. Съвсем бавно една мигателна ципа се затвори и отново се отвори.

До първото качено на стълбче око се появи второ, малко по-високо. А зад тях и трето. Стъбълцата се вееха като дълга трева на

вятър.

Успя да забележи само някои черти на съществото. Четири очи. Широка, плоска глава като на насекомо, към която бяха прикрепени очите. Съществото беше сиво-зелено и хитинено. Хъч зърна мандибули, пипала и челюсти.

Съществото стоеше във водата, крака му бяха като пръчки. Совалките и кеят се надигаха и спадаха от лекото вълнение, но съществото оставаше неподвижно. Изглеждаше почти откъснато от физическия свят.

Хъч се опитваше да овладее паниката си. С изненадващо спокоен глас тя каза в микрофона на гърлото си:

— Тук е Хъчинс. Чува ли ме някой?

— Какво има, Хъч? — Беше Джанет.

— Джанет — каза тя полека, сякаш съществото можеше да чуе през Фликинджъровото поле, — пред мен има едно голямо насекомо.

— Колко голямо?

— Голямо. Три метра. — Пауза, за да си поеме дъх. — Богомолка. Сепия. Не знам...

— Ти навън ли си? — В тона на Джанет се появи лека нотка на обвинение.

— Да. — Прошепнато.

— Къде навън? — В гласа ѝ вече имаше и гняв.

— На плаващия кей.

— Добре. Не е опасно. Но не мърдай. Разбра ли? Нито мускулче.

Тръгвам.

— Ти ли?

— Да не, искаш да стоиш там, докато търся помощ?

Гъста течност се проточи от устата на насекомото.

— Не — отвърна тя.

Проклетото същество изглеждаше опасно.

Хъч чуваше съвсем ясно пронизителните писъци на брега. Беше стиснала като с клещи перилата и не можеше да се пусне за нищо на света. Три от очите се отклониха встрани, но после отново я загледаха.

Фликинджъровото поле нямаше да помогне кой знае колко в тази ситуация. Нямаше никаква вероятност да я предпази от острите като бръснач челюсти.

— Хубаво ще е да побързаш — каза тя в микрофона, презирайки треперенето в гласа си.

— Та това е най-обикновен пръчкокрак. Идвам веднага. Не мърдай.

Ако съществото не беше опасно, защо трябваше да не мърда?

Хъч премери на око разстоянието до пилотската кабина на „Алфа“. Около петнайсет метра. Можеше да отвори люка оттук чрез подадена на глас команда. А след това да изтърчи и да се вмъкне вътре, преди съществото да успее да реагира. Но на люка щяха да му трябват петнайсет секунди, за да се затвори. Дали звярът щеше да ѝ даде толкова много време?

Той пробуждаше у нея нещо дълбоко първично. Щеше да е изплашена дори ако беше висок само няколко сантиметра.

— „Алфа“, отвори пилотската кабина.

Чу как люкът се вдигна.

Три от очите се обърнаха натам.

— Хъч. — Беше отново Джанет. Говореше с напълно безизразен глас. — Недей да правиш нищо. Чакай ме. Просто стой на едно място и недей да мърдаш. Разбрано?

Съществото наблюдаваше совалката.

Письците на брега бяха престанали. Не беше сигурна кога точно, но не смееше да отклони погледа си, за да види какво става. Беше започнала да диша отново. Едва-едва. Премести единия си крак, за да може да стане.

И буквално видя покачването на интереса в погледа на съществото.

Челюстите щракнаха. Едно пипало се разви.

„Джанет, къде си?“ Тя проследи мислено действията ѝ. Дежурната вероятно се беше намирала в станцията, която беше на по-малко от минута от подводния залив. Трябвало е да спре, за да вземе пулсатор. Къде ли ги държаха? Пътуването предишната нощ от кея до Сийпойнт беше отнело между осем и десет минути. Но Карсън не бързаше толкова. Със сигурност подводницата можеше да покрие разстоянието за пет или дори по-малко минути. Да кажем седем минути всичко на всичко.

Вятърът духна, един от пеликаните прелетя наблизко.

„Колко ли неща виждаш с тия очи, които гледат в различни посоки?“

Защо беше тръгнала без оръжие? Знаеше, че има опасност. Но преди никога не я бяха нападали, никъде. Мамка му!

Едно от очите помръдна и се вторачи над рамото ѝ в нещо зад нея.

— Вече съм при теб — чу се гласът на Джанет. — Няма страшно. — Хъч чу виенето на подводницата и съскането на въздухопреработвателя.

Съществото се намиреше вътре в U-образния кей, така че платформите го разделяха от морето. Щеше да е трудно подводницата да се докара директно до него. Но това нямаше значение. Хъч зачака пропукването на пулсатор.

Вместо това обаче подводницата се блъсна в кея. Очите се извърнаха от Хъч.

— Добре. — Тонът на Джанет се беше променил, беше придобил тежестта на команда. — Бягай. В совалката. Бързо!

Хъч скочи и побягна. И в същия момент видя как Джанет изскача от кабината на подводницата с гаечен ключ в ръка. Съществото се обърна към нея. Пипалата изплющяха, челюстите се отвориха, очите се дръпнаха назад. Джанет, красивата, русата, извадената от списание Джанет влезе в гърчещата се бъркотия и стовари с все сила гаечния ключ право върху главата на съществото. От черепа му бликна зелена течност и то се килна на една страна. Сборичкаха се, паднаха във водата и потънаха.

Хъч зяпна и хукна да помага. Дватамата се показаха на повърхността. Джанет блъсна главата на съществото в кея, то потръпна и после бавно започна да потъва.

Хъч ѝ помогна да се качи и попита:

— Защо не взе някакво оръжие?

— Напротив. Грабнах първото, което ми беше подръка.

Сега беше ред на Хъч да се ядоса.

— Абе вие нямате ли пулсатори?

Джанет се усмихна. Имаше драскотини и все още дишаше тежко. Косата беше паднала върху лицето ѝ, а на няколко места имаше кървящи рани. Но на Хъч ѝ изглеждаше адски красива.

— Имаме някъде. Но ми се стори, че искаш да дойда бързо.

— Благодаря — каза Хъч.

Джанет я прегърна през раменете. Енергийните им полета просветнаха.

— Този път беше за сметка на заведението — каза Джанет. — Но недей да го повтаряш. Разбра ли?

— Беше ли всъщност опасно? — попита Хъч. — То само си стоеше и ме гледаше.

Битката на брега също беше приключила. Няколко от покритите с козина същества наблюдаваха морето от една скала на безопасно разстояние.

— Пръчкокраките закусват с плажните маймуни — каза Джанет. — Това сигурно не е знаело какво точно да прави с теб.

*Център на „Козмик“ за контрол на повърхността — юг.
Вторник; 09:00 ч. време на Храма.*

Живите светове бяха изключително редки. Причината за това, изглежда, беше, че подобните на Юпитер планети бяха също доста редки. В Слънчевата система способността на Юпитер да отклонява кометите беше намалила броя на големите влияния върху Земята до четвърт процент от онова, което би могло да се очаква иначе. И бе направила живота на Земята възможен.

С функциониращата си екосистема, с почти земната си гравитация, с изобилието на вода, с липсата на собственик Куракуа беше дар от Бога за измъчената човешка раса. Беше неизбежно първото всеобхватно тераформиращо усилие да не бъде направено именно там. Това беше вторият шанс, възможност да се приложат уроците, научени с много болка на Земята. Куракуа щеше да стане дом на една нова раса човеци.

Идеалистите бяха направили хиляди планове, за да са сигурни, че децата на Куракуа ще се отнасят към този свят, както и един към друг, с уважение. На звездите нямаше да бъде донесен национализмът, нито промишлената експлоатация. На нищетата и невежеството нямаше да им бъде позволено да пуснат корени. Различните раси и религии щяха да съществуват в хармония, а идеологиите, налагали разделение в лошото старо време, щяха да ударят на камък.

Ян Хелм, както и множество други, щеше да повярва на това едва когато го видеше с очите си.

Плановете за Куракуа можеше да се осъществят, но положението там щеше да си има своята специфика. Никога нямаше да се стигне до утопията, която защитниците ѝ обещаваха. Той знаеше това. Фактът, че толкова много от хората, които вземаха решенията, свързани с проекта, очевидно не си даваха сметка за това, го накара да постави под въпрос както компетентността, така и единството им.

Проектът „Надежда“ не беше стигнал до прага на тази първа фаза от съществуването си толкова лесно. Защитниците на околната среда бяха осъдили отклоняването на средства от жизненоважните нужди на Земята; Последователите на Исус бяха заклеили всички опити за напускане на Земята, защото те не били в съгласие с предназначението от Бог и поради това били светотатствени; националистите и расистите искаха изключителни права върху новия свят. Моралистите пък беснееха против унищожението на цели видове, което неизбежно щеше да последва процеса на тераформиране. Съществуваха и сериозни съмнения, че ще има достатъчно политическа воля, а и пари, за да се осигури поне известен шанс за успех.

Въпреки това Хелм трябваше да признае, че той самият няма по-добра идея. Унищожаването на горите, замърсяването на околната среда, урбанизацията — всичко това беше стигнало до такъв етап, че нямаше връщане назад. Изследванията показваха, че дори ако всички хора изчезнат, на Земята пак ще са ѝ необходими хилядолетия, за да се върне в първоначалния си вид.

Всичко това си имаше и положителната страна: Хелм беше направил доходна и задоволителна кариера на базата на специалността си. Той беше планетен инженер и беше взел дипломата си през шейсетте години, когато само астрономите мислеха сериозно за звездите. Беше избрал за тема на докторската си дисертация проблема за Венера, където се преценяваше, че необходимото време за създаване на един обитаем свят варира в рамките на няколко века. (За Марс, разбира се, и дума не можеше да става, защото нямаше начин, по който можеше да се преодолее осакатяващата му слаба гравитация.)

Нок беше втори кандидат. Но той вече беше населен. И макар че имаше движение в защита на идеята за заселване и експлоатиране на

тази планета-градина, политиката за ненамеса щеше да продължава и за в бъдеще.

Още една причина, поради която трябваше да се направи така, че проект „Надежда“ да успее.

Почти четирийсет процента от водата на Куракуа беше замръзнала около полюсите. Първата фаза на проект „Надежда“ имаше за цел да освободи тази вода. Океаните щяха да се напълнят, по повърхността щяха да потекат нови реки и с една подходяща организация можеха да започнат модификациите на климата.

Хелм често разсъждаваше върху факта, че други хора бяха контролирали по-стратегически важни мощности, но никога не ги бяха използвали. Никой не беше направил по-голям удар от този, който Ян Хелм щеше да нанесе, когато след три дни задейства арсенала си от ядрени оръжия и лъчеви прожектори. Дори Хардинг, който беше на другия полюс, щеше да бъде хвърлен в тъча. Това беше вярно, въпреки че системите за реконфигурация бяха разпределени по равно. Но ледените пластове на юг бяха много нестабилни върху тесните ивици земя, а океанското дъно беше отрупано с вулкани. Хелм беше сигурен, че ще може да прилъже някои от вулканите да съдействат за каузата със своята енергия.

Вечните ледове трябваше да бъдат разтопени едновременно. Никой не можеше да каже със сигурност какво ще стане с момента на въртене, ако тежестта на единия полюс бъде внезапно променена, а на другия — не.

Хелм се завърна в главната си квартира след преглед на ситуацията по същото време, когато Джанет Алегри стоварваше гаечния ключ върху пръчкокрака. Беше доволен от начина, по който вървеше подготовката, и беше сигурен, че ледените пластове ще се разтопят от раз.

Сега кръжеше над няколкото боядисани в червено бараки и площадките за приземяване, от които се състоеше Южна Надежда. Снежните полета се простираха във всички посоки. Небето беше ясно, а слънцето отиваше на заник — така беше от няколко месеца.

Хелм се спусна на площадката, мина през херметическата камера и влезе в работната зала.

Марк Кейси седеше сам сред екраните и оборудването за свързка и говореше по комуникатора си. Махна на шефа си и продължи да

говори.

Хелм седна на бюрото си, за да провери пристигналите съобщения. Чуваше достатъчно от разговора на своя подчинен, за да разбере, че не е много доволен.

Кейси беше висок върлинест мъж с твърд характер. Не си позволяваше нито излишни жестове, нито излишни приказки. Оредялата му коса беше заресана върху темето, имаше и добре поддържана брада. Обърна се към Хелм и направи жест, с който искаше да каже, че светът е пълен с некомпетентни хора.

— Още една мъртва сърцевина — каза той, след като привърши с разговора. — Твоето пътуване как мина?

— Добре. Готови сме.

— Всички се отчетоха. — Кейси почеса с показалец едно петно над дясната си вежда. — Ако продължим да си хабим ядрата обаче, ще си имаме проблеми. Останало ни е само още едно.

— Евтини тъпи номера — каза Хелм. — Някой в „Доставки“ трупя пари.

Кейси сви рамене.

— Навън е четирийсет и пет под нулата. Не мога да повярвам, че въобще нещо работи.

На стената срещу херметическата камера беше монтирана електронна схема на ледената покривка. Цветни лампички маркираха местата, където имаше ядрени оръжия: червени, където бяха поставени във вулканите, бели, където бяха поставени в самите ледени пластове, и зелени за тези места, където продължаваха да работят разни екипи. Имаше пет зелени лампички.

— Нещо друго, което трябва да знам, Марк?

— Йенсен се обади, точно преди да пристигнеш. Те също имат проблеми с оборудването и тя ми каза, че закъсняват с графика. С около осем часа. Още не е на бюрото ти.

На Хелм това не му се понрави. Намеренията му бяха да е готов за действия трийсет часа предсрочно. Това щеше да позволи да има няколко часа, в случай че нещо се обърка, и въпреки това екипите да могат да бъдат изтеглени навреме. Йенсен ръководеше 27-а група, която имаше за задача да зарови едно от ядрените оръжия в най-далечната част на ледената покривка. Осем проклети часа. Е, щеше да го преживее. Но ако станеше по-зле, щеше да й отреже главата.

Прелисти съобщенията си и едно от тях задържа погледа му.

ДО: ДИРЕКТОРА НА НОРТКОМ
ДИРЕКТОРА НА САУТКОМ
ГЛАВНИЯ ПИЛОТ

ОТ: ДИРЕКТОРА НА ПРОЕКТ „НАДЕЖДА“

ПРЕДМЕТ: ПРОЦЕДУРНИ ВЪПРОСИ

ЗАХВНАЛИ СМЕ СЕ С ЕДИН ПРОЕКТ, КОЙТО Е КАКТО БЕЗПРЕЦЕДЕНТЕН, ТАКА И СЛОЖЕН. ТЕКУЩИТЕ ДОКЛАДИ СЕГА ЩЕ СЕ АКТУАЛИЗИРАТ КАКТО Е УПОМЕНАТО В НАРЪЧНИКА, РАЗДЕЛ 447112.3(В). МОЛБИ ЗА КОНКРЕТНА ПОМОЩ ЩЕ СЕ ПРЕДАВАТ ПО ОПКОМА КАКТО Е УПОМЕНАТО. НИЕ СМЕ В ПОСТОЯННА ГОТОВНОСТ ДА ОКАЖЕМ ПОМОЩ, КЪДЕТО Е НЕОБХОДИМО. В ДОПЪЛНЕНИЕ ВСИЧКИ ПРОЦЕДУРИ ПО ДЕТОНАЦИЯТА ТРЯБВА ДА СЕ ПОДГОТВЯТ ТАКА, ЧЕ ДА ПОЗВОЛЯВАТ ИНТЕРВЕНЦИЯ ДО ПОСЛЕДНИЯ МОМЕНТ. ПОТВЪРДЕТЕ.

ТРЪСКОТ

Хелм го прочете няколко пъти.

— Видя ли, Марк? „До последния момент“.

Кейси кимна.

— Вече изпратих потвърждението.

— Тя много добре знае, че сме готови да спрем в последния момент. За какво е всичко това, по дяволите?

— Нямам представа. Аз просто работя тук.

— Нещо се е случило. — Хелм присви очи. — Свържи ме с нея, Марк.

На екрана се появи Мелани Тръскот. Беше в апартамента си, седеше на едно канапе, на скута ѝ имаше разтворен бележник, а по възглавниците — разхвърляни листове.

— Ян — каза тя, — какво има?

Хелм не харесваше кралското поведение на Тръскот. Тази жена обичаше да парадирва с поста си. Съдържаше се и в усмивката ѝ, и в авторитарния ѝ тон, и в отказа ѝ да се съветва с него, преди да вземе решение за конкретни действия или за издаването на заповеди.

— Готови сме да прекъснем, дори ако ни предупредят момент преди това — каза той.

— Зная — отвърна тя и затвори тефтера си.

— Какво става? Да не би някой да се опитва да ни изнудва?

— Шефовете са загрижени, че един или няколко от хората на Джейкъби могат да откажат да напуснат, когато дойде крайният срок. Искат да са сигурни, че никой няма да загине.

— Стига, Мелани! — кипна Хелм. — Могат да се опитат да блъфират, но можеш да си съвсем сигурна, че на никой от тях не му се ще да е там, когато връхлети стената от лед и вода.

— Това не е всичко. — Тръскот изглеждаше загрижена. — Говорих с техния пилот. Тя казва, че там става нещо голямо и може да се окаже, че са съвсем близо до находката. Хванахме няколко от съобщенията по техните канали и там става въпрос за същото нещо.

— Тогава им изпратете предупреждение. Припомнете им какво сме заложили в цялата работа. Но недейте да отстъпвате сега. Ако го направите, никога няма да се отървем от тях. Слушай, Мелани, просто не можем вечно да продължаваме по този начин. Климатът тук влияе много лошо върху оборудването, а и то не е чак толкова добро. Ако забавим операцията дори само с няколко дни, не мога да гарантирам, че всичко ще се взриви в необходимата последователност. — Кейси направи знак с очи, но Хелм не му обърна внимание.

— Не мога да направя нищо по въпроса. — Тръскот започна да подрежда нещата си и даде знак, че разговорът е свършил. — Ще се подчиним на нарежданията.

Когато изчезна от екрана, Кейси се усмихна.

— Оборудването не е последен вик на техниката, но не е и пред разпад.

— Малко преувеличение е полезно за душата. Знаеш ли какво не ѝ е наред, Марк? Не може да прави разлика между онова, което ръководството ѝ казва, и онова, което всъщност иска от нея. Кейсуей си пази задника, за всеки случай. Но той иска работата да бъде

свършена. Ако нещата не вървят по схемата, на Тръскот лошо ѝ се пише. Както и на мен.

— И какво смяташ да направиш?

Хелм се загледа през прозореца. Небето и ледът бяха с един и същи цвят.

— Не зная. Може би ще я направя добър мениджър напук на нея самата.

Тръскот знаеше, че Хелм е прав. Тоя кучи син не струваше дори колкото барута, с който човек да го взриви. Но беше прав. Тя знаеше това, винаги го беше знаела. Те нямаше да си тръгнат доброволно. Трябваше да бъдат изритани.

Мамка му!

Натисна бутона и повика Харви.

АРХИВ

ПРОЕКТ „НАДЕЖДА“

Конкретизиране на първа фаза

По наша преценка деветстотин милиона тона лед ще бъдат разтопени на двата полюса през първите шейсет секунди след първоначалната детонация. Реакцията спрямо високата температура, произведена от ядрените съоръжения, ще продължи с голяма скорост за неопределен период, зависещ от способността ни да взривим подводните вулкани. Най-точните предположения са както следва:

(1) Земетресения до 16,3 по скалата на Гроувнър по протежение на всички главни уязвими линии в рамките на 50 градуса от двата полюса.

(2) Цунами из цялото Южно море. Гигантски вълни, нещо никога невиждано на Земята в цялата ѝ записана история. В действителност огромни зони от морето просто ще напуснат басейна и ще залейт сушата, навлизайки на хиляди километри.

(3) Валежите, дори и да не са провокирани от въвеждането на „снежните топки“, ще продължат през по-голямата част от годината. Ще продължат доста обилно през следващите десет-петнайсет години, преди да се стабилизират на едно средно ниво, което ще е приблизително 33% по-високо от стандартите в момента.

Трябва да се отбележи обаче, че наличието на вулкани в южната полярна зона, съчетано с нашата липса на опит в операции в такъв мащаб, както и с променливите, изброени в Допълнение (1), създават ситуация, която е крайно непредсказуема.

(Ян Хелм)

8.

На борда на „Джак Краус“. Вторник; 14:22 ч.

„Снежната топка“ се тътреше бавно на слънчевата светлина и малко по малко се уголемяваше на екраните му. На нейния изкривен и очукан фон влекачът изглеждаше съвсем малък. От единия ѝ край беше откъртено голямо парче. Наистина беше доста големичка. Джейк Хофър намали скоростта и избра допирната точка. Някъде по средата на оста на въртене. Ето там. Над един пласт равен, пропукал лед.

Наблюдаваше данните, които се появяваха на контролното му табло. Всъщност се приземяваше върху някакво плато, чиито склонове се спускаха до един бог знае къде. Куракуа се въртеше високо в небето. Докато той гледаше, се появи луната, а слънцето бързо се спусна към скалистия „хоризонт“. Явлението неизбежно причиняваше слаб световъртеж. Той изключи екрана на пилотската си кабина и загледа мониторите. Числата примигваха едно след друго, лампичките просветваха с готовност. След няколко минути „Джак Краус“ докосна повърхността с лек подскок и шиповете му се забиха стабилно в леда.

Лампичките просветнаха в тъмножълто.

Програмата за преадаптация се задейства. Сензорите изчислиха разпределението на масата и ротационната конфигурация, след което прецениха курса и скоростта. Първата смяна от спомагателни двигатели прогърмя.

След четири часа той вече караше „снежната топка“ към временната ѝ орбита около Куракуа.

След седмица-две той и другият пилот на влекачи, Мери Купър, щяха да започнат истинската фаза на тази операция: да запращат повече от двеста въртящи се по орбита късове лед към повърхността на планетата, да ги прицелват, както правеше той сега, като се вкопават в тях и след това ги завличат към мишените им. А щом това последно спускане започнеше, щяха да използват лъчи от частици, за да ги превърнат в дъжд. Правеше му удоволствие мисълта, че този масивен

айсберг в крайна сметка ще падне като нежен летен душ върху съсухрената равнина.

Комуникаторът му избибипка.

— Джейк?

Той разпозна дрезгавия глас на Харви Сил и включи монитора.

Сил тъкмо даваше наставления на някого извън камерата. Обикновено офисът на шефа беше спокоен, но днес се чуваха гласове, мяркаха се техници — изобщо раздвижване. Датата приближаваше.

Сил се почеса по слепоочието.

— Джейк, на две-седемнайсет ли си се заклешил?

— Две-деветнайсет.

— Както и да е. Хвана ли я?

— Да...

— Добре. Искам да я пуснеш.

Хофер се наведе напред и настрои картината.

— Не те чух добре.

— Искам да я пуснеш в Южното море. Яката.

Това не можеше да е вярно.

— Харви, та там са хората от Академията.

— Знам. Пусни я на около хиляда и шестстотин километра от Храма. Можеш ли да го направиш с приблизителна точност?

— Мога. — Хофър беше ужасен. — Но не искам.

Изречението на Сил не се промени.

— Въпреки това го направи.

— Харви, това ще ги убие. Какво ви става там бе, момче; та, да не сте си загубили ума?

— За бога, Хофър, става въпрос само за един къс. Никой няма да пострада. Освен това ще се погрижим да ги предупредим навреме.

— Искаш да я нарежа на парчета?

— Не. Пусни я, както си е.

— Ами ако не се измъкнат навреме? Или просто не успеят? Кучи сине, това е цяла планина! Не можеш просто ей така да я пуснеш в океана.

— Та те са под водата, да му се не види! Нищо няма да им стане.

— Съмнявам се.

— Ами тогава, имаш ли нещо по-малко?

— Разбира се. Почти всичко останало е по-малко.

— Добре. Избери си едно и го пусни. И не се притеснявай — докато стигне до долу, ще загуби голяма част от масата си.

— Ами! Ще си падне почти цяло. Защо го правим, Сил?

— Виж какво, Джейк. Тия хора ни играят лоши игрички. Точно в момента май имат намерение да останат след изтичане на крайния срок. Така че ги предупреждаваме. Върши си работата и не задавай много въпроси.

— Добре. Кога?

— Сега. Колко време ще отнеме?

— Трудно е да се каже. Около десет часа.

— Добре. Дръж ме в течение. И, Джейк...

— Да?

— Гледай да се плъкне хубавичко.

Храмът на ветровете лежеше наполовина заровен в океанското дъно — един полигон от кули, портали и масивни колони. Стените се срещаха под странни ъгли и тръгваха в бъркотия от посоки. Стъпала водеха към горните зали, които вече не съществуваха. (Стъпалата бяха пригодени за нормален човешки ръст.) Всяко налично пространство беше обсипано с древни символи. Навсякъде бяха разпръснати арки и балюстради. Един относително непокътнат покрив с формата на хипербола стигаше почти до морското дъно, придавайки по този начин изгледа на коруба на костенурка на цялата конструкция.

— Като цяло — каза Ричард на Хъч, докато приближаваха с джетовете — тази архитектура предполага една доста еснафска религия. Излъчва предпазливост и прагматизъм и говори за вяра, която използва боговете главно за да се грижат за дъждовете и да благославят браковете. Били са загрижени вероятно най-вече за домакинството и селското си стопанство, за разлика от космологията на Нотическите кули. Би било интересно да се проследи историята им през този период, от Кулите до Храма, и да се открие какво се е случило.

Спряха двигателите на джетовете и се понесоха към главния вход.

— Архитектурата изглежда така, сякаш е била проектирана от колектив — каза Хъч. — Има пълно разминаване в стиловете.

— Не е бил построен наведнъж — отвърна той. — Първоначално Храмът е бил една-единствена сграда. Параклис за военна база. — Те покръжиха пред огромната колонада, която охраняваше главния вход. — С годините са прибавяли едни елементи, унищожавали са други, променяли са решенията си. В резултат се е появила мрежа от стаи, коридори, балкони и ниши, които обграждат централния кораб на Храма. По-голямата част са се сринали, макар че самият централен кораб все още се държи. Един бог знае как. Опасен е, между другото. Може да се срути всеки момент. Карсън ми каза, че били на ръба да отложат работата, за да извикат инженери, които да го поукрепят.

Хъч огледа каменните стени със съмнение.

— Може би е добре, че ни гонят оттук. Преди някой да загине.

Ричард я погледна с фалшиво презрение.

— Зная, че си тук достатъчно дълго, за да не кажеш нещо такова на тези хора.

— Не се безпокой — увери го тя. — Няма да ги притеснявам.

Между покрива и колонадата имаше разстояние и сред стълбовете проникваше слънчева светлина. Спряха, за да разгледат издълбаните символи. Беше трудно да се видят през натрупаната тиня и общото разрушение, но тя видя нещо, което приличаше на слънчев изгрев. И нещо, което беше или морски звяр с пипала, или дърво. Ако не друго, Храмът на ветровете със сигурност беше доста солиден. Масивен. Построен за векове. Подобната му на гръб на животно структура щеше да му придава доста аеродинамична форма, ако беше останал на сушата. Хъч се зачуди дали това не е било свързано с предназначението му.

— Кой му е дал името? — попита тя.

— Всъщност — каза Ричард — той е имал доста имена през различните векове. Наблюдателната кула. Крайпътния. Южен шлем, което е дошло от едно съзвездие. И може би още някои, за които не знаем. „Храм на ветровете“ е едно от последните. Открила го е Елоиз Хапуел и тя е направила избора. Между другото идеята е да се внуши преходността на живота. Трептяща свещ през ветровита нощ.

— Чувала съм някъде това.

— Тази представа е често срещана сред земните култури. А също и сред някои на Нок. Това е универсален символ, Хъч. Поради тази причина църквите и храмовете обикновено се строят от камък, който

да служи като контрапункт. За да се намекне, че те поне са твърди и постоянни, или по-точно вярата.

— Потискащо е — каза тя. — Всички се занимават прекалено много със смъртта, не е ли така? — Мотивите на преходността присъстваха много силно във всички култури, които познаваше, независимо дали бяха земни, или не.

— Ще се окаже — продължи Ричард, — че всички важни неща се споделят от цялата вселена. Поради тази причина никога няма да има истински „извънземни“.

Тя помълча малко, после попита:

— Това е на колко, на две хиляди години? — Имаше предвид колоната.

— Някъде толкова.

— Защо е имало два храма?

— Какво искаш да кажеш?

— Нотическите кули. Те също са били място за поклонение, нали? Дали всичко това е било част от един и същи комплекс?

— Едва ли, Хъч. Но всъщност засега не знаем много. — Той посочи един мрачен вход. — Натам сме.

Тя го последва навътре. Маркиращи пътя светлини проблясваха в мътната вода — червени и зелени, тъмножълти и сини. Двамата включиха фенерчетата на китките си.

— Дали Храмът и Кулите са принадлежали на една и съща религия?

— Да. В смисъл, че и двете са признавали едно всемогъщо божество.

— Тук няма пантеони.

— Няма. Но не забравяй, че не се срещаме с тези народи в началото на историята им. Културите, до които можем да се докоснем, вече се били схванали същината на единството на природата. Нито една съвкупност от богове не може да надживее подобно познание.

— Ако добре съм разбрала Франк, тук някъде има древна електроцентрала.

— „Някъде“ е най-подходящата дума. Те не знаят къде точно. Хенри е открил части и парчета от генератори, контролни табла и проводници из целия район. Може би знаеш, че това място е било пресечната точка на няколко пътя няколко хиляди години. Единият е

идвал от вътрешността и се е свързвал с един главен път по крайбрежието точно където се намираме сега.

— Да — каза тя, — видях.

— Преди да стане главен път, там е имало река. По онова време трябва да е бил по в ниското, отколкото е сега. Та реката се е вливала в морето, а електроцентралата трябва да е била построена някъде по бреговете ѝ. Но това е било преди много време. Двайсет и пет хиляди години. А може и повече. — Тонът му се промени едва доловимо. Тя знаеше как работи мозъкът му, знаеше, че усеща присъствието на миналото, гледа в него, вижда древната река, представя си крайморски град, осветен от електрически лампи... Бяха спрели до един алков. — Тук — каза той, — виж това. — И вдигна фенера си към стената.

В нея се вторачи каменно лице. Беше дълго — от темето на крокодила до основата на челюстите му, — колкото беше висока Хъч. Беше се вторачило покрай нея, някъде над рамото ѝ, сякаш гледаше някой, който си тръгва.

Очите бяха разположени в дълбоки кухни под ясно очертаните вежди. Муцуната и устата бяха широки; черепът беше плосък, широк и гладък. Върху челюстите стърчаха туфички козина. Съществуването излъчваше тъга, съзерцание, може би съжаление.

— Съвсем пасва на всичко — каза Хъч. — Потискащо е.

— Хъч, това е реакция на турист.

— Кой е това? Знаем ли?

— Да. Бог.

— Не е същият като този в Долния храм.

— Не. Това е мъжкият вариант. Но се е появил хиляда години по-късно.

— Универсалните божества...

— Какво?

— ... май никога не се усмихват. В нито една култура. Какъв е смисълът да си всемоугоден, ако не се наслаждаваш на това?

Той стисна рамото ѝ.

— Ти наистина си гледаш на нещата от твой си ъгъл.

Спуснаха се на приземното ниво, като последваха една линия от зелени лампи.

— Какво се е случило с индустриализираното общество? — попита тя. — Онова с електроцентралата?

— Свършил му е бензинът. Буквално. Изразходвали са природните си горива. И не са създали други, с които да ги заменят.

— Не са имали атома.

— Не, вероятно никога не са се и опитали. Може би трябва да използваш много тесен промеждутък от време, за да го направиш: вече не можеш да задвижваш двигателите си и съответно ти е необходимо някакво голямо, организирано събитие. Може би трябва да провокираш голяма война в най-подходящия момент. — Той се замисли. — На Нок също не са успели.

Все още се намираха в централния кораб на Храма. Покривът спираше пътя на светлината и вътре беше тъмно, въпреки маркиращите светлини. От време на време до тях се докосваха морски създания.

— Ужасно е да се загуби всичко това — каза Ричард.

Спираха се периодично пред издълбаните символи. Цели стени бяха покрити с тях.

— Мислим, че това са някакви истории — каза Ричард. — Така или иначе, всичко е превърнато в холограми. В крайна сметка ще успеем да ги разчетем. А тук се намира това, което търсехме.

До краката им зееше отворът на някаква шахта. Зелените лампи се спускаха надолу у придружени от двойка трептящи дебели тръби.

— Изтегляме пясък — каза Ричард и стъпи в шахтата.

Теглото му го понесе надолу. Хъч изчака няколко секунди и го последва.

— Сега ще влезем в Долния храм — каза той. — Добре дошла в деветхилядната година преди новата ера.

Шахтата беше прокопана през сивкава скала.

— Ричард — попита тя, — мислиш ли, че наистина има някаква възможност да се намери розетски камък? На мен ми изглежда доста възможно.

— Не е задължително. Не си забравила, че това е бил кръстопът, нали? Много е вероятно да са издълбали молитва или някаква възхваляваща история на някоя стена, и то на няколко езика. Всъщност Хенри е убеден, че са го направили. Големите въпроси обаче са дали някоя от тях е оцеляла и дали ще имаме време да я открием, ако съществува.

Хъч все още не можеше да види дъното.

— Каменната стена зад теб — продължи Ричард — е част от външната ограда. В момента сме извън военния пост. — От шахтата тръгваше тунел. Зелените лампи и тръбите продължаваха в него. — Това е точно над приземното ниво през военната епоха. — Той заплува към галерията. — В момента изпомпват утайките. Това си е една постоянна борба — тинята е вездесъща и щом я изпомпат, нахлува пак.

Тя го последва. Пред тях се виждаха някакви бели светлини и движещи се сенки.

— Джордж? — Сега Ричард говореше по общия канал. — Ти ли си?

Една огромна фигура клечеше над черна кутия. Раздвижи се и се обърна към тях.

— Ужас — каза фигурата. — Мислех, че сте смяната. Как я караш, Ричард?

Хъч чуваше тихото жужене на машини и плискането на вода.

— Хъч — каза Ричард, — това е Джордж Хакет. Инженер на проекта.

Хакет сигурно беше почти два метра. Беше се навел над нещо, което може би беше помпа, и се опита да поздрави, без да откъсва поглед от него.

— Къде е партньорът ти? — попита Ричард.

Хакет посочи тръбите, които продължаваха в един страничен коридор, и отвърна:

— На другия край.

— В момента сме точно над военния параклис — каза Ричард на Хъч. — Опитват се да почистят долните помещения.

— Какво има в тях? — попита тя.

— Не знаем още — отвърна Джордж. — Не знаем нищо, освен че са разположени в западната част. Вероятно са били бараки. Но може да са и части от първоначалния параклис.

— Мислех, че вече сте разбрали — каза Хъч. — Това е мястото, където сте открили барелефите на Тъл, нали?

— Успяхме да влезем само в част от него — каза Джордж. — Сигурно има още. Вероятността да е точно тук е много голяма.

Тинята им стигаше до глезените. Навсякъде около тях имаше кабели, кофи за събиране на отпадъците, прътове, кирки и камъни.

— Защо е толкова важен параклисът? Освен че в него има останки от касумелската серия.

Джордж говореше по личния си канал — сигурно на човека на другия край на тръбите. След това, очевидно доволен, се обърна към нея. Налягането в тръбите намаля.

— Това е било стражева охрана на една от основните цивилизации, Хъч. Но ние не знаем нищо за тези хора. Не знаем какво е било най-важно за тях, как са възприемали себе си, какво биха мислили за нас. Параклисите и храмовете обаче са места, които често разкриват най-важните ценности на цивилизациите, към които принадлежат.

— Шегуваш се — каза Хъч.

— Не. Ако искаш да разбереш какво е важно за един народ, прочети митологията му. Какви отговори дават на основните въпроси. — Той се усмихна и й се стори, че я оглежда, но не беше сигурна.

— Хъч — обади се Ричард — Хенри е право нагоре, в едно от преддверията. Там, където са намерили барелефите на Тъл. Искаш ли да ги видиш?

— Мисля, че ще ги пропусна — отвърна тя. — Нямам никакво време.

— Добре. Знаеш ли как да се върнеш?

— Разбира се.

Ричард отплува, а Хъч, заслушана в слабото съскане на кислородния си контейнер, попита:

— Как вървят нещата?

— Не много добре — усмихна се Джордж.

— Очаквах да намеря екипа тук. Къде са изчезнали всички?

— Франк и Линда са с Хенри. Останалите са в Сийпойнт. Наистина не може да се направи кой знае какво, преди да сме почистили тук долу. След това ще направим проучване за още надписи на касумелски С. Когато Маги... Знаеш ли я Маги?

— Не.

— Маги Туфу е нашият екзофилолог. Имаме неколкостотин надписа на линеен касумелски С от този район. Но повечето са къси, само по няколко думи. Когато тя ни каже, че разполага с достатъчно, за да може да го разчете, това ще бъде сигналът да се изтеглим.

Имаше добри очи — тъмни и своенравни, но изглеждаше уморен. Тя виждаше, че му е приятно да стои при него. Изглеждаше по-млад, отколкото беше предположила в началото: по челото му нямаше нито една бръчка, а в поведението му се долавяше някаква натраплива невинност. Беше красив, както са красиви само младите мъже. Но очите и усмивката му придаваха още нещо.

— Опасно ли е тук? — попита тя.

Коридорът май му беше тесен. Той промени позата си, за да се чувства малко по-добре.

— При нормални условия бихме отделили доста време, за да укрепим всичко, но сега много бързаме. Нарушаваме всякакви правила дори само с това, че сме тук. Ако нещо тръгне да се срутва, може да има жертви. — Той се свъси. — А отговорността е моя.

— Твоя?

— Да.

— Ами тогава нареди да тръгваме.

— Не е толкова лесно. Може би наистина трябва да го направя, но... Но Хенри е отчаян.

Еди Джулиана нямаше време за губене.

— Първо червените етикети — каза той. Хъч огледа натрупаните сандъци — повечето бяха празни, дългите редици артефакти: глинени съдове, инструменти, машини, големи късове камък с издълбани по тях символи. Някои сандъци бяха запечатани и на тях имаше етикети: червени, жълти или сини.

— Добре — каза тя, без да е съвсем наясно какво трябва да прави с тези с червените етикети.

Еди се движеше из склада като заек при пожар. Приклякаше зад щайгите, даваше енергични нареждания по комуникатора си и търчеше насам-натам да проверява нещата по списъка си.

Спря се и се вторачи в Хъч.

— Дошла си да помагаш, нали?

Хъч въздъхна.

— Кажи ми какво искаш да свърша.

Той беше кльоцав, с червена коса и писклив глас. Изглеждаше възбуден от събитията повече от всички. Хъч така и не го видя да се

усмихне, да се отпусне. Правеше ѝ впечатление на един от онези нещастници, които виждат във всичко само лошата страна. Беше млад, но тя не можеше да си го представи да се зарадва истински на нещо.

— Подводницата чака — каза той. — До вратата има една натоварена количка. Вземи я. Карсън ще я разтовари, а ти се върни. Трябваш ми тук.

— Добре.

— Ти наистина си дошла с „Винк“, нали?

— Да.

— Това е добре. Не им повярвах, че няма да си изменят решението и да изпратят нещо съвсем малко за евакуацията, за да спестят пари.

Тя огледа редиците с артефакти.

— Това всичко ли е?

— Има още три склада. Претърпани.

— Добре — каза тя. — Място имаме много. Но не съм сигурна, че ще има достатъчно време.

— Мислиш, че не знам ли? — Той се вгледа мрачно в един корозирал цилиндър. — Знаеш ли какво е това?

— Не.

— Радиоприемник на десет хиляди години. — Пръстите му минаха над радиото, но без да го докосват. — Това е кутията. Колоната е тук. Вакуумните тръби се отзад. Бил е поставен върху масичка. — Кафявите му воднисти очи се вторачиха в нея. — Безценно е. — Той въздъхна скръбно, като човек, изправил се лице в лице с пълната глупост. — Тези сандъци са пълни с подобни артефакти. Моля те, много внимавай с тях.

Хъч реши да не се обижда и след като откара количката до носа на подводницата и я предаде на Карсън и на един мускулест студент, който се казваше Томи Лофъри — и чу мнението на Карсън, че Еди не е наред — се върна долу и каза:

— В подводницата има място за още два пъти по толкова.

— А твоята совалка колко може да побере?

— Два пъти повече от подводницата.

— А нашата ще побере наполовина. — Той се огледа притеснено. — Ще трябва да направим няколко курса. Надявах се, че при теб ще може да се натовари много повече.

— Съжалявам.

Няколко купчини дъсчици с надписи върху една от масите спряха погледа ѝ. Бяха покрити с някакви символи.

— Можем ли да ги разчетем? — попита тя.

— Не — отвърна той.

— Колко са стари?

— Шест хиляди години. Това са талисмани за късмет. Направени са от смес от животинска мас и глина, след което са изпечени. Както виждаш, доста са издръжливи.

На Хъч ѝ се прищя да помоли за един сувенир, но това беше в разрез с правилата, а Еди изглеждаше като човек, който приема правилата много сериозно.

— А това? — Тя посочи една сива керамична статуетка, която изобразяваше двукрако сухоземно животно, подобно на бъчва, нещо като Буда с бивни. Имаше огромни кръгли очи и сплескани уши, прилепени до черепа като на слон. Тялото беше доста очукано.

Еди ѝ хвърли яден поглед — как така не разбира колко малко време имат! Но пък си беше и вярно, че обича да говори за артефактите си.

— Приблизително на осемстотин години. — Предметът беше изработен много изкусно. — Собственикът му вероятно е бил някой от последните свещеници. — По острите му черти премина сянка. — Помисли си само: Храмът, или някаква негова разновидност, е бил тук от незапомнени времена. Но някъде към края на четиринайсети век са го затворили. Заклучили портите и изгасили лампите. Можеш ли да си представиш какво е означавало това за последното поколение свещеници? — Вентилаторите жужаха зад тях. Еди се беше вторачил в статуетката. — Това не е свещен предмет. Имал е някаква лична стойност. Намерихме няколко подобни. Този специално до главния олтар.

— Да прави компания на умирация бог — предположи Хъч.

Той кимна и тя си даде сметка, че какъвто и да е Еди Джулиана, той е и ще си остане непоправим романтик.

След два часа тя вече беше във въздуха, на път за „Винк“.

— Джанет, чуваш ли ме? Обажда се Хъч.

— Не, Хъч, Джанет спи. Аз съм Арт Гибс.
— Приятно ми е, Арт.
— С какво мога да ти бъда полезен?
— Ами, нищо. Просто ми доскуча.
— Къде си?
— Гоня си кораба. Но няма да го догоня в близките няколко часа.
— Пауза. — Ти какво точно правиш в тази експедиция, Арт?
— Предимно копая. Съжалявам, че те изпуснах днес. Чух, че си страхотно парче.
Хъч се усмихна и включи видеото.
— За да разсея илюзиите — каза тя. — Но е приятно да го чуя.
— Слуховете не казват и половината истина — рече галантно Арт.
Беше към петдесетте, плешив, с коремче. Попита я дали вече е била на Куракуа, какво толкова е направила, че така да впечатли Ричард Уолд, и какво мисли за Храма на ветровете. Както всички останали, и той беше доста повлиян от приближаващата евакуация.
— Може би ще оцелее — каза тя. — Под водата е. А Нотическите кули изглеждат доста солидни.
— И дума да не става. Няколко часа след като бутнат вечните ледове в океана, ще се вдигнат огромни вълни и...
При нея слънцето беше изчезнало и сега тя се плъзгаше в тъмнина. Прозорецът вляво от нея гледаше към Бездната. Тя зърна космическата станция на „Козмик“ — самотна ярка звезда.
— Някой друг — продължи Арт — ще дойде тук след няколко хиляди години, за да си опита късмета. Ще бъде интересна загадка според мен: високо технологични останки в един не толкова високо технологичен свят.
— Арт, бил ли си на Оз?
— Да.
— И как ти се стори?
— Мисля, че никога няма да разберем какво е.
— Не ти ли се струва странно, че е бил обгорен по същото време, когато е бил разрушен военният пост?
— Обгорен е през същата ера — каза той. — Не забравяй, че укреплението е изчезнало през една епоха на всеобхватно разрушение.

— Точно за това ти говоря. Дали не е възможно да има някаква връзка?

— Не разбирам как би могло да има. — Той изду бузата си с език и се намръщи. — Наистина не знам.

— Франк Карсън спомена, че може да има връзка между събитията на Оз и мащабните разрушения на Куракуа.

— И каква? Може, но в най-общ план, Хъч. Прекъсванията са се случвали през много големи периоди. Но не е задължително да са били по едно и също време. Само през една и съща ера. Има разлика и мисля, че влизаме в капан, когато направим разлика между Куракуа и Оз. Ти май се интересуваш от прекъсванията, а?

— Да.

— Тогава ще ти кажа нещо. Става въпрос за съвпадение, разбира се.

— Какво?

— Имаме едно преведено стихотворение. Чакай да го намеря. Аха, ето го. Чувала ли си за Архиварите?

— Не.

— Властвали са в този район приблизително между 1400 година преди новата ера и падането на Източната империя около четиристотин години по-късно.

— Архивари?

— Наричат ги така, защото са пазели архиви за всичко. Подробни счетоводни сметки, списъци със стоки, медицински картони, статистика за целия живот по онова време. Били са доста напреднали. — Той се усмихна. — В бюрократично отношение. Много са приличали на нас. Изглежда, дори са имали застрахователни полици. И сега, тяхната гибел, падането на Източната империя и Второто прекъсване — всичко това, изглежда, се е случило горе-долу хиляда години преди новата ера.

— Ясно. — На монитора на Хъч се бяха появили десетина реда от някакъв текст.

— Ако се съди по комерсиалния характер на документите, които са останали от тях, Архиварите явно не са били нито философски, нито религиозно настроени. По тяхно време Храмът е бил сведен просто до исторически куриоз. Но пък открихме една книга с молитви в един от техните градове. Валдипаа. Не е много далеч оттук.

Следващата спирка по търговския път на запад. Поемата на екрана ти е от тази книга.

*По улиците на Хау-каи чакаме,
нощта настъпва, идва зима.
Изстиват светлините на света.
И в тази тристотна година
от възхождението на Билат
ще дойде Този, Който ходи по зората
и стъпква слънцето с нозете си,
и съди ще душите на човеците.
По покривите Той ще крачи
и ще покаже Пътищата Божици,
като взриви Машините на Бога.*

Тя го прочете два пъти.

— Какво означава „Пътищата Божици“? А „Машините на Бога“?
Арт сви рамене.

— Какъв е смисълът тогава?

— Билат. Герой. Известно време са го използвали за маркиране на началото на ерата на Архиварите. Завзел е властта някъде около 1350 година преди новата ера по нашия календар. Хау-каи между другото е бил нещо като Йерусалим, свещен град, символ на най-доброто на този свят, на което можели да се надяват вярващите.

Хъч прочете стиха отново и каза:

— Триста години. Второто прекъсване. Предполагаш, че някой е предсказал събитието, така ли?

— Уточнили сме датата на книгата. Тя е една от най-старите, с които разполагаме. Не можем да прочетем кой знае колко, пък и това, което все пак разчитаме, са предимно молитви.

— Кой е направил превода?

— Маги Туфу. Познаваш ли я? Както и да е... Та тя направи времевите аналози. „Човеци“ всъщност се отнася до всички обитатели на планетата, както мъже, така и жени, както в миналото, така и в настоящето. А глаголът, даден като „съди“, се използва както за

съдник, така и за някой, който изпълнява присъдата, тоест за палача. — Арт, изглежда, едновременно обясняваше и на нея, и на себе си.

— Пророчеството е коварна игра — каза Хъч. — Сред религиозните групи е много популярно да се предсказват катастрофални събития. Направете достатъчно предсказания и все някое ще се окаже вярно.

Арт кимна.

— И аз мисля така. Но някои хора се зачудиха дали онова нещо на луната не маркира по някакъв начин, че този свят е обречен на периодично разрушаване.

В 19:00 ч. совалката беше натоварена и готова да последва „Алфа“. Карсън провери всичко, за да е сигурен, че контейнерите няма да се разместят, и загледа отдалечаването на подводницата. Еди седеше в мехура си, без да мърда, със скръстени ръце, и гледаше право пред себе си.

Карсън включи захранването и уведоми пазача, че тръгва.

Слънцето се беше скрило зад върховете, задуха силен вятър. Плажът светлееше, около кулите се разбиваха вълни. На Карсън много му се щеше да е далеч оттук, да се върне в окръг Колумбия и да се разхожда на слънце, без Фликиндръров скафандър.

И все пак беше много ядосан. Когато преди шест години беше дошъл тук, беше възприемал Храма с неговите каменни стени като вечен. Дълго след като той се пренесеше в един по-щастлив свят, Храмът щеше да е тук. За всички тях той беше символ на стабилност. На представата, че нещата, които са наистина важни, не умират.

Той дръпна лоста и совалката се понесе през облаците.

Нотическите кули изчезнаха в здрача.

БИБЛИОТЕЧНА СПРАВКА

През 2187 година Александър Лаплант завършил първата фаза от разкопките в Содом и стигнал до извода, че градът е бил опожарен — съдба доста популярна в

библейските времена. Но той предложил две хипотези, които предизвикали бурни дебати:

(1) че мястото е много по-старо, отколкото се предполагало, т.е. датирало от около 5000-та година преди новата ера;

(2) че според компютърната реконструкция, градът е разрушен от нещо близко до съвременните оръжия.

Отпуснатите на Лаплант средства били спрени през 2189 година. Втора експедиция, ръководена от Оливър Касъл и Ариан Аджани, проверила и двете предположения. Експедицията потвърдила по-ранната дата, но не намерила убедителни доказателства в подкрепа на онова, което било станало известно като „бомбената теория“.

Лаплант е уволнен от Университета в Пенсилвания през 2195 година и понастоящем преподава в университета „Радисън“ в Лондон.

Марджъри Голд
Разкопки в Мъртво море

Обединено кралство, Ню Йорк, 2199 г.

9.

Куракуа. Вторник; 21:48 ч. (двайсет и осем минути преди полунощ).

И двете совалки бяха разтоварили съдържанието си на „Винкелман“ и бяха обратно на път към повърхността, когато единайсеттонният свръхзамразен леден блок, обозначен като №171 в списъка на „Козмик“, пресече екватора и влезе в южното полукуълбо. Прелетя като шепот над огряната от луната тундра и безформените гори. От блока се отцепваха блестящи късове и мрачният пейзаж моментално се освети.

Срещу предното стъкло на „Алфа“ летеше сняг. Хъч (която беше изчакала Карсън на „Винк“ и след това го беше последвала надолу) виждаше подводницата и совалката на Храма, обградени с ореол от светлини на плаващия кей. Вратата на товарното помещение на совалката беше отворена — Карсън и Лофъри товареха поредните контейнери.

На екрана над главата ѝ се появи образът на Джанет Алегри.

— Здравей, Хъч — каза тя. Косата ѝ беше силно прилепнала от енергийното поле. Говореше от подводницата. — Май малко изоставаме с план А. Не можахме да изкараме достатъчно багаж на кея.

— Лошото време ли ви попречи?

— Малко е влажно наистина. Но проблемът са хората. Всички търчат да събират артефакти.

Много далеч на юг към океана плъзна светкавица.

Хъч разбра. Под натиска на екстремната ситуация Хенри беше готов да рискува нещата, които вече беше събрал — които в крайна сметка бяха прилежно изкопирани на холограми, за да увеличи шансовете за намиране на онова, което наистина търсеше.

— Слизам — каза тя.

Тя кацна гладко в морето и влезе в магнитните муфи за скачване, които залепиха совалката за кея. Карсън тъкмо натоварваше последния контейнер, а товарното му отделение оставаше наполовина празно.

Лофъри се усмихна срамежливо. Снегът се хлъзгаше по енергийния му плик.

— Как мога да ви помогна? — попита тя.

Джанет излезе от подводницата и каза игриво:

— Тъкмо навреме идваш. Имаме недостиг от наемна работна ръка.

Морето беше спокойно, върховете покрай брега, както и Кулите, се губеха в мрачината. Карсън, който май нямаше навик да крие чувствата си, изглеждаше нещастен.

— Радвам се да те видя — каза той. — Запретвай ръкавите.

След няколко мига се потопиха под водата и се насочиха към Сийпойнт.

Ако небето беше ясно и ако бяха тръгнали шест минути покъсно, щяха да видят как снаряждът се плъзга тихо откъм североизток. Как прави дъга към морето и се скрива зад хоризонта. И всички щяха да забележат внезапното осветяване на южното небе.

Беше спала през по-голямата част от полета от „Винк“, така че беше готова за работа. Тъй като беше твърде дребна, за да е от кой знае каква полза при товаренето на контейнерите, попита Еди какво да прави и той я насочи към един от складовете, където тя намери Томи Лофъри.

На една маса бяха подредени най-различни артефакти.

— Всички са от Долния храм — каза Томи. — Безценни са. С червени етикети. Ще дойдат и други. Всичко е от първостепенна важност, така че трябва да тръгне с първата совалка. Трябва да го опаковаме.

— Покажи как — каза тя.

Той извади отнякъде парче изкуствена материя и я заметна върху два от варелоподобните контейнери, качени на количката. Вдигна един артефакт към светлината и го обърна така, че тя да може да прочете четирите знака на червения етикет, и каза:

— Това е каталожният номер. Вписвай го в списъка на опакованите неща. — След това уви артефакта в найлон, залепи го с тиксо и го сложи в контейнера.

Беше много просто и бързо напълниха и двата контейнера.

— И сега какво? — попита Хъч.

— Ще ги запечатаме. — Томи взе един спрей-пистолет, свързан с маркуч към два барабана, на които пишеше „А“ и „Б“, и го насочи към единия от контейнерите. — Пази се — каза той и дръпна спусъка. Плътна бяла струя се изниза от пистолета и се уви около пакетите.

— Поли-6, с малък обем, разширяващ се твърд уретан — обясни той. — Страхотен материал за опаковане. Биоразградим. И освен това се прилага много бързо. Както виждаш. — Той затвори притока.

— Ти не сложи много — каза Хъч.

— Нужни са му само около пет процента от обема. — Той затвори капака и го заключи.

— Всичко вътре е чупливо. Няма ли да се натроши?

— Не. Поли-6 не упражнява натиск. Когато усети някакво съпротивление, спира. Ето, готови сме и с втория...

Джордж Хакет премести и последните вкаменели дървени парчета, пое си дълбоко дъх и се усмихна доволно, когато не се случи нищо. Това беше най-дълбокото място, до което бяха проникнали — тясна дупка, която водеше към стая, три четвърти пълна с тиня.

— Ще трябва да укрепим покрива, Три — каза той. — От двете страни на отвора.

— Виждаш ли нещо? — попита Три.

Да. Вдясно от него имаше нещо, вероятно някаква мебел, наполовина потънала в тинята, точно извън обсега му. Навремето трябва да е била метална.

— Да — каза Джордж. — Може би мивка. Или пък шкаф. Не мога да кажа със сигурност.

Три тръгна към него с две подпори.

— Дай първо да ги сложим.

— Един момент. — Джордж се опита да се промъкне през отвора. Усещаше много осезателно тежестта на Храма над себе си. — Мисля, че е някаква машина.

— Тук вътре? Каква машина?

— Не знам. Но има някаква кутия. Чакай. — Дупката беше прекалено тясна за него. Той се дръпна малко назад, изрови тиня и парчета камък и опита отново.

— Недей, Джордж — каза Три. — Дай да го направим като хората.

Джордж промуши раменете си през отвора и се опита да продължи нататък.

— Тук има някаква метална рамка. Със... ох, по дяволите, Три, не знам какво да правя с това. — Той насочи камерата на лявата си ръка към машината и се свърза с Маги по комуникатора. — Виждаш ли това, Маги?

— Какво си намерил, Джордж? — чу се гласът ѝ. Той знаеше, че тя се визира в екрана, за да види предмета.

— Не знам. — Вече беше влязъл и стоеше над съоръжението. Метални решетки и пластини, свързани посредством система от пружини и макари. Всички части бяха силно корозирали.

— Освети вляво от себе си — каза Маги. — Там има някакъв поднос. — В подноса имаше някакви малки предмети, които приличаха на камъчета. — Виж дали са свързани по някакъв начин.

Той взе едно, чукна го лекичко и го приближи до камерата. Върху камъчето имаше голямо петно.

Маги не каза нищо няколко секунди, после гласът ѝ прозвуча съвсем тихо:

— По дяволите, Джордж, мисля, че току-що си намерил печатарска преса!

— Ами добре — отвърна Джордж.

— Да. — Тонът ѝ издаваше екстаз и той я чу как плесна с ръце. — Покажи ми рамката... По-близо! — Май има някаква система на подреждане. Пълна е с шрифт.

— На какъв език? — попита Анди. — Можеш ли да кажеш отсега?

— Не още. Но може да успеем да възстановим доста голяма част от него. — Той чуваше тежкото, ѝ дишане. — Може би сме ударили джакпота.

— Какво искаш да кажеш?

— На място като това вероятно има молитви по на няколко езика. Може би тъкмо това ще е каквото търсим. Джордж, издърпай го навън.

Хенри беше задрямал в общото помещение, когато комуникаторът му иззвъня. Той се разбуди веднага. През последните дни живееше с постоянното чувство, че ще се случи някакво нещастие. Знаеше, че нарушава мерките за безопасност, че рискува живота на хората си, че рискува и кариерата си. Това не беше хубаво, но той знаеше, че историята го гледа. Нямаше време да бъде предпазлив.

— Какво има, Анди?

— Обаждат се от станцията на „Козмик“. Ще слушаш ли, или сам ще говориш?

— Зает съм — каза той. — Ти ще говориш. Ако трябва, кажи им, че ще се консултираш с мен и ще им отговориш. И още нещо, Анди.

— Да?

— Не ги изнервяй, ясно? — Идвам. — Той се отърси и от последните остатъци от съня, стана и тръгна уморено към отдел „Операции“.

Хенри обичаше Куракуа. Обичаше спокойните ѝ планински вериги и дългите ѝ лъкатушещи реки, обширните ѝ безлюдни пространства и запустелите градове. Древните стени и кули се издигаха сред гъсти гори, граничеха с обширни равнини, обгръщаха пристанищата. По-голямата част от по-новите развалини си бяха в доста добра форма: човек просто не можеше да се разхожда сред тях и да не си мисли, че прашните фонтани отново ще заработят някой ден, лампите ще светнат, а улиците ще се изпълнят с движение. По незабравимите думи на Ричард Уолд Куракуа беше място „на брега на времето“.

Той беше изкарал тук шестнайсет години, тук се беше оженил за две от съпругите си, с едната на върха на Златната звезда в Еския. Беше се връщал на Земята само когато се беше налагало, за да се кара за отпускните средства или да се разправя с онези, които се опитваха да му наложат какво е важно и какво не. Той не беше от археолозите, които работеха само в кабинетите си, а изследовател, човек, който обича да се занимава и с последните подробности на занаята си. Не

беше гениален като Ричард. Но беше стабилен. Методичен. Компетентен.

Анди го очакваше и щом той влезе, включи на приемащ режим.

— Тук Храмът. Давайте от „Козмик“.

Мониторът просветна и на него се появи образът на Харви Сил.

— Доктор Джейкъби, моля. Директорката Тръскот иска да говори с него.

— Доктор Джейкъби не е тук. Директорката Тръскот може да разговаря с мен, ако желае. Ще се радвам да предам съобщението й. Или, ако предпочитате, мога да кажа на доктор Джейкъби да се обади по-късно.

— О, за бога. — Мелани Тръскот смени Сил. — Нямаме време за бюрократични глупости, млада госпожице. — Тя направи пауза и вдигна поглед някъде над Анди, сякаш оглеждаше стаята. — Хенри, знам, че си там. Моля те, трябва да поговорим. Много е спешно.

Хенри въздъхна и се приближи, за да застане пред екрана.

— Здравей, Мелани — каза той изморено. — Какъв е проблемът?

— Злополука.

Хенри хвърли бърз поглед към Анди.

— Какво се е случило? От помощ ли имате нужда?

— Не. Но вие може да се окажете застрашени.

— Какво искаш да кажеш?

— Изгубихме контрол над една от „снежните топки“. Един въртящ се в орбита леден къс. Падна в Яката преди три минути.

Той едва потисна гнева си.

— Къде?

— Приблизително на хиляда и шестстотин километра южно от вас. На седемдесет и две точка пет южно и сто и петнайсет точка две западно.

Анди извика на екрана карта на района и отбеляза мястото.

— Образувано се е цунами — каза Тръскот.

— Мелани, ти си кучка.

— Съжалявам, че мислиш така, Хенри. Но в момента това не е най-важната тема.

— Колко е голяма вълната?

— Още не сме я измерили.

— Моля те, осведоми ме, когато го направите.

— Обещавам. И, Хенри, съжалявам за това... Ако можем да помогнем с нещо...

— Можете, разбира се. Край от Храма. — Той прекъсна връзката.
— Ще трябва да евакуираме всички. С каква скорост пътуват приливните вълни?

Анди вече преглеждаше базата данни:

ЦУНАМИ (МОРСКА ВЪЛНА, СЕИЗМИЧНА ВЪЛНА, ПРИЛИВНА ВЪЛНА) ВЪЛНА В ОКЕАНА, КОЯТО СЕ ПОЯВЯВА В РЕЗУЛТАТ ОТ ПОДВОДНИ ЗЕМЕТРЕСЕНИЯ, ВУЛКАНИЧНИ ИЗРИГВАНИЯ ИЛИ НЯКАКВО ДРУГО ПОДВОДНО РАЗДВИЖВАНЕ. ЦУНАМИ МОЖЕ ДА ДОСТИГНЕ ОГРОМНИ РАЗМЕРИ И Е ИЗВЕСТНА С ТОВА, ЧЕ МОЖЕ ДА СЕ ПОЯВИ НАВСЯКЪДЕ ИЗ ЗЕМНОТО КЪЛБО. (ВИЖ СЪЩО И АРЖЕНТИНСКОТО ПЛОСКО ИЗХЛУЗВАНЕ, 2011 Г.). ЗАПОЧВА КАТО ОБИКНОВЕНА ГРАВИТАЦИОННА ВЪЛНА. ВОДАТА, КОЯТО ОФОРМЯ ЦУНАМИТАТА, СЕ СЪБИРА ЗАД ВЪЛНАТА, ДОКАТО ПОСЛЕДНАТА СЕ ДВИЖИ СРЕД ДЪЛБОКИ ВОДИ. КОГАТО СТИГНЕ ДО ПЛИТЧИНИ, СКОРОСТТА НАМАЛЯВА, НО ВИСОЧИНАТА НА ВЪЛНАТА СЕ УВЕЛИЧАВА РЯЗКО. НИСКИТЕ РАЙОНИ МОГАТ ДА БЪДАТ ЗАЛЕТИ. ЦУНАМИ НИКОГА НЕ СЕ ОБРАЗУВАТ ПОД ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ПРИЛИВА. ПОПУЛЯРНИЯТ ТЕРМИН „ПРИЛИВНА ВЪЛНА“ Е ПОГРЕШЕН.

Тя продължи да чете по-нататък:

СКОРОСТТА НА ВЪЛНАТА Е РАВНА НА КВАДРАТНИЯ КОРЕН ОТ ГРАВИТАЦИОННОТО УСКОРЕНИЕ, УМНОЖЕНО ПО ДЪЛБОЧИНАТА НА ВОДАТА.

— Разполагаме ли с дълбочините на юг оттук? — попита Хенри.
Анди поклати глава.

— Не мисля, че са измерени много точно. — Пръстите й танцуваха по клавиатурата. — Най-точното предположение е, че ще се движи с пет или шестстотин километра в час. Но това е само предположение.

— Мръсна кучка — изпъшка Хенри.

Хъч откарваше поредната количка с шест контейнера към предната част на подводницата, когато Хенри се включи в общия канал.

— Обща тревога — каза меко той, после обрисова най-общо ситуацията. Отначало Хъч помисли, че вероятно става въпрос за фалшива тревога, просто маневра в играта на нерви.

Но Еди се беше вторачил в нея с широко отворени очи.

— Все още не знаем с каква скорост пътува — продължи Хенри, — нито къде точно се намира, нито колко е голяма. Но може да дойде тук след два часа. Всички до един трябва да напуснат Храма. Да се върнат незабавно в Сийпойнт.

— Боже мой! — възкликна Еди. — Всичко ще загубим.

— Хенри, тъкмо сме на път да открием нещо — намеси се Джордж.

— Слушай, Джордж. Искам всички тук до трийсет минути. Моля ви да потвърдите при Анди. Не си губете времето с оборудването. Франк, в какво състояние е подводницата?

— Натоварена е. Тъкмо се готвехме да потеглим за кея.

— Томи с теб ли е?

— Да.

— Томи. — Гласът на Хенри беше спокоен. — Вземай подводницата и тръгвай навътре в морето. Иди колкото може по-далеч.

— Защо да не я оставим тук? — попита Карсън.

— Защото е по-сигурно в дълбоки води. Не знаем какво ще се случи тук. Франк, искам двамата с Хъч да намерите вълната. Искам да знам къде е, колко е голяма и с каква скорост приближава.

— Разбрано.

— И още нещо. Ще е трудно да я забележите. Приливните вълни са малки, когато са в дълбоки води. Може би метър-два високи. Но е дълга. Може да има километър или повече между гребена и трофата.

Хъч и Еди влязоха в предната част на подводницата.

— Нямам представа какво може да е сигурно скривалище срещу такова нещо — продължи Хенри. — Ако имаме време, ще изтеглим всички на брега.

— Тогава ще ти трябва подводницата — намеси се Карсън.

— С нея ще е много бавно. Ще ни трябва време да я разтоварим, а след това и два курса, за да откарáme всички. И после още почти цял час, за да навлезем в сушата. Не, ще използваме джетовете, ако имаме време. Ти ще разбереш какво е положението. Къде е? Колко е голяма? Кога ще стигне тук?

— Не забравяйте да махнете совалката от дока — намеси се Анди.

— Тръгваме — каза Карсън.

— Има място за още неща — възрази Еди.

— Няма време, Ед.

— Не забравяй — каза Хъч, — че подводницата ще трябва да посрещне приливна вълна. Последното нещо, от което ще имаш нужда, е много баластра. Вероятно вече е пренатоварена.

— Вижте — каза Еди, — всичко може да бъде разрушено. Трябва да спасим каквото можем.

— Сийпойнт ще оцелее — каза Карсън, но хвърли разтревожен поглед към Хъч. — Да тръгваме.

Хъч повика по дистанционното управление „Алфа“ и след пет минути двамата с Карсън вече летяха над вълните.

Под тях Томи — изплашен и сам — потегли към открито море.

Дълбоко в Долния храм Джордж също нямаше никакво желание да промени намеренията си.

— Хенри — каза умолително той, — можем да измъкнем пресата до един час.

— Хенри, това е от съдбоносно значение — намеси се и Маги. — Не можем да си позволим да я изгубим.

Всички говореха по общия канал. Хъч не беше слушала през цялото време, но беше чула достатъчно, за да знае за какво става въпрос.

— Може да нямаме цял час на разположение — каза Хенри. — Недейте да спорите с мен — и без това си имам много работа. Джордж, връщай се тук.

Хъч се взря в океана. Изглеждаше спокоен.

— Тоя гаф, независимо дали е преднамерен, или не — каза тя на Карсън, — би трябвало да ѝ коства кариерата.

— На кого?

— На Тръскот.

— Шегуваш се. Точно в момента не се ползваме с много добро име. Направо ще ѝ дадат медал.

Хъч погледна мониторите.

— Може да е само метър-два висока. Не съм сигурна, че ще успеем да я засечем.

Карсън се намръщи.

— Ами ако слезем по-ниско?

Тя намали височината на полета, но продължи да се движи с триста километра.

— Давай по-бързо — измърмори Карсън.

— Няма да успеем да я открием, ако не внимаваме. Тук вече има много вълни.

Карсън поклати глава.

— Тя ще е различна. Сигурна ли си обаче, че Хенри знае за какво става дума?

— Той е твой шеф. Ти ще кажеш.

Ричард помагаше на Джанет да онакова находките. Останалите от екипа идваха по двама или трима. Хенри крачеше нервно из общото помещение.

По комуникатора се чу гласът на Карсън:

— Намираме се на сто километра. Още няма нищо.

Влязоха Три и Джордж — последните. Общо тринайсет. Цялата група.

— Добре, колеги — каза Хенри. — Сега, когато се събрахме всички, мисля, че трябва да знаете какво възнамеряваме да правим. Нека първо да кажа, че според мен Сийпойнт няма да пострада. Но не можем да сме сто процента сигурни. Ако имаме достатъчно време, ще

се евакуираме. Ще използваме джетовете, за да се доберем до брега. Там има достъпни високи места, но за да успеем да стигнем до тях, ще ни трябва около половин час.

— Какво означава „достатъчно време“? — попита Анди.

— Два часа — отвърна той. — Ако нямаме два часа, за да се оттеглим, ще останем тук.

Арт Гибс се изправи. Изглеждаше несигурен и нервен.

— Може би трябва да гласуваме, Хенри.

Погледът на Хенри стана твърд.

— Не — каза той. — Никакво гласуване. Няма да допусна някой да умре заради някакви си демократични принципи.

— Може би няма никаква вълна — каза Карсън. — Може би е само шега.

— Възможно е — отвърна Хъч.

— Нищо ли още, Франк? — чу се гласът на Хенри.

— Нищо, Хенри. Още нищо.

— Не мисля, че подходяме правилно — каза Хенри. — Движете се прекалено бавно. Ако е наблизно, няма да има значение дали ще я намерите, защото така или иначе ще останем тук. Онова, което ни е необходимо да знаем, е дали е достатъчно далеч, че да имаме време да слезем на брега. Защо не полетите с максимална скорост? Ако я намерите достатъчно далеч, това ще ни свърши работа. Ако не, нищо не е загубено.

— Не — каза Хъч. — Не знам кой знае колко за цунами, но със сигурност знам, че идват на групи. Дори ако ускорим и намерим вълната, не можем да сме сигурни, че няма и други. Ние не търсим една вълна. Търсим най-близката.

Бяха изминали вече двеста километра. Морето беше обляно от луната, неспокойно. Навсякъде се носеха айсберги.

Продължаваха да летят и да наблюдават екраните и океана. Усетиха, че Хенри също започва да се надява, че става дума за фалшива тревога.

На фона на навигационните им светлини във водата се откри голяма черна перка.

— Кит? — попита тя.

— На Куракуа няма китове. — Карсън погледна надолу. — Трябва да е някаква риба. Но не знам много за местната фауна. — И без да променя тона си, каза: — Ето я.

Беше дълга и права, просто гънка, която се протягаше чак до хоризонта. Не беше висока, може би не повече от два метра. И въобще не изглеждаше застрашително. Просто малко надигнала се вода, която влачеше след себе си черна, лъскава вълна.

— Сигурен ли си? — попита тя.

— Да, това е.

— Хенри, тук е Хъч. Намерихме я.

— Къде?

— На четиристотин километра. Движи се с петстотин и петдесет.

— Добре — каза той. — Ще останем тук.

— Така, както изглежда, май не е много опасна.

Томи Лофъри се движеше по повърхността. Беше ги чул как минават над главата му, към открито море, макар че не беше успял да види нищо в облаците.

— Томи? — Беше гласът на Анди.

— Да, Анди.

— Чу ли всичко?

— Разбира се.

— Когато се приближи, влез надълбоко.

— Ясно — каза той. — Успех.

— И на теб. Ще се справим.

Той беше видял картините, които се предаваха от совалката, и в момента му се струваше, че е много шум за нищо. Скенерите му бяха нащрек за вълната. Ако станеше достатъчно голяма, че да е заплаха, щеше да има време да се спусне под нея. Истината беше, че той се радваше, че може да прекара няколко часа в бурята, да гледа снега, да слуша звуците на океана. Храмът го потискаше. Не би го признал на никого, но почти се радваше, че „Козмик“ напъва да се махнат. Беше прекарал тук само един семестър, но беше разпределен за още един и всичко беше започнало да му се струва безкрайно. Искеше да се върне на Земята, в света, където е пълно с жени, светлини, стари приятели и хубави ресторанти. Но пък нямаше да е добре за кариерата му да

прекъсне договора си. Сега обаче можеше да се върне във Вашингтон и да се възползва от опита си, за да си намери работа като преподавател. За в бъдеще щеше да остави далечните пътешествия на другите.

Подводницата беше проектирана за дълбоки води и сензорите му даваха добър обхват само когато беше на гребена на някоя вълна. Но това се случваше достатъчно често, за да вижда всичко, което му се изпречваше.

Носеше се напред и мислеше за по-доброто време, което щеше да дойде. След известно време чу как совалката се връща, а няколко минути по-късно сензорите издадоха по-продължителен звук от обикновеното на нивото на повърхността. Обхватът беше двайсет и два километра. Намаляваше много бързо.

— Анди?

— Да, Томи.

— Виждам я. Приблизителна скорост около петстотин.

Прилича просто на много дълга вълна.

— Благодаря, Том. Спускай се.

— Разбрано. — Но остана на повърхността. Вълната не изглеждаше опасна. Беше виждал и по-големи по крайбрежието на Каролина. Направи маневра, така че подводницата застана директно срещу вълната, и продължи бавно напред.

Синята линия на екраните му порасна.

Над главата му беззвучно проблесна светкавица.

Той включи прожекторите, но не можеше да види нищо освен дъжд. Предницата внезапно се вдигна и той полетя нагоре. За един бездиханен момент му се стори, че ще се обърне. Подводницата се люшна, после се уравни и отново заплува в спокойна вода.

— Спокойно — каза той на глас.

— Виж я само тая мръсница — измърмори Карсън.

Вълната се носеше тихо и грациозно в нощта. На фона на светлините им изглеждаше черна, чиста и елегантна.

— Забавя ход — каза Хъч. — Вече е под четиристотин. — Освен това се и разпространяваше все повече: още си беше монолитен фронт без гребен, но беше започнала да се разгръща. Да расте.

— Плитка вода, Хъч. — И двамата гледаха мониторите с данните. — Губят много от скоростта си, когато приближат бряг. Да благодарим на Бога за малките радости.

— Франк, на каква дълбочина е Сийпойнт?

— По време на прилив, какъвто в момента приближава, е на тринайсет метра. Това би трябвало да е достатъчно.

Карсън докладва на Анди.

Совалката се носеше пред вълната, близо до водата, та измерването да е по-точно.

— Сетих се за нещо — каза Хъч.

— Какво?

— Маймуните. Нощем стоят ли на брега?

— Те и сами ще се оправят, Хъч. Не стоят на брега. Обикновено. Някои от време на време слизат, след като се стъмни, за да гледат морето. Преди години правихме проучване и тази беше една от най-интересните им характеристики.

На монитора се появиха Кулите.

Зад тях вълната изглеждаше като шепот, едва доловим сред рева на морето.

Минаха над Кулите. Прилив нямаше и Хъч се сети, че големите вълни правят точно така — изсмукват цялата вода от крайбрежието и след това я връщат.

Вълната се надигна, извиси се и навлезе в плитчините. Не се разбиваше; по-скоро изглеждаше сякаш морето се навива, тъмно, проблясащо и гладко като мрамор, и връхлита върху Кулите и каменистото крайбрежие зад тях.

Сийпойнт. Сряда; 03:20 ч.

Радио-лазерните съобщения се предаваха до Сийпойнт посредством комуникаторен пакет, монтиран на шамандура, която се носеше на повърхността точно над морските куполи. В момента тя напредваше към приближаващата се вълна на мониторите на совалката. Образите от мониторите се предаваха на единайсет други, разположени на пет различни места. Но този, който беше приковал вниманието на всички, се намираше на главното място за влизане под

вода — една стая със значителни размери с голям басейн по средата. Това беше стаята, през която в морето можеше да се пренася тежко оборудване. При сегашните обстоятелства имаше предимството, че в нея няма незакрепени неща, никакви шкафове, нищо, което да може да нарани някого. Нещо повече, басейнът беше обграден с перила, за които можеха да се хванат, ако се наложи. Бяха спорили дълго дали няма да е по-сигурно, ако седнат на столове, опрени на стените, които щяха да посрещнат връхлитащата вълна. Но чувството, че може да се наложи всички да излязат бързо, победи всичките им аргументи.

Бяха затворили вратите на басейна откъм морето, след като бяха проверили дали и най-слабият (предполагаше се, че това е Маги Туфу, която се беше ядосала на това) може да ги отвори с голи ръце.

И тогава атмосферата стана почти като на пикник. На екраните приближаващата вълна изглеждаше толкова незначителна, че никой не можеше да я приеме на сериозно. Мъжете се правеха на отегчени, жените си приказваха и се смееха.

Въпреки това Ричард знаеше, че нито отегчението, нито смехът са истински. Самият той беше напрегнат и нервен, макар че крачеше сред тях и неумело се опитваше да пуска ободряващи шеги. А когато беше необходимо, ги окуражаваше за неща, в които сам не вярваше.

— Виждал съм и по-страшни на остров Амита — каза той на Линда Томас. Беше лъжа, разбира се, но и двамата се почувстваха по-добре.

Оставаха още няколко минути, когато се отчете и подводницата.

— Тук няма никакви проблеми — докладва Томи. Не можа да устои да не се похвали, че се е движил по гребена на вълната. Щом подводницата беше оцеляла, вълната не можеше да е чак толкова опасна.

Всички я следяха на екрана. Образът беше в стандартното нюансирано синьо на нощната светлина, звуков сигнал нямаше. Може би така беше по-добре.

Един по един всички заеха местата си до перилата, завързаха се за него с колани и кабели, задействаха енергийните си шлемове и започнаха да дишат с кислородните си апарати. Ричард гледаше как вълната закрива небето. Някой, май беше Анди, забеляза, че нивото на водата около Кулите е спаднало.

Вълната подхвана последния си километър. По гребена ѝ се появи бяла пяна.

Усещаха приближаването ѝ по треперенето на парапета. Хванаха се здраво един за друг, коленичиха и сграбчиха перилата. И изведнъж всичко се разлюля, светлините и екраните премигнаха и угаснаха. Гласът на звяра изпълни нощта и басейнът избухна като гейзер.

Някой изпищя, чуха се псувни. Вторият удар беше тежък, като стоварен от гигантски чука.

Повлечен от водата, Ричард си удари ребрата в парапета. До него Линда изкрещя от болка. Три се откъсна от ремъците и водата го отнесе.

Но никой не пострада тежко. Разтърсванията продължиха с намаляваща сила още няколко минути, после светлините се включиха отново. Всички бяха изненадани, че вълната се е оказала толкова свирепа, но и облекчени, че няма пострадали тежко. Разсмяха се. Нервен, насилен смях. А Хенри пусна перилата и вдигна победоносно палец.

— Дами и господа — каза той, — честито.

БИБЛИОТЕЧНА СПРАВКА

*Дойдоха през ранната пролет, за да ми
кажат, че си мъртъв.*

*Говориха ми за война и гордост и как си
се присмивал на страха,
и ме зовяха.*

Морето беше черно и спокойно.

Сега ти спиш в далечната земя.

*Далеч от лятото,
когато оставихме следите си сред
пяната и пясъка...*

*Но в дълбините на нощта ти викаш
името ми,*

гласът ти е в рева на прилива.

Фрагмент от Нотически часове
Превод Маргарет Туфу

Кеймбридж Юнивърсити Прес, 2202 г.

10.

На борда на „Алфа“. Сряда; 06:10 ч.

В рамките на един час върху Храма се стовариха три морски вълни. Първата отнесе задната стена, откърти покрива и разруши колонадата; втората, която всъщност беше най-силна, унищожи две от кулите и погребва Долния храм; а третата откърти куполите на Сийпойнт и ги отнесе на два километра навътре в сушата. Няколко зони с жилища и един център за холографски изображения си отидоха с тях. Може би най-лошото от всичко беше (тъй като Храмът и Кулите така или иначе изживяваха последните си дни), че цяла лавина от пясък и натрошени скали блокира шахтите и коридорите из целите разкопки. Военният параклис изчезна сред развалините.

Но не бяха дали нито една човешка жертва, така че Карл Пикенс просто изрази общото мнение, когато каза, че може би е по-добре да приемат намека и да изоставят всякакви действия.

Хъч, която слушаше от совалката, беше съгласна. Двамата с Карсън тъкмо се прибираха. Морето беше развълнувано, но повече цунамита нямаше да има. Карсън беше ядосан и тъжен. По линията за свързка гласът на Хенри беше прозвучал унило, сякаш вече нищо нямаше значение.

Плаващият кей, разбира се, беше изчезнал. А от Кулите бе останала само една.

Посланието на Мелани Тръскот беше получено.

Арт Гибс и Джордж Хакет ги посрещнаха с подводницата, така че прекараха целия следващ час в прехвърляне на товара. Без кея задачата беше много по-трудна. Изпуснаха един контейнер и го гледаха как бавно потъва, докато изчезна от погледа им. Разбира се, не беше невъзможно да го извадят, но нямаха време да се занимават с това. Като цяло работата вървеше бавно и тромаво.

На Хъч ѝ харесваше как Джордж се обърква, когато го заговори. От друга страна, сред мрачното настроение на хората на Хенри само той беше успял да запази някакво чувство за хумор.

— Прави каквото можеш — каза той — и да не ти пука за останалото. Няма смисъл да хващаш язва от неща, които не зависят от теб.

Но имаше моменти, когато и той се въсеше, и най-накрая призна, че му се искало нещата да не свършат така.

— Винаги ще се чудим какво е останало там долу — каза той. — Тези хора са живели тук хиляди години. Жалко, че просто трябва да ги погребем.

Хъч не каза нищо.

— Ще протестираме — намеси се Арт. — Обаче нищо няма да излезе. Това е най-големият проблем на тоя екип. На никой не му стиска за нищо.

— А ти какво можеш да предложиш? — попита го Джордж.

Арт се вторачи в младия гигант и бързо отвърна:

— Не знам. Не знам. Но ако бях на мястото на Хенри, щях да измисля нещо.

— Недейте да се занимавате с това — каза Карсън. — Това е работа на организаторите.

— Мисля, че трябва да си намерим добър адвокат и да ги съдим тия копелета — продължи Арт. — Поне за небрежност. Най-малкото. Не знам за другите, но аз лично си ударих гърба.

— Няма смисъл — каза Карсън. Двамата с Джордж вършеха най-много работа. Бяха скачили подводницата и совалката, но те продължаваха да се блъскат и клатушкат. Джордж беше в подводницата и подаваше контейнерите на Карсън. В най-добрия случай заниманието си беше на принципа на пробата и грешката и Хъч се изненада, че изпуснаха само един контейнер.

— Защо не? Поне всички ще разберат как действат Кейсуей и Тръскот.

— Нищо няма да излезе — каза Карсън. — Просто ще обвинят някой пилот и после иди ги гони. Никой на върха няма да пострада.

— Направиха ни на балами — намеси се Хъч.

— Така си е — съгласи се Джордж. — Но поне знаем кой ни погоди тоя номер.

— Трябва да има начин да си го върнем — каза Арт. Хич не му подходеше да играе ролята на отмъстител. Беше нерешителен и предпазлив — напълно различен от енергичните личности, които можеха да се намерят по тия отдалечени кътчета на достъпното пространство. Приличаше на човек, който един ден просто се е качил на някой автобус в центъра на Чикаго и случайно се е озовал в Храма.

Хъч си мислеше за гангстера, когото Тръскот беше обезоръжила и убила в Нюарк. Тя не беше жена, която ще си седи и ще толерира подобно отношение.

С изключение на липсващия купол, комплексът не беше получил никаква друга голяма повреда. Хъч знаеше, че няколко модула са поддали, че някои от по-малките помещения — квартири и кабинети на Анди и Линда — са се напълнили с вода, но там работеха само двама-трима души. Останалите бяха в района на Храма.

Чудеше се дали изпускането на „снежната топка“ е директен резултат от разговора ѝ с Тръскот. Не можеше да се сети за никакво друго разумно обяснение.

Мамка му!

По общия канал се чу гласът на Хенри.

— Джордж? Трябваш ни при разкопките.

Джордж потвърди, че е чул, и каза:

— Ще трябва да свършите товаренето без мен. Викат ме.

Хъч я полазиха тръпки.

— Да не би да имате намерение да влезете в Храма?

— Вероятно.

— Не е ли малко късничко?

Арт погледна часовника си и се ухили:

— Е, имаме цели четирийсет и три часа.

Натовариха подводницата и пак излязоха на повърхността, този път малко по-далеч от брега в търсене на по-спокойни води.

Сега товареха Еди и Арт. И двамата бяха дребнички и им беше трудно, но пък Хъч беше монтирала една тефлонова пластина от палубата на „Винк“ в совалката, за да улесни работата. Само поставяш

контейнера върху нея и го плъзгаш накъдето си искаш. Вършеше добра работа и тя беше доволна.

Тъкмо свършиха и бяха тръгнали за още багаж от Сийпойнт, когато Хенри отново заговори по общия канал.

— Както много добре знаете — каза той, — евакуацията трябваше да започне много скоро. Здравият разум ни подсказва, че трябва да си тръгнем веднага. Но повечето от вас знаят, че в Долния храм намерихме нещо, което по всяка вероятност е ротативна печатарска преса. Използва подвижен метален шрифт и буквите са подредени по местата си. Маги успя да различи няколко букви от касумелски С, преди да удари вълната. За нещастие пресата е все още в Долния храм. Няма да е лесно да се доберем отново до него за времето, с което разполагаме. Но пък ако успеем, ще имаме възможност да разберем С-текста. Не е необходимо да ви казвам какво означава това. В момента правим всичко, което ни е по силите, за да стигнем до този артефакт. Искам обаче в същото време да започне транспортирането на хората оттук.

— Един момент, Хенри. — Гласът беше на жена и звучеше много потиснато. Хъч погледна Арт въпросително.

— Санди Гонзалес — каза Арт. — Тя свърши най-много работа в екипа на Оз.

— Какво има, Санди? — попита Хенри.

— Много е опасно. Нека да се откажем и да се махаме.

— Ти няма да се занимаваш с това, Санди.

„Грешен отговор“ — помисли си Хъч. Хенри би трябвало да е малко по-умен.

— Хенри, не се опитвам да отърва само собствената си кожа — изсъска Санди. — Искам да кажа, че няма смисъл да рискуваме повече. Дай нареждане за оттегляне, преди някой да е загинал.

— Добре — каза Хенри съвсем безразлично. — Някой друг иска да каже нещо?

Заговори още една жена. Гласът звучеше познато, но Хъч се сецаше коя е.

— Не искам да изкарам остатъка от живота си в чудене какво, по дяволите, е ставало въпрос горе на луната, като знам, че може би съм била много близо до отговора, но не съм направила необходимото, за да разбера.

— Линда Томас — каза Арт. — Много е способна. И много млада. Де да имах нейното бъдеще.

Всички останали също се изказаха. Дори накрая и Франк Карсън от совалката си. Хъч се изненада, когато го чу да казва, че е по-добре да напуснат. Екипът обаче беше безнадеждно разделен, а някои дори защитаваха и двете становища. Карл Пикенс искаше да остане, защото отказваше да бъде гонен насила, но в същото време беше на мнение, че Храмът е много опасен и не бива да се влиза в него.

— Аз лично не бих слязъл. И никой не бива да го прави. Дори доброволци.

Джанет, която вече беше заявила желанието си да остане, каза:

— Надявам се, че мотото ни не е „Безопасността преди всичко“.

— Ричард? — намеси се Хенри. — Ти какво мислиш?

— Моето мнение не е важно — отвърна Ричард монотонно. — Каквото и да решите ти и твоите хора, ще го подкрепя.

„Не, по дяволите — помисли Хъч. — Кажи му, че трябва да се омитат.“

Нея обаче не я попитаха.

— Добре — рече Хенри, — засега оставаме. Джордж, не поемай никакви рискове. — На Хъч това не й се хареса особено. Не беше взето никакво решение, а на тези хора очевидно им трябваше малко по-авторитарен ръководител. — Междувременно започваме изтеглянето. Хъч, колко души можеш да качиш? Освен себе си.

— Четирима на „Алфа“. В совалката на Храма трима.

Бяха шестнайсет души заедно с Ричард и нея.

— Кога е следващият ви полет?

— След около два часа. Щом натоварят совалките.

— Добре. Вземи Маги. И Фил. — Това бяха филолозите. За тях нямаше значение дали работят в Храма, или на „Винкелман“. — А също Карл и Джанет. Ще помисля за останалите...

— Възразявам — намеси се Пикенс. — Аз не казах, че няма да помагам. Казах само, че това е лудост. Това не означава, че имам намерение да се спотайвам.

Джанет също се възпротиви и „съвещанието“ завърши почти със скандал.

— Хъч. — Ричард я гледаше в очите. — Не става въпрос за обикновени разкопки. Хенри и хората му са изградили кариерите си на това място. И сега, когато са съвсем близко до откритието, някой се опитва да им го отнеме.

Тя го гледаше, без да казва нищо.

— Чуй ме. Хенри е прав. Трябва да останат и да извадят печатарската преса. Да тръгнат ще е равносилно на предателство.

Тя пак не каза нищо.

Ричард се усмихна нежно.

— Искам да направиш нещо за мен. Познаваш ли Дейвид Емъри?

Познаваше го. Веднъж го беше засякла на някаква сватба. Деликатен африканец с оксфордски акцент. Специалността му беше свързана с извънземните религии. Беше написал няколко книги в тази област.

— Да — отвърна тя, — познавам го.

— Той е на Нок. Искам да му предадеш едно съобщение.

— Разбира се.

— За прекъсванията. Искам да разбера дали това са случайни събития, или има някаква определена последователност. Може би има планетарен или пък социален механизъм. Нещо биологично да речем. Нещо, което се задейства периодично. — Той ухапа устната си, сякаш се наслаждаваше на неспособността си да разбере загадката. — Бих искал да знам дали е попаднал на някакво доказателство за нещо подобно на Нок.

— Защо не го попиташ сам? Сийпойнт разполага с междугалактическа връзка.

— По нея нищо не може да остане скрито. Засега предпочитам това да остане между нас.

— Добре. Ще се свържа от „Винк“.

— Благодаря. И го помоли за бърз отговор.

Тя понижи гласа си до заговорнически шепот.

— И аз искам да те помоля за нещо.

— На твоите услуги.

— Мелани Тръскот.

— Да?

— Какво ще стане с нея, когато всичко това свърши?

— Ще я повишат — каза притеснено Ричард. — Зная как се чувстваш, Хъч. Но ние ще отправим протест, „Козмик“ ще напише доклад, ще ни изпрати копие, ще ни се извини и с това всичко ще приключи. — Той сви рамене. — Може би ако някой беше загинал...

Джанет Алегри беше доволна, че Хенри не се беше отказал от прокарването на тунел в Долния храм, но и ядосана, че ще е сред първите евакуирани.

Въпреки това не се оплакваше. Прибра се, за да си събере багажа. Преди три години беше донесла със себе си само няколко лични вещи, но беше успяла да натрупа и известен брой артефакти. Това, разбира се, беше незаконно. Всичко трябваше да се предава на Академията. Но Академията разполагаше с достатъчно неща, за да запълни цял склад, така че всеки си беше заделил по няколко сувенира. В известен смисъл това си беше традиция.

Единият — любимият ѝ — представляваше слънчев медальон, наречен така заради изгряващия слънчев диск и надписа „Живей за светлината“. Харесваше ѝ, защото това звучеше съвсем човешки. Имаше си и една урна с надпис, датираща от късната мезатична епоха, чиито символи никой не беше успял да разчете; а също така и една монета с образ от Куракуа от едната страна и един храст от другата. След много години тези спомени щяха да са сред най-ценните ѝ притежания. Неща, които щяха да ѝ напомнят за два изгубени свята: този на Куракуа и на собствената ѝ младост.

Тя ги загъна внимателно в дрехите си и ги прибра в чантата.

Чаршафите щяха да останат, хавлиените кърпи също.

Свали поставените в рамки снимки по стените — на брат ѝ Джоел и семейството му във всекидневната им на Коледа, на шестима души от екипа на Куракуа на брега до фрагмента Зета (който беше открит от Джанет и беше дал на Маги първите прозрения за разчитането на касумелските езици). Тя беше изкарала доста време на Куракуа. Беше се утвърдила в професионално отношение. Беше преживяла няколко връзки. Болеше я при мисълта, че всичко тук скоро ще се превърне само във вода и кал.

Издърпа багажа си в коридора и почти се сблъска с Ричард.

За миг той се стресна, после попита:

— Мога ли да ти помогна?

Не беше имала много възможности да говори с него, откакто беше пристигнал. А и репутацията му я притесняваше.

— Да, благодаря.

Той я гледаше втренчено.

— Добре ли си?

— Да. Защо?

— Виждаш ми се бледа. — Той погледна чантите. — Не се притеснявай, ще има и други места.

Понесоха багажа през общото помещение, после към долното ниво и накрая към подводницата. По-късно Джанет щеше да си спомня, че си бяха говорили, но нямаше да си спомня какво е казал той. Всъщност какво да каже — случайните неща, каквито без съмнение са небрежните реплики, за които отскоро познаващите се хора са неизбежно глухи. Но нямаше да забрави, че той беше мил с нея.

Маги Туфу беше може би най-добрият екзофилолог на Академията. Имаше доста високо мнение за себе си, но пък наистина имаше за какво. Беше се сдобила с репутацията си на Нок, където беше разчала както древни, така и по-нови надписи. За разлика от повечето от най-изявените имена в нейната област, Маги беше и доста кадърен учител. В Университета на Пенсилвания за нея се носеха легенди.

Беше постигнала успех във всичко, на което държеше, с изключение на две неща: брака ѝ и неспособността ѝ да направи каквото и да било по отношение на няколкото надписа, оцелели на Пинакъл.

Сега беше изправена пред трети възможен провал. Никой от екипа на Джейкъби не беше схванал по-бързо от нея колко е важно да се разшифрова линейният С. Също като Ричард, и тя вярваше, че това в крайна сметка може да ги отведе до Строителите на монументите и до мистерията около Оз. Маги беше от малцината, които вярваха, че в Оз освен загадка има и отговор. Повечето от колегите ѝ споделяха мнението на Франк Карсън, че лунният артефакт просто е построен от чуждопланетни същества — и толкова.

Тъкмо затова, когато пристигна стъписващата новина, че Академията напуска Куракуа, че археологическите ѝ съкровища ще бъдат пожертвани заради създаването на един обитаем свят, тя загърби всички останали проекти и се отдаде изключително на проблема на линейния С.

Бяха възстановили около петстотин писмени находки на основния език от десетина основни разкопки. По принцип те се състояха само от няколко групи символи. Контекстът често се ограничаваше до знанието (или твърдението), че находката е свързана с правителствена сграда, библиотека или статуя на животно.

Долният храм беше потенциален извор на информация. Маги се беше сдобила с няколко плочки, изписани на различни касумелски езици. Бяха придружени от пиктограми, символизиращи тропически бури, бушуващо море, военни подвизи или луната, така че тя можа да поотгатне нещичко. Беше възстановила една първична азбука, както и няколко производни, и беше започнала да прави речник. Но така или иначе, в момента страшно ѝ трябваша още находки.

Отговорът беше в печатарската преса. Чрез нея щеше да се сдобие поне с две-три хиляди знака под формата на текст. Великолепна находка. Ех, ако можеше да се добере до нея!

Тази сутрин се беше чудила над една плочка, намерена преди две години при разкопки на няколкостотин километра навътре в сушата. Беше я сканирала и индексирала, но не я беше изпратила в Академията с редовната годишна пратка.

Парчето беше овално, широко колкото ръката ѝ и около двацет сантиметра на дължина. Изобразяваше героя от Куракуа Малинар като дете, в ръка с чиния, от която храни едно жестоко, подобно на мечка животно с бивници и огромни очи, а отстрани едно дете наблюдава цялата сцена. Тя знаеше този мит: животното беше хоргон, адски звяр, който имаше способността да вижда всичко. Хоргонът беше едно от класическите чудовища на местната митология, същество, символизиращо провала на божественото, с което много напомняше на сатаната. Никой не можеше да се скрие от него. Никой не можеше да го надвие. Но по традиция то щадеше децата, защото това дете се беше приближило безстрашно до него с чиния в ръка, за да отвлече вниманието му от сестра си. Хоргонът беше възнаградил Малинар за смелостта му и след това събитие никога повече не беше нападал деца.

Идеограмата на безстрашието, която се състоеше от три стрелки, затворени в кръг, беше изрисувана в горната част на гравюрата. Освен нея имаше и шест реда текст. Маги беше почти сигурна, че е разшифрвала няколко термина: глаголите „виждам“ и „предлагам“, както и съществителните „Малинар“ и „хоргон“.

А освен това в текста имаше доказателства за някои от синтактичните ѝ предположения.

Маги не беше изпратила плочката във Вашингтон, защото беше разчала символите, съставляващи думата „хоргон“, на базата на друго откритие: тя беше част от надписа на Оз.

При нормални обстоятелства Академията би положила максимални усилия, за да спаси оборудването си, конвейерите, подводницата, самия Сийпойнт. Решението за евакуиране обаче беше взето много внезапно и без Хенри да бъде включен в него. И следователно беше останало много малко време, така че хората от екипа (както и ръководителите им във Вашингтон) трябваше да направят избор между това да успеят да изнесат скъпото оборудване и това да спасят артефакти с неизвестна стойност. Артефактите, разбира се, бяха взели надмощие. Карл беше дежурен, когато изпратиха нареждане до Хенри да зареже личните вещи в Сийпойнт, за да може на борда на совалките да остане допълнително място за складиране. Хенри беше изкарал тук достатъчно дълго време, за да си даде сметка и сам, че това е най-правилното решение. Но Карл забрави да предаде заповедта.

Карл беше в подводния залив. Там беше само Джанет с багажа си. Той мина по пътеката покрай басейна, пусна чантите си до нейните и каза:

— Готов съм. — Всичко наоколо беше запълнено с контейнерите на Еди. Бяха над сто. — Наистина ли трябва да вземем всичко това?

— И още много. — Джанет се усмихна уморено. — Карл, какво ще правиш, когато се върнеш вкъщи?

— Имам място в Института по археология. — Опита се да го каже като нещо естествено, но и двамата знаеха, че мястото е доста престижно.

— Честито — каза тя. — Представа си нямам аз какво ще правя. — Преди около месец беше дошъл списък със свободните работни места. Академията възнамеряваше да задържи на работа няколко души от екипа, а за другите... Някои, като Карл, щяха да се върнат към преподавателската си практика. — Искам да продължа с полевата работа — каза тя. — Но и двата списъка — както за Нок, така и за Пинакъл — са вече прекалено дълги.

— Две години е последното, което чух — отвърна Карл. Алегри беше адски добра археоложка. С невероятен опит. Беше си в стила на Академията обаче да прахоса таланта ѝ, като ѝ предложи да преподава на студенти първокурсници.

— Може би все пак ще направят някакво изключение за работилите тук. Помоли Хенри да каже някоя добра дума за теб където трябва.

— Жалко за всичките усилия — каза тя. — Хенри заслужава много повече.

— Може би има още шансове — каза Карл. — Той иска линейния С. И мисля, че може и да се добере до него.

БИБЛИОТЕЧНА СПРАВКА

Като повечето митични герои Малинар може да е имал далечна историческа основи. Но дори да е така, действителността е безнадеждно преплетена с легендата. Този герой се появява в епохи, които се намират на хиляди години една от друга. Без съмнение това се дължи на изключително дългата история на Куракуа, както и на липсата на технологичен прогрес след изразходването на незаменимите природни ресурси на планетата, което е довело до телескопичен ефект върху по-ранни епохи и така всички те много са си заприличали.

Въпреки че времето на Малинар предхожда построяването на Нотическите кули с почти десет хиляди години, се предполага, че той е посетил светото място, за да се допита до Божеството. По онова време Храмът се е издигал върху скала на голяма височина над морето.

Разполагаме с плочка, която според специалистите изобразява точно това събитие.

За жалост по-голямата част от цикъла на Малинар липсва. Не знаем нито каква е била причината за допитването, нито какъв е бил резултатът от него. Знаем само, че жителите на Куракуа не можели да се примирят с мисълта, че техният велик герой не е посетил внушителното светилище на северното крайбрежие.

Линда Томас, „В Храма на ветровете“

Харвард, 2211 г.

11.

Сийпойнт. Сряда; 14:18 ч.

— Съжалявам, че намерихме това нещо, Хъч. — Джордж Хакет беше капнал, но се усмихваше. — Ако зависеше от мен, щяхме да зарежем цялата тая работа. Готов съм да се върна у дома.

— От колко време си тук?

— От четири години.

— Не е малко.

— Сякаш цял живот съм бил тук. — Бяха сами в общото помещение и пиеха кафе с препечени филийки. Зад илюминаторите морето беше съвсем черно. — Няма да участвам повече в експедиции.

Хъч обичаше да е с него. Харесваше очите му и деликатността му. Нещо в нея се пробуждаше. Когато бяха заедно, тя започваше да говори много. Но си знаеше мярата и поддържаше дистанция в очакване той да направи първата крачка. Когато я направеше (ако въобще я направеше), щеше да ѝ се наложи да спре нещата, докато стигнат Земята. Всичко останало би било непрофесионално. От дългия си опит знаеше, че на борда на един кораб е невъзможно да се пазят тайни.

— Защо, Джордж? — попита тя и гласът ѝ издайнически трепна. — Нали става дума за кариерата ти?

Той поклати глава.

— Аз не съм археолог. Инженер съм. Дойдох тук само защото ми предложиха и си помислих, че ще мога да попътувам. — И се засмя.

— Е — каза Хъч, — колкото до пътуването, май не си се излъгал.

— Да. Права си. — Той я погледна и се изчерви. — Знаеш ли, ти си прекрасна. Струваше си да дойда дотук, за да се запозная с теб.

— Много си мил — каза тя и наведе очи.

— Сериозно ти казвам.

То си беше очевидно.

— Какво ще правиш, когато се прибереш? — попита тя.

Той се вторачи в нея.

— Ще намеря някое местенце с много трева и дървета... и където всички жени приличат на теб. — И я погали по бузата.

Еди Джулиана продължаваше да работи, продължаваше да пълни контейнери и да бърбори:

— Всичко ще изнесем, всичко... Едно по едно, но всичко. Тези, ето тези ще тръгнат първи. За всеки случай. Забрави за нещата долу в залива. Щото Тръскот може да реши да ни пусне още някоя бомба. — Той се вторачи в тавана, сякаш се опитваше да я види в космическата й станция. — Да, сега натовари тези, с червените етикети. Аз ще се справя с останалите. Ще се справя...

Хъч се тревожеше дали е наред.

— Ей там до вратата — продължаваше той и посочи три контейнера. — Това са оръжия. От наблюдателния пост на долното ниво. — Тръгна към първия, като даде знак на Хъч да му докара количка. — Каквото ще да се случва, не бива да ги загубваме. Безценни са. Има още един с червен етикет в съседната стая, докарай го.

Но контейнерът не беше запечатан. Тя погледна вътре.

— Трябва да го запълним с поли-6.

— Ти се погрижи за това. — И той изфуча навън.

Хъч взе пистолета, насочи го към контейнера и дръпна спусъка. Над увитите с пластин артефакти се плъзна плътна бяла струя и стаята се изпълни с леко парлива миризма.

Тя видя как пяната се вдига и спря потока, после вдигна в пистолета и го насочи към въображаемата Мелани Тръскот. Еди се появи отново и я погледна нетърпеливо. Хъч се прицели в него и показалецът ѝ бавно започна да натиска спусъка.

— Бум! — каза тя.

Бум.

Въобщо не му беше до играчки. Той затвори контейнера и го търколи върху количката.

А в главата на Хъч беше започнала да се заражда една идея.

— Еди, колко имаме от това чудо?

— Поли-6 ли? Колкото искаш. Защо?

— Как действа?

— Не му знам формулата — отвърна той. — Държи се в два барабана. — Те бяха съвсем наблизко, означени с „А“ и „Б“. — Съдържат различни вещества. Инертни са, докато не се смесят. Пистолетът прави точно това. Когато се смесят, уретанът се разширява и втвърдява. Съществува от векове. Идеален е за предпазване на артефактите при транспортиране.

— Имаш ли резервен смесител? Пистолет?

— Разбира се. — Той се намръщи. — Защо?

Тя изчисляваше колко място ще й трябва на „Алфа“.

— Слушай, може да се наложи да намалим малко обема на следващата пратка.

— Какво? — Той подскочи като ужилен. — Защо?

— Смятам да взема малко поли-6.

Еди беше ужасен.

— Няма никакво място.

— Ще направим.

— Защо, по дяволите?

— Ще правя подарък на Мелани Тръскот.

След час „Алфа“ вече се издигаше, за да влезе в орбита. На борда освен Хъч бяха Джанет, Маги, Карл и аналитикът номер едно за Маги Фил Маркоти. В кораба имаше двайсет и девет пълни с артефакти контейнера и два варела с компонентите на поли-6.

Маги Туфу се оказа по-млада, отколкото беше очаквала Хъч. Беше слушала толкова много за постиженията на тази жена, че се изненада, когато откри, че Маги още не е надхвърлила трийсетте. Беше висока, всъщност по-висока и от двамата мъже. Черната ѝ коса беше гъста и дълга, вързана на кок, вероятно за да я прави да изглежда по-възрастна. Очите ѝ също бяха черни, а чертите ѝ бяха запазили много от микронезийското излъчване на предшествениците ѝ. Ако се поотпуснеше и се поусмихнеше, щеше да изглежда напрало прекрасна.

Беше склонна да се държи настрана от останалите, но Хъч не усещаше в поведението ѝ толкова арогантност, колкото преангажираност с работа. За Маги хората и всичко, което не беше математика и филологическа теория и практика, беше скучно.

Нейният колега Фил Маркоти бе възпълничък, приятен за общуване екстроверт. Беше към четирийсетте, обичаше работата си и беше сред онези, които биха предпочели да останат, докато открият тайната на онова, което сега всички наричаха „печатарската преса на Джордж“. Той призна на Хъч, че ако зависело от него, нищо освен въоръжени сили нямало да накара екипа на Академията да си тръгне. Колкото и странно да беше, но този приятелски настроен, жизнерадостен човек беше един от най-големите последователи на Хенри.

Маги седеше вдясно от Хъч, наведена над помощния компютър, и се занимаваше с някакви дълги редици азбучни знаци.

— В едно отношение имаме голям късмет — каза тя. — Не можем да се доберем до толкова находки с линеен С, колкото ни се иска. Човек, разбира се, никога не може да има достатъчно находки от нищо. Езикът просто е твърде стар. Но пък голяма част от онова, до което успяваме да се доберем, си идва с картинки. Вече разполагаме с началото на един речник.

— Така ли? — На Хъч ѝ стана интересно. — Можеш ли да ми покажеш няколко примера?

— Разбира се. Това — на екрана се прояви група символи — е „слънце“. — Бяха букви, а не идеограми. — А това — друга група — е „луна“. — Тя се усмихна, не на Хъч, а на екрана. — Това пък е „мотика“.

— Мотика? — възкликна Хъч. — Как успяхте да се сетите?

— Цялата група беше използвана, за да илюстрира епиграмата за това, че ще пожънеш каквото посееш. Ако не греша.

Карл се взираше меланхолично навън. Погледът му се рееше някъде и Хъч се зачуди дали той си мисли за бъдещето си.

Джанет заспа само няколко минути, след като бяха потеглили. Още не беше в час, когато совалката приближи челно „Винк“.

Разтовариха артефактите, които сега тежаха само една десета от планетното си тегло, и ги вкараха през двойната врата в помещението, обозначено като „Основни товари“. След това Хъч раздаде специални обувки, подходящи за тефлоновата палуба. Складът беше обширен и висок, достатъчно голям, за да играеш вътре баскетбол. Придвижиха

се до най-отдалечената преграда в кораба и закрепиха здраво контейнерите до двете предишни пратки.

„Основни товари“ в модул В беше предназначено за складиране на тежко оборудване за разкопки, големи количества продукти, както и за всичко останало, което екипите на Академията считаха за необходимо да върнат въщи. Като се изключи предната част на кораба, помещението иначе окупираше целия пръстен. Беше разделено на четири сектора, всеки с врата за товарене отвън.

Когато свършиха, Хъч поведе хората на кратка обиколка. Заведе ги на палуба А, показа им кабините, салона и местата за отмора, обясни им как работят машините за храна и накрая се присъедини към тях за вечеря. Вдигнаха тост за новия си дом. И като че ли малко се пооживиха.

След като свършиха и с това, Хъч дръпна Джанет настрана и попита:

— Случайно да те интересува една малка разплата?

Джанет я погледна с любопитство.

— За какво всъщност става дума? — След това се усмихна. — Да не би да говориш за Тръскот?

— Точно така.

Джанет кимна.

— Нямам нищо против да те изслушам.

— Ще има известен риск.

— Кажу ми какво си намислила. Много ми се ще да видя как си получава заслуженото.

— Мисля, че можем да го уредим.

Поведе я обратно към В-пръстена. Корабът се беше върнал към пълна гравитация, което представляваше съвсем малко над нула цяло и пет. Вратите за товарене отвън се намираха на палубата. За всеки от четирите товарни сектора те бяха с различни размери. Тя беше избрала номер 2, където бяха най-големи, което ще рече достатъчно широки, за да мине през тях предмет с два пъти по-голям диаметър от този на совалката.

Хъч провери вратите, установи със задоволство, че са подходящи за задачата, след което разясни плана си. В началото Джанет я слушаше доста скептично, но постепенно ентузиазмът ѝ започна да расте и накрая тя вече се усмихваше широко.

— Хич не ми се ще да съм на нейно място и ти да си ми се ядосала — каза тя.

— Ако ни хванат, и двете ще свършим на Масачузетс Авеню при металните купички.

— Дали ще успеят да разберат кой го е направил?

— Възможно е. Слушай, ще бъда откровена с теб. Не искам да поемам отговорността за това, че можеш да си навлечеш неприятности. Бих те разбрала отлично, ако не искаш да се забъркваш.

— Но ти не можеш да го направиш сама.

— Така е, не мога.

— Няма да пропусна тази възможност. Единственият истински проблем в цялата работа е, че след това няма да можем да се изфукаме.

— Можем да си позволим тази цена, за да изпратим едно малко послание на Мелани Тръскот от потъпканите.

— Можем ли да го направим наистина?

— Хайде да разберем.

Тя намали гравитацията, след което отиде в совалката и донесе двата варела с поли-6. Издърпаха ги до врата номер 2 и ги поставиха в средата на палубата. После Хъч донесе свързващия маркуч и самия пистолет.

След като беше вербувана за делото, Джанет работеше без никакво колебание и без да му мисли много-много. „Хубаво е да имаш зад гърба си такава жена“ — помисли си Хъч.

— Трябва ни нещо за основа — каза Джанет.

Хъч вече беше обмислила всичко.

— Чакай тук — каза тя, отиде до А-пръстена, където беше шкафът със спортните уреди, и донесе една медицинска топка.

Джанет се усмихна широко.

— Най-доброто нещо! — Беше свързала маркуча с двата варела и с пистолета.

Хъч сложи топката на пода и огледа съоръженията.

— Ще се възползваш ли от възможността?

— С удоволствие. — Джанет насочи инструмента към медицинската топка. — Точно както предписа докторът — каза тя зловничко и дръпна спуська.

Бяла пяна покри топката и палубата. Топката се търкулна встрани.

— Може би ще ни трябва доста време — каза тя.

— Само да започнем, после ще е по-лесно.

Топката бързо загуби кръглата си форма и се превърна в неравен бял къс от съскаща пяна.

Късът се разшири като естествен резултат от смесването на полимерното съдържание на единия варел с активирания от вода изоцианат в другия. Сместа беше направена така, че да е резистентна към крайни температурни разлики.

Късът ставаше все по-голям. Дори когато не го обливаха с нова струя от веществото, той продължаваше да расте.

Стигна до размерите на малък автомобил. След това до тези на гараж. Двете продължаваха да го обливат.

Стана толкова голям, че вече не можеха да достигат върха му, така че докараха един контейнер, за да стъпят върху него. Топката беше станала доста сплескана, по-скоро дълга и широка, отколкото висока, и беше издута от едната страна.

— Прилича на умрял кит — каза Джанет.

Хъч натисна спусъка отново.

— Страхотен стрелец съм, нали?

Когато накрая струята намаля и замря, по лицата им се беше изписала гордост.

— Страхотно е — каза Джанет, като остави пистолета.

— Аз лично не бих искала да си имам работа с него.

— Тъкмо за това си мислех и аз.

Стиснаха си ръцете.

— Добре. Втора фаза. Ти оставащ тук. Аз отивам на мостика.

Неясна на фона на слънчевата светлина, Куракуа се носеше над главите им. Луна нямаше.

Мелани Тръскот и космическата ѝ станция се намираха на отсрещната страна на орбитата им. Хъч сканира пространството за двата влекача на „Козмик“. Откри единия. Другият вероятно беше някъде долу сред „снежните топки“, Това нямаше значение: дори и да беше в района на космическата станция, нещата така или иначе щяха да се случат много бързо.

Тръскот не разполагаше с никакъв начин за самостоятелно придвижване. Нито един космически кораб не беше поставен на док.

Хъч вкара орбиталните данни на станцията в навигаторската конзола, сканира „торпедото“ — как само се търкаляше тази дума по езика, — изчисли масата му и извика вектор на отсечка. Появиха се необходимите цифри. С една минимална корекция торпедото можеше да бъде насочено така, че да направи седем пълни орбити и да удари станцията на осмата. След двайсет и един часа.

Тя се отпусна назад и започна да обмисля възможните последици. Последна възможност да се откаже от замисленото. Щом топката тръгне, нямаше да може да промени решението си, без да издаде цялата конспирация. Как можеха да се изпортят нещата? Съдебен процес? Някой да получи сърдечен удар?

Отново видя как вълната се надига срещу нея — черна и студена. И последната Кула. И Карл и Джанет, които влачат чантите си като бегълци.

Тя включи общата връзка и каза:

— Дами и господа, след три минути ще се наложи да направим малко изменение в курса. Добре ще е да стегнете здраво коланите. Потвърдете.

— Тук е Карл. Прието.

Тя вкара данните за новия курс.

— Трябва ми малко време. — Това беше гласът на Маркоти.

— Фил, започваме след три минути, без значение дали сме готови, или не. — Тя провери нивото на хранването.

— Тук е Маги. Готова съм, щом кажете.

Хъч отвори личния канал към Джанет.

— Готово ли е всичко?

— Да. — Чу се слабо ехо — Джанет се намираше във Фликинджърското си поле. — С каква скорост ще се движи, когато се стовари върху станцията им?

— Седем хиляди по отношение на станцията. Сблъсъкът ще се осъществи в осем часа и седемнайсет минути по време на Храма, утре вечер.

— Седем хиляди е доста бързичко. Може би дори един къс пяна ще причини доста щети при такава скорост.

— Ще поизкриви някои неща — отвърна Хъч — и ще поизвади няколко нита. Но те ще го видят като пристига и или ще офейкат от станцията, или ще се укрепят. Няма да загазят.

— Добре, какво ще правим сега?

— Смяна на курса. — Тя превключи на общия канал. — Фил?

— Почти съм готов — отвърна той.

— Добре, моля те сложи си колана. Действаме след една минута.

— Къде ще ходим? — попита Маги.

— Никъде — отвърна Хъч с неудобство. — Рутинна маневра. — Хич не я биваше да лъже.

„Винкелман“ се издигна към по-висока орбита, при което промени курса си с няколко градуса. Когато маневрата свърши, Хъч даде командата за отбой. След това превключи отново канала към Джанет.

— Наред ли е всичко?

— Засега да. Малко се търкулна, но все още си е над вратите.

— Гравитацията на твоята палуба ще стигне до нула.

— Добре, защото налягането ми започна да спада.

В-пръстенът намали скорост, след което спря.

Хъч наблюдаваше монитора. Торпедото се надигна.

— Страхотно шоу — възкликна Хъч. Вече знаеше, че е нарушила споразумението им да не казва нито дума. Щеше да каже на Ричард. Това беше твърде хубаво, за да не го сподели с никого. Той щеше да се ядоса, но в крайна сметка случката щеше да се превърне в повод за шеги. Години след това щеше да е единственият светъл момент в целия този период на пълно отчаяние. Щом като Академията беше принудена да се изнесе, щеше да го направи с почести и слава.

— Все още е над вратите. Сега ще ги отворя.

— Както прецениш.

— Вратите се отварят.

— Хъч? — Нов глас. На Карл.

— Да, Карл?

— Мога ли да ползвам компютъра на помощния мостик?

— Да. Но остани на мястото си още няколко минути. Окей? Правим нещо рутинно по поддръжката.

— Вратите са отворени — каза Джанет. Другите не можеха да я чуят.

— Добре — каза Карл.

— Ще ти кажа кога точно. — Хъч се обърна към Джанет:

— Видимост?

— Изглежда добра.

— Давай тогава.

Тъй като въртенето на пръстена симулираше гравитация, палубите бяха под необходимите ъгли спрямо оста на кораба. Поради това вратите на товарните отделения се отвориха на страничната част на кораба. Изходът на торпедото щеше да бъде от дясната страна. Във вътрешността на „Основни товари“ то вече беше в необходимия курс. Единственото, което оставаше да направят, бе да насочат и кораба.

Хъч нагласи буталата така, че „Винк“ да отиде наляво, и предизвика лек взрив. След това още един.

— Маневрата приключена — каза тя на Джанет. — Има ли още видимост?

— Достатъчна. Ще бъде навън след трийсет секунди.

— Внимавай и ти да не излезеш с него.

— Хъч — каза Джанет, — току-що си родихме едно бебче.

ПРИСИЛА ХЪЧИНС, ДНЕВНИК

Тази вечер за първи път в цялата си кариера не вписах една важна точка в корабния дневник. Това е нарушение, което може да ми коства разрешителното за работа.

Цялата работа беше може би малко необмислено начинание. Но не можах да устоя на изкушението да им го върна по някакъв начин. Ако в крайна сметка изпадна в немилост и бъда отстранена, поне ще бъде в името на добра кауза.

Сряда, 9 юни, 2202 г.

Четвъртък. 08:54 ч.

Слизаха към Долния храм през наноси тиня и парчета камък. Джордж Хакет, чиято основна специалност бяха подводните разкопки, беше проверил скенерните данни от района и беше наложил вето над предложенията да се прокопае паралелна шахта.

— Вярно, че е по-сигурно — призна той, — но ще отнеме много време.

Така че слагаха подпора след подпора, изсмукваха пясъка и тинята и пробиваха камъка все по-навътре. Успяха да стигнат до страничния тунел, но той също се беше срутил.

Ричард Уолд беше в ролята на качествен контрол и наблюдаваше всички действия, когато от борда на „Винк“ му се обади Джанет.

— Имам нещо за Хенри — каза тя.

— Той е в Храма. Искаш ли да те свържа с него?

— Да, моля. И ти трябва да го чуеш.

— Какво има, Джанет? — обади се Хенри след секунди.

— Докладът от проучванията. Случайно да си имал възможност да го разгледаш?

— Не, напоследък съм доста зает — раздразнено отвърна той.

— Добре ще е да хвърлиш едно око на извънпланетното проучване на Нок. Раздел четири делта.

Докладът от проучванията се издаваше всяка година от Академията. Съдържаше осъвременена информация за текущите експедиции и бъдещите проекти. Ричард го беше намерил и се опитваше да го покаже на екрана.

— Джанет, моля те, давай направо.

— Открили са четири скални куба. В орбита.

Ричард го видя. Боже мой!

— Всичко е толкова свързано! — възкликна той. Наистина беше страхотно. Инакадемери — Нок — беше сам по себе си една луна, която обикаляше около обвития в газ гигант Шола. Кубовете се намираха в същата орбитална равнина като пръстените на Шола и останалите тела, които се движеха в орбита около централната планета. Първите анализи предполагаха, че навремето са заемали равноотстоящи позиции. Всички бяха еднакви, приблизително по 2 147 километра всяка страна. А обитателите на Нок, също като тези на Куракуа, никога не бяха излизали в Космоса. Какво ставаше, за бога?

— Какво мислиш, Ричард? — попита Хенри.

Какво мислеше ли? Отново прави ъгли. Това си мислеше.

По-късно Маги му каза за хоргона.

— Може би — рече той — можем да минем и без да разчитаме надписа.

— Как точно да стане това? — Маги говореше по един от терминалите на мостика на „Винк“.

— Всички тия квадрати и правоъгълници. И двете кръгли кули.

— С наклонени покриви.

— Да. Точно каквото си мисля. Оз трябва да е предназначен за ориентиране.

— Мислихме и за това.

— Доколко си сигурна, че в надписа наистина става въпрос за хоргона?

— Почти напълно, Ричард. Де да можех да ти кажа нещо повече. Но просто няма как да проверя всичко.

— Кръглите кули са уникални. Покривите им не са плоски като всички останали покриви на Оз. Наклонът им е директно в обратната посока на центъра на града. Били са насочени към звездите. Каква друга би могла да е целта им, освен да служат като маркери, да обозначават посоката на гледката? Прокарай една черта през всеки от тях, от най-ниската до най-високата точка — което ще рече от идеалния геометричен център на Оз — и я проектирай в пространството. При ъгъла на наклона на покрива.

— Мислиш, че е имало звезда, която е била свързвана по някакъв начин с хоргона...

— Да.

— Не знам нищо по въпроса. И не знам кой би могъл да знае.

— Дейв Емъри например.

— Може би. Но ако е толкова просто, защо е трябвало да се строи всичко останало? Защо не са построили само кулите?

— Може би са искали да покажат, че няма нищо по-велико от кулите.

— Но ти мислиш, че има още нещо, нали?

— О, да. Има още нещо. — За това нямаше никакво съмнение. За нещастие.

Четвъртък, 10 юни, 2202 г.

Скъпи Дик,

... Откриването на кубовете сателити оказа много силно влияние. Вчера бяхме разделени на две групи по отношение на изваждането на печатарската преса на Джордж. Днес, след като без съмнение беше установена връзка между Куракуа и Нок, всички са готови да поемат какъвто и да било риск, но да я извадим. Подобно единомушие ме кара да се чувствам неловко. Дори аз съм съгласен с тях.

Отказът на бюрократите на „Козмик“ да направят отстъпка по отношение на времето не може да бъде определен като нищо друго, освен като престъпление. Влязох във връзка с комисаря, но според него не може да се направи нищо. Той изтъква, и с пълно право, че никой, включително и аз, не може да накара Кейсуей да се вслуша в гласа на разума.

Историята ще проклина всички ни...

Ричард

*Ричард Уолд до братовчед си Дик
Получено в Портланд, Орегон на 30 юни*

12.

Куракуа. Четвъртък; 19:50 ч.

Хъч взе Анди, Три, Арт и още една пратка артефакти на кораба, а Карсън докара Линда Томас и Томи Лофъри.

На „Винк“ вече имаше много помощници и Хъч успя да разтовари много бързо, но спестеното време отиде за смяна на една гръмнала помпа. Един добър инженер щеше да се справи с подобен проблем за двацет минути, но за Хъч това си беше истинско мъчение. Щом свърши, тя се качи на борда на „Алфа“. Но беше загубила много време, а и я очакваше дълъг полет. Когато стигна над разкопките, торпедото вече навлизаше в последната фаза от подготвяния удар срещу станцията на „Козмик“.

Трудностите и опасността при товарене без помощта на плаващия кей ги бяха принудили да си намерят пристанище. Еди беше избрал една скала, която не беше директно изложена на прилива, но пък се намираще на значително разстояние от Сийпойнт. Водата беше достатъчно дълбока за подводницата, а теченията — относително спокойни.

Хъч получаваше препредавана от „Винк“ картина от космическата станция, а освен това засичаше комуникациите им. Сигналите от трафика не показваха нищо необичайно. Нямаше внезапно хукване към влекачите, никаква промяна в рутинната работа, никакви сведения за тревога. Те не бяха засекли топката.

Долу я чакаше Еди с подводницата. Никой не му помагаше, защото всички бяха или при тунела, или на „Винк“. Върху скалата бяха натрупани цял куп контейнери. Тя даде знак със светлините си. Бедното копеле. Да го оставят съвсем сам!

Как е възможно хората на Тръскот още да не са засекли торпедото? Отговор: просто не гледат. Тя не можеше да засече никакво раздвижване на късовълновите честоти. Мамка му! Ако торпедото удареше, без да бъде забелязано, цялата работа щеше да се окаже напразна.

От „Винк“ Джанет я попита дали всичко върви както трябва.

— Да, спускам се към пристанището на Еди. — Двете внимателно избягваха да обсъждат по отворените канали онова, което всъщност се въртеше в главите им. Бяха обсъдили възможността да си изработят код, но се отказаха, защото им се стори прекалено опасно.

Три минути по-късно „Алфа“ кацна и Джанет — както беше предварителната им уговорка — отвори канал към сателита и свърза Хъч.

На екрана се появи мрачната физиономия на тантурестия Харви Сил.

— Какво има, „Винкелман“?

— Тук е Хъчинс. Извинявай, че те притеснявам, но може да си имате неприятности.

Той наклони главата си така, че да може да я погледне през полуотворените си клепачи.

— Какви неприятности по-точно?

— Сканирате ли в близкия обхват?

— Разбира се. — Той вдигна поглед някъде встрани от нея и каза нещо на някого.

— Една от „снежните ви топки“ май се е позаблудила. Проверете на североизток на около две хиляди и петстотин километра. И идва към вас.

— Мамка му! — Той натисна няколко бутона, след което викна: — Ето я! Ей там. Луис, тревога!... — Погледна към Хъч. — Благодаря, госпожо... — И екранът изгасна.

— Осведомете ме — каза Хъч в тишината на пилотската си кабина, — ако мога да окажа някаква помощ.

Тръскот стигна от кабинета си до контролната зала за по-малко от минута. Алармената инсталация продължаваше да гърми, а по каналите се чуваха всякакви гласове.

— Да не става дума за грешка? — Тя се вторачи в обекта, който се показваше на още дванайсет статусни екрана.

Харви Сил избърса устата си с опакото на тлъстата си ръка.

— Не, приближава се директно и съвсем наистина. Проклетата бомба!

— Откъде се е появила?

Сил вдигна ръце безпомощно.

— Някой е изпортил нещо.

— С колко време разполагаме?

— Седемнайсет минути.

— Къде точно ще удари?

— Приближава се откъм горната страна. Под ъгъл от осем градуса. Изглежда, ще падне точно върху машинното отделение. — Това беше центърът на цялата дейност. — Има някаква вероятност да удари по периферията, но то си е все същото. Това чудовище ще мине през нас като нож през масло.

— Коя част от периферията е подложена на най-голяма опасност?

— Синята.

Някой спря алармата.

— Изкарайте всички отгук. Харви, подгответе се за евакуация. Джеф, изпрати 808 съобщение до „Винкелман“. Помоли ги да търчат право насам. — Тя отвори един канал до машинното отделение. — Уил?

— Да, Мелани. Какво става?

— Ще има сблъсък. Голям. Набери необходимите команди и се махай оттам.

— Сблъсък? С какво?

— Заблудена „снежна топка“. Никой не бива да остава там.

Чу го как псува.

— Тръгваме. Ще ми трябва малко време, за да се оправя.

— Да сте тук след пет минути. Имате ли нужда от помощ?

— Не. — Още псувни. — Я кажи, колко е голямо това чудо? Можем да загубим жизненоважни средства и енергия из цялата станция.

— Без майтап — изръмжа Сил.

Три от екипа се движеха сръчно из контролната зала и заемаха места при помощните пултове. Групата ЕКК: Екип за координиране на командите. Щяха да координират комуникациите и евакуационните действия по време на критичната ситуация.

Джеф Кристофър — дежурният служител — вдигна поглед от екрана си.

— Мисля, че е около хиляда и триста тона.

— Имаме късмет — каза Сил. — От малките е.

— Приближава се със седем хиляди клика. — Той почука по слушалките си, вслуша се и кимна. — Мелани, — от „Винкелман“ ни съобщават, че нямат пилот на борда. Никой не знае как се управлява проклетото нещо.

Тръскот се взираше в мрака навън.

Сил въздъхна дълбоко и потъна в креслото си.

— Няма да успеем да изкараме всички от станцията.

— Знам. С какво разполагаме наблизно?

— Нищо, което да е достатъчно близо, че да ни бъде от полза.

— Добре. — Тя отвори общия канал и заговори спокойно. — Говори Тръскот. — В момента една „снежна топка“ лети право към нас. Сблъсъкът е точно след тринайсет минути. Напускайте станцията.

— Разполагаме с две ракети и една совалка — каза Сил. — В ракетите можем да качим по трима освен пилота. Това е с един повече, отколкото е по принцип капацитетът им, но можем да си го позволим. В совалката ще се качат още дванайсет.

— Нека бъдат четиринайсет.

— По дяволите, Мелани, няма да побере четиринайсет души.

— Ще намериш по-дребни хора. Направи го. Тогава остават колко?

— Четирима — отвърна Сил. — Ти, аз и още двама.

Тя помисли да му нареди да се измита, но му направи услугата да не казва нищо.

Девет минути.

— Попитай дали има двама доброволци. Джеф, приключвай и се махай. Нямаме повече нужда от теб. Но първо ми донеси няколко възглавници.

— Колко?

— Колкото можеш. Действай бързо.

Сил се бореше със задачите си.

— Защо не помолиш някой от хората си да остане? По-Старшите?

Тя го погледна и усети вълна на топло чувство.

— Та те са не по-малко изплашени от всички останали. Няма да заповядвам на никого да остане. Харви, можем да умрем тук. Искам да

съм в добра компания. — Беше се вторачила в техниците, които се придвижваха неохотно към изходите. Те знаеха, че няма място за всички, и погледите им минаваха някъде покрай нея. Бяха объркани и ги беше страх. Двама се приближиха; Макс Сайзмор, който докосна рамото ѝ с непривичен за него интимен жест, и Тина Кордей, която само прошепна „благодаря“ и изчезна.

Сил говореше с Ян Хелм от Антарктическата група. Опитваше се да уреди бързото спасяване за хората от ракетите, които щяха да разполагат с кислород само осем часа. Даниел Лима — ръководителката на изчислителния център на станцията — се беше навела над комуникатора и даваше нареждания на някого, но тъмните ѝ очи нито за миг не изпуснаха Тръскот от поглед. Изражението ѝ беше застинало. Тя беше крехка млада брюнетка, умна, амбициозна и трудолюбива жена в началото на кариерата си. Цялата кръв се беше оттеглила от красивото ѝ лице. Приключи разговора, но погледът ѝ продължаваше да фиксира шефката.

— Аз ще остана — каза и бързо се извърна.

Тръскот се вторачи в нея и каза само:

— Благодаря.

Но Даниел като че ли не чу нищо.

Синият сектор се намираще на седемдесет градуса по извивката от контролната зала по посока обратна на ротацията. Което означаваше, че тук бяха на може би най-сигурното място. Щяха да бъдат доста встрани от пътя на топката както при пристигането ѝ, така и при отскачането ѝ. Да върви всичко по дяволите — може би щяха да извадят късмет.

Даниел заговори по комуникатора:

— Добре, Ханс. Идвай колкото можеш по-бързо. — После се усмихна на Тръскот. — И Столуърт ще остане.

Тръскот се опитваше да мисли, да направи всичко възможно, за да имат някакъв шанс.

— Свържи се пак с него. Кажи му по пътя да спре в „Снабдяване“ и да вземе четири фликинджъра.

Тя прегледа оперативния си екип: Мариън Едуардс, който никога не беше работил за никой друг на станцията на „Козмик“ — само за себе си; Чък Уайт, млад кариерист, който се надяваше един ден да стане административен шеф (и вероятно щеше да успее); и Пени

Киноуа — наивна, тиха и вечно заровена в книгите. Пени четеше прекалено много и не беше пробивна, но пък беше адски добра като системен координатор. Едуарде тъкмо вадеше кристала с данните от рамката му.

— Ще се погрижа да остане невредим — каза той с известно неудобство. Онова, което се подразбираше, естествено беше намерението му да изнесе кристала лично. Каквото и да се случеше, отношенията в този екип вече никога нямаше да бъдат същите.

Кристалът съдържаше всичките им записи и корабни дневници. Не биваше да бъде загубван, дори и всички да загинеха. Това щеше да бъде първата реакция на Норман Кейсуей спрямо катастрофата: дали са спасили данните? Чак след като се убедеше, че те са наред, щеше да се заинтересува и кой е бил виновен за нещастieto. Нямаше да е достатъчно, че тя е мъртва; нямаше да пропуснат да съсипят и репутацията ѝ.

— Добре — каза Харви. — Координационният екип е готов. Вие тримата се качвате на втората ракета. Тръгвайте.

Пени и Даниел се спогледаха. В това последно общуване имаше един цял свят от значения. Бяха приятелки. Това също можеше да се промени, ако оцелееха.

Сил ръководеше окончателното затваряне на станцията. Тръскот го наблюдаваше. От него щеше да стане добър мениджър, но беше малко по-почтен, отколкото трябваше, за да се задържи на върха. След едно доста обещаващо начало беше успял да си създаде много врагове и в крайна сметка беше стигнал дотук. Нямаше да се издигне повече, независимо от това как щяха да се развият нещата.

— Всички второстепенни системи са спрени — каза Едуарде. — Люковете са затворени и станцията е максимално обезопасена — доколкото ни позволяват силите.

Чък Уайт се опитваше да изглежда така, сякаш обмисля дали да остане, или не.

— Ако имате нужда от мен...

Тръскот се зачуди как ли ще реагира, ако приеме предложението му.

— Тръгвай. Чакат само теб. И благодаря.

— Шест минути — осведоми Сил.

На екраните „снежната топка“ нарастваше все повече — изкривена, сплескана, застрашителна.

Кристофър и още двама души донесоха цели купища малки и големи възглавници.

— Много добре — каза Тръскот. — Благодаря. — И им махна с ръка да изчезват. Останаха сами.

Светлосенките по повърхността на топката не се бяха променили.

— Та тя не се върти — каза изненадано Сил.

— Ще мислим за това по-късно, Харви.

— Трябва да се върти. — И Сил се вторачи в екрана. Може би просто се движеше много бавно.

Ханс Столуърт дойде със скафандрите и всички си ги сложиха.

„Снежната топка“ изпълваше екраните.

— Харви, дай да смъкнем налягането в станцията. Докрай.

Сил кимна и зачука по клавиатурата.

— Дали няма да е по-добре, ако сме отвън? — попита Столуърт.

— Не. — Тръскот нагласи шлема си и задейства полето. — Ще останем тук и ще вземем колкото може повече предпазни мерки.

— Ето я — каза Столуърт. Гледаше през един от люковете.

Тръскот проследи погледа му, но не видя нищо.

— Потвърждава се първоначалната траектория — каза Сил с нещо като задоволство. — Ще удари Синия сектор, а след това ще се стовари право върху машинното отделение.

Даниел се беше настанила на конзолата за комуникации.

— И двете ракети вече излетяха. Совалката излита след секунди.

— Всички ли са взели?

— Двайсет и двама. С нас стават дваайсет й шест. — Това беше пълната бройка.

— Може да не успеят да се отдалечат достатъчно — каза Даниел. — Ние може и да сме на по-безопасно тук.

— Две минути — прекъсна я Сил.

— Совалката?

Даниел провери таблото.

— Още не.

— Какво ги задържа толкова?

— Чакат още някой. Джинджър твърди, че имало място за още един човек.

— Вече няма значение — каза Тръскот. — Предай й да се измита. — Тя погледна Сил. — Запечатвай. Затвори всичко. Спри захранването. С изключение на светлините.

Цялата електроника замря. Компютрите минаха на стендбай режим, процесорите на хранителните запаси изръмжаха и спряха, отоплителите на водата също млъкнаха.

— Совалката замина — докладва Даниел.

Беше се появила една звезда. Тръскот я гледаше как става все по-ярка и придобива ясни очертания. Появиха се ръбове и цепнатини. Кратери нямаше. Неравна, почти правоъгълна повърхност. Приличаше на бухалка.

И не се въртеше.

— Добре — каза тя. — Всички да залегнат. Главният удар ще се усети по палубата. Легнете плътно по корем. Използвайте възглавниците, за да защитите най-уязвимите си части. Завържете се за нещо стабилно.

Всички загледаха приближаването на „топката“.

Четирийсет секунди.

Носеше се в небето — ярка и красива на слънчевата светлина. Мина покрай люка и изчезна някъде вляво.

Тръскот потърси дълбоко в себе си старата си арогантност, вечното си убеждение, че ако запазиш самообладание и вършиш каквото трябва, нещата се оправят. Точно от това имаха нужда в момента. От това и от някаква божествена намеса.

— Лицата в обратна посока от удара — каза тя и посочи какво точно има предвид.

И точно в този момент дойде ударът.

Станцията се разклати.

Някой изпищя. Всички бяха притиснати към възглавниците и палубата.

Но ударът въобще не беше страшен. Основните аларми не запищяха, а стоманените капаци не се откъртиха. Задействаха се само няколко от алармите за минимални повреди. И това беше всичко.

— Какво стана? — попита Даниел.

— Проклет да съм, ако разбирам — отвърна Сил.

— Всички да останат по местата си. — Тръскот не искаше да рискува.

А в слушалките ѝ се чу глас, който идваше от един от корабите:

— Къде е това проклето нещо?

13.

Сийпойнт. Четвъртък; 20:05 ч.

— Космическата станция има проблем — съобщи Джанет на хората на „Винк“ и на разкопките, при Храма, като предаде и картина на приближаващия към станцията обект за Хенри и Санди Гонзалес, които се намираха в контролната зала на Сийпойнт. Човек трябваше да се вслуша много внимателно, за да долови нотката на задоволство в гласа на Джанет.

Всички спряха работа. Наблюдаваха с някак болезнен интерес.

— Не може да се прецени с каква маса е. Но пък се приближава много бързо.

— Така им се пада на тия копелета — възкликна Хенри.

А Карсън добави:

— Май не са кой знае колко големи специалисти, а? Да ги улучи един от собствените им камъни.

Санди, която стоеше до Хенри, каза:

— Може би в крайна сметка ще се сдобием с удължаване на срока.

— Дали са се махнали?

— Не знам.

— Не е възможно. Продължават да говорят от станцията.

Въпреки омразата им към тераформаторите, никой не искаше те да пострадат.

— То всъщност ще ги удари ли наистина? — попита Хенри Джанет.

— Да — отвърна тя. — Няма никакво съмнение.

Следващата мисъл на Хенри беше, че „Винк“ трябва да се притече на помощ.

— Къде е Хъч?

— С вас. Някъде долу е.

Направи му впечатление, че реакцията ѝ е малко странна. Не доволна. Не изплашена. Джанет сякаш знаеше какво ще стане.

— Добре. Свържи се с тях и им кажи, че сме готови да помогнем с каквото можем. Ще накарам Хъч веднага да излети, ако това ще помогне.

Джанет се поколеба.

— Добре. Но се съмнявам, че ще приемат помощ от нас.

— Въпреки това им предложи.

Тя си пое дълбоко дъх.

— Веднага ще го направя.

Няколко секунди по-късно той вече имаше аудиовръзка с Хъч.

— Да? Какво да направя? — попита тя със съвсем невинен глас.

— Стой в готовност. Може да се наложи да те изпратим на спасителна мисия. Приближава се много бързо. Остават само няколко секунди.

Хенри я видя как профучава през последните няколко километра като блестящ бял куршум. Блъсна се в космическата станция и изчезна заедно с нея сред фонтан бели пръски.

— Удари я — каза той.

Санди ахна.

Картината бавно се изясни; развълнувани гласове разпитваха за подробностите. Невероятно — орбиталната станция беше непокътната.

След малко Джанет докладва:

— Казаха, че благодарят много. Но се справяли чудесно.

Под водата Джордж и Карсън разширяваха тунела. Намираха се под външната стена на военния параклис и се опитваха да налучкат пътя до печатарската преса. Джордж беше достатъчно консервативен и никакво прищпорване, било то от страна на Хенри, или на някой друг, не можеше да го накара да поема излишни рискове. Така че слагаха подпори навсякъде, където беше възможно, и напредваха с възможно най-голяма предпазливост.

— И аз искам да я извадим — каза той на Хенри. — Но здравият разум преди всичко.

Видяха нещо в тинята и Карсън го вдигна. Беше парче гладка плочка с ширина около осем сантиметра.

— Има нещо написано — каза той. Избърса я и я разгледа на светлината на лампата. — И на гърба има нещо. Прилича на копие.

Вдигна я към камерата, за да я видят в Сийпойнт.

— Боже — извика Хенри развълнуван. — Вижте! Та това е линеен С.

— Ура — извика Джордж, после я обърна и примижва. — Това какво е?

На обратната страна имаше нещо, което приличаше на дълъг очукан прът, малко сплескан в единия край, плътен и удебелен в другия.

— Полов орган — каза Санди с приглушен смях. — В работно положение.

От кораба долетя гласът на Маги:

— Странно как някои неща се оказват всеобщи.

— Това са най-проклетите декорации на военен параклис, които съм виждал — намеси се Карсън. — На Куракуа имало ли е бордеи?

— Да — отговори му. Санди. — На Ирк също. Навсякъде ценят породистите мъжкар, независимо от биологичния вид.

Най-важното беше, че са открили още една находка на линеен С. И може би имаше и други. Санди и Ричард се заеха с прокопаването, а Карсън и Джордж се впуснаха в търсене. Джордж не беше кой знае колко въодушевен по отношение на този лов, но Карсън изглеждаше неуморим.

За един час откриха цяла купчинка плочки, както и други предмети, повечето с неопределен характер.

Пет от плочките, заедно с първата, бяха с ясно изразено сексуално съдържание. По другите бяха изобразени дървета и морски същества, а на една имаше дори и плаващ морски съд. На всяка имаше по няколко реда символи. Бяха твърде изтъркани, за да могат да се разчетат, но вероятно можеха да бъдат реставрирани. Джордж ги показва една по една пред камерата.

Беше стигнал до средата, когато Маги се включи по канала.

— Хенри, тези са направо страхотни!

— Да — съгласи се Хенри. — Доста са добри.

— Може ли да видим тази последната още веднъж? — помоли тя. Плочката изобразяваше мъжки член в пълна ерекция, промушен през венец. По края на плочката бяха издълбани символи.

— Някои от тези вече ги знаем — каза тя. — Невероятно. — Никой не посмя да си направи майтап със съдържанието на плочката.

Джордж им показва още една.

— Много добре — прошепна Маги.

После още една.

— Я да я видим тази пак — помоли Маги. Темата отново беше сексуална, но този път всичко си беше направо и директно: просто съвкупление. — Не можахме да видим текста много добре. И от двете страни, Джордж. Дай още малко светлина.

Над любещата се двойка имаше изписана една-единствена дума.

— Какви са тези неща? — попита Карсън.

— Вероятно декорации — отвърна Маги. — Засега няма значение... Хенри, виждаш ли? Заглавната дума.

Думата в горната част на плочката присъстваше и в надписа на Оз.

— Мамка му! — Хенри беше изпаднал в екстаз. — Ричард, чуваш ли ме?

— В момента съм малко ангажиран. — Той работеше на лъчевия прожектор.

— Джордж, покажи я на доктор Уолд.

— Няма никакво съмнение — промърмори Маги с въодушевление. — Не е съвсем същата обаче. В надписа на Оз има и още един символ, а и самите букви са изписани по по-различен начин. Но това е само въпрос на стил на изписване. Мога да съм по-категорична, след като я почистим. Шест от символите пасват идеално. Дори да не е същата дума, коренът ще е същият.

— Права си — намеси се Ричард. — Страхотна е!

— Мисля си — каза Санди, — че тази сграда не е свързана с параклиса. Франк вероятно е прав за бордея. Сексът може да е бил част от ритуалите.

— Може — каза Ричард, после попита Маги: — Какво означава тази дума?

— Секс — отвърна Маги. — Или екстаз.

— Това накъде ни води? — попита Хенри. — Минете оттук, за да се позабавлявате? Това ли е съдържанието на надписа на Оз?

Ричард поклати глава.

— Не е необходимо метафоричният смисъл да е свързан със секса.

— Съгласна съм — каза и Санди. — Думата може да означава и любов. Или задоволяване. Или облекчение.

— Или всичко друго — обади се Джордж.

Станцията на „Козмик“. Петък; 00:30 ч.

— Влез — каза Тръскот.

Сил беше намръщен, очите му святкаха от яд.

— Какви са новините?

— Не е била „снежна топка“.

— Това вече го знаем.

— Успяхме да възстановим една част. Била е от полимер.

Тя кимна.

— И тъй като тук няма никой друг освен хората на Академията...

Тръскот се разсмя, но не с обичайното си премерено кикотене. В смеха ѝ сега се усещаше цялото ѝ съществуване. И тъй като той само я изгледа изненадано, тя го подкачи:

— Я стига, Сил, къде се е дянало чувството ти за хумор?

Той се изчерви целият.

— Не разбирам какво смешно има във всичко това, Мелани. Създадох ни толкова неприятности. Можеха да загинат хора.

— Да. — Тя спря да се смее. — С нашите камъни в нашата градина, а?

Храмът на ветровете. Петък; 02:00 ч.

Копането не вървеше. С тинята беше дори по-трудно да се справят, отколкото със скалата. Колкото и да успееш да изпомпат, нахлуваше още. По личния канал на Ричард Карсън каза, че всичко е напразно.

Детонацията щеше да бъде осъществена след осем часа.

Твърде скоро.

В базата беше тихо. Еди го нямаше — беше заточен на „Винк“ под предлог, че услугите му вече не са необходими, но всъщност защото през цялото време молеше Хенри да се откаже и да даде

нареждане на Карсън да се грижи за транспортирането на вече намерените артефакти. Хъч беше потеглила отново й щеше да стигне космическия кораб след час. Когато се върнеше, всички трябваше да я чакат в заливчето с опакован багаж и готови за потегляне. Каквото и да се случеше.

Ричард седеше в контролната зала. Мониторът приличаше на монтаж от мижави светлини, бавно придвижващи се сенки и тунелни стени. По каналите на комуникаторите се носеха ругатни и недоволно мърморене.

По някакъв вътрешен порив той се обади на „Винк“. Отговори му Томи Лофъри.

— Дали мога да се свържа с Маги? — попита Ричард.

— Тук е. Чака.

Беше го очаквал. Бяха изпратили новите плочки — общо тринайсет на брой — с „Алфа“ и тя нямаше как да не чака пристигането им.

— Добро утро, Ричард — рече тя. — Кога ще успеем да проникнем долу?

— Имаш предвид при пресата ли?

— Че къде другаде? Остава много малко време.

— Тъкмо за това исках да говоря с теб. Може и да не успеем да се доберем.

— Хенри май не е на същото мнение.

— Хенри е оптимист. Той иска пресата, Маги.

— Аз също.

— Ти вече разполагаш със стабилен брой находки. А пристигат и други. Видя новия комплект. Какво ще стане, ако трябва да си тръгнем без нищо друго? Дали това ще бъде достатъчно?

— Може би. — Тя изглеждаше изтощена. — Анализът ще отнеме време. В момента просто не знам. — Тъмните й очи бяха загрижени. — Ще ни е много по-лесно, ако разполагаме с пресата.

— Ако наистина е преса.

— Наистина е преса.

Ричард се вторачи в нея.

— Можеш ли да прецениш какви са шансовете? — И когато тя го изгледа неразбиращо, добави: — Да успеем да разшифроваме надписа. Без да разполагаме с повече находки.

— Тази вечер сме малко напористи, а?

— Съжالياвам. Утре сутрин това може да се превърне във въпрос на живот и смърт.

— Ричард, трябва да я извадим. Разбираш ли? Ако наистина искаш да помогнеш, измъкни я и ми я донеси.

06:00 ч.

— Вече ни е в кърпа вързана. Почти стигнахме.

Ричард беше изпаднал в паника.

— Откажи се, Хенри, Давай да се омитаме.

— Тя няма да се върне още два часа. Какъв смисъл има да се моткаме на оная скала? Имаме още време. Нека го оползотворим.

07:11 ч.

Хъч летеше в утринната светлина, но не беше никак щастлива. В комуникатора проехтяваха жуженето на лъчевия прожектор с ниско захранване, ръмженето и ударите от вакуумните помпи. През цялата врява се процеждаха и гласове:

— Точно тук трябваше да бъде.

— Но не е. Не е тук.

— И стената я няма. Цялата проклета стая е пропаднала. Или пък се е издигнала.

— Защо не направи снимки?

— Направихме. Преди два дни беше тук.

— Мислехме, че ще можем да я видим.

— Може би просто сме я пропуснали. Възможно ли е?

— Не.

И думите, които я жилнаха, дори я вбесиха:

— Докарайте скенера. Погледнете пак. Дайте да открием къде е.

Тя задейства личния канал на Ричард.

— Няма никакво време.

— Знам. Дай ни само няколко минути. Докато открием къде се е дянало това проклето нещо.

— Ричард, приливът ще започне всеки миг.

— Хъч, влез ни в положението. Това не е по мое желание. Хората знаят какъв риск поемат. Това е прекалено важно — не можем просто да се обърнем и да си тръгнем. Хайде, ще се справиш със ситуацията.

— Започнал си да ставаш налудничав като тях — отрязва го тя. И прекъсна връзката, без да му позволи да отговори. Превключи на Карсън, който чакаше при заливчето в совалката си. — Франк, имаш ли някакво влияние върху всичко това?

— Не много.

— Заради Хенри всички ще загинат.

— Не. Той няма да направи това. Каквото и да се случи, ще успее да ги измъкне навреме. Можеш да му имаш доверие за това.

Пак гласове:

— Добре, това ми е познато.

— Сигурен ли си, Джордж?

— Да. Да, няма никакво съмнение.

— Добре, да тръгваме. Къде по дяволите е проклетият прожектор?

— Хъч — каза Карсън. — Само още един час тук и може да си спестим години работа у дома. Просто имай малко търпение.

— Още един час?

— Така ми се струва. И ще можем да се измъкнем съвсем навреме.

— Хъч. — Беше гласът на Джордж. — Имаш ли кран на борда?

— Да.

— Добре. Планът е, след като се доберем до печатарската преса, да я вдигнем на нивото на Горния храм. Разполагаме с всичко необходимо, за да го направим. Ти просто спусни въжето. Щом измъкнем пресата от шахтата, ще я вържем и ще я изтеглиш. И след пет минутки и ние сме при теб.

Тя поклати глава.

— Това е лудост, Джордж. Та вие още не сте я намерили.

— Работим по въпроса.

Ричард се включи отново и каза успокоително:

— Всичко е наред. Ще успеем. И ще си имаме печатарска преса.

Тя гледаше как крайбрежната ивица се вие под нея. Беше прекрасен, окъпан в слънце ден, ясен и студен, изпълнен с айсберги,

остри като игли върхове и каменисти острови. По покритите със сняг брегове се плъзгаха дълги, мощни вълни. Крайбрежните маймуни се разхождаха и си играеха по ръба на скалите.

В полезрението ѝ се появи заливът и тя се вгледа надолу. Блестящо синя и златиста на слънчевата светлина, совалката на Храма чакаше върху скалата.

08:37 ч.

Лъчът от частици хвърляше зловещи синьо-бели отблясъци из помещението. Водата бълбукеше и съскаше. Джордж стреляше напосоки. В момента пробиваше едно от по принцип най-опасните препятствия — подвижна скала и пясък.

Работната стратегия се състоеше в това да подбереш една зона; която ти се струва стабилна — разбира се, ако това е възможно, — да я разделиш на отделни сектори и да атакуваш всеки от тях поотделно. Пробиваш една дупка и спираш. Ако нищо не се случи, разширяваш дупката. После слагаш подпори навсякъде и продължаваш по същия начин.

— Проблемът е — каза Джордж на Хенри, — че ще трябва да разширим тунела, за да може да мине пресата.

Джордж беше доволен от себе си. Не че някой от археолозите се отнасяше зле с него. Екипът на Храма беше задружен колектив, но като професионалист на него не се гледаше толкова сериозно — нали беше инженер. Работеше в поддръжката и съответно беше едва ли не натрапник. Когато по някакъв повод ставаха запивки, никой не вдигаше тост за него.

Но този път той беше направил откритието. Печатарската преса на Джордж! И пак той водеше напредването в Долния храм. Усещането беше много приятно. Работата му тук щеше да завърши с много успешен финал. Може би всичко беше малко страшно. Но той се чувстваше безсмъртен, както винаги става с младите хора, а и освен това не му се вярваше, че „Козмик“ ще натисне копчето, докато долу има още хора.

Нещо повече — разчетът на времето беше направо идеален. Той беше в екстаз от Хъч, омаян от блестящите ѝ очи и усмивката ѝ.

Всичките му сили се отприщваха, когато тя беше наблизко, а сега тя го наблюдаваше в действие. Как можеше да си позволи да устои на предизвикателството? Е, от време на време в главата му се промъкваше и мисълта за големия риск, но той я пропъждаше като си представяше бъдещата награда за геройството си.

— Успяхме да разчетем част от текста на „секс“-плочката — обади се Маги. Имаше предвид групата символи над съвкупляващата се двойка и в надписа на Оз. — По наше мнение съдържанието на думата не е сексуално.

— А какво? — попита Ричард.

— Намирали сме част от символите и на други места. Знаем корена, който може би означава продължителност или по-точно безкрайна продължителност.

— Права си — намеси се Санди. — Има връзка със секса.

— Конотацията е положителна. Значението е свързано със слънчевата светлина например. Както и с кораби при мирни обстоятелства. Склонна съм да преведа думата по-скоро като „добра съдба“, отколкото като „удоволствие“.

— Сигурна ли си? — Гласът май беше на Три.

— Разбира се, че не съм — срязва го тя. — Но има много голяма вероятност.

— Значи — каза Ричард — имаме добра съдба и един митичен звяр. Каква е връзката между двете?

Някъде отпред Джордж изключи прожектора и каза:

— Мисля, че пробихме. Направихме тунела.

Хенри и Санди се промъкнаха напред, за да поставят подпорите. Джордж почука по тавана. Надолу полетяха дребни камъчета и тиня.

— Никаква гаранция — каза той.

Хенри сви рамене, вмъкна се в дупката и каза:

— Разширявай го.

— Не и докато сте вътре.

— Действай — нареди Хенри. — На моя отговорност.

„Твоята отговорност няма да струва пукната пара, ако си мъртъв“ — каза си Джордж. Ами ако започнеш да копае и покривът се сринеше? Не биваше да позволява на Хенри дори да влиза вътре, преди да е направил проверка за сигурността. Нещата обаче се развиваха много бързо.

Той послушно включи лъчевия прожектор и започна да откъртва парчета от краищата на тунела.

Помещението се беше срутило частично. Хенри пълзеше сред разбити, късове и гниещо дърво. Лампата му беше замъглена.

— Някъде напред — каза той по микрофона на врата си. Печатарската преса трябваше да е достатъчно близо, за да бъде засечена от сензорите. Но те не показваха нищо.

Стигна до една стена, спря и опря глава в нея. Това трябваше да е. Мразеше вече това място, особено при тия нови обстоятелства: да се промъкваш между скали, да ринеш кал, да опипваш в тъмното.

Ричард се приближи зад него и вдигна лампата си нависоко.

— Ей там — каза той. — Отворът е вдясно от теб. Виж. Хенри най-сетне го видя, но в първия момент не помръдна. Отговорността да изведе хората си му тежеше. Докато той се колебаеше, Ричард се промъкна покрай него. Лампата му се движеше в мрака.

— Мисля, че я виждам — каза той спокойно.

Ръката на Санди го хвана за рамото.

— Трябва да изчакаме Джордж.

— Браво, Ричард — викна Маги. Беше изпаднала в екстаз. Хенри последва светлината, сви зад един ъгъл и заплува към малкото помещение, което помнеше от предишното си влизане.

— Намерихме я — каза Ричард и коленичи на пода. Образът му беше замъглен от неясната светлина.

Касата на пресата беше наполовина потънала в тинята. Започнаха да се промъкват около нея, заровиха с пръсти да я освободят. Откриха някаква правоъгълна печатарска рамка и под натрошените камъни нещо като кутия.

— Това е леглото на пресата — каза Маги.

Под едно срязано парче лежеше втора печатарска рамка. Скенерът на Санди засече нещо на пода и тя го изрови. Нещо като разделено на сектори чекмедже.

Хенри побутна рамките и каза:

— Има набран шрифт.

— Страхотно! — възкликна Маги. — Достатъчно е. Тръгвайте. Измъкнете я оттам.

Касата се беше заклецила здраво.

— Трябва ни пулсатор — каза Хенри.

Ричард го докосна по рамото.

— Не бива да използваме никакъв лъч тук.

Пресата беше голяма, почти два метра дълга и може би метър широка. Санди и Ричард се опираха да я размърдат. Тя обаче не поддаде.

— Така няма да стане — рече Санди. — Дори и да успеем да я измъкнем, е прекалено голяма, за да мине през тунела. Да вземем само рамките?

— Защо пък рамките?

— Защото там е нареден шрифтът.

— Няма време — намеси се Хъч. — Ако имате намерение да тръгвате, тръгвайте.

Хенри измери рамките с педя и каза:

— Пак ще трябва да разширим изхода.

— Какво ще кажете просто да направим няколко хубави холограми? — предложи Джордж.

— Не става — отвърна Маги. — Трябват ни рамките. А също и шрифтът. Ще трябва да работим доста време върху реставрацията, ако искаме да разчетем надписите.

Хенри обхождаше помещението с лампата си.

— Някъде трябва да има подредени текстове.

— Остави това. — Ричард задърпа рамките. — Санди е права. Дайте да се опитаме да вземем каквото сме открили — толкова.

— Но ако има още — намеси се Маги, — ще е хубаво да ги имаме. Шрифтът в рамките сигурно е доста изтрит.

— По дяволите, Маги! — избухна Хъч. — Като искаш шрифт, ела и си го вземи.

Общият канал притихна.

— Добре, хайде да действваме — каза Хенри. — Спрете вече. Нямаме време за приказки. — Лъчевият прожектор отново заработи.

Джордж се захвана да пробива усърдно. Успя да разклати пресата и рамките вече бяха свободни.

— Санди — каза Хенри, — иди над шахтата и бъди готова да дърпаш, когато разширим тунела. Ричард, защо не се качиш горе, за да помогнеш на Хъч? Няма смисъл да се мотаеш тук.

— Тук ще ви трябва помощ — отвърна той. — Ще почакам.

— Щом искаш. — Хенри провери колко време им остава. — Ще се справим.

— Побързайте — каза Маги. Хенри си спомни един инцидент преди много години, когато една футболна топка се беше търкулнала по заледеното езеро и големите момчета го бяха накарали да отиде да я вземе. „Бързо я вземи и ни я хвърли — така бяха му извикали, — че може да пропаднеш“.

09:35 ч.

Приливът обливаше Кулата. На хоризонта се виждаха два айсберга. Върховете по крайбрежието проблясваха на слънчевата светлина.

Разгневена и на ръба да се разплаче, Хъч завърза една двайсеткилограмова кръгла тежест на кабела и натисна копчето. Тежестта падна във водата, последвана от петнайсетметровия кабел. Двете совалки стояха една до друга във водата — Карсън се беше изправил на крилото на „Алфа“.

— Това е лудост — каза той. — Не мога да повярвам, че съм свидетел на такова нещо.

Денят беше направо великолепен — ясен и златист. Един час преди края на света.

Четири от летящите обитатели на Куракуа — същества, по нещо приличащи на риби — се носеха в строй в небето, отправили се на север.

— Може би — каза той — трябва да се свържем с „Козмик“.

Хъч беше зяпнала кабела.

Долу Джордж, Ричард и Хенри бяха привършили работата си и най-сетне бяха тръгнали обратно през тунела.

Станцията на „Козмик“. 09.45 ч.

Тръскот стоеше зад Харви Сил със скръстени ръце. Лицето й беше потъмняло от гняв.

— Някакъв напредък засега? — попита го тя.

— Никакъв. — Харви притисна още по-здраво слушалките към ушите си. — Все още са на повърхността.

— Можеш ли да разбереш какво става?

— В тунелите са. Пилотката — как ѝ беше името — е доста разстроена. Тя самата върши нещо. Но не мога да разбера какво точно. Възможно е дори всичко това да е записано предварително, за да ни нервират максимално.

— Станал си параноик, Харви. Попита ли ги в какво положение са?

Сил поклати глава.

— Не.

— И защо?

— Защото предположих, че ще им дойдат още сили, ако разберат, че сме притеснени.

Тръскот внезапно се почувства ужасно стара.

— Харви, свържи се с тях.

— Може да не се наложи. Пристига съобщение от совалката на „Винк“. — И той включи видеосигнала. — Казвай, „Алфа“.

Жената-пилот го изгледа отгоре до долу.

— Имаме проблем, „Козмик“. Моля, свържете ме с доктор Тръскот.

Мелани пристъпи напред.

— Тук съм. Какъв е проблемът?

— В тунелите има още хора. Няма да успеят да се махнат преди крайния срок.

— И защо? — Тръскот отсичаше думите като късчета лед.

— Опитват да свършат всичко. Съжалявам. Аз не мога да направя нищо по въпроса. Можете ли да отложите старта?

Тръскот я остави да чака няколко секунди.

— С колко време?

— Един час — отвърна Хъч. Наистина беше отчаяна. — Само един час.

— Имате ли въобще представа колко проблеми означава това за нас? Колко струва?

— Моля ви — настоя Хъч. Очите ѝ бяха влажни и зачервени. — Ако започнете, ще ги убиеете.

Тръскот се постара пилотката да види презрението ѝ.
— Един час — рече накрая. — Нито секунда повече.
Хъч кимна с облекчение.
— Благодаря.
— Това беше грешка — каза Сил след прекъсването на връзката.
— Ще спорим по-късно. Разпрати съобщение — всички да чакат в готовност. Един час.

Станция на „Козмик“ за приземен контрол — юг. Петък; 09:54 ч.

Първата бяла лампа светна. Ядреното оръжие в Делта Пойнт току-що беше гръмнало.

Ян Хелм седеше в дясното кресло на совалката си. Полезрението му не беше затормозено от нито един облак. Под него се простираше ледената покривка на южния полюс — от планинските вериги по протежение на границата Коранда, които маскираха линията на най-северните вулкани, до пристанището Дилмън, където преди две години бяха установили първия базов лагер. Той си спомни как беше стоял сред тишината, как му беше студено дори с Фликинджъровото поле, защото системата му за отопляване беше излязла от строя и той беше чувствал топлина по-скоро заради вълнението от момента, заради съзнанието, че той един ден ще унищожи този леден континент, ще разтопи планините и хълмовете му, за да запълни низините с изпарения и дъждове. Че ще превърне тази ненужна земя в източник на живот. Никой нямаше да го награди за това, разбира се. Кейсуей и Тръскот щяха да оберат всичките лаври. И го заслужаваха; той не им отричаше това, което им се полагаше. Беше доволен, че схемата е направена от него. Както и от това, че именно неговият пръст ще задейства детонатора.

— Ян. — Една зелена лампичка просветна на контролното табло.
— Сил се е включил в системата. Иска да ти каже нещо.

От сините и бели отблясъци по вечните ледове и по морската повърхност го боляха очите. Хелм погледна пилота си и каза:

— Джейн, има ли начин да прекъснем връзката?

Тя се намръщи.

— Просто дръпни щепсела.

Той го измъкна.

— Нека всички знаят, че се притесняваме да няма фалшиви инструкции. Вкарай някаква парола. Никой не трябва да получава съобщения без нея.

— Каква парола?

Той се замисли за няколко секунди, после каза:

— Преданост.

— Тръскот няма да е много доволна.

— Опитвам се да я спася от нея самата — отвърна той.

Светнаха още две лампички. Една при Литъл Киска в близост до полюса и една при Слэш Базил във вътрешността на един вулкан.

— В крайна сметка ще ми бъде благодарна.

БИБЛИОТЕЧНИ СПРАВКИ

Скоростта на цунами е равна на квадратния корен от гравитационното ускорение, умножен по дълбочината на водата. Дълбочините около южната ледена покривка на Куракуа са сравнително средни; може да се очаква, че скоростта на вълната ще намалее в тесните участъци, на Яката. Изчисленията показват, че вълна, движеща се с малко вероятната средна скорост от 850 километра в час, не може да достигне до Храма за четири часа. В 10:00 ч. Джейкъби е бил прав да предполага, че все още има време, докато пристигнат вълни, формирани при разтопяването на ледената маса.

Прекалено ангажирани с цунами обаче, хората от Академията загърбват една по-непосредствена опасност: ударните вълни, формирани от сриването на ледената маса, и по-точно че те пътуват със 7.1 километра в секунда и следователно могат да достигнат района на Храма за шест минути.

Не отчитат и че Голямата пукнатина изток — запад през Яката ще реагира на ударните вълни чрез отприщване на сеизмични трусове и че това вторично земетресение ще

предизвика морски вълни, които ще ударят крайбрежната ивица единайсет минути след първоначалната детонация.

Бернхард Голдинг, „Бог на Куракуа: Експедицията в Храма (2213)“

„Еберхарт и Хикам“, Чикаго

„Нека смелостта ти те води като светлина, не се бой от нищо, не се замисляй за собственото си благо. Живей според закона и знай, че и в най-мрачните ти часове съм редом с теб.“

Фрагмент от „Нотически часове“
(Превод Маргарет Туфу)^[1]

[1] Оригиналното копие съдържа и бележка „Да се надяваме на това“, написана от преводачката, с дата 11 юни, петък 2202 г. ↑

14.

Храмът на ветровете. Петък: 09:43 ч.

Двете рамки бяха най-важната част от находката. Стига да успееш да ги извадят така, че текстът им да остане сравнително непокътнат. Точно поради тази причина и въпреки сериозността на положението, Ричард беше много предпазлив. Двамата с Хенри работеха бавно и внимателно по измъкването на артефактите, а после ги заизбутваха през тунела. Джордж се движеше пред тях, за да отстранява препятствия и евентуално да разширява прохода, където е необходимо.

Стигнаха до вертикалната шахта в десет без четири минути и Хенри светна нагоре и каза:

— Как мислите? Да изчакаме тук до десет? Ако има трус, докато сме в шахтата, рамките може да се повредят.

Ричард се позамисли. Един трус, докато са в шахтата, нямаше да повреди само рамките. От друга страна обаче не разбираше защо да са в по-голяма безопасност, ако останат на мястото си.

— Хайде да продължаваме — каза той.

— Мелани, имаме проблем.

Тя знаеше, че ще има проблеми. Винаги имаше проблеми, когато човек се опиташе да спре операция от подобен мащаб.

Какво има, Харви?

Той изглеждаше много притеснен.

— Хелм не отговаря.

Оставаха по-малко от две минути.

— Остави го. Обади се директно на контролните постове.

— Опитам. Сигналите са блокирани. Трябва ни парола.

— Хъч. — Беше Тръскот.

— Да?

Лицето на директорката беше почервеняло от гняв.

— Не мога да се свържа с нашите станции. Детонацията ще започне по график.

— Но тук има още хора — запротестира Хъч.

— Съжалявам. Ще се опитаме да направим нещо. Дръжте ни в течение.

Десет часът.

Южното небе се освети, сякаш точно под хоризонта се беше запалило още едно слънце.

— Ричард — обади се Хъч.

— Да.

— Започна. Виждам го оттук.

— Добре. Запази самообладание. Идваме. Имаме време.

Морето беше спокойно.

— Вече съм горе — каза Джордж. Беше стигнал до върха на шахтата.

— Добре — каза Хенри. — Почваме.

Джордж спусна въжето, те двамата с Ричард повдигнаха едната рамка и я вързаха. Хенри заплува нагоре с нея, за да я направлява.

Ричард остана долу с втората. Почисти тинята и усети под пръстите си ръбовете на буквите. Какво съкровище държеше в ръцете си!

Но беше сам в тунела и усещаше тежестта на водата. Стените бяха мрачни и задушаваци. Пред очите му минаваха малки рибки.

Въжето се върна и той го уви набързо около рамката. Над него Джордж, току-що измъкнал първата рамка от шахтата, извика:

— Давай!

В този момент водата се раздвижи. Просто леко потрепване, но едно ято риби, които наблюдаваха цялата операция, се стрелна и изчезна.

— Идва — каза Джордж. Ричард избута рамката нагоре, после се свърза с Хъч.

— Не си точно на повърхността, нали?

— Разбира се, че съм на повърхността. Как иначе ще се качите на борда?

— И аз не знам. — Той плуваше нагоре след артефакта. — Тук вече има ударни вълни. Бъди нащрек.

— Добре.

На „Винк“ Джанет Алегри мина нервно по мостика, приближи се до Маги Туфу и без да каже нито дума, я свали с един удар.

Мелани Тръскот с безпомощен гняв наблюдаваше как белите лампи светват една след друга.

— Какво да правя? — попита Сил.

Мамка му на Хелм! По всяка вероятност някои от хората на Академията щяха да загинат. И което беше по-лошо — ако взривяха ледовете само на единия полюс, това щеше да наруши, а вероятно и напълно да промени въртящия момент на планетата. Куракуа можеше да стане нестабилна за следващите няколко века.

— Кажи на Хардинг да отмени задържането. Действайте по плана.

Сил кимна.

— И когато се свържеш с Хелм, ми го дай да си поговорим.

По плана не се предвиждаше всички устройства да експлодират едновременно. Местата, където ледовете бяха пропукани, скалата под тях (там, където имаше такава), наличието на вулкани, разпределението на масата: тези, както и други фактори, определяха последователността и точните моменти на отделните експлозии. С изключение на един, всичките петдесет и осем южни взрива избухнаха в рамките на четири минути и единайсет секунди. Ударната им мощ варираше от два до трийсет и пет мегатона.

Приблизително осем процента от общата маса се изпари. Формации, просъществували десетки хиляди години, бяха вдигнати във въздуха. Огромни плаващи блокове — като този при Калага —

бяха разбити и заплуваха в океана. Милиони тонове вода, изхвърлена при експлозиите, се превърна в пара. Огромни като планини вълни тръгнаха на дълго пътешествие през кръглото море.

На третата минута след първоначалната детонация избухна един погребан дълбоко в ледената покривка вулкан. По ирония на съдбата той не беше от вулканите, чиито гърла бяха заредени с бомби. Но точно той изригна първи. Следващите го направиха според плана.

Заваля горещ дъжд.

Ударни вълни започнаха да се нагъват със скорост от пет до седем километра в секунда и при зараждането си отприщваха множество трусове.

Поклащането, което Ричард беше усетил преди няколко секунди в тунела, остана почти незабелязано на повърхността — нищо повече от една малка вълничка и лек полъх във въздуха. Само след секунда обаче дойде една доста по-сериозна ударна вълна и Хъч почти заби нос в таблото.

„Алфа“ се изпълни с гласове от Храма:

— Тази си беше голяма.

— Всички добре ли са?

— Мамка му, загубихме част от нещата...

— Хъч, имаш пратка. — Беше Хенри. — Издърпай я.

Тя я издигна и първата рамка се показа на повърхността. Най-обикновена безкрайно корозирала кутия. Но Хъч знаеше от собствен опит какви чудеса може да види човек във въодушевлението си. Дано да си струваше да рискуват живота си за нея.

Качи я на борда и пусна въжето.

— Хайде, Ричард, пускай. — Това беше Джордж. — Хванах я.

Морето се люшна и водата направо възвря.

На повърхността се появи Санди и Хъч я издърпа в совалката.

— Слава Богу — възкликна Санди, — успяхме!

— Още не сме. Къде са останалите?

— Идват. Само две минутки.

— Добре. Слушай, тук ще стане малко претъпкано. Отиди при Карсън.

— Както кажеш — рече Санди и отново се гмурна в морето, за да преплува няколкото метра до совалката на експедицията.

— Франк — обади му се Хъч. — Аз ще кача останалите. Ти по-добре излитай. — Хвърли притеснено поглед към неясния хоризонт. — И проверявай за вълни.

Повечето от подводните лампи бяха угаснали. Само червените маркиращи светлини продължаваха да горят смело в мрачните дълбини на разрушения Храм.

Косата на Ричард беше паднала върху очите му, но той просто нямаше сили да я оправи. Беше изтощен. А и морето го дърпаше надолу.

Странно, че течението на дъното беше толкова силно.

— Не, Хъч — каза Франк. Беше излетял преди две минути. —
Още нищо.

— Добре. Притеснява ме обаче, че виждам върха на Храма.

— Какво? Та той е на пет метра под водата. И то при отлив.

— Да, ама аз го виждам. — Тя превключи каналите. — Ей, момчета, давайте бързо. Идва вълна.

— На какво разстояние е? — Беше Хенри.

— Не знам. Много близо.

— Идваме — каза Ричард хем ядосано, хем примирено.

— Хъчинс? — Това вече беше Тръскот. — Какво става при вас?

— В момента съм малко заета. — Имаше и видеосигнал, но тя не го включи.

— Дадох заповед на моите хора да помагат. Сега са на четири часа от вас.

При нормални обстоятелства Хъч щеше да долови загрижеността в гласа ѝ. Но не и сега.

— Малко ще е късничко. Благодаря. — И прекъсна връзката. Морето още беше спокойно.

— Хъч? — Беше пак Карсън. — Виждам я.

Побиха я студени тръпки.

— Къде?

— На двайсет километра от вас... Имате три минути.

— Момчета, чухте ли?

— Да... — Беше гласът на Джордж.

— Зарежете рамката. Излизайте! — Тя огледа хоризонта. Още не се виждаше нищо. — Франк, колко е голяма? Можеш ли да разбереш?

— Не. Прилича на предишната. Малка. Човек не би я забелязал, ако не търси специално.

— Добре. — Тя видя как една каменна стена излиза на повърхността. — Водата продължава да спада.

Джордж издърпа няколко метра от свободната част на въжето. Другите задържаха рамката, докато той я овърже. Два пъти около нея, една примка напърако. Хенри посочи към повърхността.

— Да вървим.

— Тегли, Хъч. — Джордж отпусна въжето и заплува нагоре.

Течението влачеше Ричард по морското дъно. Корпусът на совалката над него изглеждаше мрачен и някак съвсем близък в осветената от слънцето вода.

Хенри също се носеше навътре.

— Горе главата — каза той. — Отливът е голям мръсник. — Гласът му беше станал писклив.

— Дръж се, Хенри — каза Джордж. — Идвам да ти помогна.

Хъч беше изпаднала в паника.

— Да тръгваме!

Ричард докопа с една ръка въжето. Ръцете му бяха преуморени.

— Джордж — извика Хъч. — Връщай се. Ще го измъкнем със совалката. Ричард, къде си?

— С рамката.

— На въжето?

— Да.

— Добре. Нямаме никакво време. Дръж се здраво. Разбра ли? Не се пускай каквото и да става.

От едната страна на артефакта въжето малко висеше. Той го уви около кръста си и направи възел. След това, напълно изтощен, престана да се бори.

— Ето го. — Беше отново гласът на Хъч. Ричард не беше сигурен кого има предвид. Помисли си: „Тя винаги е била до мен, когато съм имал нужда от нея“. Почувства се странно. Някак разглобен.

— Отпусни се, Хенри — каза Джордж. — Измъкнахме те.

— Мамка му — изруга Хъч. — Тая мръсница е вече върху нас. — Зад гласовете той чу някакъв звук, като леко шумолене на вятър.

— Ричард?

— Да.

— Можеш ли да се вържеш?

— Вече се вързах.

— Добре. След трийсет секунди тръгваме.

— Не изпускай рамката, Хъч — каза той.

Джордж:

— Хайде, дърпай го. — Вероятно говореха за Хенри.

И Карсън:

— Изчезвай оттам, Хъч.

— Добре, хванах го. Дръж се, Ричард...

Вължето се опъна и водата стана по-светла. Усети второ дръпване, доста по-силно от първото.

Водата го носеше нанякъде.

Вълната не беше като останалите. Беше планина от вода, един течен бегемот, който ръмжеше към нея през разцепилото се море — дишащ, опръскан в бяло, зелен, жив. Образува гребен на пет километра от совалката, разби се и започна да нараства отново. Хъч беше чакала до последния момент. Не можеше да чака повече.

След тази вълна нямаше да остане и последната Кула.

Джордж най-сетне издърпа Хенри на борда и викна:

— Тръгвай!

Карсън беше пощурял:

— Хиляда и сто метра висока! Няма да се измъкнеш, Хъч...

Последната от Нотическите кули очакваше сблъсъка.

Морето се беше отдръпнало и се виждаше основата ѝ — покрита с наноси. Ангелоподобното създание на върха ѝ беше коленичило все така спокойно.

Разрушеният Храм проблясваше на слънчевата светлина. Хъч не виждаше никаква следа от крайбрежните маймуни:

От трюма долепя гласът на Хенри — питаше какво става с Ричард. „Малко е късно да мислиш за това“ — каза си Хъч. Вече беше на десет метра над водата и гледаше въжето, търсеше поне някакъв знак, че той още е там.

Първа от водата излезе рамката. Ричард се поклащаше под нея. Поуспокоена, тя започна да набира височина.

— Ще те заболи — предупреди го тя. И увеличи скоростта.

Той извика. Но тя продължаваше да чува дишането му.

Совалката полетя с бясна скорост към сушата, към дефилето, за да избяга в последната секунда от водната стена. Това не беше вълна като предишната цунами — целият океан се беше втурнал към сушата, закриваше небето, гасеше слънцето. Ярката дневна светлина помътня, а чудовището продължаваше да расте. На гребена му вреше бяла вода.

Совалката се люшкеше — ураганният вятър я подмяташе като листо и се мъчеше да я хвърли надолу.

Твърде бавно! Хъч се движеше прекадено внимателно, за да предпази Ричард, но на фона на чудовището инстинктите ѝ надделяха и тя включи реактивните двигатели на четвърта скорост — най-високата, която можеше да си позволи в момента. Совалката подскочи напред, издигна се и древната речна долина се отвори пред нея, за да я приеме. Корпусът и крилата ѝ се покриха с пяна; ревят на вълната се превърна в гръм; Джордж, макар да се опитваше да се държи геройски, изскимтя.

За момент Хъч изгуби контрол, но после „Алфа“ се издигна нагоре и още по-нагоре — в безопасност.

— Ричард — извика Хъч. — Добре ли си?

Отговор нямаше.

— Ричард?!

ХОЛОГРАМА ПО КОМУНИКАТОРА

„Здравей, Ричард. Поздрави от Нок.“ Дейвид Емъри си изправя раменете. Той е енергичен човек, с пронизителен поглед и бързи жестове — прилича малко на

граблива птица. Кожата му е много тъмна; косата му е започнала да се прошарва. Носи разкопчана на врата кафява риза с къси ръкави и големи джобове с капаци.

Седнал е на един голям камък с лице към речната долина. По реката плуват бели и червени лодки и кораби. По бреговете има кейове, един лъкатушещ път и две фериботни станции. Виждат се обработени поля. Обстановката много прилича на земна. Като се изключи огромната ръбеста планета, която виси в небето, човек може да си помисли, че е в Уисконсин.

Това е Инакадемери. Нок. Единственият познат свят, освен Земята, който в момента е дом на жива цивилизация.

Цветовете бият на пурпурно: ярък, но въпреки това мрачен здрач.

Той чака, за да даде време на Ричард да се наслади на гледката. После казва: „Чух за проблемите ви на Куракуа и не мога да кажа, че съм изненадан. Изправени сме пред недостиг на провизии. Тук местното население започва глобална война, така че ще извадим голям късмет, ако не гръмнем всички във въздуха. Бомби падат денонощно. Като Първата световна война, но без бензин.

За да отговоря на въпроса ти: при нас наистина има нещо като това, което ти наричаш прекъсване. Около 400 г. от новата ера. Религиозно минало, греховен свят, отмъстително божество. Содом и Гомора, но в глобален мащаб. Според свещените текстове се е случило в рамките на една-единствена нощ. Ние не вземаме това много на сериозно, но не можем да си обясним всеобщата разруха. Бил Рийд е на мнение, че може да е вирус. Истината е може би по-земна: големи войни, съчетани с чума и глад.

Искаш да знаеш възрастта на тукашната цивилизация. Общото мнение е, че е на около шест хиляди години, или грубо горе-долу колкото нашата. Също като нас и те си имат легенда за изчезналия континент, който те наричат Орикон. Като се изключи обаче, че той наистина е съществувал, Ричард. Не знам кога е било това, но трябва да е било доста отдавна.“

Той махва с ръка към речната долина.

„Може би ще ти е интересно да разбереш, че според традиционните схващания Орикон е бил разположен в този район. Ела да го видиш, преди да са го взривили. Поздрави.“

Дейвид Емъри, Отговор СКТ144799/16

(Получен на „Винкелман“, 16 юни, 2202 г.)

ИНТЕРЛЮДИЯ ПЪТУВАНЕТО

Полетът към дома продължи двайсет и седем дни и единайсет часа. „Винкелман“ закъсня с два дни спрямо графика, но това беше в рамките на отклоненията, получавани при трансизмерно пътуване.

По време на полета членовете на екипа на Академията минаха през период на траур. Въодушевлението, че са открили лексикалните основи на езика на куракуатяните, бе помрачено от чувство за вина. Хенри потъна в много мрачно настроение. Не странеше от хората си, но всички виждаха, че в погледа му вече няма живот.

Повечето реагираха на всичко това като се заравяха в купищата артефакти и данни, с което на практика започваха дългия десетилетия процес на анализиране и интерпретиране. Хъч не можеше да си позволи подобно облекчение.

Почти никой не разбра каква точно е била връзката между Ричард Уолд и постоянната му пилотка. Приемаха смъртта му като лична загуба и пазеха съчувствието си за членовете на екипа на Храма. Капитанът на кораба беше оставена да се грижи за навигацията.

За Хъч моментът за някаква връзка с Джордж беше дошъл и отминал. Джордж според нея очакваше някакъв окуражителен знак, но моментът не беше подходящ дори за неизречено обещание за бъдеща възможност. Тя започна да се отнася с него с вежлива неутралност и скоро откри, че и той прави същото.

Когато кацнаха на Земята, си направиха една прощална вечеря в „Радисън“. Всички казаха по няколко думи, а някои дори поплакаха. Колкото до пържолите, бяха доста добри.

На сутринта повечето археолози взеха совалките за Атланта, Берлин и Лондон.

ТРЕТА ЧАСТ
БЕТА ПАС

15.

*Академия на науките и технологиите (Отдел „Симулации“),
Вашингтон. Вторник, 19 октомври, 2202 г.; 17:00 ч.*

Хъч стоеше на ръба на скалата и гледаше надолу към звездите и потрепващите пръстени на Шола. Самият газов гигант беше зад гърба ѝ, ниско в небето. Чувстваше се доста несигурна. Не беше като да се катериш по корпуса на кораб. Тя се усмихна на реакцията си и коленичи, колкото за да огледа ръба на скалата, толкова и за да възстанови равновесието си.

Ръбът не беше назъбен и груб, както можеше да се очаква, а равен, като че отрязан с прецизността на бижутерски инструмент.

Наистина извънземно място, място без предназначение, място, което нямаше нито естетически, нито практически смисъл. Но определено, разбира се, след Оз, място с някаква скрита загадка и послание. Зад нея се простираше каменна равнина, полирана и излъскана. Беше равна като маса за билиард, нашарена само тук-там от няколко кратера и плетеница пукнатини. Равнината не свършваше с хоризонт; по-скоро на много близко разстояние гладката скала просто свършваше и човек инстинктивно си даваше сметка, че скалата се спуска надолу до безкрай. Небето беше заобиколило Хъч, просто я притискаше от всички страни. Наоколо беше пълно с огън, светлина и полумесеци. Приличаше на огромен часовников механизъм, чиито сфери и звезди тиктакат с неизменния си ритъм.

Това я потискаше. Във въздуха се усещаше някаква заплаха. Беше страшно по начин, който не можеше да си обясни.

Четири от обектите в небето се движеха в кръг около големия свят, който обитателите на Нок наричаха Компаньона. С еднакви размери. Навремето и на еднакво разстояние. Два от тях бяха силно овъглени.

Овъглени. Отново като на Оз.

Какво представляваха тези неща?

Тук нямаше загадъчни символи, както беше случаят с кръглата кула. Но въпреки това послание имаше, някакъв вик на протест може би в цялата тази спартанска геометрия.

Тя свали шлема си и лампите светнаха. Постави го на масата до себе си и погледна в далечината към очертанието на Арлингтън върху небесния фон.

Déjà vu.

Къмбърланд, Мериланд 19.10.02 г.

Скъпи Хенри,

Вече разполагам с превод: „Сбогом и добра съдба. Търсете ни по светлината на окото на хоргона.“ Хоргонът е митично чудовище на Куракуа. Не ме питай обаче какво означава това.

Маги

На годишнината от публикуването на най-важното изследване на Ричард Уолд „Памет и мит“ роднините и приятелите му направиха честване, посветено на целия му живот. Избраха едно възвишение в Арлингтън, откъдето можеше да се вижда Академията, и издигнаха малка тента. Беше мрачен ден, малко преди Деня на благодарността, сив, с постоянно ръмящ дъжд и оня тип хлад, от който не можеш да се предпазиш с никакви дрехи.

Хъч получи покана, но реши да не се отзове. Не беше от хората, които могат да си сложат фасада, че утвърждават живота, когато знаят прекалено добре какво всъщност е в главите на всички. Още изпитваше много силна болка, почти до мозъка на костите. Може би след години щеше да е в състояние да си седи удобно, потънала в спомени, но засега единственото, което си спомняше, беше отпуснатото тяло, което се поклащаше под совалката.

Обаче когато уреченият ден дойде, тя взе талисмана, който ѝ бе подарил Ричард, и отиде на честването. Спонсорите на събитието бяха издигнали малък подиум върху възвишението, а под заслона на смърчовете имаше маса, отрупана със сувенири, артефакти и снимки. Имаше копия от книгите на Ричард, плочки от Пинакъл, арбалети от

Куракуа и материали за Монументите. Печатът и флагът на Академията бяха изложени на централно място.

Напитки имаше в изобилие. Хората забелязваха стари приятели и се струпваха на групи за оживени разговори. Хъч стоеше встрани от всички.

По обед на подиума се качи млад мъж, който приличаше по нещо на Ричард, и изчака глъчката да утихне.

— Здравейте — каза той. — Познавам част от вас, но не всички ви. Казвам се Дик Уолд. Аз съм — всъщност бях — братовчед на Ричард. Щеше да е доволен, ако можеше да види колко много от вас днес са тук. И освен това щеше да ме помоли да изразя благодарността му. — Той направи пауза и огледа тълпата. — Той често казваше, че е доволен от живота си и че има късмет откъм приятели. Имахме навик да си правим много шеги за „мъртвите“ с него. Днес тук има много археолози и знам, че те също трябва да се примирят с подобен род хумор. Знаете какво имам предвид — че всички, които той познавал, били мъртви От повече от осемстотин години. За това, че говори само мъртви езици. Е, в областта, с която се занимават археолозите, има много неща, свързани със смъртта, но е болезнено, че в крайна сметка тя спохожда и самите археолози. — Той направи пауза и вятърът раздвижи дърветата зад него. — Бих искал да поканя Бил Уинфийлд да каже няколко думи. Бил е преподавател на Ричард по шумерски 101.

Един по един разни хора се качваха на платформата, за да говорят за Ричард. Благодаряха му за това, че е поставил началото на кариерите им, че им е помагал със средства, съвети или ги е окуражавал. Че е служил за пример. Някои цитираха любимите си пасажии от книгите му или случайни реплики, подхвърляни по време на ветровитите вечери:

„Разликата между история и археология е като разликата между обществена политика и маса за кафе. Едната е теория, анализ, понякога дори зрелище. Другата е късче живот.“

„Има нещо като археология на съзнанието, при която закопаваме стари рани и вражди, затрупваме ги с разни неща и ги пазим близко до сърцето си. В крайна сметка, също като хилядолетен въздух, затворен в някоя гробница, те ни отравят. Това ме кара да се чудя дали на историята не ѝ се придава прекалено голяма стойност.“

„Винаги съм чувствал нещо сходно между себе си и гробарите в «Хамлет». Гробарите са първите археолози.“

„Историята няма нищо общо с действителността. Тя е просто една гледна точка, един опит да се поставят в определен ред събития, които са по принцип хаотични.“

И наблюдението от едно есе за Пинакъл, което на Хъч ѝ се щеше той да беше взел на сериозно по отношение на себе си: „Вселената има чувство за хумор. Преди две години един човек в Чикаго карал към сватбеното си тържество, когато един метеор паднал върху колата му. Бъдещата съпруга схванала поличбата и напуснала града. Когато условията не позволяват извършването на някоя прекадено амбициозна разкопка, за археолозите ще е по-добре да схванат поличбата.“

Дик Уолд попита дали още някой иска да каже нещо. Хъч инстинктивно се срамуваше да излиза пред публика, но днес не можеше да си позволи това. Без да знае какво точно ще каже, тя отиде до платформата, качи се и се обърна към тълпата. Много от хората тук я познаваха и тя чу началото на аплодисменти.

Започна да търси подходящите думи.

— Само бих искала да кажа — започна тя, — че за него винаги беше приятно да се работи. — Спря. Беше започнало да се изяснява и небето беше синьо и далечно. — Той умря, докато вършеше това, в което вярваше. Той умря, струва ми се, както би искал. — Огледа се отчаяно. Главата ѝ беше съвсем празна. Съвсем несъзнателно хвана талисмана си и го вдигна на слънчевата светлина. — Любов и благоденствие — каза тя. — Той ми даде това. В надписа му, който е на един от езиците на Куракуа, се казва, че любовта и благоденствието ще бъдат мои спътници, докато го нося. Всъщност те бяха мои спътници, докато познавах него.

По-късно тя се запозна с Дик. Той ѝ каза, че Ричард често говорел за нея. От съвсем близо приликата му с Ричард беше поразяваща. А и гласът му беше почти същият. Тя можеше да затвори очи и да повярва, че Ричард се е върнал.

Академията беше дошла малко насила. Хенри се появи — акт, който вероятно му беше коствал доста смелост, защото много хора, включително и Хъч, го обвиняваха за смъртта на Ричард. Той се беше състарил за тези няколко месеца. Лицето му изглеждаше сиво, а освен това той се движеше доста несигурно.

— Как си? — попита го Хъч като му подаде ръка.

Той я пое, но стискането му беше механично.

— Добре — отвърна той. — Радвам се да те видя, Хъч. — Погледът му се движеше между нея и подиума, който сега беше празен. — Макар че бих предпочел това да беше станало по приятен повод.

Последва неловка тишина. Хъч знаеше, че общественото мнение се е обърнало срещу Хенри. Целият свят вече знаеше за това. Той беше обявил, че се пенсионира, а освен това беше изправен пред перспективата да стане централна фигура в един исторически правен диспут по въпросите на съдебната юрисдикция извън Слънчевата система.

— Между другото, аз така и не ти благодарих — каза той. — За всичко, което направи.

— Радвам се, че успях да помогна — отвърна тя.

— Ще ми се всичко да беше станало иначе. — И той започна да отстъпва. Личеше, че му се иска да изчезне.

— На мен също — каза тя съвсем тихо.

Принстън, Събота, 27 ноември, 2202 г.

Скъпа Присила,

Само две думи, за да те осведомя, че Карл Хартлет се ожени днес. Знаем, че вече сме водили този разговор, и се надявам, че няма да ме разбереш погрешно, но това е още един от добрите хора, които можеха да бъдат твои. Това момче направо те беше издигнало в култ. Срецнах булката, хубавичка е, но не е от твоята класа.

Моля те, помисли за бъдещето. По-млада няма да станеш.

Мама

Хъч стъпи с единия крак на възглавничката, сръбна от кафето си и се загледа в каменната равнина. Вече беше доста далеч от ръба, а Шола стоеше вдясно от нея. Въпреки че газовият гигант закриваше

почти цялото небе, светлината му беше доста слаба. Над главата ѝ нямаше никакви звезди. Тя гледаше право в Бездната. Ако човек се вторачеше достатъчно дълго и упорито, можеше да види и другата страна, далечното потрепване на Ръката на Стрелеца.

Кафето имаше приятен вкус.

Портланд, Орегон Понеделник, 29 ноември, 2202 г.

Скъпа госпожице Хъчинс,

Приложената към това писмо холограма пристигна преди няколко седмици, още преди да се върнете от Куракуа. Всъщност пристигна още преди да разбере за смъртта на Ричард. Не бях сигурен на кого трябва да я изпратя и си помислих, че може би Вие ще знаете. Помислих си също, че някой в Академията може да се заинтересува от нея.

С най-добри пожелания,
Дик Уолд

(ПРИЛОЖЕНИЕ)

ХОЛОГРАМА ПО КОМУНИКАТОРА

НА ЗАГЛАВНАТА СТРАНИЦА ПИШЕ „ЛИЧНО ЗА РИЧАРД УОЛД“

Дейвид Емъри в кабинета си.

— Ричард — казва той, — трябва да е някаква ирония на съдбата, че ме помоли да ти кажа нещо за това само преди няколко дни. Открихме Орикон. Помислих си, че ще пожелаеш да разбереш с каква информация разполагаме, но моля те, дръж си я за тебе, докато не излезе публикацията.

Развалините са разположени под един модерен град, така че не са достъпни за директни проучвания. Или, за да

сме по-точни, не можехме да се сдобием с нито едно истинско парче от тях, за да можем да определим датата им, и нямаше как да докажем каквото и да било.

Скенерите показаха около развалините някакъв метален периметър, по който имаше изпъкнали линии. Издигна се теорията, че това е някаква защитна конструкция. — Той сяда на един стол и кръстосва ръце пред гърдите си, очевидно доволен от развоя на събитията. — Този свят е подложен на големи приливи заради близостта си до Компаньона. Построени са морски диги, които трябва да озаптяват океана. Но те са отскоро. Орикон е бил разположен върху група острови, които в момента представляват възвишения. При отлив са се откривали мочурища. Така че въпросът винаги е бил следният: как е било възможно за обитателите да пътуват от една част на града до друга при тези обстоятелства? Това въобще не е малък подвиг, между другото. Говоря за острови, които са се простирали върху хиляда и двеста квадратни километра. И освен това: как са поддържали постоянен достъп до океана, когато е трябвало да пътуват по повърхност, която понякога е била океан, а понякога блато?

Отговорът: имали са еднорелсова железопътна линия. Областта е осеяна с планини и ние тръгнахме на обиколка из някои от върховете, за да намерим доказателства. Вчера открихме едно: парче бетон, забито странично в една урва. Вече имаме и други доказателства. Изглежда, са били побивани между 18 000-та и 16 000-та година преди новата ера. И излиза, че тукашната цивилизация е три пъти по-стара, отколкото предполагахме преди.

Орикон живее, Ричард.

Хенри свали шлема. Слънчевата светлина стопляше стаята. Хъч гледаше към Сутрешното езеро, музея „Иверс“, парка „Елта“ и съвсем в далечината — Монумента на Вашингтон.

— Много мило от твоя страна, че си го донесла — каза той. — Мога ли да направя копие?

— Разбира се. — Тя очакваше някакъв знак от негова страна, знак, че е съгласен с нейната преценка за важността на документа.

— Добре. — Той скръсти ръце и се отпусна назад. — Как вървят нещата при теб?

— Чудесно — отвърна тя.

— Да не би да има нещо? — попита той. — Виждаш ми се напрегната.

— Хенри, не изглеждаш много изненадан.

Изречението на подобното му на пергамент лице не се промени.

— А теб какво те изненадва, Хъч?

— На Нок има второ прекъсване. По две на всяка от планетите. Това говори за някаква закономерност.

— Предполагаш, че Орикон е пострадал при едно от тези събития?

— Разбира се. Как иначе ще обясниш изчезването на една цивилизация, която е била способна да построи еднорелсов железен път?

— Хъч, ние не говорим за установени факти. Даваме си ясна сметка за събитията на Нок. Ти трябва обаче да си дадеш сметка, че Емъри има навик да прави прибързани заключения. Въпреки това наистина има много любопитно съвпадение. Той казва, че най-новите артефакти са от около 16 000-та година преди новата ера...

Тя не разбираше накъде бие.

— Събитията на Куракуа — продължи Хенри — са отделени едно от друго с осем хиляди години.

— ... а на Нок от шестнайсет хиляди. Два пъти повече. Но какво може да означава това?

Той сви рамене.

— Кратни на осем. Каквото и значение да има това. — Той изглеждаше стар; движенията му бяха сковани и сякаш изискваха съвсем съзнателно усилие от негова страна.

— Кратни на осем ли? Можем ли да разберем дали на Нок е имало някакво събитие около 8000-та година преди новата ера?

— Вероятно не. Сегашният цикъл на цивилизацията е започнал три хиляди години по-късно. — Той огледа бюрото си. — Не ми са

проблем съвпаденията във времето. Проблемът е другаде.

— Къде?

— В приликата между Оз и кубичните луни.

— И какво ще правим сега?

— Аз се пенсионирам — отвърна той. — И се надявам, че ще ми останат малко пари, след като адвокатите свършат с мен.

— Хенри, не можеш просто да си тръгнеш...

— Нищо не може да ме спре „просто да си тръгна“. Слушай... — Лицето му почервения и той се наведе напред. — Имаш ли някаква представа какво означава всичко това за мен? На път съм направо да ме изритат. Обвинен за смъртта на стария си приятел. — Устните му потрепераха. — И Бог да ми е на помощ, защото те може би са прави.

— Но ние имаме нужда от теб.

— И аз имах нужда от теб. Ние минахме през ада там долу и там аз взех едно решение, с което ще трябва да се съобразявам през останалата част от живота си. Ти сега се опитваш да ме обвиниш. Къде беше ти, когато се опитвахме да се доберем до няколко отговора? Единственото, което правеше, беше да висиш на другия край на проклетия си комуникатор и да паникьосваш всички. Наистина ли си мислеше, че не знаем пред какво сме изправени? Слязохме долу с отворени очи, Хъч. Всички, до един.

„Но не всички успяхте да се върнете.“ Но тя не каза нищо. Хенри се взираше ядно в нея, после енергията му сякаш се изпари и той потъна в креслото си.

— Съжалявам, че виждаш така нещата — каза тя. — Направих каквото трябваше.

— Аз също.

Заболя я от гнева на Хенри. Дали и другите мислеха по същия начин? Боже мой, дали Ричард беше посрещнал смъртта разочарован от нея? През душата ѝ премина хладен повей.

Не можеше да се върне в апартамента си тази нощ.

Пошла се из някои от местата, които посещаваше редовно, и в крайна сметка спря в „Сребърната танцьорка“ — любимо нощно заведение за хора от въздушните линии, в което вероятно никога не беше стъпвал археолог. Изпи няколко рома с кола, но те въобще не ѝ

подействията. Някъде към полунощ окуражи с поглед един срамежлив млад стюард и се прибра с него.

За него това беше нощта на живота му.

Хъч искаше да забрави всичко. Но не можеше. И така, през една хладна и ясна вечер, седмица след разговора си с Хенри, тя се срещна за вечеря с Франк Карсън в един италиански ресторант на крайбрежието на Арлингтън.

— Аз лично не бих се притеснявал за това — каза той. — Хенри е склонен да се разстройва, а и доста му се насъбра. Между другото той ми каза, че е говорил с теб.

Карсън беше добър човек. Отнасяше се с нея като с дъщеря, но тя можеше да му прости това. Беше ѝ дори приятно в известен смисъл.

— Той ме презира — каза Хъч.

Карсън я помоли да се поясни и когато тя свърши, се опита да я разубеди.

— И аз правех същото — рече той. — Бях в постоянна връзка с Хенри и непрекъснато им давах зор. Това, че искаше да се махнат възможно най-бързо, не е грешка. На твое място и Хенри би направил същото. Той и на мен ми се сърди.

Тъкмо се беше стъмнило. Пиеха „Кианти“ и гледаха как едно корабче докарва пътници от Александрия в пристанището.

— А ти какво мислиш? — попита тя. — За прекъсванията.

Той не се поколеба нито миг.

— Мисля, че в момента не може да се каже нищо категорично. Дори да се окаже, че преди осемнайсет или дваайсет хиляди години на Нок е имало някакво бедствие, пак не мисля, че това ще означава кой знае какво.

— Ами „Божиите Пътища“?

— Моля?

— „Ще дойде Този, Който ходи по зората / и стъпка слънцето с нозете си / и съди ще душите на човеците. / По покривите Той ще крачи / и ще покаже Пътищата Божи.“ Това е от един молитвеник от Куракуа. Арт мислеше, че може да е предсказание за Второто прекъсване. Времето е определено много точно.

— Предсказания винаги има — каза Карсън.

Вечерята им пристигна — спагети и кюфтета за двама.

— По-добре ли се чувстваш? — попита я той, след като тя раздели храната на две.

— Да. Поне така ми се струва.

— Добре. Имам вести за теб: успяхме да проследим историята на хоргона.

Тя вдигна поглед от блюдото си.

— И какво открихте?

— Ами, доста е интересно. Знаеш, че това е митично чудовище. Само нокти и зъби, с жестоки очи, покрито с броня, двукрако. Огнедишащо. — Той направи пауза. — Освен това е виждало на триста и шейсет градуса.

— Окото на хоргона — прошепна тя.

— Да — каза Карсън доволно. — Така си помислихме и ние. Звярът се асоциира с детето-герой Малинар, а също и с Урик — нещо като Херкулес на Куракуа. Малинар спасил сестра си, когато тя била заплашена от съществото, като отклонил вниманието му с поднос с храна. Чудовището съжалило детето и го пощадило. А също и момичето. Знаем, че има цяла поредица митове за Малинар, но единственият, с който разполагаме, е историята за хоргона. Урик е може би най-известната от всички митични фигури на Куракуа. Важното в случая обаче е, че той със сигурност е бил познат и на хората на Куракуа от периода на линейния С.

— Значи част от нещата пасват — каза Хъч.

— Да. — Той набучи едно кюфте и го опита. — Ммм, вкусно! И така, Урик е живял в началото на тяхната цивилизация, в един свят, изпълнен с магии, тъмни прокоби и възмездия от страна на божествата върху всички, които излизали от правия път. В този сценарий участва само един бог — обичайното мъжко божество с типичния избухлив нрав и поведение, което не допуска никакво неподчинение. Между другото, монотеистичните системи били по това време на мода на Каракуа. Има няколко доказателства и за политеистични вярвания, но оригиналните истории трябва да са били предавани в продължение на хилядолетия, за да отразяват правилните схващания. Освен това има и друга всеобща тенденция.

— И каква е тя?

— Монотеистичните религиозни системи обикновено са доста нетолерантни. — Той ѝ се усмихна топло и гласът му зазвуча по-меко. — Това всъщност е много приятно. Да вечеряш с най-прекрасната дама в Арлингтън, Вирджиния.

Хъч оцени комплимента, протегна ръка през масата и стисна леко неговата.

Карсън се върна отново към работата и каза:

— Имали са проблеми с хоргона. Той потискал всички и по принцип създавал пълен хаос. Така че призовали Урик.

— Добре.

— Единственият начин, по който можели да убият чудовището, било да го промушат с копие в сърцето.

— Доста директно — каза Хъч.

— Позната история — обясни той. — Хермес и Аргус.

— Моля?

— Древногръцки мит. Историята на един ловец. Опитващ се да победи най-трудната жертва, същество, което е изключително смъртоносно, така че не можеш просто да се скриеш в храстите. Освен това не можеш да се изправиш лице в лице с него. Така че трябва да измислиш някакъв трик. В историята за Урик се разказва как в рамките на няколко поколения цяла поредица герои се опитват да убият чудовището. Прилагали какви ли не трикове, за да се приближат до него. Опитвали са да го заслепят с отражението на слънчевата светлина в идеално полирани щитове; опитвали да се промъкнат до него, преобразени като женски хоргон; опитвали дори да го приспят с вълшебен тромбон.

Хъч се усмихна.

— Вълшебен тромбон?

— Е, не съвсем. Но става въпрос за някаква мистична свирка. Във всеки случай опитите винаги се проваляли. Героят оставял за малко свирката, за да хване сабята си, хоргонът се събуждал и го опичал. Това е техниката, използвана от Хермес, между другото. При него обаче свършила работа. Една жена също си опитала късмета. Казвала се Хаска и докарала цяла армия пажове, които да я обливат с вода. Хоргонът опекул набързо пажовете, но Хаска извадила голям късмет и отгървала кожата. Тя била единственият герой с такава съдба, докато не се появил Урик. Сега, тук важното е, че Урик се захванал с

цялата работа заради любимата си Лисандра, която била отвлечена от демони. Местният мъдрец му казал, че може да я намери само с помощта на окото на хоргона.

— Ха така!

— Да. Който и да е направил надписа, със сигурност е бил запознат с митологията на Куракуа. За нещастие обаче различните източници не са на едно мнение по отношение на истинския брой на очите на съществото. Но както и да е. Приятелят от детинство на Урик — Калипон — тръгнал с него и двамата решили да отклонят вниманието на хоргона като му дадат храна.

— Крава ли?

— Режимът на хоргона очевидно бил ограничен само до човешко месо.

— Оо.

— Или пък е било така само във въображението на героя. Калипон се жертвал. Двамата решили стратегията да се състои в това той да тръгне челно в атака. Урик трябвало да стои в засада, докато атаката се провали и чудовището се позасити.

— Това не е ли малко странно за куракуатяните? Те не са били много склонни към самоубийство, нали?

— Хъч, не забравяй, става въпрос не само за една култура. Също като нас обитателите на Куракуа са имали голямо разнообразие от модели на поведение. Според някои от тях самоубийството понякога е било единственото разумно действие. Но ние не знаем почти нищо за периода, в който са се появили легендите за Урик. Това е важно, защото не знаем кой знае колко и за по-късната цивилизация, която е построила Храма на ветровете. Така че всъщност не мога да отговоря на въпроса ти. По стечение на обстоятелствата, въпреки че Калипон е бил сам по себе си герой, той е станал безсмъртен заради саможертвата си. В крайна сметка един народ е бил наречен на негово име.

Тя повдигна вежди.

— Вторият става първи.

— Да. Заради самоотвержеността и саможертвата си. Още нещо всеобщо, Хъч. Можеш да го срещнеш навсякъде. На Нок има няколко варианта. При нас също. Патрокъл например.

— Другият младеж, как му беше името... Урик, защо не пожелал той да стане основното ястие? В края на краищата нали били тръгнали

да спасяват неговата приятелка?

— Е, тогава за кого да спасяват девойката? Не, Калипон участва в разказа единствено с цел да направи саможертвата. При това да я направи с желание. Ето това придава особения смисъл на историята. Всеки е длъжен да зачете по-голямото добро.

— И разбира се, нещата се подредили чудесно?

— Да, Хъч. Подредили се. Калипон загинал, Урик довършил хоргона и взел едното му око. В крайна сметка, с помощта на една свещена морска птица — гмурец — успял да спаси и прекрасната Лисандра. В чест на начина, по който получила свободата си, тя нанизала окото на златна верижка и го носела на врата си до края на живота си. В различните изображения винаги е съпровождана от гмурец. — Той подпря брадичка на ръката си и я загледа. — Така че въпросът е къде ни води всичко това?

— Това е всичко? — възкликна тя.

— Всичко. — Карсън вдигна чашата си. Електрическите свещи проблясваха в напитката.

— Значи я спасил и заживели щастливо за вечни времена — каза Хъч.

— Не. — Той поклати глава. — Това не е краят. Нищо не свършва така. Не и за героите от епосите. Трябва да има окончателно валидизиране на мита, признание от божество и от общността за значимостта на геройската постъпка. И трябва да има нещо нагласено. Нагласеното в случая е, че докато героят отсъства заради някакъв боен поход, някакви насилници нападат дома му. Лисандра умира, за да защити сина им. Урик залавя бандитите и им дава да се разберат, но в сблъсъка е смъртно ранен. И тогава боговете получават възможността да му окажат божествена чест. Наградата за Урик — Калипон въобще не се споменава — е да бъде приет в компанията на воините на Бога, един безсмъртен отряд, който бива призоваван в моменти на голяма нужда. Членовете били увековечени, като били възнесени на небето.

— Интересно — каза Хъч. — „Търсете ни по светлината на окото на хоргона.“ Дали така Строителите не ни показват къде живеят?

— Може би.

— Ако е така, окото на хоргона е звезда. Може би родната им звезда.

— Точно това си помислих и аз — съгласи се Карсън.

Хъч си бодна спагети.

— Възможно ли е да търсим всъщност съзвездие?

— Струва ми се, че да.

— Кое точно? Знаем ли кои са съзвездията на Куракуа?

— Не и от онази ера.

Тя въздъхна.

— Значи нищо не знаем. Как можем да открием съзвездие, което прилича на едър обитател на Куракуа с копие в ръка? И след това как ще можем да сведем всичко до една-единствена звезда?

— Аз мисля, че не търсим Урик. Не е той този, който се свързва с окото на хоргона. А Лисандра. Тя го е носила.

— Няма значение — каза Хъч. — И Лисандра ли е получила съзвездие?

— Урик и Лисандра са били любовници. В митологичните системи любовниците — ако са с много важен статус — никога не се разделят отвъд областта на физическото. През целия митичен цикъл те двамата били в постоянна връзка, така че трябва да очакваме да ги намерим заедно и в небесата.

— И въпреки това нещата са доста безнадеждни. — Хъч вдигна ръце. — Някога успели ли сте да снимате звездите? Как въобще ще я разпознаем?

— Уместен въпрос. Ако имаш някакво предложение, ще се радвам да го чуя.

— Представа си нямам.

— Може би не е чак толкова безнадеждно. Имаме един жокер: окото на хоргона е червено.

БИБЛИОТЕЧНА СПРАВКА

*Те пият за Делата ми из залите на Ка
и благославят мечовете си със мойто
име.*

*Но аз вървя през снеговете
в лунен здрач
и ни за миг не спирам да отдъхна.*

Къде е Калипон, другарят мой?

*Високо се ветреят знамената
на поста при Хастер.*

*О, смели багри! Сиво, синьо — камък и
море.*

*Това са моите цветове,
все още ярки в гаснещата светлина.
Аз кимвам, но не спирам.*

Къде, най-сетне, е Лисандра?

Из „Урик по
заник“

(Превод: Филип
Маркоти)

16.

Академия на науките и технологиите, Вашингтон. Петък, 10 декември, 2202 г; 15.45 ч.

Докато разглеждаше изложбата, посветена на Куракуа, в музея „Иверс“, професор Ерик Кофтън от Джорджтаун забеляза зодиакалните знаци, издълбани на една трикрака маса. Не му трябваше много време, за да разбере, че е направил откритие, но не си даваше сметка колко е важно то. Впоследствие Академията го награди със специален диплом.

Образите бяха идеализации, без да дават каквито и да било сведения за това как изглеждат самите съзвездия. За сметка на това обаче имаше кратки надписи, поясняващи фигурите.

— Не знам дали това ще ни помогне — каза Карсън, наведен над един голям лист със снимки на знаците. — Масата е от същата част на света като Касумелската култура. За нещастие е само на неколкостотин години. Така че може да е същият зодиак, но може и да не е. Но я виж това. — Той посочи един куракуатянин с копие, щит и боен шлем. — Нарича се Воина.

— Мислиш, че е Урик?

— Е, не точно. Но е свързан с женска фигура.

— Женската фигура отделно съзвездие ли е? Или е част от същото?

— Отделно. Името му няма еквивалент на английски, но би могло да се преведе като „Красива жена майка-дева“.

— Сто на сто Лисандра — засмя се Хъч.

Той погледна в тефтера си.

— Съзвездията са подредени по професия. Или може би функция. Има дървар. Рибар с мрежа. Растението *soronghilia*.

— Какво?

— Дървото на живота. Символ на безсмъртието. Има и една брадва. Дори пръчкокрак.

— Ако можехме да използваме снимки на съзвездията...

— Биха били от полза. — Намираха се в кабинета на Карсън на петия етаж. Беше претърпано със снимки и сувенири както от военната, така и от археологическата му кариера. Тя преброи три модела бойни летателни апарати плюс совалката на Храма. Стените бяха покрити с награди и фотоси. Карсън на млади години, облечен в сивата униформа на Въздушните сили, застанал до един лабрадор. По-възрастен, изправен до една ослепителна брюнетка.

— Коя е тази жена? — попита Хъч.

— Приятелка. — Лицето му за момент помръкна. — Беше.

Хъч се притесни, че е навлязла в интимна територия, и се върна на предишната тема.

— Кои са другите съзвездия?

— Ведро, щит, двойка животни...

— Око на хоргон няма ли?

— Не. И нещо, което предполагаме, че са везни.

— Интересно. Но едва ли имаме някакъв напредък.

Вместо да отговори, той ѝ подаде един шлем. Тя си го сложи и пред очите ѝ се появи нещо като звездна карта.

— Гледка от Оз — каза той. — Около 9000-та година преди новата ера. — Звездите бяха обсипали половината небе — като лагерни огньовете на далечна армия. Зад тях се виждаше черното сърце на Бездната. Вляво и вдясно имаше по един лъч. — Те символизират двете кули, Хъч. В момента се намираш точно в центъра на града. Всеки от лъчите е насочен от твоето място към съответната кръгла кула и се пресича под определен ъгъл с другия успоредно на покривите.

Небето се въртеше, при което един от лъчите попадна на червена звезда.

— Това е от кулата с надписа — продължи Карсън. — Звездата е Орхинда. Орхидеята. Червен гигант само на девет светлинни години от Куракуа. Повече бие на виолетово, отколкото на червено. Не че това има някакво значение.

Ако предположенията им бяха верни, когато Окото на хоргона се появи в едната част на полезрението, слънчевият диск трябваше да се появи в другата. Дискът — тя погледна другия вектор — беше замъглен.

— Не помня числовото му обозначение. Никога не сме били там. От клас G е. Шейсет светлинни години от Куракуа, сто и петнайсет оттук.

— Това тя ли е?

— Може би — каза той. — Има седемнайсет червени звезди, които се появяват на някой от векторите. Шестнайсет от тях ни дават една звезда на отсрещната страна на полезрението или много близо до нея. Проблемът е, че трябва да предположим, че кулите са потъвали с течение на хилядолетията, били са влияни от земетресения, метеори и така нататък. Така че виждаме всичко в рамките на четири градуса от района, който ни интересува.

— Как си стигнал до тази цифра?

— С налучкване.

— И колко предполагаеми звезди имаме в крайна сметка?

— Около осемдесет.

Тя въздъхна.

— Хъч, трябва да се върнем и да направим пълно проучване на Оз. Да установим до каква степен е имало разместване на планетните пластове.

— Колко време ще ни отнеме това?

— Години. В момента никой не иска да чуе нищо нито за Куракуа, нито за Оз. Освен това не мисля, че някой ще се ентусиазира толкова, че да изпрати осемдесет експедиции. Особено когато нямаме никаква представа дали коефициентът ни на грешка е верен. А той по всяка вероятност не е. — Карсън разпери ръце. — Е, поне предизвикахме малко раздвижване.

Хъч гледаше черния лабрадор на снимката.

— Казваше се Спайк — обясни Карсън.

— Странно име за женска.

— Племенникът ми я кръсти. — Той проследи погледа ѝ. — Нещо не е наред ли?

— Животните — отвърна тя.

— Моля?

— Ти каза, че имало животни. Ами гмурец?

— Прощавай, не те разбирам.

— Гмурец. Морската птица, която била свързана с Лисандра.

— Мамка му, въобще не се сетих за това.

Небето отново се задвижи.

— Тя е с дълъг клюн — каза Хъч.

— Мислиш, че това ще бъде от полза?

— Та това е най-съществената характеристика на гмуреца. Като тоягата на Херкулес или пък стръката на Голямата мечка — нали й казват и Колата. Би трябвало да е редица от звезди. Три или повече.

— Голяма оптимистка си. По-вероятно да са две според мен. Че дори и една. Знаеш как е със съзвездията.

— Не — отвърна тя. — Две няма да ни свършат работа. Можеш да прекараш права линия между всеки две звезди в небето. Ако нямаме поне три, направо си губим времето.

— Добре — каза той. — Какво можем да загубим? Окоето на хоргона, гмурецът и девицата би трябвало да са близо един до друг. Ще отбележим всяка червена звезда, която е в близост до един от двата лъча, и ще търсим клюна.

Не беше от онзи род изследвания, които стигат до внезапни и ослепителни резултати. Работиха целия следобед, за да набележат звездите, които можеха да са служили като всевиждащото око: Олфинакс, на четирийсет светлинни години по ръба на Бездната; Туликар с наситения му спътник; Кампата Прайм — централна фигура в Плеядите на Куракуа. Към списъка прибавиха и Анапака, Хасан и Алфа Кви, както и три звезди, чиито единствени обозначения бяха каталожните им номера. Всяка беше придружена от по една линия звезди, които с малко повече въображение можеха да бъдат класифицирани като клюнове.

— А откъде знаем — попита Карсън, — че не е извит?

— Моля? — възкликна Хъч.

— Клюнът. Откъде знаем, че трябва да е прав?

— Не — обясни Хъч, — гледах снимки. Клюнът е прав.

Всичко беше съвсем приблизително. Границите за грешка допускаха понякога множество попадения: една-единствена кандидатка за Окоето на хоргона водеше до две, три, а в един случай дори шест възможности.

Търсенето на клюна се оказа безплодно. Откриха една основна универсална истина: където и да погледне човек в небето, почти

навсякъде звездите са подредени в тройки или четворки. В крайна сметка записаха повече от петдесет възможни звезди и започнаха процеса на елиминиране. Всички звезди, които не бяха от клас 0 или М, или които не бяха поне на три милиарда години, биваха изключвани. („Това си е малко произволно — каза Карсън. — Но Рим не е бил построен за един ден.“) Изключваха и системите с много звезди, защото бяха нестабилни и там едва ли би се зародил живот. Отстраниха и звездите, които вече бяха проучвани.

Към края на следобед броят на кандидатките беше сведен до тринайсет.

— Доста добре поработихме — каза Хъч.

— Но всичко е само предположения. Много беше хубаво в доброто старо време, когато просто поръчвахме дадено проучване. Това, което правим с теб, не е много професионално. Трябва да постигнем нещо по-прецизно, да изолираме. А след това да убедим и Ед Хорнър.

Хъч изпъшка.

— Да свършваме — каза Карсън. — Работният ден приключи.

Денят бе преминал в мрачна, дъждовна вечер. Тя се чудеше дали Карсън вече се е предал, дали се надява, че тя ще види смисъла да продължат, да рискуват кариерата си заради една кауза, която повечето от хората в Академията считаха за нелепа. Но точно в това беше смисълът — даде си изведнъж сметка тя. От неговата гледна точка тя нямаше какво да губи. Тя беше пилот и кариерата ѝ не беше заложена на карта. Каквото и да излезеше от цялата работа, никой нямаше да ѝ се присмее. Карсън беше този, който поемаше риск, неговите колеги щяха да се усмихват снизходително, неговата преценка щеше да се обсъжда.

Пак отидоха да вечерят заедно, този път в Джорджтаун.

Към два след полунощ Хъч се събуди с подскок. Имаше още един тест, който можеха да приложат. Най-очевидния.

Щеше да се наложи Карсън да отиде при комисаря, а след това да дръпнат някои конци. Но системата можеше да заработи.

„Тиндъл Арей“, Луна. Понеделник, 24 януари 2203 г; 11:30 ч. средноевропейско време.

Александър Колдфийлд влезе в кабинета си, хвърли един поглед през тъмните стъкла и се настани в креслото си. Вляво от него бръмчеше Кафемашината. Стълбовете и антените на „Тиндъл Арей“ осейваха лунната равнина като паяжина.

Колдфийлд обичаше изолираните и враждебни места. Беше израснал в Бронкс, но при първата възможност забягна в Северна Дакота. Откри в себе си пристрастие към камъни и голи равнини, към добро вино и големи снегове. Самотата стана неговото мото. Любовта му към пейзажите растеше право пропорционално на неудобството, което изпитваше в компания, и резервите, които имаше към непознати.

Той беше правителствен служител. Беше работил на стражеви постове от Манитоба до Ню Брунзуик. Преломът в живота му настъпи, когато на трийсет и две години го назначиха за наблюдател и техник на обслужваната от един-единствен човек метеорологична станция на необитаемия остров Кауи, на три хиляди километра западно от Хаваите. Той реши да остане там до края на живота си и така и щеше да направи, ако не се беше появило лунното назначение.

За „Тиндъл Арей“, която беше разположена в района Циолковски, беше необходим техник-оператор. Престоят трябваше да трае една година, а освен това му беше разрешено да вземе и семейството си. Колдфийлд, разбира се, нямаше семейство. В началото това се оказа проблем. Един от служителите, от типа хора, които са на всяка манджа мерудия, се загрижи за психическото му равновесие. Но Колдфийлд беше съвсем здрав психически, доколкото това може да се каже за когото и да било, и успя да спечели мястото. Аналитиците дадоха съгласието си.

Назначението беше примамливо и с това, че Циолковски се намираще на обратната страна на Луната. Земята никога нямаше да се издигне над „Арей“.

Въпреки казаното дотук, Колдфийлд в никакъв случай не беше мизантроп. Всъщност той обичаше хората, чувстваше се доволен от познатите, които беше имал през годините, и добре оползотворяваше предавателните системи до десетина точки на Земята, за да си говори със стари приятели. Истината за него беше доста комплицирана. Ставаше дума за определена степен на съмнение в себе си, за чувство за неудобство в присъствието на непознати, както и всепроникваща

неприязн към тълпите, всичко това съчетано с искрена любов към отдалечените местенца и силна склонност към медитация. (Това последното той никога не би си го признал.)

По план „Тиндъл“ трябваше да се състои от сто и единайсет напълно управляеми антени, всяка с диаметър шестнайсет метра, на територия от четирийсет километра. Само две трети от проекта бяха завършени, защото парите на правителството се бяха изчерпали. Никой не вярваше сериозно, че въобще някога ще бъде завършен. Но така или иначе тук вече имаше десетки хиляди механизми, които трябваше да се поддържат, за да функционират при екстремални условия. Не че имаше много работа, но винаги имаше достатъчно нужда от ремонт, за да се оправдае присъствието на Колдфийлд.

Задълженията му бяха съвсем прости. Когато нещо излезеше от строя, системите, а не той, откриваха повредата и обикновено единственото, което трябваше да направи, бе да проследи връзките до отказалата част и да смени някоя микроплатка или кристал.

Той дори беше навлязъл и в операционната система на „Тиндъл“. От „Харвард-Смитсонийн“ го бяха помолили да вкарва данни директно в машините, а в някои случаи дори да изпълнява програмите ръчно. Въпреки че операторите отричаха, Колдфийлд разбираше, че искат да увеличат контактите му с други хора. Той беше първият човек, изпратен сам в „Арей“, и затова го наблюдаваха много внимателно.

Цяла вечер бе чел биографията на Ивлин Листър — жена, била страшно известна приживе, но сега смятана за архитекта на разпространените се и напълно сравнили със земята старите Съединени щати катастрофални условия. Авторът въобще не се беше церемонил и на Колдфийлд му стана много приятно, докато четеше всички атаки срещу Листър. По принцип той се противопоставяше на силните на деня. Дори когато вече бяха мъртви.

„Арей“ слушаше OQ 172 — квазар на десет милиарда светлинни години от Луната. Колдфийлд вземаше работата си на сериозно и беше придобил някакво рудиментарно чувство за астрономия. Но не разбираше особената важност на квазарите, нито пък можеше да разбере кой знае колко от съобщенията с анализите. Въпреки това знаеше, че всички това има някаква връзка със Сътворението. И тези неща му бяха любопитни. Беше израснал в семейство на религиозни

скептици. Но на обратната страна на Луната свръхестественото изглеждаше съвсем възможно.

Краткото извънпяване на комуникатора го стресна. Той се извъртя от прозорците и натисна копчето за връзка.

— Колдфийлд слуша.

На екрана се появи образът на Майкъл Сурина.

— Здравей, Алекс. Как вървят нещата при теб? — Сурина беше координаторът на проекта. Правеше си труда да се обажда поне един път дневно. Загрижеността му за самотния обитател на „Арей“ едновременно трогваше и дразнеше обекта на това отношение.

— Добре — отвърна Колдфийлд.

— Някакви проблеми?

На №17 имаше един съединител, който трябваше да се подмени, а водопроводът в една от баните нещо беше отказал. (Той имаше три бани.) Но нямаше нищо, което да бъде наречено проблем.

— Не, Майк. Всичко си е наред.

— Добре. Има малка промяна в програмата.

— Какво става?

— Искаме да слушаме един нов обект. Всъщност серия обекти.

— Кога?

— Ще завършим дейността върху квазара след малко повече от шест часа. В 19:22. След това ще пригодим цялата схема. Операцията ще отнеме няколко дни.

— Няколко дни! Ще трябва доста да се изръсим.

— Няма значение. Ще го направим.

— Какво ще кажем на Макхейл, Ейбръмс и останалите? От година и половина чакат ред.

— Ние ще се погрижим за тях. Това въобще не те засяга.

— Естествено. — Сурина беше млад и вероятно щеше да раздразни твърде много хора, ако поемеше инициативата. Сега седеше и гледаше Колдфийлд с изражение, което показваше, че той разбира, че и Алекс е наясно с това как стоят нещата при бюрокрацията. В погледа му беше изписано: не е наша работа, ако се издънят. Естествено при разговор по открита линия не можеше да даде израз на подобни чувства. — Трудна операция ще е, Майк — каза Колдфийлд.

Сурина сви рамене.

— Някой в Академията е задействал връзките си, а ние им дължим разни услуги.

Естествено. Сурина можеше да си приказва каквото си ще, но Ейбъръмс и останалите щяха да се нахвърлят срещу него.

— Какви са обектите?

— В тесния обхват. Локални звезди. Ще трябва да направиш проучване за системи от радиосигнали.

Това беше необичайно. Доколкото знаеше, от „Гиндъл“ никога не бяха правили проучване на нещо по-близо от сърцевината на галактиката.

— Защо? — попита той. — Какво точно търсим?

— МЗЧ.

— Моля?

— МЗЧ. Малки зелени човечета.

СВЕТОВЕН ПРЕГЛЕД

КОМЕНТАР

Европейската общност поддържа неформалното предложение да обявим своето присъствие на обитателите на подобната на Земята планета Инакадемери и да започнем преговори с цел да подпомогнем в технологично отношение местните жители и евентуално да осигурим територия за населението на слаборазвитите нации.

Може да се окаже, че сега е най-подходящият момент за подобно начинание. Инакадемери е много рядко населена, опустошена от глобална война, с изчерпани природни ресурси. Ноките имат нужда от помощ. Всъщност сред тях има групи, които твърдят, че знаят за нашето съществуване, че са виждали нашите кораби и совалки. Не е от особена важност дали това наистина е така. Важното е, че тези нещастни създания, които си мислят, че съществуваме, буквално се молят за нашата намеса.

Биха се появили някои затруднения. Хората, които се заселят там, ще трябва да свикнат с единайсетчасов цикъл на денонощието. Климатът като цяло е малко по-влажен от нашия. Но животът там е възможен.

Биосистемите на Нок са до голяма степен като нашите, така че бихме могли да живеем с хранителните им запаси съвсем прилично. Много е възможно да се окаже, че разполагаме с втора Земя и че не е необходимо да чакаме десетилетия, докато се развият подходящи условия на Куракуа.

Световният съвет трябва да обмисли това предложение много внимателно. Ако не се появят по-сериозни протести от вече изложените, то трябва да бъде одобрено, а действията да се предприемат във възможно най-кратък срок.

„Обзървър“

Сряда, 26 януари 2203 г.

Карсън ѝ се обади на рождения ѝ ден — 1 февруари, и каза само: — Бета Пасифика е.

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН

БАХРЕЙН ОБСТРЕЛВА ГРАНИЧНИ ГРАДОВЕ

Съветът заплашва с военни действия

СЛУЧАИТЕ НА ШАП В АФРИКА И СРЕДНИЯ ИЗТОК СЕ УВЕЛИЧАВАТ

Синдромът на загуба на костно вещество може да се задълбочи

Страх завладява и Запада

Фоксуърт увещава нацията: „Причини за паника няма“

ШЕСТИМА ЗАГИВАТ ПРИ ВЗРИВ В БАР В МАНХАТЪН

Ел Корасон поема отговорността
Изисква отменяне на забраната за емиграция

ЕГИПЕТСКИ ФЕРИБОТ СЕ ПРЕОБРЪЩА

110 загинали; 300 изчезнали

ФОКСУЪРТ ОБЕЩАВА ДАНЪЧНИ ОБЛЕКЧЕНИЯ ЗА МНОГОДЕТНИТЕ СЕМЕЙСТВА

ВЪЗМОЖНО Е КИТАЙ ДА КОНСТРУИРА ЯДРЕНО ОРЪЖИЕ

Хяо отрича обвиненията
Ще се противопостави на инспекцията „сът силата на
оръжието“

ГЛАДЪТ В ИНДИЯ МОЖЕ ДА Е ПОГУБИЛ МИЛИОНИ

Световният съвет моли за помощ
Призовава за прекратяване на враждебността

ЦЕНИТЕ ПРОДЪЛЖАВАТ ДА СЕ КАЧВАТ

Слоун: „Фоксуърт пренебрегва икономиката“

ПАПАТА НА ПОСЕЩЕНИЕ В БРАЗИЛИЯ

Заклеймява „Модерни начини на живот“

АТЛАНТИЧЕСКИЯТ КЛУБ ПРЕДРИЧА МРАЧНО БЪДЕЩЕ

„Големият глад може да е бил само прелюдия“

НОВА СПЪТНИКОВА ЕНЕРГИЙНА СИСТЕМА

Мрежата е почти готова
Ще осигурява почти неограничена чиста енергия за
Африка и Средния изток

ЛЕГИОН РАЗМЕНЯ БУМ-БУМ ЗА ЧЕТИРИМА ИГРАЧИ, 5 ПРОЕКТА ЗА ИЗБОР

Чикаго. Събота, 6 февруари; 21:00 ч.

— Дължиш го на себе си.

От балкона си на трийсет и четвъртия етаж на „Тиара Марирт“ Хенри Джейкъби се наслаждаваше на спиращата дъха гледка на Чикаго. Покрай езерото летеше влак, облян в светлини.

— Не мисля така — каза той, без да се обръща.

Карсън си беше мислил, че го познава добре, и беше дошъл с пълната убеденост, че щом чуе фактите и възможностите, Хенри ще се съгласи да поеме отговорността и командването на това, което можеше да се превърне в най-великата експедиция на всички времена.

— Не — рече Джейкъби. — Този път без мен.

Защо, Хенри?

— За Бога, Карсън, нима не знаеш какво става в Академията? Само включи името ми в състава на тази експедиция и с нея е свършено. — Той се обърна. — Оценявам идването ти. И Бог ми е свидетел, че оценявам и предложението. Но този път — не. Институтът ми предлага много добра работа тук. Ще правя нещо, което ми е приятно и не е особено претенциозно.

Карсън вдигна чашата си. Ледените кубчета задрънчаха.

— Добър скок — каза той.

— Разбери ме — каза Хенри. — Мога да преживея това, което става. Но искам да ви видя вас да успеете. Това поне ще придаде някакъв смисъл на събитията при Храма. — Очите му потъмняха. — Събрал ли си вече екип?

— Да — отвърна Карсън. — Но ми се ще да го ръководиш ти.

— Не. — Той дръпна пуловера си. — Сега това е твоя задача. Ти ще поемеш отговорността. Колко хора вземаш?

— Петима заедно с мен.

— И Ед даде съгласието си?

— Да.

— Добре. Той има нужда от нещо зрелищно, иначе ще го изхвърлят да чете лекции. — Хенри се усмихна приятелски. — На добър час, Франк. Дай им да се разберат.

Арлингтън. Понеделник, 7 февруари; 10:00 ч.

— Надявах се, че ще ме повикаш.

— Как може да си си мислила, че няма да го направя?

— Не бях съвсем сигурна. — Тя успя да докара най-игривата си усмивка. — Благодаря.

Бета Пасифика се намираше на двеста двамайсет и пет светлинни години от Земята. На ръба на Бездната. На петдесет и пет светлинни години от Куракуа.

— Как изглежда радиосигналът? — попита тя. През цялото време бяха пазили всичко в тайна. Той дори я беше накарал да се закълне, че няма да казва нищо за бъдещата експедиция.

— Продължителни повтарящи се звуци. Понякога на всеки няколко секунди. Нито един дълъг елемент не се повтаря напълно, но има мотиви, които приличат на вариации. Идват от един-единствен предавател.

— Един-единствен?

— Да. И доколкото можем да разберем, подателят не получава отговор.

— Странно. Може би просто не можем да го уловим.

— Възможно е. Ед предполага, че е някакъв фар. А и източникът на сигналите вероятно не се намира на повърхността на планетата.

— Какво те кара да мислиш така?

— Защото е в полярна орбита. Полярна орбита, Хъч.

— Значи е бил поставен там — каза тя и го прегърна.

Парк Лангли, Мериленд. Понеделник, 7 февруари; 19:30 ч.

На входната врата се позвъни, екранът се включи и пред очите на Маги се появи образът на Франк Карсън. Той, разбира се, знаеше, че е следен от камера, но въпреки това не можеше да скрие напълно

нетърпението си. Карсън си оставаше същият: обичаше нещата да си вървят по график и не му харесваше, когато се появеше и най-малкото отлагане. Беше облечен в жълт вълнен пуловер и тъмносин панталон с маншети. За нея той беше човек, който обръща внимание и на последната подробност, човек, който се грижи оборудването да е наред и доставките да пристигат навреме. Но цената за подобен талант беше тотална сивота. Карсън беше непоносимо скучен. Беше добронамерен и дори незаменим. Но беше истински ужас за компания. Тя набра кода за ключалката на входната врата и каза:

— Отворено е, Франк. — Отдръпна се от записките и скиците си и изгаси монитора, който се сля със стената. Беше се поувлякла. Вече беше твърде късно да почиства, но пък и стаята беше по-скоро разхвърляна, отколкото мръсна. Щеше да го преживее.

Маги нямаше никаква представа защо Карсън иска да я види. Едва ли беше светска проява или нещо свързано с надписа на Оз — тя вече беше разгадала каквото можеше. Какво оставаше тогава?

Може би искаха да намерят някакъв формален начин да ѝ изкажат почитанията си. Ако беше така, тя нямаше нищо против да ги приеме. И може би бяха изпратили Карсън да, уреди въпроса като се опита, без да издава играта, да я накара да се появи на съответното място.

Маги още се наслаждаваше на остатъците от славата, последвала разшифроването на стиховете за хоргона. (Че е открила последните елементи от разрешението на загадката сред текстовете, които вече съществуваха в базите-данни, че материалът, изпратен от Хенри и Ричард в последния момент, беше помогнал, но можеше да се мине и без него — за всичко това тя не беше казала никому. То малко затъмняваше радостта ѝ от постижението и я караше да чувства едва доловимо презрение, но към кого или какво тя не беше много сигурна.) Откакто се бяха върнали, тя работеше постоянно със записките си и в момента тъкмо решаваше как да продължи по-нататък. Тактиката на Академията беше да върти полевата работа с кабинетната и тя имаше няколко предложения от Оксфорд, Харвард и Института за съвременни изследвания.

— Здравсти, Маги — каза Карсън от прага.

Тя протегна ръка.

— Здравсти, Франк. Радвам се да те видя.

Открай време общуваха трудно и Маги вече усещаше напрежението във въздуха. Карсън беше майстор на непоследователността, а тя нямаше нужда от злободневни разговори.

— Съжалявам, че те притеснявам у дома.

— Няма нищо. — В помещението витаеше странното усещане за два свята, които са се срещнали случайно. Карсън беше на светлинни години от нея. Тя му посочи един стол и седна до него. — С какво да те почерпя?

— Нищо, благодаря.

— Сигурен ли си?

— Да — отвърна той. — Имаш хубав апартамент.

— Благодаря. — Тя се гордееше с жилището си. Подбрано с вкус обзавеждане, стените покрити с техническа и художествена литература, идеограми в рамки и поезия от „Нотически часове“ в оригинал.

— Вашингтон се е променил, докато ни нямаше. — Няколко минути той продължи да говори за съвсем повърхностни неща като времето, вероятността да завали, сезонните заболявания и така нататък.

Маги въздишаше и чакаше. И щом се отвори възможност, го попита какво става. Превод: „Защо си тук?“

Погледът му се съсредоточи.

— Маги — каза той, — пак тръгваме.

Това я изненада и тя попита:

— Кой точно? И къде?

— Надписът ни насочва към Бета Пасифика. В същия район е, по ръба на Ръката.

Маги се беше съмнявала, че ще успеят да определят единаединствена планета. Или поне не толкова бързо. Беше очаквала, че ще им отнеме години, докато стигнат до някакво заключение.

— А защо някой изследователски кораб да не проучи как стоят нещата?

— Защото според нас те са още там. — Той направи пауза за по-голям ефект. — Маги, засякохме радиосигнали. — Очите му бяха станали огромни.

Маги Туфу не беше особена почитателка на емоционалните изблици и особено на тези на Франк Карсън, но сега размаха юмрук

във въздуха и възкликна:

— Страхотно. Искате ли ме?

Академията. Сряда. 16 февруари; 13:45 ч.

— Радвам се да те видя, Франк — каза Ед Хорнър. — Готово ли е всичко?

— Да. Готови сме.

— Много добре. — Ед стана и обиколи бюрото. Беше се вторачил в Карсън, сякаш се опитваше да види през него, да изчисли рисковете. — Щом има сигнал, значи ще открием нещо. Искам обаче да ти заявя категорично, че задачата ви е да установите дали там има нещо, което гарантира необходимостта от пълна експедиция. Ако те наистина съществуват, не искам никакви подробности. Разбираш ли? Искам да определиш каква точно е ситуацията там и да се върнеш с някаква препоръка. Ако са там, запомни едно: ние не знаем нищо за тях. Не спирай, за да си приказваш с тях. Не им позволявай да те видят. Влизаш и излизаш...

— Ясно — каза Карсън.

— Apropos, времето ви за тръгване е изтеглено напред. Имате на разположение четирийсет и осем часа.

Карсън отвори уста, за да протестира, но не можа, понеже комисарят продължи:

— Ще трябва да уведомиш хората си. Зная, че това много скъсява графика ви, но сме под натиск. Горещ започват да задават въпроси. Не знам за колко ще успеем да задържим протеста срещу тази операция.

Хъч и Карсън отлетяха от Атланта по залез-слънце. Совалката беше пълна с пътници, предимно заможни любители на забележителности, които на другия ден щяха да се отправят към космоса на борда на „Естрата“. Междузвездният туризъм се превръщаше в доста печеливша индустрия. Хората, които бяха достатъчно заможни, че да си платят за удоволствието, можеха да се носят покрай неутронни звезди; да наблюдават отблизо смъртоносния

танц на Делта Аквила и огромния ѝ спътник; да пътуват покрай Великия Малстрьом на Бета Каринис IV; да летят над пушещите мраморни равнини на Лесър Кълхейн, Студената звезда. И да завършат пътуването с вечеря под сянката на Холцмайеровата скала на Пинакъл.

Бяха предимно двойки на средна възраст и повече, добре облечени, очаровани от гледките на Земята и Луната. Имаше няколко деца, няколко души от персонала на станцията, както и двама физици-теоретици, които работеха по проблемите на изкуствената гравитация.

Единият беше висок словоохотлив негър със сива брада и остри като нож черти. Колегата му беше мълчалив японец, който през цялото време фиксираше Хъч с многозначителен поглед.

Негърът се казваше Лаконда и напомняше на Хъч за стария ѝ учител по алгебра в гимназията.

Тя спомена, че винаги е разбирала, че изкуствената гравитация е нещо невъзможно, и Лаконда отвърна с тирада за високоенергийни частици, водещи траектории, направлявани от магнитни полета, и локални космически изкривявания. Хъч почти веднага изпусна нишката, но разбираше достатъчно, за да попита дали ако методът проработи, може да се използва за създаването на антигравитация.

Лаконда се усмихна, доволен от бързия ум на събеседничката си, и отвърна:

— Да. Би трябвало да следва точно това. И най-важното е, че ще е нужна много малко енергия.

— Евтина антигравитация? — Карсън повдигна вежди.

Физикът засия от задоволство.

— Бъдещето идва много бързо — отвърна той, като хвърли бърз поглед към Хъч, за да види реакцията ѝ, — и ние трябва да сме подготвени за него. — Изрече фразата бавно и отчетливо, обмисляйки всяка дума.

Хъч продължаваше да мисли върху възможностите, когато започнаха да се приближават към Колелото. Истинска антигравитация. Не бледата магия на свръхпроводимостта, а истинска евтина система, която щеше да анулира масата и съпротивлението. Енергийните нужди на човечеството щяха да отпаднат.

— Ще можеш — каза тя на Карсън — да си оправиш леглото с едно помръдване на пръста. Да се носиш над Ню Йорк без никакви превозни средства. Вече няма да сме вързани за земята и

индивидуалната ни енергия ще стане неограничена. — Тя се замисли. — Ще си бъде един напълно нов начин на живот.

— Това е научна фантастика — каза Карсън. — Никога няма да стане.

Японецът вдигна поглед от компютъра си, огледа се, за да се увери, че Лаконда не може да го чуе, и каза тихо:

— Приятелят ви е прав, млада госпожице. Това са глупости. Тук става въпрос за правителствена субсидия, проектът въобще няма да проработи и Лаконда знае това много добре.

Хъч беше много щастлива да види „Винкелман“ отново. Мина по входния тунел, влезе през главния люк, прекоси мостика (един техник тъкмо изпробваше навигационните системи), стовари чантите си на палубата и тръгна на инспекция. Не че нямаше достатъчно време, за да отиде до жилищните помещения на станцията, но се наслаждаваше на усещането за сигурност и комфорт, което изпитваше в познатите помещения на кораба.

На работната ѝ маса имаше поставена в рамка снимка на Кал, направена преди две години. Малко след като се бяха запознали. Беше със зелената си шапка за голф, която тя навремето беше намирала за много очарователна. Всъщност това не се беше променило. Тя взе снимката и я пхна в горното дясно чекмедже. Отдавна отминало време...

Из целия кораб щъкаха техници от поддръжката. Хъч слезе в пръстен С, за да провери запасите. По списък трябваше да има храна и вода за шестима души за осем месеца. Тя провери наличните запаси и се подписа.

След два часа се видя с Карсън във „Вета Юг“. Той беше също толкова напрегнат, колкото и тя.

— Хич не ми се ще да се затворя там вътре — каза той.

— Отпусни се. Всичко ще бъде наред.

Седнаха на една ъглова маса да пийнат по нещо.

— Събитията се развиват прекадено бързо — каза той. — Трябва ни малко време, за да помислим как точно ще бъде ръководена тази експедиция, какво искаме да постигнем, къде могат да възникнат

проблеми. Например какво ще правим, ако там наистина има действаща цивилизация?

— Измъкваме се колкото може по-бързо и се връщаме, за да докладваме. Нали каза, че Хорнър бил съвсем категоричен по този въпрос.

— Но ние можем да докладваме и без да се връщаме тук. Да не би да тръгваме с екип от изследователи на целия този дълъг път, само за да задействаме алармата?

— Предполагам, че той просто не иска други нещастия.

— Но как може човек да избегне риска? Слушай: ако там има същества, които са летели между звездите преди двайсет хиляди години, как ще можем да се приближим до тях, без да ни забележат? Не! Той просто иска категорични данни. Но не може да ни го каже направо в очите. Предполага, че сме достатъчно умни, за да се сетим сами. Ако там има живот и разум, ние просто донасяме достатъчно данни, за да може да се планира следваща експедиция. Но дали това е достатъчно?

— Ти за един и същи разговор ли ми говориш?

— Хъч, трябва да можеш да четеш и между редовете. Той не иска да загубим кораба или пък да им позволим да разберат за нашето съществуване. — Карсън изглеждаше по-добре от всякога. Очите му блестяха и се усмихваше като дете. — Но Хорнър има нужда от повече информация, а не само такава, с която ще се реши дали ще има следваща експедиция, или не.

„Добре де, както и да е“ — помисли си тя. Във всеки случай щеше да е интересно. И в крайна сметка това беше полетът, за който Ричард винаги си беше мечтал.

Джанет Алегри и Джордж Хакет пристигнаха малко след седем. Дойдоха заедно, хванати под ръка. Джанет изглеждаше свежа и пълна с енергия, готова за път. Беше облечена в моряшка рубашка в синьо и бяло, с избродирана емблема на експедицията на Куракуа. Беше подстригала русата си коса късо, по войнишки, но движенията ѝ бяха все така женствени и плавни. Хъч дори се изненада, че малко ревнува.

Джордж правеше една крачка на всеки нейни две. Беше метнал на раменете си пуловер и носеше спортна чанта от имитация на кожа.

Човек можеше да си помисли, че са тръгнали на излет в парка.

Хъч ги посрещна на рампата. И двамата бяха прекарвали времето от връщането си от Храма извън Вашингтон, така че отдавна не ги беше виждала. Прегърнаха си и си размениха поздрав.

— Нали каза, че повече няма да участваш в теренни проучвания — обърна се тя към Джордж. — Толкова бързо ли ти омръзна спокойствието?

— Не — отвърна той усмихнато. — Но Франк ме помоли да дойда и дойдох. — Поколеба се и продължи: — Освен това разбрах, че и ти ще си с нас.

Хъч улови изражението на Джанет: „О-хо, я да видим какво става тук?“, и се наслади на момента.

Беше ѝ приятно да разбере, че не е съвсем засенчена.

Поведе ги във „Винк“, показа им къде да оставят багажа си и им даде емблемите и отличителните знаци на настоящата експедиция. На тях беше изобразен четиримачтов кораб от осемнайсети век, с издути платна и сред океан от облаци, а над него — ярка звезда. Отгоре беше изписано „Бета Пасифика“, а отдолу — „Напред“.

След като ги настани, се разходиха из кораба. Говореха си какво са правили и за експедицията. Хъч им разказа как бяха открили Бета Пас и извади на монитора диаграмата на сигнала.

— Не виждам никаква система — каза Джанет.

— Но я има — каза Хъч.

Джордж погледа известно време и попита:

— Кой друг знае?

— Досега го пазихме в тайна — отвърна Хъч. — Почти никой, освен комисаря.

— И той ни пуска на това проучване?

— Мисля, че според него щом ние сме я проследили, е наша.

— По-вероятно е да си дава сметка, че проучването е дълго, и иска да разполага с данните, преди да спомене на някого — намеси се Джанет. — Няма смисъл отново да става смешен.

Точно тогава пристигна Карсън и още докато се здрависаха, попита:

— Маги дойде ли? Трябва ни.

— Не сме я виждали — отговори Хъч. — Защо, проблем ли има? Той изглеждаше объркан.

— Резултатите от „Тиндъл“ са били предадени по канален ред нагоре.

— Хич не съм изненадана.

— Знам. Обаче някой си е направил труда да ги прочете и, изглежда, са си дали сметка за какво става дума. И много скоро ще ни уведомят, че нямаме работа на Бета Пас до второ нареждане. Ако това стане, той няма да има друга алтернатива, освен да ни спре.

— Ти как разбра? — попита Джанет.

— От личната му секретарка. — Карсън погледна часовника си, а след това празния входен тунел. — Та Хорнър иска да се омитаме колкото се може по-скоро.

— Няма да могат да се свържат с нас в хиперпространството — каза Хъч. — Колко време имаме?

— Не знам. Може да ни спрат всеки момент.

— Корабът е готов за тръгване. Трябват ми само няколко минути да прегледам списъка. И да получим разрешение за излитане от диспечерите.

— Виж дали можеш да се свържеш с Маги — каза Карсън.

Джанет посочи монитора и каза:

— Няма нужда.

Маги Туфу беше пред кораба с куфар в ръка.

17.

На борда на „Винкелман“. Петък, 18 февруари; 10:25 ч., средноевропейско време.

Все повече се отдалечаваха от Слънцето. Двигателите на „Винкелман“ работеха на пълни обороти, така че Хъч можеше да направи влизането в трансизмерно пространство по всяко време, но правилата изискваха да се избягва всичко, което може да създаде твърде силна турбулентност. Планът на полета ѝ предвиждаше прескачане след двайсет часа.

Карсън и Хъч седяха на мостика. Той изпитваше смесени чувства: беше доволен, че най-сетне са на път, страхуваше се, че могат да ги отзоват всеки момент, а и не беше съвсем наясно с характера на самата експедиция. — Трудно е да се направи какъвто и да било план — изпъшка той. — Но пък мразя да се впускам в нещо слепешката.

— Че то това е най-интересното — каза Хъч. И двамата бяха напрегнати. — Може би трябва да се застраховаме по някакъв начин срещу отмяна на полета.

— И как можем да го направим?

— Ами някакъв проблем във връзката... — Тя провери колко е часът. — Трябва да направим отчет за придвижването си след няколко минути. Ще го прекъсна по средата. И след това няма да отговаряме на никакви съобщения. Влезем ли в хиперпространство, не могат да се свържат с нас по никакъв начин. А когато стигнем до Бета Пас, ще решим какво да правим по-нататък.

— Добре — каза той.

— Значи се разбрахме. Но и аз имам един въпрос към теб. Ако успеем да се доберем до никакви положителни резултати, мислиш ли, че Хенри ще може да се отърве?

— Поне няма да му навреди — каза Карсън. — Но Академията е натясно. Ако не направят нищо срещу него, това на практика означава, че опрощават деянието му, А не могат да си позволят да го направят. Не. Може би историята ще се погрижи за репутацията му, но не и

Академията. Нито пък средствата за масова информация. — Той я погледна и тя видя болката в очите му. — И може би са прави. Той е отговорен.

Карсън млъкна, извади бележника си и се замисли, после започна да пише нещо. Беше се променил след Храма. Също като Хенри и той изглеждаше състарен, някак отнесен и песимистично настроен.

Тя надникна да види какво пише и се усмихна: КАРСЪН НА БЕТА ПАС. Наполеон в Египет, Шлиман в Троя, Костикан на Пинакъл. „Дано успееш, Франк.“

„ВИНКЕЛМАН“ ОТ АКАДЕМИЯТА: СПРЕТЕ
ЕКСПЕДИЦИЯТА И СЕ ВРЪЩАЙТЕ. СПРЕТЕ
ПОВТАРЯМ СПРЕТЕ. МОЛЯ ПОТВЪРДЕТЕ. ХОРНЪР.

Хъч изчисти екрана и превключи на корабния комуникатор.

— Преход след единайсет минути. Всички да затегнат коланите. Моля потвърдете на мостика.

После показа съобщението на Карсън.

— Не сме го получавали — рече той.

Въпреки това и двамата се почувстваха по-добре, когато звездите изчезнаха.

След вечеря Карсън направи общо събрание. Първият въпрос бе: какво се знае за Бета Пас?

— Не много — призна той. — Нито един изследователски кораб не я е посещавал, нито пък е бил наблизо до нея. Звезда от клас G, с около три милиарда години по-стара от Слънцето. Разположена на ръба на Бездната.

— Значи нямаме никаква представа какво ни очаква там — каза Джанет.

— Никаква.

— Този сигнал — каза Маги — е тръгнал някъде в началото на двайсети век. Опитали ли сме да разберем дали източникът му продължава да действа? Проверили ли сме на други станции?

— Помолихме нашите на Нок да го прехванат, а също и „Ашли Тий“, най-близкият до нас изследователски кораб. Никой не успя да

направи нищо, но причината може да е, че приемателите им нямат достатъчно широк обхват. Сигналът, уловен на „Тиндъл“, беше по-тих и от шепот.

— Три века не са кой знае колко време — каза Джордж, — ако това са същите същества, които са построили Оз преди единайсет хиляди години.

— И така, какъв е планът? — попита Джанет. — Какво ще правим, когато стигнем?

— Разчитаме на сигнала — разпалено обясни Карсън. — Ще се върнем в стандартното пространство колкото може по-близо до източника му. Нямаме друг избор. Наредено ни е да не осъществяваме контакт. И освен това да не позволим да ни видят. Но искаме да разберем кой е там. И да се приберем с колкото може по-подробна информация. За тази цел между другото решихме да не изпращаме повече съобщения вкъщи, докато сме в системата на Бета Пас.

— Нека да погледнем нещата и от другата страна — каза Маги. — Може би говорим за цивилизация, която се е развивала не по-малко от двайсет хиляди години. А може би много повече. Да не би някой от вас наистина да си мисли, че можем просто да се промъкнем, да хвърлим едно око и да си тръгнем, без да ни забележат?

— Ние не знаем дали са на двайсет хиляди години — отвърна Джанет. — Може да ги няма. Или пък да са закърнели.

— Всичко може на този свят — прекъсна ги Карсън. — Но нека просто вземем обичайните предпазни мерки. И да видим нещата на място.

— Защо една напреднала цивилизация да я е грижа дали сме се промъкнали там, или не? — възрази Маги. — Предлагам да се покажем направо. Никакво промъкване. Това веднага ще ги накара да не ни уважават.

— Може и да си права, но това е директно нарушаване на инструкциите ми. Няма да го направим.

Официално Хъч не беше член на експедицията и следователно нямаше право да изразява мнението си. Тя обаче носеше отговорността за безопасността на кораба.

— Мисля — каза тя, — че трябва да приемем на сериозно възможността за враждебно отношение.

— Те няма да представляват никаква заплаха — настояваше Маги.

— И защо не? — попита Джанет.

— Ако са напреднали, са рационални. Непровокираната враждебност е ирационална. А ако не са напреднали, няма защо да се притесняваме от враждебността им. — Говореше с тона на раздразнен преподавател.

Джордж, който досега слушаше мълчаливо, се включи, за да попита за становището на Академията.

— Хорнър кого очаква да намерим там? Има ли някаква вероятност това да са Строителите на монументите?

— Ед не знае повече от нас — отвърна Карсън.

— Аз ще ти отговоря — обърна се Маги към Джордж. — Дори на Бета Пас да има някой, това няма да са Строителите.

Хъч беше и изненадана, и раздразнена от убедеността ѝ и попита:

— Откъде си толкова сигурна?

— Може да са от същата раса — обясни Маги. — Но Строителите вече ги няма. Също както ги няма древните гърци. Искам да кажа, че вече никой не обикаля насам-натам, за да строи Монументи. И е така от хиляди години. Но Монументите наистина намекват, че навремето е съществувала една многовековна и стабилна цивилизация. Може ли някой да започне да разсъждава върху това какво става с една култура, която е просъществувала двайсет хиляди години? Дали става високо напреднала? Или пък закърнява? Дали се развива по някакъв нетипичен начин?

— Виж например Китай — каза Джанет. — Или Египет. Или Индия. Опитът ни учи, че продължителността не е задължително хубаво нещо.

Малко по-късно Хъч отведе Карсън настрани.

— Нека за момент да си помислим за най-лошия възможен сценарий. Какво ще правим, ако веднага ни нападнат?

— Защо питаш?

— Ти първо ми отговори.

— Офейкваме.

— Добре. Но от гледна точка на планирането, трябва да си дадеш сметка, че след като скочим в пространството на Бета Пас, ще ни

трябват минимум четиринайсет часа, за да презаредим двигателите. Няма да успеем да офейкаме веднага. Каквото и да се случи.

Той кимна.

— Добре. Тогава да се надяваме, че няма да си имаме неприятности.

Хъч не беше забравила готовността на Маги да жертва другарите си. Не обичаше да живее във враждебни отношения, а и професионалните ѝ задължения не ѝ позволяваха да показва чувствата си. Така че реши да приеме Маги Туфу, но да си остави резервите и при евентуална кризисна ситуация да не се доверява на нейната преценка.

От всичките ѝ четирима пасажери Маги Туфу беше единствената, която продължаваше да не се вписва в обстановката. Хъч не беше намерила време да остане насаме за по-дълго с нея, когато бяха при Храма, а и после, по време на полета от Куракуа към дома.

Не че Маги беше неучтива или нещо такова. Но всичко ѝ се струваше простовато или иронично и тя сякаш не можеше да вземе на сериозно нищо освен професионалните проблеми, свързани с работата ѝ.

И въпреки присъствието ѝ тази група, за разлика от всички други, които Хъч беше возила, нямаше склонност да се разделя на по-малки групички. Никой не стоеше настрана, никой не прекарваше безброй часове сам в някое от отделенията на кораба, никой не се скриваше в кибернетичната мрежа, за да изчезне за всичко и всички. Дори Маги след няколко дни се приобщи и арогантността ѝ понамаля. Тя дори участваше в злободневни разговори, макар че за всички беше очевидно, че не я привличат кой знае колко. Освен това показва необикновен талант в играта на покер. Карсън постепенно разбра, че Маги се интересува много от военни неща. Джордж изкоментира, че е много по-общителна тук, отколкото когато и да било на Куракуа, и Хъч се зачуди дали групата не става все по-задружна заради приближаването на неизвестното.

Събираха се всяка вечер и водеха разговори, които обхващаха какви ли не теми. Поради някаква причина земните проблеми оттук

изглеждаха по-разрешими. Съставяха се планове за борба с глада и намаляване на раждаемостта, за спиране на войните и дори за прекратяване на международното съперничество, за справяне със сексуалните проблеми на тийнейджърите и за подобряване на държавните училища. Всички обаче бяха на мнение, че плановете им имат малко фашистка ориентация. Сред звездите сякаш съществуваше тенденцията да се губи търпение по отношение на липсата на ред.

Спореха за това дали е наистина възможно за една социална структура да просъществува непокътната десетки хиляди години. Джанет твърдеше, че подобна стабилност задължително предполага „ужасна близост до абсолютен консерватизъм. Това място трябва да е буквално като ад.“

Говориха си за Строителите на монументите и за прекъсванията. И най-накрая започнаха да споделят нещата, които наистина ги вълнуваха. Хъч разбра, че жената на снимката на Карсън е избягала с един застрахователен агент, че Маги се ужасява при мисълта за смъртта, че на Джанет ѝ е много трудно да привлича почтени мъже.

— Не знам защо — призна тя и Хъч беше много склонна да ѝ вярва. Повечето мъже, които била познавала, се чувствали някак застрашени от нея и никога не се отпусkali.

Научи, че Джордж се опитва да блесне така, че младата жена, която си била тръгнала от живота му преди години, да съжали за решението си.

А Хъч? Тя не беше сигурна, че може да се отпусне. Внимаваше да не спомене нещо за Кал, както и да не говори за Ричард. Но след години Джанет ѝ каза, че за първи път я разбрала, когато Хъч ѝ описала страха и унижението си, докато Джанет се справяла с пръчкокрака. „Обещах си никога вече да не стоя настрана, без да правя нищо“ — цитира я Джанет. След което добави:

— И на мен това много ми хареса.

Колкото до експедицията — засягаха се няколко въпроса: дали ако това наистина са Строителите, ще помнят посещението си в Слънчевата система? Дали ще помнят собствените си дни на величие?

— Оз — каза Джордж, когато го попитаха дали има някакъв въпрос по отношение на извънземните. — Искам да разбера защо са построили Оз.

Събиранията след вечеря бързо придобиха характера на церемония. Вдигаха поздравници един за друг, за комисаря, за Бета Пас. И последните резерви се изпариха и всички започнаха да се чувстват съвсем спокойно в компанията на останалите. Шегуваха се, смееха се и караха всеки да направи по нещо за забавление. Това бяха фокуси, монолози и песни, които се изпълняваха хорово. Маги, която в началото отказваше да се присъедини, демонстрира небивала способност да имитира гласовете и маниерите на всеки един от спътниците си. Беше уловила военното поведение на Карсън, провинциалния акцент на Джордж, навика на Хъч да накланя главата си, когато е озадачена, и леко лешоядската стойка на Джанет.

Направиха си нещо като пиеска с танци (вратовръзки за господата и поли за дамите) и импровизираха нещо като комедия — „Великите разкопки“.

Хъч се радваше на игрите и забавленията, които явно вършеха добра работа в затворения търбух на космически кораб. Нощ след нощ те оставаха да разговарят до призори и Хъч усети как връзките помежду им стават все по-здрави.

Към края на третата седмица Маги я отведе настрана.

— Исках да ти кажа — започна тя, — че много съжалявам за Ричард.

— Благодаря — отвърна изненадана Хъч.

— Не знаех, че сте били толкова близки, иначе щях да се извиня много по-рано. Мисля, че действах малко глупаво.

— Няма нищо.

Хъч усети вълна на съжаление. Не знаеше точно защо.

Маги изглеждаше несигурна.

— Знам, че много хора мислят, че Хенри в момента много си пати. Мислят, че виновната за това, което се случи, съм аз. — Тъмните ѝ очи срещнаха очите на Хъч. — Мисля, че са прави. — Гласът ѝ почти не се чуваше. — Съжалявам — каза тя отново. — Но направихме точно каквото трябваше. И Ричард го знаеше. Заради това беше там. Но ми се ще нещата да се бяха развили по друг начин.

Хъч кимна. Маги се поколеба, после я прегърна. Страната ѝ беше топла и влажна.

Притесняваха я отношенията ѝ с Джордж. Беше се зарадвала, че е включен в експедицията, но си даваше и сметка, че присъствието му създава малко напрегната ситуация. През дългите вечери Джордж не сваляше поглед от нея и очите му светваха, когато тя го заговореше. Гласът му видимо омекваше в нейно присъствие, а дишането му почти замираще.

Щеше ѝ се да си поговорят открито, за да му обясни защо не отговаря на чувствата му. В крайна сметка не искаше да го обезкуражава. Но не можеше да каже нищо, преди той да създаде такава възможност, като направи открита крачка към нея.

Когато това се случи, тя изплю камъчето.

Бяха си създали навика да завършват вечерите със среднощен тост, след което зачертаваха още един ден от календара на експедицията (пет седмици и два дни), който Карсън беше направил и поставил на една от преградите в салона. На двацет и шестата вечер, когато групата се разпръсна, Джордж се приближи до нея и каза с най-сериозния си тон:

— Хъч, може ли да се поразходим?

Сърцето ѝ подскочи.

— Разбира се.

Спуснаха се в долните помещения на кораба. Конфигурацията беше променена за тази експедиция. Пак имаше три пръстена, но по-малки. Обширните товарни помещения бяха отстранени; жилищните бяха по-малко. Все още имаше предостатъчно място за съхранение на артефакти, в случай че се наложеше, но Хъч вече нямаше чувството, че се разхожда из хангар за летателни апарати. В този си вариант „Винк“ представляваше много по-трудна мишена за скенерите.

— Хъч — каза Джордж съвсем тихо, — ти си една от най-прекрасните жени, които съм срещал.

— Благодаря ти — отвърна тя.

— Когато се върнем, искам да прекараме една вечер двамата. Само ти и аз.

— Да.

— Ще го направим.

Той беше съвсем близо, но не я докосваше, а дъхът му бе топъл и неспокоен. Тя го поведе към един от люковете. Мъглата на трансизмерното пространство се движеше съвсем бавно покрай

кораба. Все едно се намираха в стара къща, която гледа към покрито с мъгла блато.

— Също като теб е — каза той. — Човек не може да види през нея, не може да я докосне, защото е в постоянно движение.

Хъч се засмя. Той също. И тя направи първата стъпка. Беше едва доловима: тя се наведе към него, просто един-два сантиметра. Между двамата протече някаква искра и тя усети как тялото му откликва.

— Хъч...

Той протегна ръка сякаш неволно и докосна косата ѝ. Устните му бяха съвсем близо.

Пръстите им се докоснаха. Хълбоците също. Погледът му задържа нейния. Ръцете му обгърнаха раменете ѝ, бузата ѝ докосна неговата. Беше топла. Тя се беше повдигнала на пръсти, устните ѝ бяха полуотворени, тръпнещи, чакащи.

Миговете летяха. Дъхът ѝ, пулсът ѝ се сляха с неговите. Гърдите ѝ, покрити само с грубата материя на работното облекло, го докоснаха. Той се наведе към нея и устните им се срещнаха, без да се впиват. Тя го прие и го остави да усети напрежението в нейните. Сърцето ѝ биеше като лудо. Когато той накрая се отдели от нея, тя го хвана за тила и нежно, но настоятелно го придърпа към себе си.

Последен момент на ясно съзнание и известно нежелание — и след това тя се уви около него, превърна се в част от него. Трябваше да се повдигне на пръсти, за да го достигне, но това ѝ хареса. Пръстите му докоснаха дясната ѝ гърд, постояха там известно време и се отдръпнаха.

Хъч беше участвала в много полети и беше виждала как хората се прокрадват между стаите посред нощ. Не искаше нищо такова.

— Ела с мен — каза тя.

Той тръгна мълчаливо след нея.

— Само тази нощ — каза тя.

Джордж сложи ръка върху рамото ѝ, докосна шията ѝ. И след това спря.

— Хъч, наистина ли го искаш?

— Разбира се, глупчо такъв!

Тя го въведе в предната част на кораба. „Алфа“ тънеше в сянка, мълчалива, мощна. Прозорците на пилотската кабина просветваха.

Той я повдигна с лекота, мина по палубата и спря пред вратата на товарното помещение на совалката. Опита се да отвори, но не можа.

Тя му помогна — просто имаше една пломба, оставена от хората по поддръжката, и трябваше да се махне.

Джордж се наведе и я внесе вътре. Намери едно одеяло и го разстла на пода, после каза:

— Ти не ми отговори. Защото не искам да... Обичам те, Хъч.

Тя го целуна и придърпа главата му към себе си.

— Внимавай какво казваш.

— Сега и завинаги — каза той. Думите му прозвучаха толкова изкуствено, че тя за малко да се разсмее. Но той добави тържествено: — Сериозно говоря, Хъч.

Какво ги очакваше на Бета Пас? Покана да се присъединят към Галактическата лига? Или пък да получат историята и подробен атлас на Млечния път с всичките му цивилизации, забележителности и места за отдих? Карсън се беше изтегнал удобно в креслото си.

— Според вас как един представител на подобна култура би определил удовлетворението? — попита той. — Какво биха очаквали тези хора от живота си?

— Същото като нас — отвърна Джанет.

Джордж отпи от тъмното вино и попита:

— И какво точно е то?

— Власт — отвърна тя. — И любов.

— Не можем да сме сигурни — каза Карсън. — Тъкмо затова ги наричаме извънземни.

— Но ние можем да разбираме митологиите на извънземните, поне на тези, на които сме попадали досега — каза Хъч. — Което означава, че мотивацията ни се базира на същите инстинктивни сили. — Тя се замисли за стъпките на Япет. — Аз бих предположила, че и те като нас живеят, за да постигнат нещо. Да направят нещо. И че ще искат другите да знаят какво са направили. Това е целият смисъл на Монументите.

Подвижните стени бяха отворени и вътрешното осветление играеше по мъглата. Имаха непрекъснато усещане за нещо отвъд границите на видимото. Хъч си спомни една стара приказка за това как

пилотите, които излизали навън по време на полет в трансизмерното пространство, често чували разни гласове.

Джордж спазваше уговорката им и спазваше дистанция. Тя беше доволна, че той разбира необходимостта от дискретност и че се въздържа от проявите на собственическо чувство, които толкова често са директният резултат от сексуалното преживяване. Случката не се повтори. И двамата имаха достатъчно опит, за да знаят какви неприятности може да причини разделянето на двойки в един малък екип. Така че и двамата се стремяха да показват един към друг същото приятелско отношение, което показваха към всеки от колегите си. Поне за Хъч това никак не беше малко усилие.

За разлика от личния ѝ живот, „Винк“ се плъзгаше спокойно сред пелените мъгла. Нито за момент не потрепваше, не се поклащаше, не ускоряваше ход. Нито една от вътрешните системи не тръгваше на бързи обороти и разбира се, не получаваше никакви съобщения от външния свят.

Хъч обичаше да прави скичове. Обичаше да играе вулгарни жени като например Марго Колби в „Синя светлина“ или Илза в „Казабланка“. Джордж я очарова в ролята на Антоан в една от тях, а пък Карсън беше точно толкова уязвим, колкото Рик в другата. (Това ѝ показваше една страна от личността ѝ, която тя не беше очаквала да открие. И освен това се развълнува до сълзи, когато Джордж/Антоан я изостави и се отправи към смъртта си край Москва.)

Карсън пък си падаше по историческите сцени на открито. Макар и малко пълничък, той бе великолепен в ролята на Антоний при Акциум. Всички бяха съгласни, че Маги е величествена като Клеопатра.

Когато Маги избираше сама, задължително се спираше на пълните с напрежение истории на Макивър Томсън, в които се проявяваше като типичната девойка в затруднено положение. (На Хъч ѝ се стори много странно, че най-интелектуалният член на екипажа си пада по трилъри.) И, да му се не види, справяше се адски добре: пицеше, за да си проправи път в „По зазоряване“, преследвана от членовете на кръвожадна култова банда; избяга от клоуна-маниак Наполеон през запуснатия увеселителен парк в „Смях посред нощ“; и

се пребори с брат Тадеуш, монаха-убиец, в „Нещата на Цезар“, докато бъдещият ѝ спасител — авантюристът Джак Ханкок (Джордж) се опитваше да се съвземе от коварен удар по главата.

Джанет се специализира в друг тип роли. Изигра лейди Макбет с такова удоволствие и злоба, че сама се порази, когато седна до Хъч да се гледа. (Да гледаш как познати играят класически роли бе невероятно, особено когато изпълненията бяха добри. Всичко зависеше от енергията и страстта, вложени в ролята.) Джанет беше и сплетницата Мери Паркър в „Пътищата към Рим“, и Катрин в „Бовалинда“.

— Ти си падаш по властта — изкоментира Карсън, докато гледаше как взема контрола над един консорциум за метали и едновременно с това организира заговор за убийството на съпруга си, който не иска да ѝ сътрудничи.

— Да. — Лицето ѝ се озари. — Адски си прав.

А вечерта, когато гледаха „Нещата на Цезар“, Хъч откри и нещо за себе си. Когато видя Джордж, своя Джордж да прегръща Маги, усети как в гърдите ѝ се надига омраза. Това не беше наистина Джордж, разбира се, нито пък истинската Маги. Освен това бяха играли облечени — компютърът беше направил останалото. Но въпреки това Хъч не можа да се сдържи да не хвърли поглед към Маги, която се забавляваше неимоверно. Както и Джордж — седеше със самодоволна усмивка.

Бета Пасифика беше малко по-малка и по-студена от Сол.

— Би трябвало да излезем в рамките на петдесет хиляди километра от целта — каза Хъч, докато очакваха „Навигацията“ да им каже, че всеки момент ще направят скока.

— Няма да се ударим, нали? — попита Джанет.

— Едва ли — засмя се Хъч. — Петдесет хиляди километра са много нещо. По-вероятно е и двата двигателя да излязат от строя едновременно.

— Това не звучи много обнадеждаващо — каза Джанет. — Предполагаш, че е станция. Ами ако източникът на сигналите е на планета?

— Не можем да знаем със сигурност — намеси се Карсън. — Но така или иначе детекторите на масата ще засекаат всяка значителна гравитация и няма да позволят скока. Нали така? — И той погледна Хъч.

— Да, така е — съгласи се тя.

Карсън извика на екрана една звездна карта. Пинакъл, Куракуа, Нок и системата на Бета Пас бяха разположени по периферията на издължената част на Орион.

— Веселбата свърши — каза Джанет. — Време е да се захващаме за работа.

БИБЛИОТЕЧНА СПРАВКА

(Сцена 221 от „Нещата на Цезар“: Монахът-гигант брат Тадеуш носи Ан Холоуей през един подземен тунел и я вкарва в помещение с каменни стени. Тя е в безсъзнание и започва да се свестява едва когато той я оставя. Облечена е във вечерна рокля, частично разкъсана, и едното ѝ рамо и извивката на гърдата ѝ се виждат. Верен на клетвите си, брат Тадеуш не показва никакъв интерес, а сваля широкия си колан и завързва китките ѝ. Когато свършва, я повлича по каменния под към желязната халка на стената.)

ТАДЕУШ

(Връзва я за халката.)

Не се преструвай. Виждам, че си се свестила.

АН

(Раздвижва се, силите са я напуснали.)

Моля те, недей.

(Оглежда се с див поглед.)

Джак? Къде си?

ТАДЕУШ

Той не може да ти помогне, дете. Вече не може да помогне на никого.

(Отваря една врата в стената и се показва лост.)

АН

(Опитва се да се прикрие.)

Пусни ме. Пусни ме и няма да кажа на никого.

ТАДЕУШ

Не се страхувам от това, което можеш да разкажеш,
Ан Холоуей.

АН

Тогава защо искаш да ме убиеш?

ТАДЕУШ

(Дръпва лоста. Чува се шум на течаща вода и някъде отгоре нахлува силна струя.)

Нямам никакво намерение да те убивам. Твоето минало те е обрекло. Дългите ти нощи на незаконни удоволствия трябва да бъдат изкупени.

АН

Не! Не е вярно! Ти си полудял!

ТАДЕУШ

(В гласа му се долавя искрено съжаление; водата облива Ан.)

Бъди смела, детето ми. Пречистващите води на Бога все още могат да те спасят. Това е единственият ти път към рая.

АН

(Опъва веригата. Разкъсаната рокля се отваря и показва още от плътта ѝ, но на нея въобще не ѝ е до това. Камерата я хваща от близък план, докато се бори.)

Джак...

ТАДЕУШ

(Спира на входа на килията, готов да затръшне тежката врата.)

Молй се, дете. Молитвата ще облекчи края ти.

(Тя крещи. Той започва да затваря вратата. Водата продължава да се лее в стаята.)

Божият мир ще бъде с теб.

(Навежда глава. Камерата го хваща в близък план. Чува нещо зад себе си и се обръща. Камерата показва коридора. На примигващата светлина на факлата се очертава силуетът на Джак.)

ДЖАК
Къде е тя, ненормалнико?

ТАДЕУШ

(изненадано)

Ханкок? Ти си още жив?

АН

(отчаяно)

Джак! Тук съм.

ТАДЕУШ

Трябваше да приемеш милостта на Бога и да стоиш настрана.

ДЖАК

(Пристъпва напред.)

Дръж се, Ан.

ТАДЕУШ

(Затръшва вратата.)

Не можеш да ѝ помогнеш. По-добре се погрижи за собствения си съд, който е съвсем близо.

(Докосва разпятието, което виси на тънка верижка на врата му.)

Лошите са като плявата, която вятърът отвява. Лошите няма да устоят.

(Сбиват се и огромният Тадеуш бързо взема надмощие. Отблъсква Джак, сваля въжето от кръста си и го мята около врата на Джак. Страничен кадър показва как водата в стаята на Ан се покачва, как Ан се дърпа и т.н. Джак е безпомощен и Тадеуш го влечи по коридора, докато стига до факлата. На стената има лост. Той го дърпа и под краката им се отваря дупка. Няколко камъка се срутват в нея и минава доста време, докато ги чуят как падат на дъното. Тадеуш повлича Джак към ръба. Джак се освобождава и борбата става все по-яроствна. Водата при Ан продължава да се покачва.)

ТАДЕУШ

Защото ти, о, Боже, не се радваш на лошото; нито един зъл човек няма да остане при теб; отвърнал си лицето си от злите.

(Водата вече е над кръста на Ан. Навън Джак сграбчва факлата и се опитва да удари Тадеуш. Дватамата се борят на ръба на пропастта. Водата стига до раменете на Ан, виковете ѝ ехтят. Джак е на колене и Тадеуш безмилостно го бутва в шахтата.)

ТАДЕУШ

Моли за прошка, Ханкок. Това е последният ти шанс да спасиш безсмъртната си душа.

ДЖАК

Побъркано копеле!

ТАДЕУШ

Тогава аз моля за прошка от твое име. Бог ти прощава.

(Сигурен, че Джак е победен, Тадеуш отпуска хватката около гърлото му и хваща разпятието си. От виковете на Ан личи, че тя вече се дави. Джак сграбчва разпятието и го откъсва от верижката му, после го забива в слабините на Тадеуш и гигантът се сгърчва от болка. И двамата политат в пропастта, чува се вик, след което се вижда как една ръка се показва на ръба на шахтата. Джак се измъква и дърпа резето на вратата. От стаята започва да се излива вода. Зазвучава музика. Той се втурва вътре, за да спаси Ан. Бори се с водата, разкъсва веригите и я взема в прегръдките си. Тя е полуудавена и диша тежко.)

АН

Джак, слава богу, че си тук. Той ми каза, че те е убил.

ДЖАК

Не успя. Добре ли си?

АН

Разбира се. Ако не броим, че този звяр ме влачи по стълбите. Цялата съм в синини. И почти се удавих. Но иначе съм добре.

ДЖАК

Чудесно. Защото вечерта едва започва.

— Колко остава? — Карсън гледаше как мъглата се носи покрай тях. Опитваше се да изглежда спокоен, но очевидно беше развълнуван. Всички лампички на индикатора бяха светнали в яркожълто.

— Три минути. — Хъч се беше навела над таблото. — Скокът ще е доста плавен. Но все пак затегнете здраво коланите.

Системните лампи светнаха в зелено. Мощността на двигателите се покачваше. Индикаторът за маса в условията на реално пространство показваше нула.

С едва доловим подскок се плъзнаха от сивотата в пълен мрак. После в мрака наизскачаха безброй звезди и тя за момент почувства леко виене на свят, но това беше съвсем обичайно по време на преход.

— Ох — каза Карсън и откопча колана си. — Свърши.

— Още не — отвърна Хъч и посочи главния навигационен екран.

Пред тях неподвижно лежеше огромен черен диск.

— Никой да не сваля коланите, моля.

— Какво става? — попита Маги.

— Ще говорим по-късно. Сега удрям спирачките.

— Какво е това? — попита Джордж.

— Не знам. — Тя увеличи образа максимално. Приличаше на планета. — Не може да бъде. Детекторите за маса показват нула. — Тя ги провери отново, но нищо не се промени. — Нямам представа какво става. Стойте така.

Карсън се вторачи в предния екран.

— Мамка му...

— Удрям спирачките — каза Хъч. — Дръжте се. — Задейства ретроракетите, но не постепенно, както правеше обикновено, а със силен удар.

— Просто зона без звезди — рече Джанет. — Като Бездната. А може би е самата Бездна.

— Ако е така, значи не си е на мястото.

Нещото пред тях не отразяваше никаква светлина.

— Хъч? — Гласът на Маги беше станал с една нотка по-висок. — Ще влизаме ли в това нещо?

— Става все по-голямо — рече Джордж.

— Не може да е тук. — Пръстите на Хъч бягаха по клавишите. — Автоматичната проверка е наред.

— Не е сфера — намеси се и Карсън, допреди миг мил с всички археолог, а сега, полковник пред атака. Откъдето и да го погледнеш. По някакъв странен начин това действаше окуражително.

— Какво друго може да е?

— Прилича на футболна топка — каза той.

— Дръжте се — повтори Хъч. — Ще направим остър завой наляво. — Тя въведе поредица от команди, може би за по-голям тласък, отколкото можеха да издържат, и натисна копчето. Ускорението ги залепи за седалките.

Причерня й. Тя се опита да надвика допълнителните двигатели:

— Сблъсък. Неизбежен. — Думите й увиснаха в напрегнатата до обезумяване атмосфера.

— След колко време? — попита Карсън, щом успя да си поеме дъх.

Хъч се чувстваше ледена и празна.

— Седем минути. Пак сменяме посоката...

Нещото изпълваше небето. Добре поне, че спътниците й се паникьосаха и не отвличаха вниманието й.

— Не можете да видите какво става — каза по общия канал. — Но имаме проблем.

Намали мощността на допълнителните двигатели и спря промяната на курса.

— Какво правиш? — попита Карсън.

Отново бяха започнали да падат свободно.

— Няма смисъл да се самоизмъчваме.

— Какво искаш да кажеш? — попита Маги. — Нали няма да се предадем? Просто ей така, а?

Хъч не отговори. Просто не знаеше как.

— Какво ще кажеш да скочим отново? — предложи Джордж.

— Не можем.

— Опитай.

— Няма смисъл.

— Опитай. Какво можем да загубим?

Черната футболна топка растеше.

— Никак не ми харесва — каза Карсън. Някой се разсмя. Джанет.

— Ще опитам, когато се приближим — каза Хъч. — Трябва да дам възможност на двигателите да си поемат дъх. Но не очаквайте кой

знае колко.

Маги изстена.

— С каква скорост ще се движим в момента на сблъсъка? — попита Карсън напрегнато.

Хъч усети силно изкушение да отбегне въпроса. Да даде някакъв готов отговор от рода на „достатъчно бързо“. Но спътниците ѝ не заслужаваха такова отношение.

— Почти с петдесет хиляди.

Какво беше това проклето нещо? Тя реши, че в края на краищата не са чак в толкова лошо положение. Щяха да се ударят и да рикошират. Не че това имаше някакво значение.

— По дяволите, Хъч — каза Джордж. — Трябва да направим нещо.

— Кажи какво. — Хъч беше станала мъртвешки спокойна.

Нямаше изход. Обектът беше огромен, тъмен и завладяващ. Едно невъзможно нещо — диск без светлина, планета без скали.

— Нито един спътник — каза Карсън.

— Какво?

— Няма спътници.

— Че какво от това? — рече някой; Хъч не разбра кой точно.

Четири минути.

Настъпи ужасна тишина и всички потънаха в мислите си. Джанет изглеждаше вгълбена и изплашена, но успя да докара на лицето си смирена усмивка; по-смела, отколкото Хъч беше очаквала, Маги я погледна, избърса очите си и кимна, сякаш искаше да каже: не е по твоя вина. Джордж сякаш го нямаше. А Карсън... на лицето му беше изписано изражението на човек, който пази някаква лоша тайна само за себе си и в същото време се опитва да гледа на нещата философски.

— Лош късмет — каза той. И след безкрайна пауза: — Случва се.

— Изпратихме ли съобщение? — попита Джанет.

— Работя по въпроса.

— Колко е голямо? — порита Маги. — Това нещо де...

Хъч провери на таблоето си.

— Четири хиляди и триста километра в диаметър. Два пъти по-малко от Луната.

Беше засенчило всички звезди на екрана.

Нещо на контролното табло премигна.

— Изпраща някакъв сигнал — каза тя.

— Същият ли е като този, който са засекли на „Тиндъл“? — попита Маги.

— Мисля, че да. Петнайсет десет. В момента компютърът прави сравнението.

— И това ако не е навигация — каза Карсън. — Улучваме направо от раз. — Засмяха се. В този момент Хъч ги обичаше всички до един.

— Съобщението изпратено. Ще получат пълната серия снимки. А сигналят наистина е същият.

— И сега какво?

— Време е да опитаме скока. Ще броим до десет. — Тя нагласи устройствата и поклати глава като видя енергийното ниво на двигателите — беше около шест процента от минималните изисквания. — Добре. — И натисна стартиращия бутон.

Двигателите изстенаха.

И се затресоха.

Изстенаха отново.

Тя прекрати операцията.

— Това е.

Вече виждаха подробности по обекта пред себе си. Ребра. Бездната се превърна в повърхност: синьо-черна, полирана като пластин, гладка като океан.

— Знаете ли какво е най-тъпото в цялата работа? — попита Карсън. — Че все още нямаме никакви данни за гравитацията. Какво е това? Всяко нещо, което е толкова голямо, трябва да има гравитационно поле.

— Детекторите са се повредили — отвърна Джордж.

По-малко от минута. Хъч спря да гледа часовниците. Чу как в кабината някой откопчава коланите си.

— Никой да не мърда.

— Защо? Защо чак такава предпазливост? — Беше Джанет.

— Просто се подчинявай. Аз съм капитанът на този кораб. — Тя избърса устните си с опакото на ръката. Всичко, което беше учила, крещеше в главата ѝ, че трябва да задейства ретроракетите. Но тя само изключи екраните, за да се спаси от ужасяващата гледка.

И затвори очи.

— Мамка му — изруга тя. По страните ѝ рукнаха сълзи. Чувстваше се странно сигурна в херметически затворения мостик — сякаш дългото гмурване беше спряло по някаква неизвестна причина. Обичаше меката кожена тъкан на пилотското кресло, зеленикавото сияние на таблата, електронното жужене на системите на „Винк“...

— Хъч? — Гласът на Карсън беше спокоен.

— Да?

— Ти си страхотна жена.

В тъмнината на затворените си клепачи тя се усмихна.

18.

На борда на „Винкелман“. Четвъртък, 24 март; 11:03 ч.

Хъч слушаше познатите шумове от мостика. Учестеното дишане на Карсън, шепота в кабината за пасажери — може би молитви, пожелания, несвършени неща.

Беше ужасена, безпомощна и унижена — й все пак не искаше това да свършва — Боже, как хич не й се искаше всичко това да свършва...

Стисна силно очи, за да не вижда нищо. Сви останалата част от света до ритъма на сърцето си и меката прегръдка на креслото. И до преброяването, поддържано от някакъв вътрешен глас...

Три. Две...

Корабът се разтrese. Алармите гръмнаха. Електростатичното жужене на мощностите се промени едва доловимо, стана по-дълбоко. Карсън изкрещя нещо неразбираемо.

Но тя беше още жива.

Навигационното табло беше избухнало в пламъци; из въздуха се виеше черен дим. Предупредителните лампички просветнаха. Два от мониторите замряха. От комуникаторите се лееха компютърни гласове. Някъде дълбоко в кораба системите въздъгнаха и замлъкнаха.

Но тя продължаваше да бъде в съзнание.

Погледна устройствата и не можа да повярва на очите си. Височината им беше сто и четиридесет километра. И се увеличаваше.

— Издигаха се.

Спря алармите и се вторачи в таблото. Основният двигател работеше доста нестабилно. Тя го спря и превключи на спомагателните.

И чак тогава си пое дъх.

— Какво стана? — попита Карсън.

— Да пукна, ако знам. Добре ли сте всички?

Бяха поразтърсени. Но иначе добре.

— Свърши ли? — попита Джанет.

Някой се разсмя, после избухна всеобщо веселие.

— Май се измъкнахме от това чудо невредими — каза Хъч. —
Не знам как...

— Мамка му, Хъч — рече Маги. — Беше красиво!

Ръцете на Хъч трепереха.

— Какво точно направи?

— Да пукна, ако знам.

Тя загаси пожара и изпрати сигнал за помощ. Карсън се пресегна и я потупа по гърба.

Изминаха триста километра.

— Хъч — продума Джордж, — това е най-страхотното пилотиране, което съм виждал.

Вече се смееха всички. Тя също се разсмя и въпреки че във всеобщото веселие имаше нотка на истерия, въобще не й пукаше. На никого не му пукаше.

Повърхността се отдалечаваше. Излъчваше мека светлина. Отблясъкът можеше да мине и за вътрешен. Или пък отразена звездна светлина.

— Може би — каза Маги като едновременно се смееше и плачеше — просто е било дим. Илюзия.

Небето се беше превърнало в нещо като цилиндър.

— Преобръщаме се — каза Хъч. — Но това не е страшно.

— Наред ли е всичко — попита Джордж. Гласът му трепереше.

— Да, всичко е наред. — Хъч правеше проверка на кораба. При удара по целия кораб бе минал мощен поток енергия. Вярно, имаше системи, които трябваше да служат като предпазители, но те не бяха, а и не можеха да бъдат стопроцентово ефикасни. Кой знае какво можеше да е гръмнало и изгоряло. Щеше да й се наложи да направи една обиколка, за да установи какви повреди има.

— Добре сме — каза тя. — Имаме проблем с мощностите, но не е нещо, с което не можем да се справим. — Положението им не беше от най-добрите, но тя не виждаше причина да се притеснява.

Допълнителното захранване се състоеше от мрежа акумулатори и соларни колектори. Няколко от тях също бяха гръмнали. Лоша работа.

— Можем да поддържаме живота на кораба. А също и въртенето. Но не можем да задействаме основните двигатели. Водата ни също хич я няма. — Данните от навигацията показваха, че системите за

направляване на височината на полета са излезли от строя. Водното налягане беше паднало рязко, но пък се беше задържало на постоянно ниво. Това означаваше, че някой от контейнерите е гръмнал. Детекторната система за енергийния поток на двигателите показваше равна линия. Дори да разполагаше с достатъчно енергия, за да влезе в хиперпространството, Хъч на практика не можеше да контролира повторното влизане. Но би могло да е и по-зле. Адски късмет бяха извадили. Ръцете ѝ трепереха.

Вече се бяха отдалечили достатъчно, щом като нещото възвръщаше овалната си форма.

— Възможно ли е да е било вода? — попита Маги.

— Дори вода би ни направила на парчета — обясни Карсън. — Освен ако не е била дълбока само няколко сантиметра.

— Ей — възкликна изненадано Джанет, — защо постоянно падам от стола?

— Защото се преобръщаме — отвърна Хъч. — Центърът на тежестта ни се е изместил.

— Тънко — мислеше Карсън на глас. — Сврхтънко. Би трябвало да е...

— Можем ли да спрем да се преобръщаме? — обади се Маги. — Призлява ми.

— Опитвам се.

Спомагателният двигател номер четири показваше отрицателни данни. Тя го спря, даде команда на поддържащото запалване и каза:

— Гореве главите. Малко ще се пораздвижим.

— Можем ли да си позволим такъв разход на енергия? — попита Карсън.

— Имаме достатъчно. Ще останем тук известно време, а не е най-приятното да се преобръщаме през цялото време...

— Усети приятния тласък от ракетите, усети, че корабът реагира.

Серията припалвания беше дълга и сложна, но звездният танц намали оборотите си, промени посоката си, пак я промени и почти спря. Почти. Все още се чувстваше леко странично движение.

— Това е всичко, което мога да направя — каза тя. — Вече можете да ставате. Но внимавайте, защото още се клатушкаме.

— И сега какво ще правим? — попита Джанет.

— Ще огледаме повредите — отвърна Хъч.

Карсън стисна ръката ѝ и каза:

— Благодаря.

— Аз нямам никаква заслуга. Просто имахме късмет.

— Може би. Въпреки това благодаря.

Всички се събраха на мостика. Въодушевлението беше започнало да спада.

— Можем ли да си възстановим мощността? — попита Джанет.

— В момента съм включила диагностиката — отвърна Хъч. — Но и преди това мога да ти дам отговор. Този ремонт не може да се прави на път. Което означава, че сме вързани тук. — Тя откопча коланите си.

— Тогава трябва да извикаме помощ. — Маги пое дълбоко дъх. — Някой ще трябва да дойде да ни изтегли. Трябва да изпратим съобщение за помощ.

— Вече изпратих.

Маги се разхождаше клатушкайки се, за да провери равновесието си.

— Въобще няма да ни трябва алкохол — каза тя. — И без това подът е наклонен.

— Откъде би трябвало да дойде помощта? — попита Джордж. — От Нок ли?

— Вероятно. — Хъч разглеждаше разписанието на полетите. — В района няма почти никой друг. Освен ако не искате да се повозите с „Козмик“. Имат един кораб на Куракуа.

— Ще станем за смях — каза Джанет. — Излизаме да търсим някакъв артефакт и се разбиваме в него.

— „Валкирия“ е на Нок. Току-що е пристигнал, ако можем да се доверим на разписанието. Обикновено остава там около четири дни. Съобщението ще стигне за два дни, така че корабът ще е още там.

— Но това означава, че ще ни махнат! — намеси се Маги. — И някой друг ще обере лаврите. — Тя погледна отчаяно Хъч.

— Нямах ли някаква идея?

— Не, Маги. Единственото, което ни остава, е да чакаме да ни спасят.

— Колко време ще им трябва? — попита Джанет. — Имам предвид от Нок дотук.

— Ако тръгнат веднага, щом получат 808 сигнала, „Валкирия“ ще бъде тук след единайсет дни.

— Това може и да ни свърши работа — намеси се Джордж.

— Междувременно може да открием какво е онова нещо.

Истинският проблем излезе наяве след пет часа:

Хъч продължаваше с опитите си да настрои и препрограмира контролното табло, когато влезе Джанет и каза:

— Тук става доста хладно.

Права беше. Таблото на Хъч показваше 103 по Целзий. Достатъчно топло, че да заври вода. Тя зададе команда за диагностика и получи отрицателен отговор. Никакви проблеми. Тя поклати глава, стана и се приближи до една от въздушните тръби.

— Изпомпва студен въздух.

— Всъщност не е студено — каза Джанет. — Но не е и стайна температура.

— Дай да слезем долу да проверим. Вероятно има повреда в програмите. Оттук обаче нямам достъп.

Повикаха и Джордж и тръгнаха към С-пръстена, където беше животоподдържащото отделение и общата поддръжка. Изминаха половината от дългия външен коридор и влязоха в машинното отделение. Преградите бяха отрупани с метални сандъци за части, оборудване и шкафове. Металът беше студен.

— Трябваше да си вземем и пуловери — каза Джанет. — Дайте да действаме бързо.

Придвижваха се трудно поради клатушкането. През цялото време залитаха в посока, обратна на въртенето. Минаха покрай горивното смесително устройство — серия от малки цилиндри, вкарани в обща рамка. Единственото осветление идеше от една жълта лампичка и бледото контролно табло.

— Няма ли да се опиташ да поправиш това? — попита Джордж.

— Не — отвърна тя. Ремонтът на смесителите се правеше задължително на място, а не по време на пътуване. Действащият на кораба персонал не биваше да ги докосва в никакъв случай. Обучението на Хъч й даваше категорично мнение по този въпрос: включваш на спомагателни системи, свиваш до минимум енергийното

захранване на местата, където това е възможно, и поемаш към къщи. По най-краткия път. В тяхното положение обаче, понеже и двата двигателя бяха изтощени, не можеха да тръгнат наникъде. В такъв случай просто трябваше да изпратят сигнал за помощ.

Провериха поредицата от контейнери и барабани, в които беше разположена вентилационната система. Нямаше никаква видима повреда. Хъч извика на екрана на контролния терминал схемата на външния поток.

Четири преобразувателя работеха заедно, за да поддържат необходимата смес от въглероден двуокис, азот и кислород. Това бяха четири огромни цилиндъра, от които въздухът се изпомпваше в три големи контейнера под налягане, където пък се съхраняваше за по-нататъшна употреба. Преобразувателите и контейнерите бяха свързани. Преди да влезе отново във вентилационната система, въздухът преминаваше през система от четири конвектора, които го загряваха (или охлаждаха) до необходимата температура. И четирите конвектора подаваха съобщение за повреда. Тримата отстраниха един от капациите на пода и видяха само овъглени останки.

— Трябва да ги сменим, нали? — попита Джордж с надежда.

— Можем да сменим само един.

— Да не би да имаш само един резервен? — попита Джанет скептично.

— Да — отвърна Хъч. — Тези неща никога не се повреждат. А подобна повреда въобще не влиза в сметките.

— Ясно — каза Джанет.

— Каква полза ще имаме, ако сменим само единия? — попита Джордж.

— Не знам. Тепърва ще се разбере. Но би трябвало да означава, че ще замръзнем малко по-бавно.

— Знаете ли за какво ми се струва, че става въпрос? — Увита в едно одеяло, Маги посочи с пръст яйцевидния обект. Образът беше уголемен и заемаше екрана на цялата стена в пасажерската каюта. Малко приличаше на паяжина, защото поради безлунната нощ се виждаха само части от него. Успяваха да различат изящна плетеница от линии, която създаваше усещането за крехка красота. — Това е

абсолютният Монумент и дори това да не е родната система на Строителите, поне се предполага, че сме по следите им.

Карсън беше облякъл пуловер, а върху краката си беше метнал една завивка.

— Сигурно ли е, че минахме през него?

— Трябваше — отвърна Маги и засия. — Поне вече имаме няколко мостри за проба.

— На корпуса искаш да кажеш?

— Възможно е.

Той вдигна поглед към един от въздухопроводите, приближи се и задържа ръка пред него.

— Вече е по-студен.

В задната част на помещението се отвори врата. Влезе Джанет, следвана от Хъч и Джордж. Всички бяха с якета. Изглеждаха посърнали.

— Май не е много розово, а? — попита Карсън.

Хъч описа какво точно са направили. Новият конвектор беше монтиран.

— Ще се сдобием с малко топлинка — каза тя.

— А защо не отклоним въздушния поток? — предложи Маги. — Да вкараме въздуха направо тук.

Джордж поклати глава.

— Не става.

— Ами тогава да спрем достъпа до всички останали помещения — предложи Карсън. — Струва ми се, че по-малък обем въздух ще се охлади по-бавно, защото по-малка част от него е изложена на външните прегради.

Хъч кимна.

— И ние помислихме за това. Но сме ограничени в избора какво да изолираме. Всичко, което замръзне, ще бъде загубено завинаги. Базите данни в В-пръстена например; храните, водата и другите жизненоважни неща в С също.

— Колко студено ще стане? — попита Маги.

Хъч си пое дълбоко дъх.

— Много. — Тя потупа Карсън по рамото. — Ще трябва да облечеш доста повече неща. Отивам да видя дали мога да включа

системите в директен режим. — Тя мина през каютата и се запъти към предната врата.

— Чакай — спря я Карсън, — искам да те питам нещо друго. В момента продължаваме да се отдалечаваме от онова нещо. Има ли начин да обърнем и да се върнем при него? Можем ли да го разгледаме по-отблизо?

— Добра идея — каза Джанет. — Поне ще има с какво да се занимаваме, докато чакаме да пристигне помощта. И няма да изглеждаме толкова глупаво, когато всичко свърши.

Хъч поклати глава.

— Франк, нямаме достатъчно мощност да спрем движението напред, та камо ли да обърнем в обратна посока. Не, „Винк“ известно време няма да може да се движи в никаква друга посока освен право напред. Съжалявам... — И излезе.

Яйцеподобният обект се носеше на екрана, разположен върху цялата стена. Джордж се намръщи, обърна глава встрани, направи с пръсти нещо като кадър и пак се намръщи.

— Някой има ли нещо против да намаля образа? — Увеличението беше на пета степен. Никой не се възпротиви и той го намали степен по степен. Поигра си така известно време напред-назад и накрая се обърна към Маги; — Знаеш ли какво е според мен? Това е купа. Виж го само: голяма наръбена купа с размерите на планета. — Той събра ръце, за да направи рамка, през която да погледнат и останалите. — Вижте под ъгъл отдясно — прилича на купа. Виждате ли?

— Прав си — рече Карсън. — И какво е?

Маги потъна още по-дълбоко в одеялото си.

— Знаем, че изпраща радиосигнали. Очевидно е чиния. Ретранслираща станция може би. Определено е нещо като маяк.

АРХИВ

ZZ 03/241611

ХХ СПЕШНО СПЕШНО СПЕШНО

ДО: ВСИЧКИ

ОТ: „ВИНКЕЛМАН“

ТЕМА: ОБЩА ПОВРЕДА

SOS ДО ВСИЧКИ КОРАБИ/СТАНЦИИ. ПОСЛЕДНИ ДАННИ 01. НУЖДА ОТ НЕЗАБАВНА ПОМОЩ — ЗАПЛАХА ЗА ЖИВОТА БЕТА ПАС. ПОВРЕДА В ЖИВОТОПОДДЪРЖАЩАТА СИСТЕМА. ЩЕ ПОДДЪРЖАМЕ СИГНАЛА ПО ВСИЧКИ КАНАЛИ, СТАНДАРТНА ЧЕСТОТА. СПЕШНОСТ ПЕТ АЛФА, ОГРОМНА ОПАСНОСТ, ОГРОМНА НУЖДА ОТ НЕЗАБАВНИ МЕРКИ. СЪОБЩЕНИЕТО ЩЕ СЕ ПОВТАРЯ ПРЕЗ ОСЕМ МИНУТИ.

Хъч беше на мостика, където можеше да обмисли насаме лошата новина. Единственият конвектор щеше да попречи на температурата да спадне под -36 по Целзий. Това само по себе си не беше кой знае колко приятно, но можеше да се преживее. Проблемът беше в това, че системата, която поддържаше конвектора, щеше да започне да замръзва при двайсет градуса под нулата. Тогава беше много вероятно конвекторът да преустанови работа. Ако това станеше, на борда щеше да стане много студено.

За колко ли време щеше да стане всичко?

В момента не можеше да изчисли загубата на топлина. Изглежда, беше малко повече от един градус на час. При такава скорост можеше да се очаква, че ще стигнат нулата по някое време на следващия ден. С изстиването на въздуха щяха да се появят и други проблеми: въздушните помпи щяха да спрат работа, контейнерите за храна — също, енергийната система можеше да откаже напълно и да се озоват в ледена и тъмна черупка.

Тя разполагаше с шест Фликинджъррови скафандъра, на които можеше да се разчита, но всеки от тях имаше запаси от кислород само за двайсет и четири часа. Щом захранването спреше, контейнерите им нямаше да могат да се заредят отново.

Боже мой! Тя се вторачи в уредите си.

Трябваше да измисли нещо. Но не се появяваше нито една разумна възможност. Започна да я обхваща чувство за собствената й вина. Не че беше направила някаква грешка, за която биха могли да я

съдят; но тя носеше пълната отговорност за безопасното пътуване на пасажерите. Каквото и да ѝ костваше това. В момента не беше съвсем сигурна какво може да ѝ коства...

Не биваше да отлага повече изправянето пред проблема. Тя избута конзолата встрани, пое си дълбоко дъх и се върна в каютата.

Карсън беше потънал в записките си. Другите водеха някакъв разговор, който незабавно секна.

— Добре — започна тя, — значи ситуацията е следната. — Тя описа положението им, като се опитваше да не издава тревогата си и говореше така, сякаш всичко това бяха само леки усложнения, банални проблемчета. Неизбежното заключение обаче беше, че ще измръзнат, преди да дойде помощта. Карсън я гледаше, без да си оставя химикала, сякаш беше готов да записва. Джанет си остана безизразна, със забит в палубата син поглед; Джордж и Маги си разменяха многозначителни погледи.

— Какво ще правим? — попита Джордж, когато Хъч свърши.

— Можем ли да си стъквим огън? — попита Джанет. — И да го поддържаме тук вътре?

— Няма с какво — отвърна Хъч. Джордж се огледа, сякаш очакваше да намери куп съчки.

— Все някъде трябва да има нещо, което гори.

— Дори и да има, аз лично не мога да се сетя за него.

— И не можем да очакваме помощ, преди да минат единайсет дни?

— В най-добрия случай. — Всички погледнаха към календара. Спасителният екип щеше да пристигне около четвърти април.

— Дотогава ще е станало доста студено — изкоментира Маги.

Карсън отново беше започнал да си прави записки. Не вдигаше поглед от тях.

— Какво ще стане, ако зарежем кораба и вземем совалката? Оттук можем ли да стигнем донякъде?

— Не — каза Хъч. — В совалката имаме кислородни запаси само за около седмица. В биозоната има място с кислород, но не можем да стигнем дотам за времето, с което разполагаме.

— А ти имаш ли някакво предложение? — попита Маги.

Решителният момент.

— Мозъкът ми ще е по-бистър на сутринта. Но да: може би ще успеем да пренастроим микровълновите печки, за да се постоплим поне малко. Всъщност това въобще няма да е трудно. Няма да е кой знае колко, но все пак е нещо. Проблемът е, че останалата част от кораба ще замръзне.

— Което означава?

— На първо време ще замръзнат преобразувателите. Това ще е краят на снабдяването с въздух. — Тя ги погледна. — Слушайте, всички сме изтощени. Сигурна съм, че ще измислим нещо. Но трябва да поспим.

— Да — съгласи се Карсън. — Нека си починем. Утре все ще ни хрумне нещо.

Хъч се сви под три одеяла, за да изкара нощта. Започна да се върти, мята и да се взира в тъмното. Откъде другаде можеше да достави топлина? Най-важно беше да се поддържа работата на конвектора, но тя не можеше да се сети как точно да стане това.

Призори бе все още будна, но още по-изтощена. Беше време обаче да спре да се самонаказва. Загърна се в едно одеяло, грабна чифт чисти дрехи (през нощта не се беше събличала) и се запъти по студения под към банята. Все още имаха топла вода. Една от първите задачи тази сутрин беше да се спасят част от водните запаси в С-пръстена.

Тя затвори вратата и пусна крановете. Когато прецени, че помещението е достатъчно топло, пусна одеялото, смъкна дрехите си и влезе под душа. Усещането беше приятно и тя се насапуниса обилно. Но продължаваше мислено да набелязва места, където можеха да намерят контейнери. Мамка му, това си беше истински кошмар.

Джордж беше в главната кабина и правеше кафе. Беше се загърнал в дебел халат.

— Как върви? — попита той. — Хрумна ли ти някаква идея?

— Още не.

Някъде в дълбините на кораба щракна ключалка.

— Кой се щура там?

Тя провери таблото си.

— На долното ниво. Едно от помещенията със запаси.

— Може би още някой не може да спи.

Хъч отвори един канал:

— Ало?

Нищо.

— Духове — каза той.

— Мисля, че се чуват звуци поради повредата в компютъра.

Той не можеше да скрие напълно вълнението си.

— Хъч, ти познаваш кораба отлично. Какви шансове имаме?

Тя помълча около минута. Въпреки ръста му, нещо в Джордж си оставаше вечно детско. Изглеждаше по момчешки свеж, пълен с ентузиазъм, много внимателен с чувствата й — даваше си сметка, че ситуацията е болезнена за нея. И се бореше мъжки да спре страховете си. Тя усещаше, че всъщност се тревожи най-много за него.

— Ще намерим изход — обеща тя.

— Трябва да ти кажа още нещо.

На Хъч май не й се слушаха повече вести.

— Какво?

— Бях горе на мостика. Надявам се, че нямаш нищо против.

— Не — отвърна тя. — Защо да съм против?

Той кимна.

— Не се чуват никакви радиосигнали. Освен тези, които идват от звездата. А също и сигнала, който последвахме.

— Въобще нищо?

— Нищо. Никакво електронно излъчване.

— Но нали все още улавяме сигнала от Футболната топка?

— Да, той още пристига. Но това е всичко. Хъч, не мисля, че тук има някой. — Той отклони погледа си. — Имам един въпрос.

— Давай.

— Ние всички бихме искали да открием какво е това. Футболната топка де. Не можем да обърнем кораба, но какво ще кажеш да се върнем там със совалката?

— Не — отвърна тихо тя. — Бихме могли да го направим. Но няма да успеем да се върнем. — Тя отпи последната глътка от кафето си.

Той дълго я гледа втренчено.

— Има ли някакво значение дали ще успеем да се върнем, или не?

Въпросът я накара да подскочи.

— Да — отвърна тя, — има. Някой се приближаваше. — Има!

На вратата се появи Джанет. Зъзнеше.

— Студено — каза тя. — Хъч, трябва да измислим поне няколко варианта.

Хъч продължаваше да мисли за совалката.

— Може би си прав — каза тя накрая. Нямахме къде да отидат. Но това не означаваше, че не бива да използват „Алфа“.

Хъч събуди Маги.

— Да тръгваме.

Маги се уви още по-плътно в одеялата.

— Да тръгваме ли? Къде?

— В совалката. Тя си има система за отопление. Вземи каквото ти е необходимо.

Хъч отиде в каютата си, грабна някакви дрехи, хавлия, четка за зъби, гребен и всичко, което можеше да носи със себе си. Щеше да се върне по-късно за останалото. Сега, когато пред нея беше перспективата за близката топлина, температурата сякаш съвсем беше спаднала. Когато влезе в долната част на совалката, зъбите ѝ тракаха от студ. В същото време дойде и Карсън.

Тя отвори люка с дистанционното и двамата се покатериха вътре. Пилотското кресло беше твърдо и студено. Тя включи отоплението и зачака. Появи се и Джордж и каза:

— Добра идея.

Вентилаторите заработиха и пилотската кабина се изпълни с топъл въздух.

— Слава Богу! — възкликна той.

Пристигнаха и останалите и бързо влязоха вътре.

— Затворете люка — разпореди се Джанет, докато се опитваше да си намери място. — Да не изпускаме топлината навън.

— Защо не направихме това още снощи? — изръмжа Маги от задната седалка. — Как не се сетихме?

Джанет задуха на ръцете си.

— Приятно е. Не мърдам оттук, докато не дойдат да ни спасят.

— Багажното отделение ще се затопли след няколко минути — обясни Хъч. — Можем да го пригодим за живеене.

Отнесоха дрехите и пътните чанти отзад, след което се събраха в пилотската кабина и затвориха всички врати. Хъч им раздаде чаши с кафе.

Все още не беше сигурна, че са в безопасност, но поне за момента животът изглеждаше по-розов. Багажното отделение беше сиво, облицовано с метал и доста утилитарно и не можеше да осигури кой знае колко лично пространство, но сега ѝ изглеждаше най-приятното място, в което бе стъпвала.

— Какво точно е положението ни? — попита Карсън. — В момента черпим от мощността на „Винк“, нали? Той не е много надежден източник.

Тя кимна.

— Би трябвало енергията да ни стигне. Можем да включим на вътрешно захранване, ако се наложи, но няма да използваме почти нищо освен отопление и осветление. Акумулаторите на совалката са предназначени за доста по-голямо натоварване. Предполагам, че ще бъдем добре около шест месеца, че дори и повече, ако ползваме само вътрешното захранване. Макар че въобще няма да се наложи да оставаме тук толкова време — добави тя бързо.

— Ами въздух? — попита Джанет. — С колко кислород разполагаме?

— За пет човека ли? — Кислородът беше постоянният им проблем. — Ако трябваше да използваме само запасите на совалката, щяхме да имаме само за една седмица. Но ние вземаме кислород от „Винк“. Ще продължим така, докато можем. Когато там всичко замръзне, ще превключим на системата тук. Но би трябвало да нямаме проблеми. Има обаче много неща, които трябва да направим, и е добре да се захванем с тях, преди навън да е станало прекадено студено.

— Храна — каза Джанет.

Хъч кимна:

— Ти ще се захванеш с това, окей? Ще действаме така, сякаш помощта може да дойде след много време.

— А къде ще слагаме храната? — попита Джордж. — Пространството тук е ограничено. Знаем откъде можем да вземаме, ако

се наложи. Защо да не я оставим навън? И без това нищо няма да се развали.

— Не съм сигурна — отвърна Хъч. — Говорим за студ. По-добре е да я вкараме тук, където можем да регулираме температурата. Не искам да оставяме нищо на произвола на съдбата.

— Добре — намеси се и Карсън. — Какво друго?

— Вода. Франк, ти се погрижи за това. — Тя му обясни къде може да намери контейнери, след което се обърна към Маги. — Багажното отделение е разделено на три части. В задната има умивалник. Ще се възползваме от това и ще пригодим другите две части за спални. Виж какво можеш да направиш с обзавеждането там. А, да, и ако можеш освен това да ни снабдиш с хавлии, сапун, съдове, ще е много добре. — Тя се огледа из кабината. — Връщам се след малко.

— Къде отиваш? — попита Карсън.

— На мостика. Трябва да се свържем с комуникационната система на кораба. Иначе оттук няма да можем да знаем какво става.

— Ще ни трябват и Фликиндръровите скафандри — добави Карсън.

— Добре. Имаме шест на склад. Ще ги донеса. Вие се опитайте да направите за няколко минути списък на нещата, от които имаме нужда. Гледайте да не пропуснете нещо. — Тя отвори люка и излезе навън. Въздухът сякаш бе по-топъл отпреди.

Беше направила само няколко крачки, когато усети миризмата на изгоряло.

— Някъде е избухнал пожар — съобщи тя по комуникатора. Това накара всички веднага да изскочат от совалката.

Миризмата се носеше откъм въздухопроводите. Проследиха я до хранителните процесори и няколко минути по-късно вече бяха на мястото на пожара.

Един от елементите беше загрял прекалено много и беше подпалил електрическите кабели. Опитаха се да го намалят, но плъзгачът не работеше, и в крайна сметка просто го изключиха.

Температурата вече беше на точката на замръзване, а никой от тях не беше облечен топло. Когато се върнаха на „Алфа“, бяха замръзнали здравата.

— Ще дойда с теб на мостика — каза Карсън. — Мисля, че никой вече не бива да ходи сам никъде.

Това ѝ прозвуча убедително, но преди да успее да отговори, Джанет вдигна часовника си и посочи през прозореца.

— Все още е тъмно — каза тя.

Беше почти седем сутринта средноевропейско време. Времето на кораба. Лампите, които симулираха денонощния цикъл, вече трябваше да са светнали.

Хъч се погрижи най-напред за техническите подробности, за да се убеди, че има пълен контрол над комуникационните системи на „Винкелман“. За по-голяма сигурност се свърза и с контролните уреди за рутинна проверка на борда. Чудеше се колко ли време ще издържат системите, след като всичко в кораба замръзне. Хрумна ѝ, че „Винк“ може да изпадне в пълна комуникационна изолация. Ако това станеше, тя може би щеше да успее да подкара „Алфа“ по обед на четвърти април — тогава „Валкирия“ щеше да е някъде наблизко. Но това беше доста рисковано: ако спасителният отряд не успееше да пристигне, нямаше никаква гаранция, че ще успеят да се свържат отново с кислородните запаси на кораба. Нещо повече: чудеше се дали вратите на изхода за совалката ще се отворят, когато му дойде времето.

Направи справка с компютъра:

ВЪПРОС: ПРИ СЕГАШНАТА СКОРОСТ НА СПАДАНЕ НА ТЕМПЕРАТУРАТА ПРИ КОЛКО ГРАДУСА И СЛЕД КОЛКО ВРЕМЕ ВРАТИТЕ НА ЛЮКА ЗА СОВАЛКАТА ЩЕ СПРАТ ДА РЕАГИРАТ НА КОМАНДИ?

ОТГОВОР: ПРИ 284 ПО ЦЕЛЗИЙ. 03.19.03.

— Ха така — възкликна Джанет. — Деветнайсети? Това не беше ли миналата седмица?

— Мисля, че можем да отпишем компютъра — каза Хъч.

Дневната светлина се появи точно в 10 часа и 10 минути.

Дойде изведнъж — ярка, силна, като по пладне в открито море. Бяха се разпръснали из целия кораб, за да съберат каквото могат, и се поздравиха за внезапното осветяване с цинични възгласи.

Настаниха се удобно, доколкото им позволяваха условията. Извадиха столове и маси от главната каюта, намериха и три дивана и ги застопориха в импровизираните всекидневни. Дори окачиха по стените няколко снимки. Маги постави кристален делфин на една от масите, а Джанет се опита да спаси няколкото растения, които бяха разпръснати из кораба. За тях обаче вече беше твърде късно.

Като предпазна мярка Хъч спря функционирането на всички ненужни системи. Пръстените вече не се въртяха и симулиращата им гравитация спря. Всичко трябваше да се застопори по някакъв начин. Напитките се поемаха със сламки, а вземането на душ си беше цяло приключение.

В понеделник, на 28-и, четвъртият ден след сблъсъка, получиха отговор от Нок. Хъч го прочете, след което го раздаде и на останалите.

ПОЛУЧИХМЕ ВАШЕТО 03/241541Z И 03/241611Z.
ЗА НЕЩАСТИЕ НЕ РАЗПОЛАГАМЕ С КОРАБ, КОЙТО
МОЖЕМ ДА ИЗПРАТИМ. ПУСНАХМЕ СЪОБЩЕНИЕТО
ВИ ЗА ПОМОЩ НА ВСИЧКИ ЧЕСТОТИ ДО НАЙ-
БЛИЗКИЯ ПЛАВАТЕЛЕН СЪД —
ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИЯ КОРАБ „АШЛИ ТИЙ“, КОЙТО В
МОМЕНТА Е В ХИПЕРПРОСТРАНСТВО. ОЧАКВА СЕ
ДА ПРИСТИГНЕ НА БЕТА ПАС НА 11 АПРИЛ
ПОВТАРЯМЕ 11 АПРИЛ. УСПЕХ.

— Мили Боже — възкликна Джанет, — та това са цели две седмици. Какво се е случило с „Валкирия“?

Хъч сви рамене.

— Може би са отменили пътуването. Може би има нужда от ремонт. Кой знае... А и какво значение има?

БИБЛИОТЕЧНА СПРАВКА

През цялата си кариера, която включва редица забележителни постижения (ако мога да си позволя

подобно самохвалство), както и няколко забележителни провала, не мога да се сетя за нито едно събитие, което да ме е потресло така, както усещането да съм запечатана във вътрешността на „Винкелман“ и совалката му само на няколко милиона километра от археологическа загадка от неподозирана величина.

Моите колеги споделят загрижеността ми, макар че вниманието им е ангажирано с проблемите на физическото оцеляване. Аз също се страхувам. Но въпреки това ми се ще да мога да разгледам Футболната топка. Какво е това нещо? Тук трябва да запиша с известно неудоволствие, че се радвам, че Хъчинс е с нас. Тя е в известен смисъл мръсница. Но знам, че ще ни измъкне. Ако това въобще може да се направи.

Маргарет Туфу — Дневници, датирани от 29 март,
2203 г.

Издадени посмъртно от „Хартли & Со.“, Лондон (2219 г.)
(Редакция и бележки — Джанет Алегри)

19.

На борда на „Винкелман“. Вторник, 29 март; 12:18 ч.

Температурата на кораба беше спаднала до -30° по Целзий. Електронните системи бяха започнали да отказват. Водопроводите отдавна бяха замръзнали. Загрижена, че същото може да се случи и с някой люк и това може да ги изолира от другите части на кораба, Хъч остави всичко отворено.

Джанет намери една портативна печка на палуба С и я отнесе в „Алфа“. Можеше да приготвя сандвичи и кафе. Разполагаха и с хладилник — за какво ли им беше?

На другия ден след получаването на лошата вест от Нок светлините на „Винк“ угаснаха. Хъч мислеше, че може да ги възстанови, но не виждаше защо. Така че всички просто се сгушиха в топлата си осветена какавида в търбуха на тъмния кораб.

Притесняваха се и за кислородните запаси. Все още дишаха от контейнерите на кораба, а освен това ползваха и енергийните му запаси. Изчезването на осветлението обаче им показва какво ги очаква. Преобразувателите всеки момент можеха да откажат или пък щяха да замръзнат помпите, или притокът на кислород щеше да спре поради някаква друга повреда. Тогава щеше да се наложи да минат на контейнерите в совалката и щяха да имат само седмица. Плюс грубо около двайсет и четири часа с Фликиндръровите скафандри. „Ашли Тий“ трябваше да се появи в най-добрия случай след тринайсет дни. Което означаваше, че ако кислородната система на кораба сядеше багажа през следващите пет дни, нямаше да оцелеят.

На статусното табло светеше зелена лампичка, показваща наличието на приток на кислород от „Винк“ към совалката. Ако той спреше — когато спреше — лампичката щеше да угасне, което пък щеше да задейства алармената инсталация.

Хъч се вираше в тъмнината навън. Светлината в совалката се процеждаше през прозорците и падаше по палубите.

— Не е много забавно, а? — наруши дългата тишина Джордж.

Тя поклати глава.

— Никак.

— Ще се справим. — Той стисна рамото ѝ. — Винаги е много тежко, когато не можеш да правиш нищо друго, освен да седиш и да чакаш.

Няколко минути по-късно единственият работещ конвектор постепенно утихна и спря.

Вече беше много трудно да се види Футболната топка без увеличаване на образа. Приличаше на малко петно в нощта, с неопределени контури, просто едно празно пространство сред звездите. Яма наред града от светлина. Радиосигналът ѝ танцуваше по един монитор — за това се беше погрижила Маги. Карсън седеше и се взираше напрегнато в него. На друг екран се виждаше телеметрията. Карсън разсеяно хапваше снакс от една купичка в скута си. До него дремеше Маги.

Хъч и Джордж играеха на шах, застопорен върху един от контейнерите с вода. Джанет ту наблюдаваше играта, ту четеше от някаква книга. (Щеше да играе с победителя.) Джордж дъвчеше бисквита с шоколад. Бяха се приспособили доста добре към липсата на лукс. Совалката почти беше заприличала на дом.

Раздвижването, разбира се, можеше да става единствено навън. Все още можеха да се разхождат в кораба, защитени от Фликиндръровите енергийни полета, но и това щеше да спре, когато загубеха въздушния приток отвън, защото тогава щеше да е невъзможно да презареждат кислородните контейнери, без да изтощават запасите на совалката.

Не говореха много за опасностите на ситуацията. Но в целенасочено неангажиращите разговори, които бяха станали задължителни, Хъч забеляза тенденция да се приказва приглушено, като в църква. Поддържаха въображаемото усещане, че спасението е само въпрос на време.

Освен това продължаваха да разсъждават за Футболната топка. Бяха проследили източника на сигнала до центъра на обекта.

— Трябва да е антена — каза Джордж и вдигна единия си топ. — А стандартното радиоизлъчване трябва да е било предназначено за

някаго в тази система. — Той постави топа върху дъската, за да подсили пешката на царицата, която беше изпаднала в опасност. Играта още не беше напреднала, но той вече беше изправен пред перспективата да загуби. Както обикновено. — Чудя се дали някой слуша.

— Все някой трябва да го прави — намеси се Джанет. — Някой трябва да идва тук от време на време, за да се грижи за поддръжката.

— А може би поддръжка не е необходима — каза Хъч и се вмъкна сред една редица пешки с черния си офицер. Саможертва. Джордж не можеше да я разбере. — Не подценявайте технологиите на един непознат свят.

Карсън взе купичката със снакс и я наклони така, че да лежи под същия ъгъл като Футболната топка.

— Хъч — каза той, — имаше ли някаква промяна в сигнала, когато минахме през топката? Дали тя е забелязала, че сме там?

— Не знам. Не записвах сигнала. Какъв смисъл да го правя?

Джанет се усмихна на Джордж, поклати глава и каза:

— Предавай се.

— Защо е толкова голяма? — попита Хъч.

— Може би е нещо повече от ретранслатор — предположи Джордж.

— Какво друго може да е?

— Телескоп например. Нещо като „Гиндъл“, но по-голям.

— Доста по-голям — намеси се и Карсън. — С телескоп с такива размери можеш да видиш как някой от другата страна на Бездната пали клечка кибрит.

— Ти си на ход — каза Хъч с усмивка.

Джордж се отдръпна от дъската, сви рамене и бутна царя си.

— Ако беше телескоп — рече Джанет, — би трябвало да е твърд, нали? Ние с колко се движехме? С около петдесет хиляди? Щяхме да станем на парчета.

— Зависи как е направен — каза Карсън.

Джанет подреди фигурите и обърна дъската, за да даде черните на Хъч.

— Има и нещо друго — продължи тя. — Ако предположим, че имате толкова огромна купа, как щяхте да я въртите?

— Какво?

— Ако е телескоп, как ще се върти? Всяко усилие би го разрушило.

— А може и да не се върти — рече Джордж. — Може би е нагласен така, че да наблюдава нещо, което не се движи много-много. Да прави едва доловимо движение.

— Не мога да си представя как това нещо не се разпада — обади се Маги.

— Мислех, че спиш. — Усмивката на Карсън беше почти бащинска. — Ако е телескоп и ако е постоянно насочен към нещо, какво мислите, че може да е то? — Той изчисти екрана си и зададе въпроса на компютъра.

Маги стана и се протегна.

Джанет, която беше, достойна партньорка за Хъч, започна играта както винаги с ход на С4. Хъч винаги се чудеше как една толкова агресивна и толкова безотговорна към собствената си безопасност жена може да започва играта толкова обмислено, методично и предпазливо.

— Нищо — отсече Карсън. — Няма нищо в полезрението му.

— Тук е от доста отдавна — каза Маги. — Върни го до около десет хиляди години преди новата ера и тогава погледни.

Джордж взе книгата на Джанет. Беше някакъв исторически роман, действието се развиваше непосредствено след падането на САЩ. Той го прелисти.

Карсън получи резултатите и се усмихна.

— Малкият Магеланов облак. Интересно.

— Защо? — попита Джордж.

— Най-близкият извънгалактически обект — обясни Хъч.

— Трудно ми е да повярвам, че някой ще построи такова чудовище, за да наблюдава само един астрономически обект — каза Джанет.

Джордж се намръщи.

— Мислех, че най-близката галактика е Андромеда.

— Андромеда е най-близката голяма галактика — обясни Хъч. — Намира се на два милиона светлинни години. Но Магелановите облаци — те са два — са само на една десета от това разстояние.

Маги разтърка очи.

— Мен повече ме интересува какво имаме отсам. Казахте, че в биозоната има планета с кислород. Как изглежда?

— Не знаем много подробности — отвърна Хъч. — Температурата е като на Земята. Има си океани. Живот също. Но не излъчва никакви сигнали. Това е горе-долу всичко, което знаем.

Джанет отвори уста, за да каже нещо, но точно в този момент осветлението в стаята намаля. Лампите обаче не изгаснаха напълно.

Хъч погледна в пилотската кабина. Зеленикавата лампичка за подаването на кислород продължаваше да премигва.

— Всичко е наред — каза тя.

Не можеха да спят добре. Всички се въртяха в леглата, ходеха без нужда до умивалнята и четяха до късно през нощта. Разполагаха само с три дивана и това създаваше проблеми.

Първоначално мъжете бяха настояли да спят на палубата. Като капитан Хъч отказа да ползва дивана и заяви, че ще спи в пилотското кресло; Джанет и Маги пък решиха, че няма да приемат специални грижи. В крайна сметка всички се съгласиха да направят график. За всеки щеше да има по един диван три нощи от общо пет и всеки щеше да прекарва останалите две в пилотското кресло.

Въпреки ограничените хранителни дажби, всички сякаш имаха нагласата да преяждат. Вече стояха предимно в совалката и излизаха на разходка съвсем рядко. Дългите неосветени коридори на космическия кораб им действаха потискащо.

Хъч узна, че Джанет е била активистка за мир по време на Арабските войни, че редовно е ходела на демонстрации пред сградата на Световния съвет и че е била в затворите на Ню Йорк и Багдад.

— В Ню Йорк варосахме килиите — разказваше тя — и ченгетата се вбесиха. Имахме си добри специалисти по връзки с обществеността. „Нюзнет“ идваше всяка сутрин, за да снима. И накрая бяха принудени да направят нещо. Създаваха си много лоша репутация, затваряха, хора с вид на пълни отличници. По онова време населението се вълнуваше много повече от подобни неща.

Хъч започна да си дава сметка, че въпреки огромната си смелост и значителни постижения Франк Карсън е доста неуверен човек. Той се нуждаеше от одобрението на околните и не се чувстваше много на

място като ръководител. Тя усещаше облекчението му от това, че на борда се е появила криза, която попада в нейната сфера на отговорност. Може би точно поради тази причина той показваше особено съчувствие към нея — нали според него в известен смисъл тя се беше провалила. Беше ѝ доста трудно да скрие раздразнението си. Тя сама беше поставила под въпрос компетентността си, но не ѝ се щеше да го правят и другите. Нещо повече: поносимостта ѝ към чуждо съчувствие беше доста ниска.

Джордж ставаше все по-напорист. Много често, когато се шегуваше по повод на липсата на лично пространство и ползите от ергенството („Държи ума ти бистър“), Хъч долавяше в погледа му страст. Тя също го желаше. Обичаше да е близо до него, но лошото беше, че можеха да са сами само когато се разхождат заедно. Кое то даваше на останалите ясен знак, че между тях има нещо.

Маги не скриваше резервите си по отношение на интелектуалните способности на мъжете.

— Когато са сами, общо взето се справят — казваше тя. — Но доведете една жена в стаята и интелектът им отива на кино. — Тя прикриваше подобни твърдения с безобидни шеги, но всички подозираха, че в душата ѝ има незаздравяла рана. Никой не се обиждаше от думите ѝ.

На 31 март, четвъртък, в 11:06 ч. средноевропейско време, точно една седмица след сблъсъка, алармата се задейства. Хъч скочи, но Карсън я спря.

— Спокойно, аз ще се оправя. — И се понесе към таблото.

Никой не каза нито дума. Чуваха го как се движи горе покрай електронните уреди. После се чу:

— Налягането на въздуха е спаднало.

— Идвам — каза Хъч.

Тръбопроводът, който свързваше „Алфа“ с помпите на космическия кораб, се беше спукал. От него бликаше струя пара и се превръщаше в кристали, които се рееха във въздуха.

— Мислих си — рече Карсън, — че всичко в предната част на совалката е недосегаемо за студа.

— Всичко си има граници — обясни Хъч. — Нищо не е пригодено за условия на непрекъснат лед. — Палубите и оборудването бяха покрити със скреж. Тя светна с фенерчето си и лъчът се изпълни с

бели частици. Хъч прегледа тръбата. Имаше две резервни. — Ще я сменим.

Температурата вече беше –77 по Целзий.

Нея вечер изиграха една партия бридж, като се редуваха за участие. Играта продължи по-дълго от обикновено, а когато все пак свърши, на никого не му се лягаше.

На Хъч ѝ се падаше един от диваните. Беше доста по-удобен от пилотското кресло, но и в него трябваше да се завързва, за да не се понесе във въздуха.

— В крайна сметка — каза Джордж — всички ще седим някой ден в „Могамбо“ и ще си спомняме за това приключение. — Не обясни какво е точно „Могамбо“.

— Надявам се — рече Хъч. Светлините бяха угаснали.

— Сериозно — увери я той. — Ще дойде ден, когато ще си готова на всичко, за да можеш да се върнеш тук ѝ да преживееш отново тази нощ.

Твърдението я изненада. Не беше в негов стил.

— Не ми се вярва — каза тя. Стори ѝ се, че той иска да каже още нещо, но оставя на нея да запълни недомлъвките. Третият човек в стаята беше Маги, а тя не беше глупава: Хъч знаеше, че ѝ се ще да потъне в завивките си. Мамка му!

— Лека нощ, Джордж — каза тя и прошепна така, че никой да не я чуе: — Може би.

На следващата сутрин тръбата към помпите пак сдаде багажа. Хъч тъкмо ставаше. Карсън я чакаше в пилотската кабина.

Излязоха в предната част на совалката с фенери в ръце и отстраниха тръбата за втори път с намерението да я сменят с втората резервна. Изведнъж Хъч осъзна, че електронното жужене, което обикновено изпълваше кораба, е изчезнало.

— Нямаме захранване. — Ей — чу се гласът на Джордж, — тук светнаха червени лампички.

— Идвам веднага — каза Хъч. После се обърна към Карсън: — Включваме на вътрешно снабдяване с въздух.

— Още е много рано.

— Знам.

— Добре — рече Маги. — Както вървят нещата, последните запаси от кислород на совалката ще привършат на осми април. Плюс-минус няколко часа. Индивидуалните контейнери ще ни стигнат до девети. А помощта ще дойде чак след два дни. В най-добрия случай.

Комуникациите бяха включили на захранване от един поддържащ акумулатор. Останалата част от кораба беше замряла.

— Контейнерите на „Винк“ са пълни — каза Джордж.

— Това обаче не ни помага. Нямаме помпа.

Може би за първи път Джордж осъзна, че нещата вървят много на зло. Изглеждаше блед.

— Не можем ли да се справим ръчно?

Хъч поклати глава.

— Слушайте какво ще ви кажа — намеси се Джанет. — Ако ще мрем, хич не ми се мре тук. Защо не се махнем от тоя мавзолей?

— Можем — отвърна Хъч. — Но ако дойде помощ, ще ѝ е много по-лесно да намери „Винк“, отколкото совалката.

Тя също изглеждаше разстроена.

— Трябва да има изход — каза Джордж.

— Ами „Козмик“? — попита Маги. — Куракуа е по-близо от Нок.

— Помолих ги за помощ десет минути след като получихме отговора от Нок каза Хъч. — Те би трябвало да са видели първите съобщения за помощ. А вероятно са видели и отговора на Нок. При най-добрата комбинация от обстоятелства, т.е. разбрали са, че сме в опасност, разполагат с кораб и са го изпратили насам веднага след като Нок съобщи, че не може да помогне, вероятно ще пристигнат малко по-рано от „Ашли Тий“. Но не много по-рано. Времето за път до скока е осем дни. Ще им трябва още един ден, за да ни открият. Поне един.

— Дотогава вече ще сме мъртви — каза Джордж.

Маги драскаше нещо в електронното си тефтерче.

— Не ми се ще да го кажа — почна тя, — но разполагаме с въздух всичко на всичко за четиридесет дни. И можем да си го поделим както си искаме.

Карсън я изгледа кръвнишки.

— Нищо не препоръчвам — повтори тя. — Но можем да помислим върху това.

Четирима души можеха да изкарат десет дни. Имаха шанс.

— Има още една възможност — рече Карсън. — Строителите на монументите. Знаем адреса им. Може би не сме потърсили помощ където трябва.

Аntenите не отговаряха. Хъч и Карсън излязоха до корпуса и откриха точно това, което очакваха: в сблъсъка устройствата се бяха откъртили. Инсталираха една ориентираща система, която взеха от мостика, а също и портативен предавател и усилвател. Сигналят беше записан предварително. Представляваше едно просто SOS, което щеше да върви по всички канали на честоти около тези, които идваха от Футболната топка. Ако имаше извънземни, те можеше и да не успеят да разшифроват сигнала, но той със сигурност щеше да им направи впечатление като изкуствен и това щеше да възбуди любопитството им. И може би да ги накара да долетят веднага. Това бяха крайно отчаяни мерки и всъщност никой не се надяваше, че ще имат някакъв резултат. Но пък беше единственото, което им оставаше да пробват.

Погледнаха към небето, покрай Ръката на Орион: мозайка от звезди вляво и черна река вдясно. От другата страна на реката се различаваше светлината на отсрещния бряг.

— Готова ли си?

Гласът на Карсън я извади от унеса ѝ. Тя задейства предавателя.

Карсън кимна.

— Добре. Чувам го.

Хъч прибра инструментите си. Карсън се беше изправил и гледаше как съзвездията се издигат и редят около периферията на кораба. На фона на танцуващите звезди приличаше на величав герой. Но не беше. Беше най-обикновен отчаян човек.

Мозъкът ѝ непрестанно работеше върху простата аритметика на Маги. Четирима души можеха и да оцелеят.

Вечерта Хъч седеше и наблюдаваше комуникационните лампички на главната конзола. Беше напълно погълната от заниманието си и не си даваше сметка, че не е сама, докато не усети миризмата на кафе.

Беше Маги.

— Как си? — Гласът на Маги беше преднамерено спокоен.

— Била съм и по-добре.

— Аз също. — Явно искаше да й каже нещо, но Хъч знаеше, че ще стигне до него, когато сама прецени, че му е дошло времето.

Вторачиха се в мрака навън.

— Строителите вече знаят за нас. Ако изобщо ги има.

Маги вдигна чашата към устните си.

— Така е.

— Знаеш ли, това е първият функциониращ артефакт, който сме откривали.

— Знам.

— Това е наистина историческо пътуване. — Маги беше нервна. — Хората ще четат за нас, ще ни помнят...

Хъч не мислеше, че и тя ще бъде с толкова добра репутация. Щяха да я сложат в купа при капитаните на „Титаник“ и „Ригал“.

— Преди попадала ли си в сериозна опасност? — попита Маги. — Като тази.

— Не като тази.

— Аз също. — Пауза. — Мисля, че няма да успеем да се измъкнем.

Хъч не каза нищо.

— Знам, че за теб сега е най-трудно.

— За никого не е лесно.

— Така е. — Лицето й беше в сянка. — Виж, знам, че обвиняваш себе си.

— Не се тревожи за мен. — Гласът на Хъч трепереше. Щеше да се разплаче всеки момент. Искаше й се да каже на Маги да я остави сама.

— Никой не е виновен.

Маги я погали по бузата, а това беше повече, отколкото Хъч можеше да понесе.

— Чувствам се толкова безпомощна... — изхлипа тя.

— Знам — каза Маги.

ДЖАНЕТ АЛЕГРИ, ЛИЧЕН ДНЕВНИК
2 април, 2203 г.

Започвам този дневник в много странен момент. Никога не съм го правила, дори не съм се и замисляла да го правя, а и освен това е възможно да ми остават само няколко дни живот. Въпреки това гледам как Маги пише в тефтерчето си всяка вечер и винаги изглежда по-спокойна като свърши, а Бог ми е свидетел, че съм изплашена до смърт и имам нужда да споделя това с някого.

Имам чувството, че трябва да направя нещо. Например да си напиша завещанието. Винаги съм пренебрегвала това, но не мога да се насиля да го направя. Не и сега.

Може би трябва да направя някакви записи. Има хора, с които бих искала да се сбогувам. За всеки случай. Но и за това не съм готова още.

През последните дни много разсъждавам за живота си и трябва да призная, че май не е имал кой знае колко смисъл. В професионално отношение се справях доста добре, а освен това и се забавлявах добре. Може би това е всичко, на което човек може да се надява. Но тази вечер не спирам да мисля за нещата, които не съм свършила. Неща, които дори не съм се опитала да свърша, защото съм се страхувала от евентуален провал. Неща, с които въобще не съм се захващала. Слава Богу, че поне имах възможността да помогна на Хъч да хвърли топката пяна. Надявам се някой ден да се разбере. Това е нещо, с което бих искала да ме запомнят.

(Не е известно съществуването на други бележки в „Дневника“.)

Някой трябваше да умре.

Тази нощ беше на диван, но въобще не можа да заспи. Ако трябваше да го направят, по-добре да го направят бързо. И макар че потръпна при тази мисъл и очите ѝ се насълзиха, тя много добре разбираше древната традиция: да спаси пътниците си на всяка цена.

Без нея те имаха шанс да оцелеят.

С всяка секунда, през която продължаваше да диша, тя все повече настройваше съдбата срещу тях.

Някъде посред нощ се озова в пилотското кресло, без да разбере как е стигнала до него. Предната част на кораба беше потънала в мрак. Безмълвна. Отвън, в отблясъка на приглушеното осветление от пилотската кабина, се рееха снежинки.

Запасите на кораба от кислород замръзваха.

„Направй го сега. Да свърши веднъж завинаги. Отиди си с достойнство.“

На „Алфа“ имаше два контейнера с въздух. Единият беше пълен, но другият вече беше загубил една осма от съдържанието си.

Може би трябваше да почака до сутринта. Докато умът ѝ се избистри. Може би тогава някой щеше да успее да я разубеди. Може би някой друг щеше да се жертва доброволно.

Тя прогони тази мисъл от главата си.

„Направи го.“

С пулсатор щеше да стане бързо.

Стана и отвори багажното отделение зад задните седалки. На слабото осветление проблясваха два пулсатора. Имаха оранжеви циви и бели затвори и не бяха тежки дори за жена с размерите на Хъч. Използваха се предимно като инструменти, но можеха да бъдат и опасни оръжия.

Тя взе единия с почти небрежен жест. Зареди го и когато малката жълтеникава лампичка светна в зелено, го положи в скута си. Блестящ метал и черни ръкохватки. Вдигна го. Не мислеше да го направи сега, просто искаше да види какво е усещането. Притисна дулото под лявата си гръд, показалецът ѝ се изви около спусъка. И заплака.

„Направй го!“

Снегът се замъгли пред очите ѝ. „Внимавай! Може да прорежеш отвор в совалката! И ще загинат всички!“

Изведнъж си даде сметка, че това така или иначе ще стане. Оръжието не можеше да се нагласи така, че совалката да остане

непокътната.

Трябваше да излезе навън в предната част на кораба, за да не причини някаква повреда.

„Джордж, къде си?“

Тя остави оръжието.

Преди светлините да угаснат, бяха разговаряли за алтернативите. Всички разбираха, че четирима души имат шанс да оцелеят. А петима — никакъв. Хъч не беше казала почти нищо. Карсън беше застанал на високо морални позиции: не искам да бъда спасен за сметка на нечий живот. Всички се съгласиха с него, но тя знаеше какво си мислят. На какво се надяват.

Може би щяха да извадят късмет: може би SOS-сигналят щеше да доведе Строителите; може би трябваше да спят повече, за да използват по-малко кислород. Дори някой да таеше неприязън към Хъч, за това нямаше и ни най-малък намек. Но тя усещаше тежестта на погледите им.

Джанет предложи да хвърлят чоп: да напишат всички имена на късчета хартия, да ги сложат в кутия и да изтеглят едно.

Всички се бяха спогледали виновно. А погледът на Джордж беше намерил нейния и тя беше прочела мислите му: „Не се тревожи, няма да се стигне до това.“

И на Маги: „Ако ще го правим, да почваме. Не това не е изход. Ще трябва да има и втори.“

В крайна сметка бяха отложили дискусията за сутринта.

Но Хъч не можеше да се изправи на такъв избор пред тях. За нищо на света! Тя стана, взе един от Фликинджъровите скафандри, затвори херметично вътрешната кабина, изпусна въздуха и отвори.

Пред очите ѝ се носеха снежинки. Всъщност това не бяха снежинки. Замръзнала атмосфера. Температурата продължаваше да спада, и то много по-бързо, отколкото бяха очаквали.

Тя излезе от совалката. Заснежената палуба скърцаше под магнитните ѝ обуца.

Затвори пилотската кабина с дистанционното. Светлините премигнаха, за да оповестят връщането на топлината и въздуха.

„Сбогом.“

Зад някой контейнер щеше да е най-подходящо. Да не се вижда поне веднага. Добра идея. „Не искам да лежа като изложена на показ.“

Тя дори се усмихна.

Мина бавно през палубата и спря зад една редица шкафове. Тук. Едно дръпване на спусъка.

„Не се целй в гърдите. В главата е най-добре.“ Може би трябваше да изключи енергийното поле. То нямаше да спре лъча на пулсатора, но можеше да го отклони.

Снегът се носеше в светлината на прожектора.

Тя погледна бутоните на китката си и вдигна оръжието.

„Натисни бутона, дръпни спусъка.“

Сняг.

Сняг!

Олюля се. После подложи шепи под падащите снежинки.

Те танцуваха и се въртяха, кацаха върху дланите ѝ. Не се топяха, разбира се, а оставаха бели и нежни на фона на розовата ѝ плът.

Да!

Няколко часа по-късно Хъч и Джордж отвориха вратите в предната част на совалката. (Винаги когато се докоснеха, полетата им проблясваха.) Тъй като всички прегради, люкове и врати из целия „Винк“ бяха вече отворени, онова, което беше останало от топлината на космическия кораб, бързо избяга в пространството.

Денят беше великолепен и Хъч обичаше всички. Дори затанцува на връщане към „Алфа“ и Карсън я скастри, че трябвало да внимава, защото нямало никаква гравитация.

Джордж забеляза следите, които беше оставила през нощта — отпечатъци, които не водеха наникъде. Намръщи се и я изгледа мрачно, но не зададе никакви въпроси.

И въпреки че след години Хъч щеше да обяснява, че по време на полета до Бета Пас е била напълно обезумяла за момент, тя така и не каза на никого за разходката си извън совалката. И така и не можа да разбере дали всъщност щеше да дръпне спусъка.

След три дни, когато контейнерът с кислород в лявата част на кораба вече беше изчерпан, Хъч превключи на този в дясната. Всички с изключение на Маги (вече бяха въвели политика, според която в

совалката винаги трябваше да има човек) взеха каквито празни съдове имаше и тръгнаха към зоната за поддръжка на „Винк“. Използваха кофи, купи и — сандъци за пластин. Взеха касите на конзолите, извадиха чекмеджета, завлякоха всичко възможно и го нагласиха пред основните контейнери за кислород.

Хъч си избра средния и натисна спусъка на пулсатора.

Лъчът докосна пластина, той стана на шупли и започна да се лющи.

Контейнерът засъска, на повърхността му се появи дълъг процеп и тя го разшири.

Беше пълен с купища сняг. Замръзнала атмосфера. Снегът беше синкавобял, проблясваше и искреше.

Напълниха съдовете, върнаха се в „Алфа“ и изсипаха снега в празния десен контейнер.

След това си направиха парти.

А когато то свърши и Джордж и Хъч решиха, че всички са заспали, се качиха в пилотската кабина и се отдадоха един на друг за втори път.

Разбира се, това беше ясно за всички.

БИБЛИОТЕЧНА СПРАВКА

*Нагоре по реката плувах,
покрай села, поля пътувах.
И мисли нови ме обзеха,
и страх обзе ме без утеха.
Но спомних си къде съм бил,
местата, що съм посетил,
и ми се стори бряг и ти
с неопознати красоти.*

Хенри Торо

Из „Седмица по реките Конкорд и Меримак“
(Преписано в записките на Джордж Хакет, 5 април,
2203 г.)

20.

В близост до Бета Пасифика. Петък, 8 април, 21:10 ч.

Мелани Тръскот се включи в спасителната операция на петнайсетия ден. Пристигна на „Катрин Пърт“ — лъскав нов кораб, и веднага изпрати една совалка да ги спасява.

Совалката беше от новия вид „Тримър“, предназначен главно за теглене на тежко оборудване. Тъй като беше твърде голяма, за да влезе в предната част на „Винк“, пилотът я докара до главния вход и пусна един кабел. На никой не му беше тъжно, че си тръгва. Докато излизаше, Маги забеляза, че било добре, дето не трябвало да разчитат на помощ от местните.

Пилотът на совалката беше обръгнал мъж на средна възраст, наперен, със зелената униформа на „Козмик“. Чакаше в люка на багажното отделение, усмихваше се и се ръкуваше с всички поред, докато се качваха на борда.

— Здравейте. Радвам се да ви видя. — Говореше с едва доловим акцент от Средния запад. — Аз съм Джейк Дикинсън. С какво мога да ви бъда полезен? Заповядайте.

След като влязоха, той ги разпита за имената им и си ги записа в бележника.

— Полетът ще бъде кратък — каза накрая, пхна бележника си под мишница и се прибра в пилотската кабина.

След половин час бяха на „Пърт“. Харви Сил ги чакаше. Беше с бяла риза с отворена яка — явно му беше поне с два номера по-малка. Въобще не изглеждаше толкова висок, колкото се беше видял на Хъч преди време. Но си беше същият бюрократ. Приличаше ѝ на носорог — както на вид, така и по душа. Гласът му беше нисък, просмукан с власт. Освен това не направи никакво усилие да скрие отвращението си, че са го извикали да спасява такива некомпетентни хора.

Поздрави небрежно Карсън и Джанет, които познаваше, намръщи се като видя Хъч, сякаш си спомняше, че са се срещали, но

не можеше да се сети къде точно, а на останалите просто не обърна никакво внимание. После изръмжа:

— Моля, елате с мен.

„Пърт“ връщаше на Земята стотина души от екипа на проект „Надежда“ и оборудването им. В сравнение с него „Винкелман“ беше джудже — „Пърт“ беше цял град. Каютите и залите бяха пълни с хора.

— Извадихте късмет — каза Сил. Думите му прозвучаха така, сякаш според него са си заслужавали да умрат.

— Никъде няма правда — каза Хъч и се намръщи.

Последваха го в една голяма каюта. Украсата беше доста луксозна от спартанското обзавеждане на съдовете на Академията. Преградите бяха изкусно покрити с боядисано орехово дърво. Стените бяха изпъстрени с портрети на сурови на вид възрастни мъже и жени. Емблемата на „Козмик“ беше закачена между два флага на корпорацията. От отсрещната страна на огромната маса за съвещания, в средата на една от преградите, се виждаше красива резбована врата. Сил им даде знак с ръка да насядат около масата и каза:

— Почакайте тук. Шефът иска да говори с вас, след което ще ви настаним.

И излезе.

— Не съм сигурна, че не бих предпочела да се върна на „Винк“ — каза Джанет.

След няколко минути резбованата врата се отвори и влезе Мелани Тръскот. Беше облечена в работен костюм на екипа на „Козмик“, по който нямаше никаква украса. Усмихна се вежливо на Карсън и протегна ръка.

— Радвам се да те видя отново, Франк.

Лицето на Карсън беше безизразно, но Хъч знаеше, че е смутен.

— Високо ценим помощта ти, Мелани.

Погледът ѝ обходи останалите.

— Знам, че сте минали през много трудности. Радвам се, че успяхме да помогнем. — Тя се придвижи към Джанет. — Познаваме ли се?

— Доктор Джанет Алегри. Мисля, че не. Бях в екипа на Храма.

— Добре дошли на борда на „Пърт“, доктор Алегри. — Тя произнесе името достатъчно внимателно, за да даде да се разбере, че формалностите я забавляват.

Следващата беше Маги.

— Вас съм ви виждала някъде. Маги...

— ... Туфу.

— Вие сте криптологът.

— Екзофилологът.

— Все тая. — Тръскот присви очи. — Вие бяхте тази, заради която екипът остана прекалено дълго в Храма.

На Хъч ѝ се стори, че за момент всички спряха да дишат. Фразата обаче беше произнесена така, сякаш става въпрос за простичък и очевиден факт, а не за осъждане.

— Да — каза Маги, — може би сте права.

Тръскот не зае мястото начело на масата, което всички по негласно споразумение бяха оставили празно, а седна между Джордж и Джанет.

— Нещата невинаги стават така, както ни се иска — каза тя. А после погледна Хъч и добави: — А вие сте пилотът.

— Да.

— И вас ви познавам, Хъчинс, струва ми се.

— Да. Добра памет имате, доктор Тръскот.

— В работата ми има доста дипломация. — Тя се вторачи в очите на Хъч. — Какво се случи с кораба ви? С „Винк“.

— Направихме скока на неподходящо място. — Тя погледна Карсън. „Необходимо ли е да ѝ казваме нещо повече?“

— Какво имате предвид?

Карсън я окуражи с поглед.

— В пространството навън има един обект, който не регистрира никаква маса — каза тя. — Просто се появихме точно пред него.

Тръскот кимна.

— Това вероятно е някой от телескопите.

— Някой? — учуди се Маги.

— О, да. Доколкото знаем, съществуват общо осем, макар че досега сме локализирали само пет от тях. Става въпрос за система от телескопи. — Ако в този момент беше казала, че е засякла ято диви пуйки, Хъч пак нямаше да е толкова изненадана. Никога не ѝ беше хрумвало, че обектът може и да не е единствен по рода си.

— А къде са останалите?

Светлината хвърляше сенки, които омекотяваха чертите на Тръскот. Вероятно на млади години е била толкова красива, че ти е спирал дъхът.

— Всичките са в една и съща орбита. — Влезе един стюард с поднос, отрупан със сандвичи, вино и плодови сокове. — Забележителен проект от конструкторска гледна точка. Със сигурност доста над нашите възможности. Не си ли съгласен, Франк?

— Съгласен съм — отвърна Карсън. — Виждали ли си някой от тях отблизо?

— Не. Вие бяхте на първо място в приоритетите ни.

— Благодаря. Вероятно са доста фини. — Карсън остави да я загложди любопитство. — Чудя се как не се разпадат.

Тя го гледаше с интерес.

— Кажете ми, Франк, как разбрахте за съществуването му?

— Случайно — отвърна той. — Иначе си бяхме на рутинно проучване.

Погледът на Тръскот проблесна.

— Щом казваш. Искате ли да видите в какво сте се ударили?

— Да, много.

— Ще дам думата на капитана. „Пърт“ тъкмо щеше да потегли към вкъщи, когато получихме сигнала ви за помощ. Тръгнахме насам напълно решени да продължим пътуването, след като осигурим безопасността ви. Повредите на кораба ви обаче не могат да бъдат отстранени в открито пространство. — Тя насочи вниманието си към Хъч. — Съгласна ли сте?

— Да — отвърна Хъч.

Тръскот ѝ се усмихна така, сякаш двете криеха някаква тайна.

— Кога трябва да пристигне корабът на Академията?

— След около три дни.

— Разбирате, че не можем да чакаме толкова. Имам намерение да проучим артефакта, след което да продължим към дома. А, виждам, че не одобрявате.

„И да оставим Строителите на монументи на други?“

— Трябва да поговорим — рече Карсън.

— Ще те изслушам с удоволствие.

— Франк... — каза Хъч предупреждаващо. Ако на Бета Пас щяха да се правят открития от технически характер, тя не искаше за

нищо на света да си делят славата за това с „Козмик“.

Колебанието на Карсън си личеше от километри. Няколко удара на сърцето минаха при пълна тишина в залата. И тогава той каза:

— Има причина да вярваме, че в тази система съществуват развалини, които са много интересни от археологическа гледна точка. Много бихме искали да ни оставите в близост до тях. — Хъч се усмихна наум. Той съчиняваше историята в хода на разговора.

— Какво представляват тези развалини?

— Нямаме много информация още, Мелани. Относително примитивни.

— Разбира се.

— Можете ли да отделите време за това? — попита Карсън. — Да ни дадете подслон и малко провизии, а ние сами ще изчакаме „Ашли Тий“.

Тя поклати глава.

— Няма да рискувам живота ви. — Наблюдаваше Хъч внимателно, за да прецени реакцията ѝ.

Карсън се облегна в креслото си и се опита да не изглежда неловко.

— Мога да те уверя, че за нас няма да има никаква опасност. „Ашли Тий“ ще пристигне след няколко дни. Най-много. Можете да ни приземите и да тръгнете до двайсет и четири часа. А ние ще се оправим.

Тонът на Тръскот омекна.

— Забавянето на полетите е скъпо. Не знам как бихме могли да си позволим още един ден. Ние тук можем да си говорим много неща, но моите пътници нямат търпение да се приберат по домовете си. Не, нито искам, нито мога да си позволя да ви оставя.

Хъч реши да опита и тя.

— Доктор Тръскот, това може да се окаже една от най-важните находки. Вие също имате възможност да дадете приноса си.

Тя я погледна с любопитство.

— Така ли? Наистина?

— Като едно време. Не сте се отказали напълно, нали?

Тръскот наистина се изненада.

— Не, млада госпожице, не съм. — Стана, отиде до вратата и я отвори. — Нека видим как изглежда телескопът. Тогава може би ще

можем да поговорим малко повече. Ще видим. Заповядайте, хранете се. — И напусна залата.

Хъч се изхлузи от дрехите си, взе душ и се просна на леглото, без въобще да си прави труд да се облича. Усещането за гравитацията беше приятно. Заспа само след минутка.

Няколко часа по-късно все още спеше, когато на вратата се почука.

— Един момент — каза тя. Халатът ѝ още не беше изваден от багажа. Тя грабна чифт работни панталони, навлече една блуза и отвори. Пред нея стоеше Мелани Тръскот.

— Здравейте — каза Хъч.

— Здравейте, госпожице Хъчинс. Надявам се, че се чувствате удобно.

— Да, благодаря. — Хъч ѝ направи път. — Няма ли да влезете? — С помощта на дистанционното махна леглото от стаята и запали една настолна лампа. Каютата беше разхвърляна, но шефката май не забелязваше това.

Тя се усмихна и намери място за сядане.

— Говорих с доктор Карсън. Били сте в доста тежко положение.

— Да — отвърна Хъч. — Беше си голям късмет, че успяхме да се измъкнем.

Косата на Тръскот беше пригладена назад, а веждите ѝ бяха отлично оформени. Тя говореше и жестикулираше грациозно и икономично.

— Наистина извадихте късмет. За това няма спор. Но и вие сте се справили отлично — продължи тя.

Хъч беше на обратното мнение. Преместването в совалката и прехвърлянето на снега бяха много добри идеи. Но тя беше стигнала до тях прекалено бавно.

— Благодаря — рече тя.

Тръскот сви рамене.

— Бих летяла навсякъде с кораб, пилотиран от вас. — Изглеждаше спокойна, като съседка, която се е отбила да си побъбрят. — Дойдох, защото реших, че трябва да си поговорим насаме.

— Така ли? Защо?

— За да изясним нещата. — Тонът ѝ се промени. — Вие изпратихте топката от пяна.

Това не беше въпрос. А самото твърдение беше толкова директно, че свари Хъч неподготвена.

— Топка от пяна ли? — Тя срещна погледа на по-възрастната жена. Странно, но не долови в него никаква злоба. При нормални обстоятелства не би се поколебала да си признае откровено, да направи тази жена свой съмишленик. Но съществуваше и проблемът за отговорността на Академията. Нещо повече: Тръскот изглеждаше добронамерена, а начинът, по който се държеше, правеше поведението на Хъч да изглежда неприемливо. Направо грубо. Може би дори безотговорно. — Вярно е — каза тя. — Но ще отричам, ако решите да се позовете на признанието ми. Как разбрахте?

Усмивката отново засия.

— Очевидно беше. Никой друг нямаше тази възможност. Освен това преценявам хората общо взето добре.

Хъч сви рамене.

— Заслужихте си го. Тогава играхте много твърдо с нас.

— Зная. — Тя изглеждаше доволна. — Предполагам ще се зарадвате, че не беше предизвикана никаква сериозна повреда. Вие ме накарахте да преживея няколко доста напрегнати момента. Накарахте ме да изглеждам глупаво. Но след известно време моите хора забелязаха, че съм останала. Че евакуирах от станцията толкова, колкото можех. Мисля, че направиха сравнението между мен и някои от другите типове в ръководството. Така че може би излязох от цялата история с доста добър имидж. Както и да е, дойдох да ви кажа „Здрасти“ както си му е редът, а също така и да ви покажа, че не тая никакви лоши чувства.

Хъч си мислеше за това как Ричард висеше на въжето, докато не го уби вълната.

— На вас ви е лесно да простите — каза тя.

Тръскот кимна.

— Зная. И съжалявам. Но вие знаехте, че вълната идва. Защо, по дяволите, не го измъкнахте навреме?

— Не мислите ли, че щях да го направя, ако можех? — И Хъч се вторачи гневно в очите ѝ.

— В шкафа до монитора има бренди. Ще пийнете ли с мен? — тихо каза Тръскот.

Хъч се поколеба.

— Ако откажете, ще ви разбера. И много ще съжалявам. — Тя взе бутилката и наля в две чаши. — Ако това ще ви помогне, корпорацията споделя вашите чувства. Мен обвиняват за смъртта на Уолд. Изправена съм пред съда на общественото мнение.

На Хъч не й беше много-много до бренди.

— Не мога да кажа със сигурност чия беше вината — каза тя и взе едната чаша. — Но вече едва ли има някакво значение.

Тръскот изглеждаше сериозна.

— Никой не искаше да стане така.

— Разбира се. — Тя така и не можеше да изчисти напълно злъчта от гласа си. — Ние всички сме само с добри намерения.

Шефката кимна, вдигна чашка и каза:

— За Ричард Уолд.

Отпиха и Тръскот отново наля.

— И какво ще стане сега? С вас и „Козмик“.

— Комисия за разследване на случая. Ще открият моята вина, ако разреши да се стигне дотам.

— Можете ли да го предотвратите?

— Мога да се извиня публично. Да поема вината. Нямам нищо против да го направя. Случи се по време на моето дежурство и не мога съвсем да избягам от отговорност. Казах ли ви, че преди това бях получила инструкции да се погрижа никой да не пострада?

— Не... — Хъч усети нов прилив на ненавист.

— Вярно е. Мислех, че съм подредила нещата добре. Но се изпортих.

— Как?

— Няма значение.

— Какво ще стане с вас?

— Ще си подам оставката, ще изчезна от полезрението им за половин година, след което ще започна нова кариера. Ще се оправя. Имам приятели.

Хъч помълча, после каза:

— Смъртта му беше голяма загуба.

— Зная. Изчела съм всичките му книги. — Тя въздъхна. — Хъч, при мен винаги, когато пожелаете, ще имате запазено работно място.

Пиха и за това. После за „Пърт“ и „Алфа“.

Развеселена, Тръскот предложи тост и за Норман Кейсуей.

— Бог да го поживи — каза тя. — Нямахме да успеем да стигнем дотук, ако не беше той. А вие още щяхте да си чакате „Ашли Тий“.

— Какво искате да кажете?

— „Пърт“ изведе в открито пространство хората, които ще пуснат в ход втората фаза на проект „Надежда“. Освен това донесе и заповед за мен да се върна и да си поема отговорността. Кейсуей не ми изпрати съобщение предварително. Наредил на капитана на кораба да ми предаде новината лично. Чиста обида. Но в резултат трябваше да почака няколко дни, докато довърша някои неща. Ако това не се беше случило, „Пърт“ отдавна щеше да е на път, когато пристигна вашият SOS-сигнал. И тогава нямаше да разполагаме с кораб, който да ви изпратим.

Хъч пресуши чашата си и я напълни отново, наля и на Тръскот и каза:

— Още по едно. — Не носеше много на алкохол. Не беше необходимо кой знае колко, за да се отприщят потиснатите й емоции, и тя знаеше, че не бива да вдига този тост. Но не можеше да се спре.

— За кого? — попита Тръскот.

— Не за кого, Мелани. Нали нямаш нищо против да те наричам Мелани? Добре. Не за кого, Мелани, а за какво. Ще ти кажа: за топката от пяна.

Хъч вдигна чашата си.

Аристократичното лице на Тръскот потъмня. Тя погледна строго Хъч за момент, но после облакът се вдигна.

— Е, мамка му — каза тя — защо пък не?

Това си беше без съмнение купа. Екипът на Карсън се беше събрал в една зала за наблюдения, където имаха достъп до огромен екран, както и връзка с оперативния център на кораба. Към тях се присъедини и Харви Сил, като заяви, че са го назначили да им помага.

— Не се колебайте, ако имате нужда от нещо — каза той с очебийна липса на какъвто и да било ентузиазъм.

„Пърт“ приближи отворената страна на обекта. Той се разшири и премина в нещо като обърната навътре планета, един свят, чийто пейзаж потъваше надолу, а хоризонтът се издигаше нагоре. Понесоха се под периферията и перспективата отново се промени: повърхността се изравни, превърна се в синьо-черна равнина, простираща се в безкрая. Хоризонтът се издигна нагоре, а долната част на небето потъмня.

— Това е единственият телескоп, който продължава да излъчва сигнал — каза Сил.

— Опитвали ли сте се да транслирате сигнала? — попита Карсън.

— Всъщност не разполагаме с устройства, които биха могли да направят това. Но можем да ви кажем, че е насочен към Малкия Магеланов облак.

С тях имаше и един млад член на екипажа, който беше сложил слушалки. Той докладваше за точните физически спецификации, когато информацията стигнеше до него — диаметър, ъгъл на извиване, наклон.

— И е тънък — каза той, — много тънък.

— Колко? — попита Карсън.

— Според получаваната информация, по периферията е малко по-малко от шест милиметра.

— Това все пак е достатъчно плътно, за да може да ни разкъса — каза Хъч. — Как успяхме да минем през него?

— В идеалния център има антена — продължи младежът. — И ми се струва, че трансмитерът е точно там. — Той се заслуша и кимна. — От оперативния отдел докладват, че тя се върти около оста си. Казват, че едно пълно завъртане става за седемнайсет дни, единайсет часа и дваайсет минути.

— А какво го държи да не се разпадне? — попита Маги. — Изглежда ми прекадено крехко.

— Не е нито от метал, нито от пластмаса. Получаваме много странни данни: калий, натрий, калций. Голяма концентрация на калций в централната конструкция.

— Вече имаме ли картина? — попита Сил. — От центъра.

— В момента пристига. — Младото момче погледна екраните.

Преградата срещу прозореца смени цветовете си, стана тъмна и накрая върху нея се появила група черни сфери, малки, подобни на чинии антени, няколко купола.

— Източникът на сигнала.

— Бихме искали да разгледаме това отблизо — каза Карсън.

— Ще ви покажем близък кадър.

— Има ли някакъв начин да се разбере възрастта на това нещо?
— попита Хъч.

— Може би, ако разполагахме с някаква проба — отвърна Джанет.

— Не мисля, че ни трябва това. — Карсън изглеждаше доста несигурен какво точно им трябва. — Ами какво ще стане, ако изстържем малко от повърхността, за да имаме проби? Дали ще стане така?

Джанет помисли малко.

— Може би.

— Навътре от периферията става даже още по-тънко — каза младежът от екипажа. — Скенерът показва, че дебелината в тази зона е по-малка от два милиметра. Направена е решетка от някакъв по-плътен материал, за да подкрепя. Но по-голямата част от обекта е направо микро-тънка.

Никой не беше забелязал Тръскот, докато тя не заговори.

— Сега вече е ясно защо „Винк“ е оцелял — каза тя.

Водеше със себе си слаб мъж с униформа, когото представи като капитан Морис. Очите му бяха светли, а косата тъмна и късо подстригана. Изглеждаше високомерен и прекадено самоуверен.

Приближаваха групата от антени.

— Моментът е исторически — каза Тръскот. — Получаваме картина от първата находка на извънземни високи технологии. Ще се опитаме да направим анализ, за да видим дали можем да разберем пред какво точно сме изправени. Какво ще кажеш, Франк? Разполагаш ли в екипа си със специалист, който може да ни даде някакъв отговор?

Карсън огледа колегите си. Не получи подкрепа от никого.

— Специалистите ни са малко кът — каза той.

„Пърт“ се носеше над голия синьо-черен терен. Светлините му танцуваха по повърхността и хвърляха приглушени жълтеникави

петна. Усещането беше такова, сякаш корабът се движи над излъскан мраморен под.

— Откъде взема енергия? — попита Джанет. — Слънчева ли ползва?

— Вероятно — отвърна Джордж.

Тръскот погледна Карсън.

— Искаш ли проба?

— Да — отвърна Маги.

Карсън кимна.

— Опитайте се да не повреждате нищо.

— Разбира се, че ще се погрижим за това — каза хладно капитан Морис, заговори по комуникатора си и спря озадачен. — Мелани, не можем да открием мястото на сблъсъка.

— А търсехме ли го?

Морис кимна.

— Проследихме курса ви отзад-напред, та младшите офицери да се упражнят в навигация. В цялата зона на удара няма нито една дупка, която е достатъчно голяма, за да мине през нея космически кораб. Нито пък където и да било другаде.

— Значи младшите ви офицери са се провалили на изпита — каза Карсън.

Морис му отвърна с усмивка на превъзходство.

— Младшите ми офицери са доста добри. Освен това проверихме цифрите. Няма никаква грешка. — Той погледна Хъч. — Разбирам, че не сте променяли курса.

— Точно така — отвърна тя. — Но трябваше да уравнился кораба и при маневрите може и да сме се отклонили малко.

Морис поклати глава.

— В зоната на сблъсъка дупка има. Но през нея не може да мине совалка, да не говорим за „Винк“.

— Странно — рече Тръскот.

— Това е цялата информация, която имаме — каза капитанът.

— Защо не огледаме дупката, която сте намерили? — предложи Хъч.

Мястото беше разкъсано така, сякаш беше експлодирало навън. Понесоха се над него във Фликиндрърови скафандри. През отвора виждаха звездите от другата страна.

— В най-широката си част е по-малко от седем метра — каза офицерът от оперативния отдел — млада жена на име Крайтън.

— Да де, ама не може да сме минали през този отвор — каза Хъч. — Трябва да има и друга дупка.

— Не. — Морис говореше от мостика. — Друга дупка няма. Огледахме навсякъде.

— Трябва да има — настоя Карсън.

По удареното място заиграха светлини.

— Много странно. — Джордж държеше ръката си над дупката. Пъхна я навътре и я дръпна обратно. Пак я прекара и извади. — Не минава съвсем безпрепятствено.

Джанет, която разглеждаше мембранообразния материал на конструкцията на Купата, насочи лампата си към дупката и каза:

— Джордж е прав. — Тук има нишки от някаква тънка тъкан...

— Влакна — намеси се и Маги.

АРХИВ

— Да, началник?

— Вече имате ли някаква проба?

— Току-що започнахме.

— Какво знаете досега?

— Органична материя.

— Сигурни ли сте?

— Да. Мога да ви дам повече подробности след няколко часа. Но иначе прилича на паяжина.

Бордови дневник, лабораторията на „Катрин Пърт“.

Дата: 10 април, 2203 г.

МЕЛАНИ ТРЪСКОТ, ДНЕВНИК

Тази нощ не можах да заспя. Вече не сме в непосредствена близост до този телескоп, конструкция,

създание — Бог да ми е на помощ. Въобще не знам какво да мисля за него. Сега се захващаме да разберем кой го е поставил там. И защо.

Няма никакви доказателства за изкуствено генерирано електромагнитно излъчване на нито едно друго място из цялата система. Дори другите телескопи мълчат. (Чудя се дали това означава, че предавателното им оборудване е сдало багажа. Или пък самите телескопи са мъртви.)

И третата, и четвъртата планета са в биозоната, но само на третата има живот.

10 април, 2203 г.

21.

МЕЛАНИ ТРЪСКОТ, ДНЕВНИК

Дори трансмитерът, изглежда, е от органична материя!

На колко ли години е това нещо? Алегри казва, че за да се определи възрастта по излющените проби, ще са необходими далеч по-прецизни устройства от тези, с които разполагаме. Насаме сподели с мен, че се съмнява, че въобще възрастта им може да бъде определена.

Нивото на технологията, която е произвела това нещо, е направо немислимо. Не мога да си представя, че ако създателите му съществуват, ще можем да влезем в тази система незабелязано. Ако са тук, то със сигурност не са направили никакво усилие да помогнат на хората, които бяха в смъртна опасност. А на мен това ми се струва доста обезпокояващо.

11 април, 2203 г.

На борда на „Катрин Пърт“. Понеделник, 11 април; 05:10 ч.

Бета Пасифика III се носеше на екраните и зад илюминаторите на „Катрин Пърт“. Беше земноподобна планета, имаше си океанска покривка и огромни бели облаци. Виждаше се и едно-единствено петно суша, дълго, тънко, под формата на кука, което много рядко надвишаваше двеста километра на широчина. На много места куката беше прекъсната от канали, а тук-там и от значителни водни пространства, така че всъщност представляваше серия от тесни острови. Бреговата ивица беше доста неравна: имаше хиляди заливи и полуострови. Преминаваше буквално от върха на планетата до най-

долната ѝ част, като минаваше дори под двата ледени блока. На юг се извиваше назад почти до екватора.

Имаше гори, пустини и джунгли, които обикновено се простираха от море до море. Екваториалната зона беше заета предимно от равнини, покрити с високи месести стъбла. Близо до полюсите се виждаха снежни виелици, а по склоновете на една дълга планинска верига на юг валеше дъжд.

Около планетата обикаляха четири спътника — лишени от кислород и осеяни с кратери скални късове, които варираха по големина от петнайсет километра в диаметър до един гигант с една трета по-голям от земната Луна.

След откритията при Купата на Тръскот ѝ беше лесно да убеди пасажерите си, че са участници в едно епохално пътуване и че сигурно няма да им е приятно да пропуснат малък отдых на Бета Пас III. За да си осигури съгласието и подкрепата им, тя отвори складовете със специални провизии и раздаде деликатеси и безплатни напитки за всички. Капитан Морис се възпротиви, а и Харви Сил показва суровото си неодобрение, но пък пасажерите бяха доволни. А това беше единственото, за което я беше грижа.

Над най-западната извивка на континента беше паднал здрач. Бяха се приближили до планетата откъм слънчевата ѝ страна много въодушевени и в момента правеха първото си светкавично прелитане над нея. Членовете на екипа на Академията питаеха големи надежди, макар че никой не можеше да каже на какво точно се надява, нито пък би си признал, че е оптимист. В това отношение Хъч беше като всички — правеше се на песимист, но пък беше завладяна от мисълта за невероятни открития.

Пасажерите не ги оставяха на мира. Щом се правеше история, в което чрез кампанията си Тръскот беше успяла да убеди всички, те искаха да могат след това да разказват, че са били на мястото на събитията. В резултат Карсън и Джанет бяха принудени да изнасят лекции, а заедно с всички останали и да подписват автографи.

Когато „Пърт“ наближи планетата, екипът се събра в залата за наблюдение, където на покритата с екран стена се носеше Бета Пас III. На другите монитори имаше картина от спътниците, от Купата, схема на планетарната система, сравнително съпоставяне на Бета Пас III със Земята, както и няколко телеметрични показания от пробите.

Дни наред телескопите бяха насочени към уголемяващата се планета. Засега още не бяха засекали признаци за разумна дейност: не се виждаха нито продукти на някаква тежка промишленост, нито следи от влияние върху околната среда. Беше възможно обаче едно много напреднало общество — това беше аргументът на Маги — да се е научило да живее в хармония с природния ред. И сега се визираха в континента с надеждата да видят светлина.

Но сгъстяващата се тъмнина така и не беше прекъсната от меки жълтеникави отблясъци. Нощта поглъщаше всичко.

— Жалко — каза Джордж.

Карсън кимна.

— Май няма никой.

Хъч просто си седеше и гледаше, но всъщност мислеше за Ричард, който сега трябваше да е тук, каквото и да излезеше от цялата работа.

— Много е рано да се каже — обади се тя.

Разположен пред командната конзола на мостика, капитан Морис вдигна поглед към камерата, погледна ги право в очите и отвори един канал.

— Все още негативно електромагнитно излъчване — каза той. — Дори там да има някой, той със сигурност не произвежда никаква енергия.

Той се усмихна снизходително, доволен (както подозираше Хъч) от общото разочарование. Капитанът беше зъл човек, едно от ония нещастни създания, които обичат да гледат как другите се провалят. Хъч беше вечеряла с него предния ден и беше разбрала, че позицията му е горе-долу следната: да, в Млечния път високо развити видове вероятно съществуват. Но тук? Където сме ние? Това е много малко вероятно.

Появиха се цифрите и за долните атмосферни слоеве: 74% азот, 25% кислород, прилично количество аргон, много малко въглероден двуокис, както и следи от неон, хелий, метан, криптон, водород, азотен окис и ксенон. Комбинация много подобна на земната.

Пристигнаха закуските. Всъщност закуски се появяваха постоянно, с което допринасяха допълнително за така или иначе празничната атмосфера на борда на кораба. Кафе, сирене, сладкиши, плодови сокове и бира пристигаха от камбуза в непрекъснат поток.

Хъч яде повече, отколкото би си позволила при нормални обстоятелства. Самият факт, че въобще са тук, си беше повод за празнуване. Дори Строителите на монументи да не ги приемеха с „Добре дошли“, те пак бяха постигнали много.

— Какво мислиш? — попита тя Карсън.

Той се усмихна окуражително.

— Дори и да не са тук, вероятно са оставили някакви следи.

— На мен ми се ще да открием нещо — каза Тръскот, която стоеше до Маги Туфу и се взираше в тъмнината навън. — Ама много ми се ще.

— Ти направи за тази кауза много повече, отколкото ти беше по силите — каза Хъч. — Ние го оценяваме.

Мониторите показваха характеристиките на планетата:

ОРБИТА

астрономичен период: 1,41 стандартна година

перихелий: 1,32

афелий: 1,35

ГЛОБУС

екваториален диаметър: 15 300 км.

сплеснатост: 0,004

маса (Земя=1): 1,06

плътност (вода=1): 5,3

албедо: 0,44

наклон на оста (град.): 18,7

период на въртене (д/ч/м) 1/1/17

ДРУГИ

електромагнитно излъчване (изкуствено): никакви данни

средна екваториална обедна температура: 28°C

— Хей! — Карсън сочеше един от спътниците. Този, който беше обозначен като Три-В.

В същия момент чува гласа на капитана, по-висок с една октава от обичайното:

— Госпожо Тръскот, при Три-В имаме аномалия.

— Виждаме я — каза Тръскот.

Три-В беше най-големият спътник. Беше обгорял, покрит с морета от лава. В северното полукуълбо, в западната част на една широка равнина се виждаше нещо. Знак. Изригване. Петно.

— Какво е това? — попита Карсън. — Можете ли да ни дадете по-добра картина?

Образът стана по-голям. И по-ясен.

— Още не знаем — каза капитанът. — Цветът му е същият като на скалната маса около него.

— Прилича на квадрат — каза Джанет.

Морис беше на ръба на истерията. Беше забавно да го гледаш в затруднено положение.

— Наистина изглежда доста симетричен — каза той.

— Това си е просто втори Оз — рече Хъч.

— Грубо около двеста километра всяка страна — продължи капитанът. — Голям е.

— Тя е права — намеси се и Карсън. — Същото проклето нещо като на Куракуа.

Маги победоносно вдигна юмрук.

— Само дето е по-голямо. Много по-голямо.

— Искате ли да го разгледаме отблизо? — попита Тръскот.

Карсън огледа хората си, после каза:

— Не. Знаем какво е.

— Личи си — въздъхна Тръскот. — Това е Оз, нали? Защо имам чувството, че криете нещо от мен? Каква е връзката с Куракуа?

Карсън сви рамене.

— Не е кой знае каква тайна.

След като континентът изчезна в тъмнината на нощта, екипът на Академията прегледа снимките. Търсеха нещо, което да наподобява застроени градски площи: пристанища, пътища, въобще всякакви знаци за населено място.

Джордж разглеждаше някакъв район 30 на север, където сушата се стесняваше до по-малко от половин километър. Буйна гора в жълто и червено се спускаше по склона на един нос. На Земята подобен район би бил нещо като планински природен резерват. Можеха да си

изкарат страхотен уикенд с Хъч на такова място. Внезапно забеляза някакъв остър ъгъл сред дърветата. Сянка. Стена може би. Или пък място, на което е имало стена.

Не можа да се сети за нищо по-определено и тъкмо щеше да го покаже на Хъч, когато Джанет тихо каза:

— Мисля, че открих нещо.

Ставаше въпрос само за някакви тъмни петна по една река. Но пък бяха разположени равномерно.

— Мисля, че са подпори на мост — каза Джанет, този път по-високо. — Да му се не види, наистина са подпори! — Тя разпери ръце. — Дами и господата, имаме си мост!

Е, всъщност мост нямаше. Имаше само останки от мост. Но това нямаше значение. Избухнаха възгласи. Сбралите се пасажери хукнаха към екраните, разливайки кафетата си, и викаха останалите да дойдат да видят. Всички започнаха да се ръкуват, а Хъч я мачкаха, целуваха я и пак я мачкаха. Но тя нямаше нищо против. Мамка му, хич не й пукаше.

— Поздравления — каза Тръскот.

— Колко време можете да ни дадете? — попита Карсън.

— Франк — отвърна тя търпеливо, — вече изоставам доста от графика. Нали се бяхме разбрали.

— Но ние открихме нещо.

— Да, така е. Академията вече има нова археологическа находка за проучване. — Тя си пое дълбоко дъх. — Съжалявам. Дори мисля, че знам колко много означава това за вас. Но трябва да тръгваме. Радвам се, че се стигна до някакъв резултат, но ще издам нареждане да тръгваме. Морис вече е направо бесен. И има основания да се оплаква. Ще трябва да се върнете тук с вашите хора.

Хъч много добре знаеше какво означава това. Някой щеше да си даде сметка, че тази планета е била дом за общество, което е пътувало сред звездите. Понеже щяха да се сблъскат много интереси, мисията щеше да бъде отнета от Академията. Подобни настроения се усещаха още преди да тръгнат. Карсън и приятелите му можеше и да се върнат някой ден, но това щеше да стане след доста време, а освен това

просто щяха да бъдат подчинени служители в една по-голяма операция.

Мамка му!

Тръскот си тръгна. Те седяха неподвижни и обезсърчени. Хъч успя да издържи само петнайсет минути и тъкмо стана, за да се прибере в каютата си, когато комуникаторът иззвъня и на екрана се появи лицето на Сил.

— Доктор Карсън — каза той, — бихте ли се качили на мостика, ако обичате? Доведете й колегите си.

— Имаме обект в орбита.

Мелани Тръскот и следващият я по петите капитан насочиха петимата си пасажери към главния навигационен екран. На преден план изпъкваше група звезди, в чието дъно имаше и няколко по-тъмни планети. Една от звездите беше изключително ярка.

— Тази — каза тя.

Хъч усети прилив на въодушевление.

— Какъв обект точно?

— Не знаем — отговори капитанът. — Увеличението, което гледате, е само пета степен. Но това не е естествен сателит. ИО-то му е прекадено високо за обхвата му.

— ИО означава индекс на отражение — поясни Тръскот. — Голям е. По-голям от станцията ни на Куракуа.

Хъч и Карсън мълчаливо си стиснаха ръцете.

— Джон — обърна се Тръскот към капитана, — готови ли сме да тръгнем бързо, ако се наложи?

— Да, шефе. — Той направи бърз знак на един от екипажа си, който веднага каза нещо по микрофона си. Хъч подозираше, че предупреждават всички пасажери да си сложат коланите.

— Има ли някакви индикации за самоуправляваща се мощност? — попита Хъч.

— Не. — Морис се наведе над една от конзолите. — Няма нищо. — Той погледна сурово Тръскот. — Мелани, корабът е пълен с хора. Трябва да напуснем района.

В сравнение с онова, с което беше свикнала Хъч, мостикът беше огромен. Дежуриха четирима офицери, без да се брои капитанът. Един

от тях — млада жена, разположена пред навигаторската конзола, го докосна по рамото и насочи вниманието му към един екран.

— Там долу има някакви светлини — каза тя. — С ниска мощност. Много ниска. Вероятно не е електрическа.

— Отражения? — попита Тръскот.

— Възможно е — отвърна жената.

— Някой се е погрижил за теб, Франк — каза Тръскот на Карсън.
— Какво искаш да разгледаш най-напред?

Хъч никога не го беше виждала толкова доволен.

— Сателита — отвърна той.

— Много добре. — Мелани скръсти ръце. — Струва ми се, че сме на прага на историческо откритие.

Отправиха се към бялата звезда, следвайки извивката на планетата.

На екраните тя започна да придобива натрапливо позната форма: въртящо се колело с двоен пръстен, много подобно на тяхната станция, а и на сателита на „Козмик“ при Куракуа. Архитектурният стил не беше толкова утилитарен. Този сателит притежаваше известна елегантност и напереност, идещи от замъглените линии и еkleктичните извивки. Изглеждаше като място, на което е съвсем възможно да откриеш извити стълбища и тайни помещения. Беше станция с готически привкус, може би станцията, която би проектирал По.

Навсякъде имаше прозорци. Но бяха тъмни.

Хъч направо се влюби в нея. Гледаше я как се носи все по-близо и усещаше хладно вълнение, тръпка, едновременно приятна и обезпокояваща.

— Колелата не се въртят — каза един от офицерите.

„Жалко — помисли си Хъч. — Пак дойдохме твърде късно.“

Познаваше Карсън достатъчно добре, за да усети разочарованието му. Всичко беше от ясно по-ясно: повредените Купи, никакви светлини по повърхността, един разрушен мост и един мъртъв сателит. Строителите на монументи ги нямаше.

— Ще се опитаме да влезем — каза Тръскот.

— Бих ви посъветвал да не го правите, госпожо — възрази капитанът.

Имаше нещо нередно в цялата работа. Нещо повече от странно, защото странното си беше в същността на обекта — усещаше се в дизайна и се подчертаваше от неосветените прозорци. Нещо друго не беше наред.

— Разбирам, Джон. Но не можем да отлетим просто така и да зарежем това. — Лицето на Тръскот сияеше от вълнение. — А и аз самата не бих пропуснала тази възможност за нищо на света. — Тя погледна Карсън. — Предполагам, че искаш да дойдеш?

Хъч видя как по лицето на Карсън мина сянка на неодобрение. Като се имаха предвид множеството случаи на повреждане на артефакти, причинено от некомпетентност, той би оставил работата по приземяването на групата на Академията. Но беше достатъчно благоразумен да си държи езика зад зъбите.

— Разбира се — отвърна той.

— Някой друг от екипа ти?

— Надявам се, че всички — отвърна Карсън.

— Много добре. Може да стане. — Тя се обърна към Сил. — А ти, Харви?

— Щом ти отиваш.

— Седем за совалката, капитане — нареди Тръскот.

Хъч отиде до каютата си да се преоблече. Продължаваше да се чувства странно. Имаше нещо не на място. А може би пък нещо липсваше. Нещо на ръба на полезрението. Като спомен, до който не можеш да се добереш напълно.

Тя включи монитора си. Сателитът беше започнал да се осветява от слънцето. Навремето двете колела трябва да са се въртели в противоположни посоки. Сега целият артефакт просто бавно се преобръщаше пред погледа й.

Какво можеше да се разбере по дизайна за създателите му? Това беше от типа въпроси, които би си задал Ричард.

„Какво можем да разберем от естетиката на едно нещо?“ По корпуса имаше символи, черни ъгловати черти и сплеснати кръгове.

„Две групи знаци — помисли си тя. — Две думи. Какво ли са означавали те?“

Появиха се и отделни детайли: шупли, антени, люкове, помещенията по поддръжката (тя поне предположи, че точно това трябва да са съзобразните издутини под и над периферията), товарни рампи и съоръжения, чиято функция щеше да се разбере след по-щателна инспекция.

Зад обекта се влачеше дълъг кабел.

А люковете бяха отворени.

Тя обви коленете си с ръце и се вторачи в обекта. Опитваше се да си представи как е изглеждал в действащо състояние, когато около него може би са обикаляли екзотични кораби. А антените са улавяли сигнали.

Преди колко време?

Тя стана, прошляпа по пода, влезе в банята и се пъкна под душа.

На всички космически кораби гравитацията се създаваше по един и същи начин: обитаваните помещения се въртяха, независимо дали бяха разположени в постоянен корпус, както беше в случая с „Пърт“, или в пръстеновидни модули като на „Винкелман“. Поради тази причина струята на душа беше леко наклонена в обратна посока спрямо тази на въртенето. Наклонът беше малък, но все пак се забелязваше. Това беше един от многото ефекти на променящата се гравитация, които Хъч обожаваше и които й даваха криле и усещането за свобода от земните окови.

И сега, когато затвори очи и остави хладния поток да я облива, тя се сети, че космическата станция също е била конструирана така, че да се върти. За да се постигат същите ефекти.

И точно това не беше наред!

Тя свърши набързо, изсуши се, нахлузи една работна униформа от „Винк“ и се запъти към наблюдателната зала. Карсън и Маги бяха все още там. Останалите ги нямаше, вероятно бяха отишли да се подготвят за качването на борда.

— Наред ли е всичко? — попита Карсън, като я видя как се втурва през вратата.

— Защо са я направили така, че да се върти? — попита тя.

— Защо са направили какво?

— Космическата станция бе, да му се не види!

Маги я зяпна, изненадана от въпроса.

— Защо прилича толкова много на нашите станции, Франк? Та нали уж Строителите на монументи са имали антигравитация? Значи винаги сме предполагали, че те са имали и изкуствена гравитация. Но тогава защо им е било да вграждат въртящи се колела?

— Може би сме грешали — каза Маги. — Или пък не сме открили Строителите, или...

Франк довърши вместо нея:

— ... или това е било построено преди Строителите да стигнат до Япет.

— Това — каза Маги — би означавало, че тази станция е тук от повече от двайсет хиляди години. Струва ми се, че това не е възможно.

— Може би това е Монумент от началото на съществуването им. И заради това са го оставили. Нека сега да не мислим по този въпрос — каза Карсън.

— Още един Монумент? — Хъч не можеше да повярва. Тя отвори канал към мостика. Капитанът не беше там, но тя заговори на дежурния: — Бихте ли ми направили една услуга?

— По-точно? — Дежурният беше жена на средна възраст, при която нямаше шест-пет.

— Космическата станция — обясни Хъч. — Колко е стабилна орбитата ѝ? От колко време е тук според вас?

— Ние сме навигатори, госпожице Хъчинс. За този въпрос ви трябва отговорът на физик. Бих искала да ви помогна, но ние просто не сме експерти по това.

— Направете каквото можете — каза Хъч с тон, който съдържаше нотка на пълно доверие.

Дежурната се усмихна — беше поласкана.

— Ще опитаме.

Джон Ф. Морис беше мъж с тесни рамене, тесни възгледи и тясна гледна точка. Беше стигнал до най-високия пост, за който можеше да мечтае, и го беше направил с безупречна лоялност към компанията. Беше се грижил да не обижда когото не трябва и освен това обръщаше внимание на всяка подробност като последен педант. Не беше човек, който може да бъде завладян от позьорството на

другите, но винаги разпознаваше заплахите за кариерата си. Най-голямата му сила, но едновременно и слабост, беше това, че имаше непогрешимо ясна представа за обратната страна на нещата. Той знаеше, че Мелани Тръскот е в затруднение и че си позволява много своеволия на кораба. Фактът, че тя разполагаше с пълното право да се държи така (в рамките на определени законосъобразни граници), че има пълната власт да дирижира действията му, можеше да му навреди, ако някой решише да се обиди от злоупотребата със собствеността на компанията. Или пък ако се случеше нещо наистина страховито. Така че капитанът просто изчакваше. Не можеше да пренебрегне Мелани Тръскот, защото много добре знаеше, че човек не прави кариера като засяга силните на деня, дори когато те имат проблеми. Хората от нейното ниво имаха способността да възкръсват от пепелищата. В същото време обаче той не беше достатъчно добър актьор, за да скрие недоволството си.

Чувстваше, че е направил компромис, и се мразеше за това. Злобата му до голяма степен бе насочена и към спасените служители на Академията. Особено към Карсън, който се правеше на всезнайко.

След като се увери, че совалката е готова, капитанът тръгна да търси Тръскот. Намери я в предната зала да говори със Сил. При влизането му тя вдигна поглед, забеляза суровото му изражение и се усмихна възможно най-мило.

— Не ми харесва цялата тази работа — каза той.

— Така ли? — Погледът на Тръскот стана по-остър. — И какво точно те притеснява?

— Няколко неща. — Гласът му трепереше. Не обичаше да се противопоставя на висшестоящите, дори когато се налагаше да дава професионални съвети. Но след като беше започнал, трябваше да продължи. — Първо, прехвърлянето на персонал на изоставен кораб с неизвестен характер е нарушение на правилата. Както и да се опитвате да го наречете. И ако възникне опасна ситуация, няма да сме подготвени, за да се справим успешно. Медицинският ни отдел е с ограничени възможности. Имаме само една совалка. Ако ви се случат някакви неприятности там, няма да можем да дойдем да ви спасим. Или поне няма да е лесно. Нито пък бързо. Нещо повече: аз участвах в измислицата за поддръжката, когато трябваше да дадем обяснение, но това няма да ни предпази, ако трябва да отговаряме на по-трудни

въпроси. В случай че се появи някакъв проблем, в случай че сме подложени на каквато и да било съществена загуба на техника или — не дай Боже, на човешки живот, мисля, че управителният съвет на корпорацията ще ни подложи на съвсем кратка процедура. — Той направи пауза, за да усетят колко сериозно е положението им. — Има и други потенциални проблеми. Например това, че този артефакт е може би безценен. Ако го повредим, не е ли възможно да ни подведат под отговорност?

Тръскот кимна по онзи влудяващ начин, който сякаш намекваше, че тя вече е мислила за всичко това.

— И какво предлагаш да направим, Джон?

— Най-правилното. Тръгваме към къщи. Да докладваме за находката и да оставим хората, които имат подходящите тренинг и оборудване, да се оправят с нея.

— Може би си прав — каза тя. — Но аз съм също толкова неспособна да зарежа това, колкото ти да излезеш неекипиран в открито пространство. Джон, не те ли гложди поне малко любопитство? Не ти ли се ще да знаеш какво има там? Или пък какво представлява повърхността?

— Не и когато това пречи на задълженията ми.

— Разбирам. Явно по този въпрос няма да постигнем съгласие. Моля продължете подготвителните операции.

Той се поклони.

— Както кажете. Совалката е готова.

— Благодаря. И, Джон?

Той се обърна.

— Запишете възраженията си в бордовия дневник.

— Благодаря, шефе.

Той се върна до мостика по тихите коридори на „Катрин Пърт“. Знаеше, че ако стане гаф, тя ще направи за него всичко, което е по силите ѝ. Но това нямаше да е от кой знае каква полза: щяха да се сгромолясат всички заедно.

Дежурният офицер позвъни на Карсън.

— Отговор на въпроса ви, сър.

Франк тъкмо вървеше с Маги към долната част на совалката.

— Давай.

— Телескопската проверка на аномалията на Три-В наистина показва овъгляване. Върху може би трийсет процента от структурата.

Карсън гледаше как екипът му се събира в помещението на совалката. Джордж изглеждаше щастлив и нетърпелив; Маги беше напрегната. Той се беше сближил с нея по време на това пътуване, беше разбрал, че е далеч по-човечна, отколкото мислеха всички. Но и много по-пристрастна, отколкото ѝ се искаше да показва. Днес, изправена на ръба на историята, тя знаеше, че ще има снимки. И се беше облякла подходящо за случая.

Джанет играеше обичайната си роля — уравновесена, унесена в тих разговор с Хъч. Но беше малко по-изправена от обикновено, очите ѝ светеха по-ярко и той усети нетърпението ѝ да се захванат със задачата на деня.

А и самата Хъч. Беше се научил да разчита настроенятията ѝ. Днес беше разсеяна, отнесена, замислена. Той разбираше, че за нея целта им е много повече въпрос на лична ангажираност, отколкото за специалистите. Археолозите бяха открили граала си, а може би дори нещо много повече. Но Присила Хъчинс никога не даваше пълен израз на емоциите си; а и освен това носеше много тежък товар по пътя към изоставената станция.

— Когато стигнем там, най-важна ще е безопасността — каза той. — Погрижете се за себе си и гледайте да не счупите нещо. — Щяха да се разделят на три групи: Джанет и той, Джордж и Маги, а Хъч щеше да е с Тръскот и Сил. — Бих предпочел да не водим доктор Тръскот и домашния ѝ любимец — булдога — с нас, но понеже те са собствениците на совалката, нямаме избор. Хъч, искам да ги държиш под око. Гледай да не пострадат и не ги оставяй да се мотаят насам-натам. Ще поддържаме връзка, ще се свързваме на всеки десет минути. Опитайте да не се отплесвате по подробностите от пейзажа. Трябва ни карта и най-общи впечатления. Щом се сдобием с тях, ще направим план за действие и ще се опитаем да започнем системна работа.

— Колко време ще останем? — попита Маги.

— Четири часа. Това ни дава достатъчно време за безопасно оттегляне. Ще вземем два допълнителни Фликинджъра и контейнери с

кислород. За всеки случай. Нали, Хъч?

— Някой ще остане ли в совалката по време на операцията?

— Джейк, пилотът. Ще влезем през отворен люк. Не е един, а са няколко. Очевидно когато са напускали, стопаните въобще не са си направили труда да затварят портите.

Влезе Сил и каза:

— Готови сме след няколко минути.

Джордж проверяваше нещо в тефтерчето си.

— Станцията има поне шест люка — каза той — или отвори, които приличат на такива. Външните врати на три от тях са отворени. — Той огледа лицата около себе си, сякаш ги приканваше да дадат някакво обяснение.

— Тръгнали са си много набързо — предположи Джанет.

— Не знам — каза Сил.

— Мисля си — рече Маги, — че ще открием, че от станцията е било взето всичко ценно. Последните посетители са плякосали каквото им падне. И заради това не са си направили труда да затворят вратите. Но защо няма други станции? Трябва да има още спътници с високи технологии.

— Кой знае? — възкликна Карсън. — Може би са паднали надолу. — Той огледа колегите си. — Добре, какво още? Нещо да сме пропуснали?

Хъч вдигна поглед.

— Пулсатори?

— Във всяка група ще има по един — отвърна Карсън.

— За какво са ни пък те? — зачуди се Маги.

— За да минаваме през вратите, които не искат да се отворят.

Маги обаче се чувстваше някак неловко.

— Какво има? — попита я Джанет. — Това си е съвсем по законите на здравия разум.

— Не знам — рече тя. — Това място е малко призрачно. Не съм сигурна, че е много разумно да се разхождаме въоръжени. Ако някой нещо се изнерви де.

Пристигнаха Тръскот и Сил.

— Извинете за закъснението — каза Мелани. — Хората ни в момента правят структурен анализ на станцията.

— И до какъв извод стигнаха? — попита Карсън.

— Примитивна е — обясни Сил. — Въобще не е на нивото на нашите технологии. И между другото, намерихме отговор на въпроса на Хъчинс за орбитата. Доколкото можем да сме сигурни, е стабилна. Може станцията да е тук от доста дълго време. Възможно е да става въпрос за хиляди години.

— Има и още нещо — допълни Тръскот. — Намерихме още няколко развалини. Доста всъщност.

Мелани Тръскот, Дневник

„Дните на човека са като трева; като полски цвят —
тъй цъфти той:

Понесе се над него вятърът, и няма го, и мястото му
вече не го познава.“

Псалтир 102:15-16

11 април, 2203 г.

22.

*Приближаване към космическата станция Бета Пас III.
Понеделник, 11 април; 21:40 ч.*

През огромните овални прозорци се виждаха дълги коридори и обширни стаи, изпълнени с гигантски кресла, резбовани маси и дебели килими.

— Знаели са как да си живеят — обърна се Хъч към Тръскот. Двете бяха започнали да си говорят като приятелки. Всички на борда бяха малко по-бъбриви от обикновено, освен може би Сил, който просто се беше вторачил унило през прозореца.

Пилотът им Джейк Дикинсън съвсем очевидно се чувстваше не на място и само раздаваше напътствия.

— Не бъдете сигурни, че там няма никакви мощности — предупреди ги единия път. — Внимавайте какво пипате.

И след това:

— Не забравяйте, че всичко може да е просто примамка. Не знаем при какви обстоятелства са го напуснали обитателите му.

Приближиха се съвсем. Станцията беше в червеникавия цвят на тухла. Приличаше на полуразрушена фабрика, поддържана с подпори, напречни греди, подставки и кули. Не си личеше да е било правено някакво усилие за изравняване и изглаждане на повърхността: по корпуса стърчаха множество прътове, антени и прожектори. Имаше парапети, капандури, ръбове и скоби, чиято единствена *raison d'être*, изглежда, беше чисто декоративна. В кулите пък може би беше имало жилищни помещения с въртящи се прозорци.

— Площадка за совалки дясно на борд — каза Джейк. През няколко прозореца се виждаха две люлки. В едната имаше малко летателно средство с крила със заоблени краища.

Прелетяха над поле, осеяно с антени. Сил сложи показалеца си на стъклото.

— Ето какво имам предвид като казвам „примитивна технология“. Вижте. Това са конични антени. На светлинни години са

от биосистемния апарат, използван в Купата. Тази станция е най-обикновено радио. Погледнете само антените.

— Какво не им е наред? — попита Карсън.

— Още от двайсети век ние използваме много по-добри.

Освен това соларните панели са прекадено големи. Хич не са ефикасни. Това нещо не е било построено от същите хора, които са конструирали телескопа.

Хъч обясни собственото си заключение, че формата на станцията говорела за технология много по-примитивна от тази, използвана от посетителите на Япет.

— Преди колко време е било това? — попита Сил.

— Преди двайсет хиляди години.

— Което означава? Че това нещо тук е още по-старо? — Той присви очи. — Хич не ми се вярва.

— Защо не? — намеси се Карсън. — Ти вече каза, че тази станция е стара.

— Ама не чак толкова — отвърна Сил.

И на Хъч не ѝ се вярваше. Но вече се беше уморила да мисли за всичко това. Трябваше да почакаат, докато съберат малко повече информация.

Совалката се носеше покрай дълги редици пусти прозорци. Хъч погледна Джордж, който сякаш се беше унесъл от гледката, и го попита:

— За какво мислиш?

Той въобще не беше в час.

— Какъв късметлия съм само — рече. — Получих разпределение при Хенри веднага след дипломирането си. Повечето от съучениците ми в крайна сметка започнаха работа във възстановителни проекти в Перу и Северна Африка. А аз успях да видя Храма. Бях там по времето на повечето от най-големите открития. А сега съм тук...

Прекъсна го гласът на Джейк.

— Приближаваме се.

Избраха почти напосоки един отворен люк и малко след като го наближиха, Джейк възкликна изненадано.

— Какво има? — попита Сил.

— И вратата на вътрешната камера е отворена — отвърна Джейк.

— Не е запечатана — каза Маги. — Станцията е била изложена на вакуум.

— Можем ли да получим картина? — попита Сил. — Това напълно противоречи на здравия разум. Въздушните камери винаги са се използвали, за да не може никой да отвори и двете врати наведнъж. Защото ако го направиш, умираш. И всички умират.

— Някой трябва да е пренатоварил предпазния механизъм — каза Хъч. После погледна към Карсън. — Дали всички люкове са отворени?

Когато се приготвиха, Джейк свали налягането в кабината и в багажното отделение, а Сил им раздаде портативни скенери и взе два пулсатора. Единия окачи на колана си с добре отработено движение, а другия подаде на Карсън. Карсън го взе, провери го с жеста на познавач и си го сложи.

Сил разви около трийсет метра кабел.

— Ще го пуснем до люка. И като тръгнете, ще се държите за него. Всичко се върти и ако се откъснете, може и да не успеем да ви приберем. — Той се огледа, за да се увери, че всички енергийни полета са задействани, после се обърна към Тръскот. — Госпожо, честта се пада на вас?

Тръскот отклони поканата и погледна към Карсън.

— Франк?

Карсън пък, за да продължи в духа на цялата церемония, посочи Маги и каза:

— Тя ни доведе дотук.

Маги кимна признателно.

— Благодаря — рече тя. Отвориха вратите и повърхността на напуснатата станция пробяга пред тях на една ръка разстояние. Беше охлузена и покрита с драскотини. Маги протегна ръка и я докосна. Първи допир.

— Ако искате — обади се Хъч, — аз мога да закача въжето.

Той кимна и тя се провря през вратата.

— Внимателно — прошепна Сил.

Моментът на въртене я отнесе до корпуса на станцията. Тя стъпи върху металната ѝ повърхност и се огледа за люка.

Над нея. На около десет метра.

Сил захвана кабела за една магнитна халка на корпуса на совалката, след това подаде въжето и втора халка на Хъч. Тя ги закопча за колана си и пое към люка. Перспективата ѝ се измести. Палубата на багажното отделение, която преди малко беше „долу“, сега се завъртя на 90°. Стомахът ѝ се сви и тя затвори очи, за да преодолее усещането. Сега номерът беше да се съсредоточи върху станцията. Да убеди сама себе си, че е неподвижна. Да забрави за совалката, която сега беше във вертикално положение. Небето около нея се движеше, но тя се съсредоточи върху люка.

Херметическата камера беше голяма като гараж. Вътрешната врата наистина беше отворена, но Хъч не виждаше през нея нищо освен метална палуба и прегради. Захвана халката и махна на Маги, която се спусна от совалката.

Хъч я предупреди, че трябва да съсредоточи погледа си върху корпуса. Тя кимна и се запридвижва по кабела. В началото обаче имаше трудности и Хъч трябваше да се върне, за да ѝ помогне. Най-сетне стигнаха до херметическата камера и влязоха.

— Как си? — попита Хъч.

Маги се спъна в някакво кълбо, след това я увери, че е добре.

— Надявам се, че всичко това си струва — продължи Хъч.

— Сигурна съм — отвърна Маги неуверено.

Един по един дойдоха всички. Слънчевата светлина беше силна, така че трябваше да използват филтри. Вмъкваха се бързо в камерата, при сигурността на затвореното пространство.

Вътрешният коридор беше примамлив. Маги изяви правото си на привилегия да тръгне първа. Влезе в голо помещение с висок таван. До оранжевите стени бяха подредени празни цилиндри. Един беше натъпкан с отпадъци. Имаше инструменти, гигантски ботуш, найлонови чаршафи, както и някакъв полупластичен материал, който навремето може би беше използван за облекло.

— Може би са оставили камерата отворена, за да запазят интериора — каза Джордж. — Ако наистина са искали да го оставят като някакъв паметник, не мога да се сетя за по-добър начин от този. Пуснете вакуума вътре и нищо няма да се развали.

Джанет беше очарована от ботуша.

— Бая едри са били, а?!

По палубата все още бяха останали подови настилки. Коридори, които караха дори Джордж да изглежда като джудже, тръгваха от двата края на помещението. По цялото им протежение от едната им страна имаше прозорци, а от другата — затворени врати. Вратите бяха доста големи — може би четири на два.

Когато Хъч, която влезе последна, ги настигна, те вече разглеждаха оборудването. На Джордж му се стори, че е виждал част от него — „това е без съмнение уред за презареждане“, а Маги вече беше започнала да разглежда символите. Карсън пък си избра напосоки един коридор и тръгна по него.

Нито една от вратите не се отваряше при лек натиск, а те, разбира се, нямаха намерение да ги разбиват, освен ако не се наложеше. Външната стена се състоеше предимно от прозорци. През тях се виждаха слънцето и совалката. Единият от прозорците беше продупчен, а на противоположната палуба откриха съответстваща му по големина дупка с диаметър два сантиметра.

— Метеор — каза Джордж.

Заради магнитните си обувки се придвижваха напред доста тромаво. Приличаха на група дечица, които се промъкват по чужда улица. Хъч насочи вниманието им към някаква вибрация по преградата.

— Става нещо — каза тя.

Приличаше на много бавен пулс.

— Енергия? — възкликна Тръскот.

Джордж поклати глава. Едва ли.

Продължиха напред. Слънцето се придвижващо покрай прозорците, докато не изчезна от погледа им. В коридора стана тъмно.

Сил извади фенер и светна.

Туптенето продължаваше. Ставаше все по-силно.

Планетата се издигна и изпълни коридора с отразена светлина. Под огромните облаци океаните ѝ изглеждаха ярки и хладни.

Пред тях, зад завоя, нещо помръдна.

Издигна се и падна.

Врата. Едната ѝ панта беше откачена, но вратата все още се държеше за касата. Докато я гледаха, тя се удари в стената в синхрон с вибрациите, бавно слезе надолу и подскочи при удара с палубата.

Погледнаха през вратата към друго, по-малко помещение. Една напречна греда на нивото на очите им се беше наклонила към правоъгълна маса, заобиколена от осем кресла с гигантски размери. Креслата бяха тапицирани (по-точно са били: вече всичко беше станало твърдо като камък). Хъч влезе в помещението с усещането, че е едва ли не четиригодишна. Застана на пръсти и насочи светлината на фенера си към повърхността на масата. Отгоре нямаше нищо.

Джордж наблюдаваше от по-добър ъгъл.

— Има чекмеджета — каза той. Опита се да отвори едно, но то не помръдна. — Не знам.

Мебелировката беше застопорена.

— Прилича на зала за съвещания — каза Джанет.

Край стените имаше шкафове. Вратите им не се отваряха. По-важното обаче беше, че по тях имаше множество изписани символи. Маги се лепна за тях като муха на мед.

— Ако са изписани от Строителите — каза тя след няколко секунди, — въобще не приличат на онези, които сме виждали. — Тя носеше на главата си телевизионна камера, която предаваше всичко до совалката. — Боже мой, колко обичам всичко това!

В дъното на стаята имаше друга врата, зад която се виждаше още едно помещение като първото.

Хъч изключи общия канал и се замисли. Гледаше сенките, образувани от светлината на фенерите, и си спомни за самотната следа на Япет. Кои бяха тези същества? Какво ли е било, когато са се събирали в това помещение? За какво са си говорили? Какво е имало значение за тях?

По-късно намериха още отворени врати. Надзърнаха в една лаборатория, както и в нещо като сервизно помещение. Имаше и кухня. Както и помещение с множество мивки и дълго корито, което може би беше играло ролята на тоалетна. Коритото беше високо горе-долу колкото масата. Видяха и нещо, което приличаше на останки от душ.

Отново нахлу дневна светлина. Слънцето се беше върнало четирийсет минути след като беше изчезнало от прозорците. Горе-долу по същото време стигнаха до една нанагорна рампа, която разполовяваше коридора.

— Добре — каза Карсън. — Май е време да се разделим. Много внимавайте. — Той погледна Маги. — Имаш ли някакво предпочитание накъде да тръгнеш?

— Оставам тук — отговори тя.

Карсън тръгна нагоре.

— Ще се срещнем тук след един час. Или по-рано, ако някой открие нещо интересно.

Тръскот и Сил го последваха, така че планът Хъч да ги държи под око се провали. Карсън се усмихна и й даде знак да се откаже. Доволна, че се е отървала от нещо, което със сигурност щеше да се окаже досадно задължение, Хъч се присъедини към Джордж и Маги.

Продължиха по коридора на същото ниво и почти веднага попаднаха в зала, пълна с екрани и конзоли, наполовина скрити зад пищни кресла с високи облегалки.

— Компютри — прошепна Маги.

По стените имаше снимки. Избледнели. Но с може би все още видими образи.

Маги се мъчеше да погледне една клавиатура, но конзолите бяха твърде високи. Въпреки това тя сияеше от задоволство.

— Дали работят още? — зачуди се тя.

— Не и след няколко хиляди години — отвърна Хъч. — Ако наистина става въпрос за толкова много време.

— Е, дори и да не работят, клавиатурата поне ще ни даде азбуката и знаците им. Само по себе си това е направо безценно.

Джордж се въодушеви. Беше намерил снимка на превозното средство, което бяха открили на площадката за совалки. Беше снимано в полет, а зад него се виждаше космическата станция.

— Славни времена — каза той.

На втора снимка се виждаше Бета Пас III — синьо-бяла и много подобна на Земята.

Маги опита да се покатери на едното кресло, за да разгледа конзолите, и изведнъж изпищя.

Креслото беше заето.

По общия канал долетя гласът на Карсън:

— Какво става, Хъч?...

Маги се вторачи в нещото в креслото. На лицето й не беше останала капчица кръв.

— Имаме си труп — отвърна Хъч по общия канал.

— Идваме веднага — каза Карсън.

Обитателят на креслото беше някаква съсухрена мумия.

— И тук е същото — каза Джордж и посочи съседното кресло.

Бяха две!

Съвсем объркана, Маги се вторачи в мумията. Хъч се приближи и застана до нея.

— Добре ли си?

— Да — отвърна тя. — Просто се стреснах. Въобще не го очаквах.

Очите на съществото бяха затворени. Кожата се беше свила и набръчкала като пергамент. Черепът беше пепелявокафяв, тесен и сплеснат. Ръбат. Дългите ръце завършваха с широки длани, пръстите бяха заприличали на ноктите на хищна птица. Сиво-черни останки от дрехи висяха на кръста на съществото и бяха залепнали по краката му.

— Тук трябва да е имало достъп на въздух — каза Джордж. — Иначе телата нямаше да се декомпозират.

— Едва ли — каза Маги. — Организмите са пълни с химикали. Те биха довели до пълно разпадане, независимо дали трупът е във вакуум, или не. Просто във вакуум е необходимо малко повече време.

Съществото беше вързано с колани за креслото.

Било е вече завързано, когато някой е отворил люковете!

На лицето му още беше изписан ужасът от агонията.

Какво се беше случило тук?

Маги докосна с отвращение коляното му.

Хъч застана пред съществото и го позна. Вече го беше виждала.

Пристигнаха Карсън и останалите, придвижваха се съвсем тихо.

— Това ли са те? — попита Тръскот. — Това ли са съществата от Япет?

— Да — отвърна Карсън и се огледа. — Някой да не е съгласен?

Никой не се възпротиви.

— Тъжно е — каза Маги. — Не трябваше да се срещнем по този начин.

Сил беше достатъчно висок, за да може да види работните места.

— Мисля, че това е контролната им зала — каза той.

Джордж се върна към снимките. Бяха сложени в рамки и окачено по преградите. Образите бяха избледнели, но на една той успя да

различни група сгради. На друга пък му се стори, че вижда морска гледка.

— Това прилича на Мейн — каза Сил, като надникна над рамото му.

Хъч не можеше да откъсне поглед от трупове.

Завързани за креслата.

Дали бяха убити? Не беше много вероятно. Коланите не изглеждаха достатъчно здрави да задържат някого, който не иска да бъде задържан. По-скоро извънземните бяха останали тук, когато някой бе отворил люковете и бе пуснал бездната да нахлуе.

Станцията всъщност беше мавзолей.

Намериха още трупове из помещенията на горните нива, които, изглежда, бяха използвани за живеене. Преброиха трийсет и шест и се отказаха да продължават. Без съмнение щяха да открият и други. Без нито едно изключение всички тела бяха завързани с колани. Още от самото начало разбраха какво означава това и кръвта им се смрази. Ставаше въпрос за масово самоубийство. Не са искали да бъдат изхвърлени или засмукани от декомпресията — затова са спрели всичките си системи за безопасност, завързали са се и след това са отворили люковете.

— Но защо? — попита Тръскот. Силна и неподдаваща се на емоции жена, в момента тя очевидно беше потресена.

Маги също изглеждаше уплашена.

— Може би самоубийството е било нещо нормално за тяхната култура. Може би са направили нещо нередно на тази станция и са потърсили най-подходящия изход.

Единствената последица от откритието им бе, че тръгнаха да обикалят безцелно из станцията. Все пак се придържаха към предупрежденията на Карсън и никой не се движеше сам.

Маги се залепи за Сил и остана в близост до контролната зала. Разглеждаха компютрите, а освен това взеха част от хардуера с намерението да спасят базите данни, ако такива още имаше.

Джордж и Хъч тръгнаха да търсят още снимки. Намериха няколко в жилищните помещения. Бяха избледнели до почти пълна неузнаваемост, но двамата успяха да различат фигури, облечени в роби

и пелерини. А също така и други сгради: екзотични извисяващи се постройките, които напомнях на Карсън за църкви. Имаше и две снимки, които може би бяха от площадки за излитане, кръг, който приличаше на радарна чиния, и нещо, което изглеждаше като радиолокационна антена. И една групова снимка.

— За тази няма никакво съмнение — каза Джордж. — Те позират.

Карсън се засмя.

— Какво е толкова смешно? — попита Джордж.

— Не мога да разбера точно. — Той трябваше здравата да се замисли, преди да осъзнае абсурдността на това подобни страховити същества да се подредят за групова снимка.

На една друга фотография две от тях стояха до нещо, което може би беше кола, и махаха с ръце.

Карсън беше впечатлен.

— Преди колко време мислиш, че е било това?

Джордж погледна снимката.

— Преди много.

Въпреки това мястото не предизвикваше потискащото усещане за отминали векове, което беше толкова силно в Храма на ветровете. Сякаш командната зала беше функционирала едва ли не до предишния ден. Нещата бяха малко прашни, но иначе станцията беше обляна от слънчева светлина. Беше трудно да се повярва, че по дългите коридори скоро не се е чувал шумът от стъпки. За това обаче имаше лесно обяснение: природните стихии не бяха успели да се разпореждат тук.

Джордж намери снимка на четирите спътника, разположени в права линия, и каза:

— Зрелищно.

— Може би нещо повече — каза Карсън. — Може би чрез това ще разберем възрастта на мястото.

Маги откри централния процесор. Изглеждаше непокътнат.

— Може би — каза тя.

Сил скръсти ръце.

— Невъзможно е.

Е, тепърва щяха да разберат. Бяха се случвали и по-странни неща. Тя щеше да го разглоби, ако можеше да разбере как, и да го изпрати в Академията. Можеше и да извадят късмет.

Три часа след влизането си те се прегрупираха и поеха обратно към совалката. Маги се беше сдобила с централния процесор, а освен това бяха взели и снимката на четирите спътника. Бяха взели и два компютъра.

Хъч гледаше унесено пред себе си и мълчеше.

— Какво има? — попита я накрая Карсън.

— Защо са се самоубили?

— Не знам.

— Можеш ли поне да си представиш как може да се направи това?

— Може би са заседнали тук. Може би нещата на планетата са тръгнали на зле.

— Но на борда има совалка.

— Може да не е била изправна.

— Значи се е получила ситуация, в която условията навън стават непоносими и едновременно с това совалката на борда също става неизползваема. Звучи ли ти правдоподобно?

— Не.

— На мен също.

Присила Хъчинс, Дневник

Тази вечер се чувствам ужасно. Строителите на монументи сякаш са изчезнали, за да бъдат заместени от някакви жалки същества, които строят примитивни космически станции и се самоубиват, когато нещата не потръгнат. Къде са съществата, които са построили Великите монументи? Тук не са.

Дали въобще са съществували?

01:15 ч., 12 април, 2203 г.

23.

Бета Пасифика III. Вторник, 12 април; 08:30 ч.

Совалката се носеше през спокойния следобед над разстилаща се равнина. Прозорците бяха наполовина отворени и в превозното средство спокойно нахлуваше свеж въздух. Миризмата на трева и на близкото море възбуждаше спомени за Земята. Странно наистина: Карсън беше прекарал толкова много години на Куракуа, на южното крайбрежие, но никога не беше усетил в ноздрите си жилването на солен въздух. Пак за първи път едва сега се возеше в совалка, без да е херметически откъснат от външната среда.

За първи път с глава, подадена през прозореца.

От време на време под тях се виждаха следи от отминал живот: рушащи се стени, разбити язовирни стени, сринати пристанищни съоръжения. Минаваха пред погледа със сто и петдесет клика. Небето беше пълно с птици.

Приблжиха се до една река. Беше широка, с цвят на кал, песъчливи брегове и гигантски храсталаци, които напиреха да излязат на повърхността в близост до брега. На слънцето се припичаха влечугоподобни същества.

И още развалини: каменни постройки във водата, излъскани до огледалност; или пък белезникава черта през гората, вероятно някакъв дъвен път.

— Изчезнали са преди доста време — каза Джордж.

— Искате ли да слезем и да погледнем отблизо? — попита Джейк, пилотът.

— Не — отвърна Карсън. На Хъч ѝ беше ясно, че му се ще тъкмо това, но Тръскот им беше дала трийсет и шест часа: „Маркирайте мястото, за да можем да го открием следващия път.“

Равнината продължаваше да се стеле под тях. Слушаха как въздухът облива совалката и гледаха как по златистата трева минават вълни от вятъра.

— Има нещо отпред — каза Маги.

Беше само очукан куп корозирал метал. Карсън си помисли, че навремето може да е било превозно средство или някаква машина. Беше невъзможно да се каже нещо определено от въздуха.

Полетяха над един полупустинен участък, над стени и разхвърляни тук-там складови помещения, които тънеха в пясъка като напуснати кораби.

Отново се появи трева и стигнаха до вдаден в океана нос. В тази зона имаше каменни стени навсякъде — приличаха на парченца от огромен пъзъл.

Поеха над друга река и я последваха на юг към гората. Участъкът бе обкръжен от планини, а реката от време на време изчезваше под земята, за да се появи отново и да се заизвива из живописни долини.

Карсън беше извикал на екрана си една карта.

— Струва ми се — каза той, — че градовете не са разположени където трябва.

— Какво искаш да кажеш? — попита Хъч.

— Погледни този. — Той почука по екрана. Виждаше се група руини, доста навътре в равнината, на няколко километра от океана и на около петнайсет от пресечната точка на две реки. — Би трябвало да е тук, в близост до двете реки.

— Може и да е бил — каза Маги. — Реките се изместват. Всъщност ако можем да разберем кога градът е бил до тях, ще получим и датата на цялото място.

— Значи и те като хората са обичали да живеят в близост до вода — каза Хъч.

Карсън кимна.

— Или пък са разчитали много на воден транспорт. — Той поклати глава. — Не е много рационално за една цивилизация, която е разполагала с антигравитация преди много хиляди години. Какво се е случило? Дали пък не са я имали и по някое време са я загубили?

— Защо не слезем, за да погледнем? — предложи Джанет.

Реката се вливаше в един залив.

— Натам — каза Карсън. — Прилича ми на нещо като град. И на естествено пристанище. Там ще се приземим.

Гората се промени. През листака се надигнаха ниски хълмчета, кули и стени. С малко въображение беше възможно да се различат улици и площади.

Дали целият континент беше в подобно състояние? Една огромна развалина?

— От контролния център съобщиха, че „Ашли Тий“ е пристигнал. Срещата е след четирийсет часа — обади се Джейк.

— Страхотно! — възкликна Маги. Може би щяха да имат възможност да останат и да изследват този свят.

Цялата крайбрежна ивица беше отрупана с огромни дървета с широки листа. Совалката се понесе над открито море, направи завой и тръгна обратно. Едно тясно тревисто островче разделяше пристанището на два канала, частично блокирани от срутил се мост.

Хъч забеляза във водата големи квадрати — може би масивни бетонни основи и купища камъни.

— Големи сгради — каза Джанет. — Може би нещо от порядъка на небостъргачите.

— В горите има и много други — продължи наблюденията Джордж.

— Къде да кацнем? — попита Карсън.

— Да не е твърде близо до бреговата линия — предупреди Хъч. — Ако има хищници, най-вероятно е да са точно там.

Избраха едно празно пространство на около половин километър от пристанището и се приземиха сред влажни листа и яркозелени гъсталаци.

Хъч чу как люкът на пилотската кабина се отваря.

— Задръжте за малко — каза Карсън. — Трябва да си кажем няколко думи, преди да излезем навън.

„Добре“ — помисли Хъч. Въпреки целия опит, който бяха натрупали на Куракуа, това не бяха хора, които да си дават ясна сметка за потенциалните опасности на една нова планета. Старият страх от заразяване с извънземни болести беше отпаднал: микроорганизмите нямаха навик да нападат същества, които принадлежат на други биосистеми. Но това не означаваше, че не могат да привлекат местните хищници.

Карсън заговори с възможно най-военния си тон.

— Не знаем почти нищо за това място, затова ще се придвижваме заедно. Всеки ще носи пулсатор. Но ви моля да имате достатъчно чисто пространство около себе си, ако решите, че трябва да ги използвате.

Тук не им трябваха скафандри, но бяха облечени в плътни дрехи и здрави ботуши, за да си осигурят поне някаква защита срещу ожулвания, отровни растения, жилещи насекоми и всякакви други изненади, които можеше да им предложи гората.

— Накъде ще тръгнем? — попита Маги.

Карсън се огледа.

— В северната част има доста руини. Нека първо да тръгнем натам. — Той се обърна към Джейк. — Ще се върнем преди залез-слънце.

— Окей — отвърна пилотът.

— Стой в совалката, разбра ли? Не искам да поемаме никакви рискове.

— Разбира се — отвърна Джейк. — Нямам никакво желание да ходя никъде.

Въздухът беше прохладен, сладникав и изпълнен с миризма на мента. Храстите се поклащаха от лекия бриз, идещ откъм морето; наоколо хвърчаха насекоми, над главите им прелитаха птици. Хъч си помисли, че така е изглеждал изгубеният рай, за който пишеше в старите книги.

Тревата беше висока — стигаше ѝ почти до коленете. Излязоха ѝ провериха оръжията си. Карсън застана начело на колоната, а Джордж отиде отзад. Пресякоха поляната и навлязоха в гората.

Пред тях почти веднага се изпречи малък хълм. Растителността беше доста гъста. Промъкваха се сред дървета и бодливи храсти, като от време на време използваша пулсаторите да отстраняват разни препятствия.

Стигнаха до върха на едно възвишение и направиха почивка. Високи храсталаци скриваха гледката от погледа им. Джанет се опитваше да разгледа пътя, по който бяха дошли.

— Мисля, че е могила — каза тя. — Тук има нещо заровено. — Тя се опита да използва скенера си, но беше твърде близо, буквално на върха на хълма, за да може да улови нещо. — Нещо — повтори тя. — Част от някаква конструкция. Доста надълбоко.

Джордж извади тефтерчето си и започна да прави карта.

Проправиха си път от другата страна, покрай една зона с дебели стени. Стените варираха по височина до върховете на дърветата и на много места бяха сринати или разкъртени.

— Това в никакъв случай не е висока технология — каза Джордж. — Използвали са някакъв пластмасов материал, а също и нещо, което не съм срещал преди, но по-голямата част е просто от бетон и стомана. Това пасва на космическата станция, но не и на телескопа.

— Не е логично — каза Джанет. — По-напредналите неща трябва да са на повърхността. Един град на ниските технологии трябва да е заровен доста надълбоко.

През листаците мърдаха и подскачаха разни животинки. Насекомите цвърчаха, а през зеленото покривало над главите им се процеждаше зеленикава светлина. Дърветата бяха високи, с груби и голи стъбла и се създаваше усещането за обширна катедрала със свод от листа.

Пресякоха едно поточе, минаха покрай полуразрушена каменна стена и започнаха да се изкачват по друга могила. Мястото беше гъсто покрито с разцъфнали храсти.

— Бодли — предупреди Маги. — Навсякъде из вселената се развиват едни и същи средства за защита.

Подобността на формите на живот на различните планети беше едно от най-великите открития, направено след развитието на междувездните полети. Екзотични същества имаше, естествено; но вече беше ясно, ако въобще някога бе имало някакво съмнение, че природата търси най-лесните форми на съществуване. Крилото, бодилът и перката можеха да се открият навсякъде, където имаше живи същества.

Напредваха без определена цел като избираха пътя напосоки. Натъкнаха се на кръгла бетонна яма, навремето може би служила за шахта за отпадъци или асансьорна шахта. Спряха и пред някаква система от тънки пластмасови греди, които бяха твърде крехки, за да са подпирали нещо.

— Скулптура — предположи Маги.

Карсън попита Джанет дали би могла да определи възрастта на града.

— Само с „Винк“ — отвърна тя.

— Добре, разбрах. — Той обмисляше как могат да изпратят „Ашли Тий“ да открие кораба и да получат това, от което се нуждаеше тя.

В края на първия час Карсън се обади на Джейк. В совалката всичко беше спокойно.

— Тук също — каза той.

— Радвам се да чуя това. Още не сте много далеч. — Джейк изглеждаше заинтригуван. — Какво има около вас?

— Съкровище — отговори Карсън.

Джейк изключи комуникатора. Той никога досега не беше стъпвал на непозната планета. Беше си малко страшничко. Но се радваше, че е дошъл.

Откакто бе почнал работа, Джейк пилотираше совалките на „Козмик“. Работата бе престижна, а и добре платена. Не се оказа толкова вълнуваща, колкото си беше мислил, но пък всяка работа става досадна по някое време. Той постоянно правеше курсове между космически докове, приземни станции и космически кораби. И обратно. Правеше го отново и отново, като транспортираше хора, чиито интереси се ограничаваха в рамките на професиите им и които никога не поглеждаха какво става извън совалката. Тази групичка беше различна.

Той ги харесваше. Беше му доставило удоволствие да проследи пътешествието им през космическата станция, макар че направи всичко възможно никой да не разбере това. За него беше много по-типично да играе ролята на твърдоглавия циник. И още нещо: той знаеше за Строителите на монументи, знаеше, че и те са скитали сред звездите. Сега се намираше в един от градовете им.

Плътният зелен листак в края на поляната проблясваше на яркото дневно слънце. Джейк се облегна назад и скръсти ръце зад главата си. И тогава видя нещо. Проблясък сред дърветата.

Приличаше на някакво отражение.

Той провря главата си през люка, наведе се напред и се вторачи в проблясъка за няколко минути. Нещо бяло. Може би мраморен къс. Топлият въздух откъм морето го облъхна.

Спряха до едно кристалночисто поточе и заразглеждаха рибите. Процеждащата се слънчева светлина създаваше чувство за нереалност

и невинност. Пътеки имаше, но проходими може би само за животни, много тесни и трудни за използване. От време на време групата трябваше да обръща посоката, защото попадеше на напълно непроходими участъци, много стръмни склонове или пък гъсталаци с много бодли. Карсън изтощи пулсатора си и зае този на Маги.

Поточето минаваше под една изтъняла синьо-сива арка. Много отдавна по повърхността ѝ беше имало издълбани символи, но природните стихии си бяха казали думата и те бяха станали неразгадаеми.

Маги все пак се опита да ги разчете.

И така се съсредоточи, че не чу внезапното потракване, подобно на кастанети. Другите обаче не го пропуснаха и отправиха поглед към храсталака точно навреме, за да забележат как едно малко същество, подобно на рак, бързо се скрива от погледа им.

Отвъд арката намериха статуя на местен обитател. Беше катурната и наполовина заровена, но те я разчистиха. В изправено положение вероятно щеше да е два пъти по-висока от Джордж. Измиха я с вода от потока и бяха поразени от способностите на скулптора: стори им се, че могат да разберат характера на съществото по каменните му черти. Благородство. И интелигентност.

Измерваха, правиха карти и крачеха наоколо. Джордж изглеждаше много по-заинтересуван от онова, което не можеше да се види. От онова, което лежеше заровено под гората. Чудеше се на глас колко ли време ще им отнеме да организират една много по-мощна експедиция.

Лесен отговор на този въпрос не можеше да се даде. Ако зависеше само от комисаря, щяха да се върнат тук само след няколко месеца. Но въобще нямаше да е толкова просто. В края на краищата тази планета можеше да бъде незабавно населена. Но според Хъч щяха да минат години, преди някой освен военните да получи разрешение да дойде тук.

Джейк стъпи върху крилото на совалката, скочи на земята и се вторачи в дърветата. Проблясъкът все още беше там.

Ярките бели цветове на разцъфналите храсти се поклащаха на свежия ветреца. Бяха свежи и влажни. Опитът на Джейк с гори се

ограничаваше до дървесния пояс около Канзас Сити, където си беше играл като дете. Там никога не можеше да влезеш толкова навътре, че да се загубиш.

Той си даваше сметка, че въпреки спокойното си излъчване гората е потенциално опасна. Но пък имаше пулсатор и знаеше, че това оръжие може да направи дупка във всичко, което се опита да го приближи.

Небето беше толкова красиво и яркосиньо, че го заболяха очите. Над морето се носеха бели облаци. А над главата му прелитаха и крещяха птици.

Той докосна затвора на оръжието си, за да добие кураж, и тръгна към гората.

Дърветата бяха като извадени от книжка с приказки за деца. Някои бяха поникнали върху могилите, обгръщаха ги в кореновите си системи, сякаш се опитваха да сграбчат останалите в тях тайни. Градът беше мъртъв от много време.

— Стотици години — каза Маги.

Стигнаха до върха на един хълм и дружно си поеа дъх.

Склонът постепенно слизаше надолу в обрасла с дървета клисура, а след това се издигаше към друг хълм. На отсрещния склон над плътния, преплетен гъсталак, се издигаше някаква стена. Беше широка и масивна, като язовирна стена. Като укрепление. Пресичаше малко повече от половината клисура. И внезапно свършваше. Беше висока колкото пететажна сграда — и просто свършваше. Хъч успя да различи по нея метални ребра и кабели. Над стената се издигаше скелетът на някаква стълба, която също внезапно свършваше във въздуха. Вероятно беше имало и напречни стени, но бяха останали само свързките. Отгоре беше порутена и покрита с растителност.

— Нека си починем — каза Карсън. — Мястото е подходящо за обяд. — Наизвадиха сандвичи и сок и се разположиха доста удобно.

Говореха един през друг. Говореха за това как е изглеждала долината, когато градът още е бил жив, и какво може да се е случило.

Карсън се свърза със совалката.

— Джейк?

— Тук съм.

— Всичко е спокойно.

— При мен също.

— Добре. — Пауза. — Джейк, това място е много живописно.

— Да. Помислих си, че ще ви хареса. От въздуха изглеждаше много красиво. Все още ли възнамерявате да се върнете преди залез-слънце?

На Карсън му се щеше да останат навън за през нощта, но така щяха да злоупотребят с любезността на Тръскот. А може би беше и необмислено. Сега, когато „Ашли Тий“ беше съвсем наблизо, той беше сигурен, че лесно ще я убедят да изчака срещата с него. Което означаваше, че ще имат достатъчно време. Нямаше смисъл да се насилват нещата.

— Да — отвърна той, — ще се върнем.

— Разбрано.

Карсън прекъсна връзката и се обърна към Хъч.

— Колко време може да остане в района „Ашли Тий“?

— Не знам. Екипажът им е от двама души. Всеки път остават в космоса за около година. Така че всичко зависи от това колко запаси от храна и вода са им останали.

— Сигурен съм, че можем да измъкнем малко от Мелани — каза Карсън. (На Хъч не ѝ убягна новопоявилата се фамилиарност в отношението му към Тръскот.) — Знаеш ли какво ми се ще? — продължи той. — Да съм тук, когато пристигнат хората на Академията, да ги приветствам за добре дошли и да се здрависам с тях... Ще се превърнем в легенда!

Джейк забеляза някаква бяла повърхност, заровена сред листака.

Спря в края на дърветата и освободи предпазителя на пулсатора. Совалката бе наред поляната, обърната към него. Боядисана в бяло и зелено, тя се сливаше с гората. Трябваше да направи няколко снимки. Совалката на Джейк!

Името „Пърт“ и емблемата — стара ракета в средата на кръг от звезди — бяха живописно изрисувани на корпуса. Корабът носеше името на древна героиня от началото на космическата ера — жена, предпочела саможертвата, за да не обрече на гибел другарите си. „Неща от подобен род вече не се случват“ — помисли си Джейк.

Той пхна глава в листака. Беше мрамор. Отблизо вече беше сигурен в това. На слънчевата светлина изглеждаше чист и хладен. Храсталакът около него обаче беше много гъст и той не можеше да намери пролука. Използва пулсатора за целта.

Внимаваше да не повреди находката с оръжието. Обаче се оплете в храсталаците и за малко да застане сам на пътя на лъча. Това малко го поизплаши.

Приличаше на маса.

Олтар, може би.

Беше разположено под някаква парабола. По рамката се виждаше цял ред издълбани символи. Изглеждаше доста старо.

Мамка му! Трябваше да си вземе фотоапарата. Щеше да се наложи да се върне в совалката, за да поправи грешката си.

Той задейства общия канал.

— Франк?

— Слушам. — Карсън си ядеше сандвича.

— Тук има нещо, което прилича на олтар — обясни Джейк.

— Къде? — Той долови нотка на раздразнение в гласа на Карсън.

— Точно на юг от совалката. — И той почна да описва какво вижда.

— Дяволите да те вземат! Казах ти да стоиш в совалката.

— Аз съм до нея. Виждам я оттук.

— Слушай, Джейк. Ще огледаме находката, когато се върнем. Разбрано? Междувременно се прибери в пилотската кабина и стой там.

— Щом казваш.

Олтарът въобще не беше предназначен за същества с човешки размери — мраморният плот беше на нивото на очите му. Изработката беше добра: камъкът беше отрязан много умело и добре излъскан.

Изпитваше върховно удоволствие. Зае героична поза с ръце на кръста. Вдигна поглед към параболата. Прокара пръсти по символите върху предната част на олтара.

Какво ли означаваха?

Върна се на поляната. Може би наистина беше направил откритие. Совалката блестеше под яркото синьо небе точно пред него.

Тревата се поклащаше на вятъра.

Усети някакво движение върху дясната си обувка. Разклати инстинктивно крак и внезапно го прониза непоносима болка. Той

изкрещя и падна на земята. Нещо се промъкна към ребрата му и го плесна през лицето. Последното, което усети, беше миризмата на тревата.

Стената беше достатъчно широка, за да побере отгоре си осем души, подредени един до друг, и след като излезе от гъстия храсталак на горската поляна, заприлича на шосе.

На това място стигаше на височина някъде до рамото на Хъч. Някъде по средата на поляната беше прекъсната и цялата лява част беше или потънала, или разрушена. Или пък никога не беше съществувала. Беше трудно да се разбере кое от двете е вярно, но на едно място стената слизаше с едно-единствено стъпало до нивото на коленете им, след което потъваше в долината.

Стълбата беше направена от бетон, подсилен с желязо. Две трети от нея бяха извън стената и тя като че ли не свършваше на нивото на земята, а продължаваше и под нея.

— Има поне осем стъпала под земята — каза замислено Хъч. — А може и да са много повече. — Трябваше им специален скенер, за да получат прилични образи.

— По-късно — каза Карсън и погледна часовника си. — Ще огледаме подробно по-късно.

Окъпаните в слънчева светлина клони се поклащаха над главите им.

Подминаха долината и стигнаха до някакъв купол. Джанет го сканира набързо и заяви, че е сфера и че вероятно става въпрос за складово помещение.

— Било е боядисано — добави тя. — Един Бог знае в какъв цвят. Карсън погледна слънцето през дърветата.

— Време е да се връщаме.

Джордж опита да се обади в совалката и се намръщи.

— Не получавам никакъв отговор.

Карсън включи собственото си устройство.

— Джейк, отговори, ако обичаш.

Всички се спогледаха.

— Джейк? — Джордж премина на постоянен режим. Лампичката премигна в жълто. — Не получаваме никакъв сигнал. Той не е в ефир.

Хъч се опита да се свърже със совалката директно.

— Пак нищо — каза тя.

— Мамка му — измърмори Карсън, раздразнен, че пилотът е пренебрегнал инструкциите му. Друго си беше армията, където всички изпълняваха каквото им се каже.

— Добре, ще опитаме пак след няколко минути. — Дневната светлина беше започнала да придобива червеникави оттенъци.

Направиха си групова снимка пред купола, след това тръгнаха по обратния път.

— Сигурно има някакъв технически проблем — предположи Джордж притеснено.

Всички бяха притеснени.

Джанет вървеше с обичайната си напориста походка. Когато беше сред другарите си, тя се чувстваше сигурна. Мислите ѝ бяха прекалено заети с усещането за триумф, за да позволи на някаква временна несигурност да развали нещата. Тя беше свикнала да присъства на фундаментални открития (които напоследък бяха много чести), но знаеше, че като дойде време да прецени кариерата си, това ще е маркиращият момент. Че тя е сред първите, стъпили в града до пристанището. Усещането беше направо главозамайващо.

След петнайсет минути бяха пак в долината със стената. Вървяха плътно един до друг. Джанет беше в края на колоната. Сега си мислеше, че няма да живее достатъчно дълго, че да види как това място разкрива всичките си тайни. Забеляза някакво движение в тревата с крайчеца на окоото си, погледна натам, не видя нищо и забрави за него.

Мислите ѝ отново се отправиха към руините под земята...

Почти едновременно с вика на Хъч: „Внимавайте!“ някаква гореща остра игла се впи в глезена ѝ: Тя изкрещя от болка и падна на земята. Нещо се беше впило в обувката ѝ и дращеше по нея. Стори ѝ се, че вижда паяк, претърколи се и ритна да го свали оттам. Съществуването беше с цвета на тревата и отблизо приличаше на рак. Маги се втурна към нея. Засвяткаха пулсатори. Светът се изпълни с агония.

Рефлексите на Карсън все още не му изневеряваха. В мига, в който Джанет изкрещя, той забеляза и уби един от нападателите ѝ: беше ракообразно същество, досущ като онова, което бяха видели преди няколко часа. Около него обаче се беше разrazil истински хаос.

Джанет лежеше на земята. Маги клечеше до нея и удряше с камък в тревата.

Карсън усети остра болка в левия глезен, блъсна се в едно дърво и се свлече.

Хъч клекна до него с пулсатор в ръка.

Раци!

Всички крещяха.

Маги протегна ръка, извика: „Пулсатор!“ и Хъч пхна един в ръката ѝ. Ракът висеше на ботуша на Джанет — Карсън го виждаше как се мята лудешки. Тревата наоколо се беше покрила с кръв. Маги притисна оръжието до черупката му и натисна спусъка. Съществото изпищя.

— Излезте от тревата! — изкрещя Джордж. — Те са във високата трева!

На черупката се появи черно петно, което започна да пуши, изпод черупката се появиха къси крака, които започнаха да дерат яростно ботуша на Джанет. След това съществото се сви в спазъм, потрепери и се пусна.

Хъч забеляза още един рак. Беше пред тях и ги гледаше с издигнатите си на стълбчета очи. Едната му тънка назъбена щипка щракаше ритмично като ножица. Хъч потопа съществото в горещата бяла светлина на пулсатора си. Краката и очите почерняха, сгърчиха се, съществото се катурна на една страна и тревата около него пламна. Без да поема излишни рискове, Хъч окъпа целия район, като изгаряше дървета, скали, храсти и въобще всичко, което беше на пътя на лъча.

— Идват още! — извика Джордж. — Пред нас са.

Хъч мина в предната част на колоната и видя как няколко са се подредили на пътеката. От двете ѝ страни пък идваха още.

— Може би трябва да се върнем — каза тя.

— Не — отсече Карсън. — Може би тъкмо това е целта на маневрите им.

— Маневри? — възкликна напрегнато Джордж. — Да не би да искаш да кажеш, че се опитват да ни обсадят?

Раците тръгнаха в атака. Изглеждаха едновременно комични и застрашителни. Черупките им напомняха на Хъч за шлемовете на древните армии. От един орган, разположен в черупката в близост до устата, проблясваше и потрепваше нещо като скалпел. Щипките щракаха, „скалпелите“ щръкнаха напред в пълна бойна готовност.

Хъч и Маги ги изгаряха. Те съскаха, краката им се мятаха във всички посоки... после съществата почерняваха и умираха.

Изведнъж спряха да прииждат и гората утихна. Остана само миризмата на опърлено месо и горящи листа. Маги помогна на Джанет да стане и постави ръката ѝ около рамото си. Джордж пък вдигна Карсън.

Хъч прокара лъча на фенера си през пътеката пред тях. Нищо не помръдваше.

Закуцукаха нагоре по хълма. Когато решиха, че е достатъчно разумно, спряха, Хъч извади аптечка и раздаде обезболяващи медикаменти. След това разряза ботуша на Джанет, за да го свали. Раната беше точно над глезена. Имаше прорез, който кървеше обилно, и мястото беше започнало да отича.

— Ще трябва да те зашием — каза тя. — Бъди благодарна на ботуша. — Тя ѝ даде аналгетик, направи ѝ местна упойка и уви мястото в пяна от пластекс. — Как си?

— Добре съм. Боли.

— Ще мине. Гледай да не го закачаш. — Тя се обърна към Карсън. — Твой ред е.

— Надявам се, че поне не е било бясно — каза той.

Този път на Хъч ѝ беше по-трудно: част от обувката беше влязла в месото и тя я изряза. Карсън търпеше и се опитваше да води някакъв разговор.

— Ще се справиш — каза тя.

Той кимна и ѝ благодари.

— И мен също — каза Маги, щом Хъч свърши с Карсън.

Хъч ужасена видя, че Маги е загубила кутрето на дясната си ръка.

— Как се случи пък това?

— Не помня — отвърна Маги. — Мисля, че ме спипа, докато се опитвах да го махна от крака на Джанет.

Хъч затвори раната както може. По дяволите! Ако можеха да открият пръста, хирурзите на кораба щяха да ѝ го пришият. Нямаха намерение обаче да се връщат, за да го търсят.

— Свърши ли? — попита нервно Джордж. — Мисля, че са още наоколо.

Хъч също ги чуваше как мърдат наблизко — малки крачета, които драскат по камъните, и щипки, които потракват. Но май вече бяха поостанали назад.

Нито Карсън, нито Джанет бяха в състояние да ходят без помощ.

— Трябва да направим носилка — каза Хъч и се огледа.

— Нямаме време — намръщи се Джордж. После намери два кола и ги окастри. — Това е най-доброто, което можем да си позволим — каза той и ги подаде на двамата пострадали. — Да вървим. Маги, ти ще помагаш на Джанет, аз на Карсън. Хъч, ти ще вървиш напред. И внимавай.

Тръгнаха. Франк не беше от най-леките, а Джордж пък беше прекалено висок. Трябваше да се наведе, за да подкрепя Карсън, и Хъч разбра, че няма да успеят да минат целия път до совалката. Не и като се движеха по този начин. Може би някъде щяха да намерят някое открито местенце и оттам да повикат Джейк да дойде да ги вземе със совалката. Ако успееха да се свържат, разбира се...

Джордж стреля. Чуха познатото изпищяване на раците.

— Тия проклети животинки са направо невидими — каза той. — Това го зърнах по случайност.

Къде по дяволите беше Джейк? Хъч отново се опита да го повика. Но пак нямаше отговор. Тишината по канала беше злокобна.

— Така няма да стане — каза Карсън, пусна се от Джордж и седна на земята. — Ако не трябва да се грижите за мен, ще можете да носите Джанет и ще се придвижвате много по-бързо. Дайте ми един пулсатор и утре сутринта елате да ме вземете.

— Как ли пък не — възрази Джордж. — Продължаваме.

Оставяха зад себе си кървава диря. Хъч и Маги си размениха местата. От време на време Маги стреляше. Май беше започнала да приема нещата много навътре.

— Малък мръсник! — крещеше тя. — На ти!

Или пък:

— Право между очите, копеле такова.

По този начин бързо изтощи пулсатора си. Останаха им само три и Хъч с неудоволствие ѝ даде своя.

— Какво мислите? — попита Карсън.

— Трябва да се качим някъде — отвърна Джанет. — На някое дърво.

— Не можем. Клоните са много високо — отвърна Маги. — Но какво ще кажете за стена?

— Да — съгласи се Джордж. — Така сигурно ще стане. Горното ниво трябва да е безопасно. Освен ако тия идиоти не могат и да се катерят. — Той погледна Хъч. — Можем ли да се свържем с „Пърт“?

— Директно не. Някой трябва да задейства предавателя на совалката.

— То няма и за какво — намеси се Карсън. — Те не могат да ни помогнат. Нали совалката им е с нас.

Превръзката му беше подгизнала от кръв и спряха, та Хъч да прибави още пяна.

— Внимавайте — каза Джордж. — Тук са.

Хъч едва успя да се пребори с порива да хукне накъдето ѝ видят очите.

Приближаваха се от всички страни сред високата трева. Бяха безброй и се придвижваха с почти военна прецизност. Хъч, Маги и Джордж откриха огън. Белите лъчове къпеха напредващите орди на раците и те измираха — по цели редици наведнъж, но не спираха. Всичко се покри с овъглени коруби, тревата и храстите се подпалиха. Оставени без оръжие, Карсън и Джанет се свиха и се опитваха да не пречат. Въздухът се изпълни с миризмата на изгорено месо. Един рак, който оставяше зад себе си дيريا от пушек, се блъсна в крака на Хъч и отскочи.

Джордж се биеше хладнокръвно, с добре премерени движения, и Хъч си помисли, че всъщност въобще не го познава. Нежната му невинност беше изчезнала.

Нападателяте им напредваха застрашително и целенасочено, дори организирано. Очите им следяха всяко тяхно движение. Що за раци бяха това? Нито един рак в детството на Хъч не беше показвал подобно внимание към присъствието ѝ.

Пулсаторът на Маги беше пред изтощаване — лъчът му ставаше все по-червен.

Съществата пристигаха безспир.

Започна да ги завладява страх, че няма да се измъкнат.

Мъртвите димящи черупки продължаваха да се натрупват. На Хъч ѝ се стори, че долавя у животинките някакво нежелание да преодолеят издигащата се бариера, но не можеха да спрат, защото прииждащите отзад ги избутваха. За своя изненада тя откри, че може да разшири обсега си на действие и да стреля по задните редици. Районът от димящи парчета месо около тях започна да действа като щит.

Спря за няколко мига, за да намали мощността на оръжието си.

В очите ѝ влизаше тъмен пушек. Уби още две и пощади едно, което, побягна като лудо и се блъсна в едно дърво.

— Трябва да си плюем на петите, преди да са се прегрупирали — каза Джордж.

— Аз съм за — отвърна Хъч. — Как точно ще го направим?

— През храстите. — Той посочи встрани. Крещеше, за да могат да го чуят. Повечето от съществата препречваха пътя им — както отпред, така и отзад. — Прогори дупка в храсталака.

Хъч кимна.

— Чуха ли всички? — извика Джордж.

Хъч се обърна към Джанет и Франк.

— Ще успеете ли да се справите сами? Поне докато се измъкнем?

— Ще подскочам на един крак — каза Джанет. — Да тръгваме.

Хъч веднага се хвана на работа. Завъртя пулсатора си към храстите, които беше показал Джордж, и прогори проход. Няколко рака се придвижиха натам и тя уби единия, докато Джордж пазеше тила. Храстите бяха гъсти, тя се изплаши, че може да се оплетат в тях, и помогна на Джанет да мине. На няколко пъти се спира, за да отбива ударите на нападателите.

Но те продължаваха да напредват!

След няколко минути стигнаха до едно тревисто възвишение.

— Къде е Джордж? — попита Маги и се огледа назад.

— Джордж, къде си? — попита Хъч по комуникатора.

— Ще ви настигна след малко — отговори той.

— Какво правиш?

— Хъч — каза той с тон, който тя никога не беше чувала от неговата уста, — продължавайте напред. Стигнете до стената. Там ще се видим.

— Не! — извика тя. — Никакви геройски подвизи. Трябваш ни.

— Ще ви настигна, да го вземат мътните! Франк, обясни й! — И прекъсна връзката.

— Прав е — каза Карсън.

— Отивам да го взема...

— Ако го направиш, с всички нас е свършено. Единственият шанс е поне ние да се доберем до някое високо място. Да вървим...

Черупки от раци хрущяха под краката им в опърлената трева. Джордж последва Маги, но раците напредваха твърде бързо. Той се обърна и стреля.

Атаката поотслабна. Няколко рака тръгнаха напред, но останалите като че ли разбираха докъде е обхватът на оръжието му, и оставаха извън него. Той отстъпи към храстите.

Те го заобикаляха! Чуваше ги от двете си страни.

Пребори се с порива да побегне. Ослушваше се за пулсатори пред себе си и се чувстваше по-добре от факта, че чува само звуците на хора, които се придвижват едва-едва през гората.

Колкото и примитивни да бяха сетивата им, раците усещаха заплахата на пулсатора и го избягваха. Не тръгваха в атака срещу Джордж, или поне не на големи тумби. Бяха се научили. Той трябваше да използва това, за да печели време.

Не смееше да се движи много бързо. Не искаше да стигне до другарите си, преди те да са се добрали до закрилата на стената. Така че от време на време спираше и когато съществата приближаваха — къде поединично, къде по няколко в псевдвоенните си формации — се обръщаше и ги отблъскваше.

Обаждането на Хъч го беше изнервило. Беше успял да я чуе не само по комуникатора, но и във вятъра. Все още бяха много близо. По дяволите...

Възможностите за засада бяха буквално навсякъде. Но внезапно нападение не започваше, нямаше атаки по фланговете, нямаше изненади. Те просто си стояха около него. Й това беше добре. Поне не

бяха по петите на останалите. А колкото и бързи да бяха, той беше много по-бърз. Поне докато не трябваше да носи никого.

Той навлезе във висока трева, твърде висока, за да ги вижда директно, но пък виждаше как мърдат стъблата. Продължи да върви, докато стигна до един каменист район. Оттук имаше добра видимост и съществата щяха да са лесни мишени.

Хъч и останалите трябваше да успеят да се отърват.

— Къде е стената? — попита Карсън.

Бяха стигнали върха на хълма.

— На десет минути — отвърна Хъч, след това се обърна към Джанет: — Ти как си?

Джанет и Карсън куцукаха напред колкото можеха по-бързо, подкрепяни от Маги и Хъч.

— Справям се.

Хъч би искала да държи постоянна връзка с Джордж, но бе заета с ранените си другари, а и не искаше да му отвлича вниманието. Обаче ѝ беше трудно да сдържа сълзите си.

Карсън мълчеше. Челото му беше потно, но погледът му бе ясен. Когато тя понечваше да му заговори, той просто ѝ даваше знак да продължава напред.

Следваха собствената си диря през изрязаните гъсталаци и чакаха листака вляво от тях да се отвори и да видят стената. Сигурно вече бяха съвсем близко.

Внезапно Джанет залитна и Хъч едва успя да я подхване.

Спряха да починат. Карсън не седна, а се довлече до едно дърво и се облегна на него.

Джанет беше бледа и трескава, цялата в пот.

— Джордж? — каза Хъч по комуникатора.

— Да, Хъч.

— Моля те, ела. Имаме нужда от теб.

Джордж прекъсна връзката и направи грешната преценка, която му костваше живота. Беше успял да спечели достатъчно време, за да се освободи от преследвачите си и да се присъедини към приятелите си,

обаче черупчестата армия, която се беше строила в боен ред, беше прекадено примамлива мишена. Той се върна към тактиката, която досега му беше вършила много добра работа, и с намерението да разрежи потока от преследвачи, се обърна и прокара лъча на пулсатора по редовете им. Лъчът вече беше почервенял и почти на издихание. Но мощността му беше достатъчна.

Те се разпръснаха, без да направят никакъв опит да го последват. Горяха и измираха. Той ги подгони и започна да избива всичко, което мърда. Пламнаха множество огньовете, здрачът се изпълни с писъците на раците.

Но когато се обърна, цялата повърхност пред него беше в движение. Той прокара лъча по новите мишени, но това не ги спря.

Напредваха упорито, а пожарът зад гърба му ставаше все по-голям. Не можеше да се измъкне.

Някъде високо на тъмното възвишение видя светлината от фенерите на приятелите си.

Изглеждаше много далеч.

Втурна се през едно разчистено място в храсталака. Но и там го чакаха.

24.

Бета Пасифика III. Вторник, 12 април; един час след залез-слънце.

Видяха пламъците долу в мрака.

— Ще се справи — каза Карсън.

За Хъч цялата вселена се смали до потрепващите пламъци. Тя искаше да говори пак с него, за да се убеди, че всичко е наред. Но си спомни гневните думи на Хенри: „Къде беше ти, когато се опитвахме да се доберем до няколко отговора? Единственото, което правеше, беше да висиш на другия край на проклетия си комуникатор и да паникьосваш всички.“

Отчаяна тя отново тръгна напред. Подкрепяше Джанет. Колко различно изглеждаше всичко сега. Лъчът на прожектора ѝ попадна върху едно дърво, което беше разцепено от мълния.

— Спомням си го — каза Маги. — Близо сме...

След няколко секунди нощта се раздра от силен вик. Той се понесе над дърветата, затрептя в неподвижния въздух и се разпадна на поредица по-кратки писъци. Хъч също изкрещя и понечи да се втурне назад.

Джанет обаче очакваше подобна реакция и я задържа.

— Не можеш да му помогнеш. За Бога, Хъч, не можеш да му помогнеш...

Джанет беше по-силна, но нямаше да успее да я задържи повече от няколко секунди, ако Карсън не се беше притекъл на помощ. Всички паднаха на земята.

— Не можеш да направиш нищо — каза той.

Тя изпищя.

— Няма смисъл — каза Маги.

— Лесно ти е на теб — каза Хъч ядно. — Когато другите измират, ти винаги си на безопасно разстояние!

И се разплака.

Стената изглеждаше висока и безопасна в светлината на прожектора.

„Трябва да се качим горе!“ Погледът на Хъч се беше замъглил, тя беше на ръба на истеричен припадък.

— Дръж се — каза Джанет. — Имаме нужда от теб.

По-ниският участък, този, който им беше заприличал на шосе, се появи вдясно от тях. Издигаше се почти на два метра височина. Не беше кой знае колко при нормални обстоятелства, но сега беше съвсем различно.

Трудно беше, но подкрепян от Маги отдолу, дърпан от Хъч отгоре и може би подтикван от шепота на движещата се трева, Карсън успя да се справи, макар че това му костваше още доста загуба на кръв. Щом го качиха, Джанет вече беше лесна.

Хъч огледа набързо повърхността на стената, за да е сигурна, че няма да има изненади. После, доволна от огледа, седна, извади аптечната и каза:

— Дайте пак да ви прегледам.

Джанет беше съвсем близо до шоково състояние. Хъч повдигна краката ѝ, подпря ги на една туфичка, свали си якето и я покри. Карсън беше в по-добро състояние. След като свърши с тях, тя погледна осакатената ръка на Маги.

— Как се чувстваш?

— Ще оживея.

— Извинявай — каза Хъч. — Това, дето го казах одеде, не го мислех...

— Зная.

Тя почна да ѝ сменя превръзката, но сълзите продължаваха да се стичат по лицето ѝ и Маги трябваше да довърши започнатото сама. Карсън се довлече и седна до тях.

Хъч се вторачи в тъмното. Пожарите бяха утихнали и нощта беше започнала да се захладда. Сред дърветата се носеше полусърпът на луната.

— Няма го вече — каза тя.

Карсън я прегърна през раменете, но не каза нищо.

— Не искам... — Тя спря, отдръпна се и изчака гласът ѝ да се успокои. — Не искам да го оставя там сред гората.

— Ще го приберем — увери я Карсън.

Джанет не изглеждаше добре. Трябваше да я държат на топло. Маги също даде якето си. Хъч събра няколко съчки и стъкми огън. Вятърът беше започнал да се усилва и температурата падаше. Карсън изглеждаше блед и Хъч се изплаши, че и той може да изпадне в шок.

— Ще стане доста студено — каза тя. — Не е хубаво да прекараме нощта тук.

Карсън се взираше с уморен поглед в огъня.

— Че какъв избор имаме?

— Можем да вземем совалката.

— И как ще го направим? Аз не мога да стигна дотам. Нито пък Джанет.

— Нямам предвид всички, а себе си.

— И какво ще направиш като стигнеш дотам?

— Ще я докарам тук.

Върховете на дърветата се бяха преплели и закриваха гледката към небето.

— И какво ще направиш? Не можеш да минеш през клоните.

— Разбира се, че мога. Ако махнем едно-две дървета.

Погледът на Карсън срещна нейния.

— Само с това разполагаме — добави тя.

— Да изчакаме да съмне.

— Нямаме толкова време. Джанет никак не е добре.

Той погледна Маги й попита:

— Ти какво мислиш?

Очите на Маги бяха разширени от изтощение и ужас, но тя отвърна спокойно:

— Мисля, че това й е призванието.

„Не е забравила какво й казах.“ Хъч се почувства адски изморена.

Разбира се, най-добре беше да тръгне веднага. Преди това обаче имаше да свърши доста неща.

Искаше да намери най-подходящото дърво, което трябваше да свалят. Мислеше, че може да минат и само с едно, и го откри доста по-нататък по стената, отвъд разрушената стълба. Беше достатъчно близо, че да го стигнат с пулсатор; освен това тя прецени, че като го свалят, образуваната пролука ще е достатъчно голяма, за да мине совалката.

Последното щеше да си бъде чисто пробване на късмета, но тя не губеше надежда.

След това избра място, от което щеше да е най-лесно да вдигне хората, и помогна на Джанет и Карсън да стигнат дотам. Дори самата идея за това сякаш повдигна духа им. Щом стигнаха до мястото, накладоха огъня наново. Вече бяха доста над равнината и съвсем близо до върховете на дърветата. Клоните и листата червенееха от светлината на огъня.

Докато Хъч се приготвяше да тръгне, Маги отиде до ръба на стената, огледа въпросното дърво и погледна надолу. Беше на височината на пететажна сграда.

— Знаеш ли какво трябва да се направи? — попита я Хъч.

— Да. Ще те чакаме да дойдеш със совалката.

Бяха им останали само два функциониращи пулсатора. Но този на Маги беше почервенял. Последният беше на Хъч и тя ѝ го подаде.

Маги поклати глава.

— Вземи го ти. Може да ти потрябва.

— На теб ти трябва, за да свалиш дървото. Така или иначе няма да го изхабя в стрелба по онези малки копелета. Трябва да тръгвам. — Погледите им се срещнаха. — Когато се измъкнем — каза Хъч, — ми се ще да те покания на вечеря.

Маги се усмихна. Неподправена усмивка, почти на ръба на сълзите.

— Благодаря — каза тя. — Много ще ми е приятно.

— Внимавай — предупреди я Карсън.

Хъч завърза фенерчето за китката си и тръгна обратно по стената.

Миризмата на морето беше силна, дърветата долу бяха изпълнени със звуците на насекоми. Последните викове на Джордж продължаваха да отекват в главата ѝ и тя се страхуваше ужасно.

Ако си позволеше, мозъкът ѝ щеше да изрисува ужасни картини за последните му минути. Но тя се помъчи да се съсредоточи само върху това, което трябваше да направи, и се постара да се отърси от страховете и болката си от загубата.

Вървеше по стената и гледаше как земята се приближава все повече. Храсталаците блокираха гледката към поляната.

После ги чу. Точно пред себе си.

Храстите се поклащаха от вятъра. Тя освети повърхността на стената. Всичко изглеждаше чисто. Не, ето ги!

Вторачи се в тях.

Избутваха листа и почва към основата на стената. По гърба ѝ пробяга хладна тръпка.

Взе един камък и го хвърли по тях. Не улучи, но работата моментално спря и стотици очни стълбчета се извърнаха към нея. Няколко рака се отделиха и се скриха в храстите. Останалите просто се отдръпнаха в сенките.

— Маги — обади се Хъч по комуникатора.

— Да?

— Те са тук, в края на стената. Строят си рампа.

Чу как Маги си поема дълбоко дъх. После и как предава съобщението на Карсън.

— Дали да не слезем по стълбата? — попита Маги.

— Не — отвърна Хъч. Нямахше да успеят. — Имате още време. Просто бъдете готови за тръгване и ме чакайте.

— Добре. Хъч?

— Да?

— С нетърпение чакам вечерята.

— Аз също.

Тя мина встрани от раците и скочи от стената. Пътеката, която бяха проправили, ѝ се падаше отдясно, но тя реши да не тръгва веднага по нея. Избра паралелен курс и реши да се прехвърли на пътеката, когато излезе на по-безопасно място. Беше твърдо решена да покаже на тия копелета какво означава пълен набор бойни умения.

Не чуваше никакви звуци от преследване.

— Около мен е чисто, Маги — каза тя по комуникатора. — Вече съм на път.

Не тичаше, но бързаше и се гмурваше в места без изход и растителност, които иначе можеше и да избегне.

Постепенно направи завой към възвишението, като се опитваше да намери пътеката.

Но не можа. Стигна до върха на хълма, без да знае къде се намира. Мамка му!

Беше я пропуснала.

„Не се паникьосвай. Обади се на стената.“

- Маги?
- Чувам те. Как върви?
- Горедолу. Ще стигна.
- Пази се.
- Добре. Как върви при теб с дървото?
- Бавно. Малко е далечно за пулсатора.
- Гледай да го свалиш. Ще се обадя пак.

След пет минути се натъкна на обгорял храст. Добре. Това беше пътят, по който бяха дошли. Но пътеката почти отсъстваше и надеждите й, че ще може да спринтира до совалката, просто се изпариха. Тя си даде сметка колко малко внимание беше обърнала на пътя им. А и не бяха оставили знаци по местата, през които бяха минали. На никой не му беше хрумвало, че може да имат проблеми с връщането; в края на краищата, в най-лошия случай просто трябваше да се свържат с Джейк.

Направи няколко погрешни завоя. При всеки се връщаше по стъпките си. По едно време излезе от гората и се озова пред окъпаната в лунна светлина река. Сринатият мост, който бяха видели от въздуха, лежеше в плитчините като спящ динозавър.

Дървото не падна.

Маги проряза цялото стъбло, но дървото само се наклони на една страна, безнадеждно оплетено в мрежата от клони. Върху нея се сипеха листа и трески.

— И сега какво? — попита тя Карсън. Беше изхабила напълно пулсатора си. Оставаше само оръжието на Хъч. Тя го извади от колана си.

Карсън огледа дърветата.

— Ей там — посочи той. — Срежи онова. — Беше със същия диаметър, на четири-пет метра от първото. Съвсем в края на обхвата на пулсатора. — Срежи го и може да паднат и двете.

Тя го изгледа с нещастен поглед.

— Само това ни остава, Маги.

Тя пропълзя до ръба на стената и се протегна напред. Трябваше да стреля колкото се може по-отблизо. Дръпна спусъка.

Хъч нямаше представа къде се намира. Нямаше звезди, по които да се ориентира. Никакви следи. Нищо. Не виждаше никакви знаци от предишното им минаване, нито едно дърво или хълм, които да ѝ напомнят нещо.

Беше се ориентирала по комуникатора на Маги, който издаваше постоянен сигнал. Това ѝ казваше къде се намира по отношение на стената, а също ѝ даваше възможност да прецени къде горе-долу трябва да е совалката. Беше някъде в този район. Но къде точно? Притесни се, че вече я е подминала.

— Пазй се!

Стъблото се наклони към тях. Това не трябваше да стане: Маги беше изчислила прореза така, че дървото да падне на другата страна. Но вместо това то започна да пада бавно към тях сред какофония от цепещи се трески. Тя запълзя назад от ръба. Дънерът се блъсна в стената и тя се разтреса. Върху Маги падна огромна плетеница от листа, повлече я.

Пращяха клони. Дънерът се срина и Маги с ужас осъзна, че е тръгнала надолу заедно с него.

Влачеше се, без да може да спре, към ръба на стената. Опита се да се освободи. Да намери нещо, за което да се хване. Но сякаш всичко се изхлузваше към ръба.

Светът се изпълни с широки плоски листа и ужасен звук. Тя чу как Карсън крещи името ѝ. И в този момент ѝ хрумна, че никога нямаше да разбере загадката на Оз. Никога. Нито пък защо жителите на Куракуа са идентифицирали Строителите със смъртта.

Всъщност защо ѝ беше да го знае?

Плетеницата за момент спря падането си и тя можа да погледне за последен път сребрилата луна.

„Съжалявам, Хъч.“

— Хъч. — Гласът му трепереше.

— Казвай, Франк.

— Маги е мъртва.

Думите му увиснаха в нощния въздух. Очите ѝ се притвориха.

— Хъч? Чу ли ме?

— Да — каза тя. — Как? Какво се случи? — Изглеждаше ѝ невъзможно. Та с Маги всичко беше наред. Беше твърде умна...

Карсън ѝ разказа. Гласът му беше натежал от мъка.

— Намерих пулсатора ѝ — добави той. — Изпуснала го е.

— Сигурен ли си, че не е оцеляла?

— Хъч, тя се прекатури през стената! — Пауза. — Ти стигна ли до совалката?

— Не, Франк. Бог да ми е на помощ, но нямам представа къде се намирам.

— Добре. — Каза го нежно, като баща. — Все пак опитай. Вече поне си имаме дупка. Ще можеш да влезеш, когато дойдеш.

Тя се вгледа в тъмното право пред себе си и каза тихо:

— Ще дойда.

Джанет не се беше свестила по време на нещастieto. Карсън я погледна. Изглеждаше по същия начин, но пулсът ѝ беше стабилен. Той седна до нея, покосен от мъка. Клепачите ѝ затрептяха и тя докосна китката му. Той се усмихна.

— Няма страшно — отговори той на незададения ѝ въпрос.

— Мога ли да помогна? — Той се наведе над нея, за да я чуе.

— Не сега. По-късно може би. — Тя отново се унесе, а Карсън зарови глава в ръцете си.

Тръскот тъкмо слушаше как няколко от пасажерите ѝ разказват за професионалните задачи, които ще получат, когато се приберат вкъщи, когато дойде Харви и навъсено попита дали може да говори с нея.

— Нямаме връзка с хората от совалката — каза той, щом останаха насаме.

— Откога?

— Последното включване трябваше да е преди четирийсет минути.

Тя се замисли.

— Малко е раничко да се притесняваме. Ти как мислиш? Повреда в оборудването?

— Малко вероятно. Те би трябвало да са я открили. А и освен това совалката разполага с няколко начина за свързване. Морис се притеснява.

— Какво беше положението при последното свързване?

— Все още бяха на повърхността. Карсън и екипът на Академията отишли да разглеждат някакви руини. Оставили Джейк при совалката.

— Кога трябваше да се върнат?

— Преди залез-слънце. Там вече е тъмно от един час.

Тя се подпря на преградата.

— Какво можем да направим?

Той я погледна.

— Надявах се, че ти ще успееш да измислиш нещо.

Хъч гледаше останките от моста. Оттук поне имаше представа накъде да тръгне. Но щом влезеше в гората, нямаше да има никакви ориентири. Нито начин да проверява накъде се движи. Ще рече — можеше да мине на десет метра от совалката и пак да не я види.

На запад. Трябваше да върви на запад.

Тя пое дъх и тръгна.

Допреди малко нищо не ѝ беше познато. Сега ѝ се струваше, че е била навсякъде. Отчая се. Раците, от които толкова се беше страхувала на тръгване насам, вече бяха забравени. Къде беше совалката?

Гласът на Карсън наруши тишината.

— Някакъв напредък, Хъч?

— Не — отвърна тя. — Някъде около совалката съм.

— Нямаме много време. Вече ги чувам как идват.

Тя не знаеше какво да каже.

— Ще сваля Джанет по стълбата.

По стълбата? Раците щяха да ги настигнат А и стълбата може би нямаше да издържи тежестта им.

— Недей, Франк — каза тя.

— Ами какво друго? Имаме най-много десет минути. В най-добрия случай.

Гората я заобикаляше отвсякъде. Дънери, храсти и коренища, трева, скали и тръстики.

— Франк?
— Да?
— Кажи нещо. Високо.
— Какво искаш да кажеш?
— Говори.
— Ало?
— По-високо.
— Ало!
— Крещи, по дяволите.
— Ало!

— Може и да свърши работа. — Джейк не би могъл да пострада, освен ако нещо не беше влязло в совалката или ако не е излязъл. И в двата случая поне един от люковете трябваше да е отворен. Най-вероятно този на пилотската кабина. — Франк, включи на канала на совалката и вдигай колкото можеш повече шум.

Тя прекъсна връзката и се заслуша.

Нищо.

Но совалката беше някъде тук. Трябваше да е тук.

Франк Карсън си даваше сметка, че щом напуснат стената, с тях е свършено. Дори ако успееше да свали Джанет по стълбата, пак нямаше да имат шанс — Хъч нямаше да успее да стигне до тях със совалката.

Така че започна да крещи по комуникатора. Крещеше името ѝ, после: „СОВАЛКА, ЕДНО, ДВЕ, ТРИ“. После: „ПО ДЯВОЛИТЕ, КЪДЕ СИ?“

В пулсатора все още имаше малко живот, така че можеше да започне битката. Чуваше шума от черупчестите щипки по скалата.

— Какво става? — попита Джанет. Беше се свестила, но не помръдваше.

Карсън се опита да обясни с възможно най-малко думи.

— Няма ли изход? — попита тя.

— Не.

— Къде е Маги?

Нямаше как да смекчи новината.

— Мъртва е — отвърна той и ѝ описа как е станало.

Тя само въздъхна и попита:
— Имаме ли още един пулсатор?
— Не.

Джанет се помъчи да се изправи, но от превръзката на глезена ѝ бликна кръв. Тя хвана един клон и го стисна с всичка сила.

Карсън отново подхвана разговора със совалката:
— Хъч, побързай, по дяволите!

Джанет изпълзя до стената и погледна падналото дърво.

— Ако стигнат дотук преди нея — каза тя, — ще последвам Маги.

Хъч тъкмо пресичаше един поток, когато чу шепот. Много далечен, носен сякаш от вятъра.

Беше ругатня.

Тя се втурна в луд бяг.

Карсън беше напълно наясно с елементарната жестокост на раците, тръгнали на лов за вечерята си. Обаче имаше и нещо друго — те прилагаха прекалено много усилия, за да се доберат до него. Той се изненадваше на целенасочеността им. Сякаш възприемаха човешките същества като някаква заплаха. Беше ли възможно да имат някакви смътни спомени за предишните обитатели и да са направили някаква връзка с тях?

Каквото и да беше обяснението, той се зарадва, когато откри, че те се разколебават, когато им се покаже. Имаше и още нещо хубаво: не можеха да се катерят добре. Гледаше ги как пълзят по очукания бетон и търсят цепнатини и пукнатини, за да се закрепят. Един дори падна от стената.

Карсън застана на ръба. Някои части от перилата бяха оцелели. Той чу шум от криле и на парапета кацна огромна тъмнозелена птица и наведе глава на една страна като земните птици. Беше колкото орел. Птицата се наведе, изкряка и изведнъж се спусна към раците и сграбчи един, така че щипките му да не я наранят. Ракът изпищя, а птицата пак изкряка и изчезна в нощта.

— Къде ли са роднините ти? — обади се Джанет.

Зачакаха. Накрая раците дойдоха.

Карсън ги чакаше, забравил за болката. Животинките пъплеха към него — тъмна орда, която той не можеше и да се надява, че ще успее да спре. И въпреки това те намалиха темпото, сякаш знаеха какво предстои. Когато челната редица стигна на един метър от него, той вдигна оръжието. Те спряха.

Гледаше ги.

Моментът нямаше да продължи вечно. И накрая, като по сигнал, скалпелите се вдигнаха и съществата се втурнаха напред.

Предупредителната лампичка на пулсатора премигна. Той натисна спусъка и прекара лъча по редиците им с пълното съзнание, че не може да губи време в убиването им поединично. Надяваше се, че това ще е достатъчно да ги накара да се оттеглят. Те пищяха, почерняваха и се блъскаха едно в друго, после отстъпиха.

Но и оръжието издъхна.

— Ей — чу се гласът на Хъч.

— Казвай.

— Викайте. Вече ви чувам. Совалката е съвсем наблизо.

— Вече е малко късничко, Хъч — изръмжа Карсън.

— Говори ми — викна тя. — Не спирай. Псувай, ако щеш!

Фенерчето на Хъч освети совалката, накара я да заблести така, че да я види целият свят. Хладният метал на корпуса проблесна и Хъч с отчаяна радост си помисли, че машината е източник на мощ, която никога не е оценявала напълно. Люкът на пилотската кабина беше отворен и псувните на Карсън се лееха на дивашки изблици.

— Добре, Франк — каза тя. — Намерих я.

— Браво. Размърдай си задника.

Хрумна й, че ако Джейк е бил нападнат в кабината, там може би все още има някой. Нямаше време обаче да се отвлича. Хукна през поляната, скочи на стълбичката и с облекчение видя, че поне кабината е празна.

— Тръгвам — каза тя по комуникатора. — Продължавайте да ми давате сигнал и светнете нагоре.

— Няма начин — отвърна Карсън. — Раците ни избутват към ръба. На какво разстояние си?

— Ще бъда над вас след две минути. — Тя се ориентира по сигнала на Карсън и издигна совалката. Една предупредителна

лампичка премигна: колесникът не беше вдигнат. Да си стои така! Хъч се понесе над море от окъпан в сребристи отънъци листак. Търсеше дупката.

Дупката на Маги.

Пресегна се назад към шкафа за екипировката, взе един пулсатор и го сложи в скута си.

Карсън и Джанет се защитаваха с колове. Карсън удряше и размазваше съществата, докато колът му не се счупи. Джанет просто ги избутваше с десетки през ръба на стената. Положението обаче изглеждаше безнадеждно.

И изведнъж ги окъпа светлината на совалката.

— Виждам ви — каза Хъч. — Можете ли да се качите?

Едно от съществата прониза здравия глезен, на Карсън и той изохка.

— Не — отвърна Джанет.

Окъпан в светлина, тъмният корпус на совалката се снижаваше над тях.

— Дръжте се — каза Хъч.

По цялата стена пъплека раци. „Колко ли си мислят, че сме?“ — И се разсмя — хиляди раци само срещу двама души.

— Хващайте се — каза Хъч. — Внимавайте с колесника. И се дръжте здраво...

Совалката висеше точно над главите им.

Години след това не можех нито да говоря, нито да пиша за тази ужасна нощ. Бяхме очаквали, че това ще е звездният ни миг, венецът на кариерата за всички ни. Бог ми е свидетел, че се чувствах в пълна безопасност, когато тръгнахме. Бяхме добре екипирани и въоръжени. А освен това се намирахме в земя, подслонявала една велика цивилизация.

Така или иначе, не успях да взема необходимите предпазни мерки. Това костваше живота на двама от най-прекрасните хора, които познавах.

Франк Карсън

„Атлантик“, 11 окт. 2219 г.

Думите на Карсън звучат така, сякаш е забравил, че освен това успя да загуби и един пилот. Името му е отбелязано в архивите като Джейк Дикинсън.

Харви Сил

Писмо, публикувано в „Атлантик“, 25 окт. 2219 г.

25.

На борда на „Катрин Пърт“. Сряда, 13 април; 18:00 ч. средноевропейско време.

Намериха тялото на Маги около обед местно време. Освен това откриха части от облеклото и екипировката на Джейк. От Джордж нямаше никаква следа. Раците — разбира се, ако все още бяха в района — гледаха да не се показват пред тежковъоръжения екип, воден от Харви Сил.

Когато се върнаха на „Пърт“, поставиха тялото на Маги в хладилна камера, определиха часа на службата, изпратиха съобщения на „Козмик“ и Академията. Доколкото знаеше Карсън, това беше първият случай, в който някой беше убит от местни форми на живот при полево проучване.

Капитан Морис ръководеше подготовката за службата. Беше потиснат, но и доволен, че дори и да не беше накарал началството да се съгласи с предупрежденията му, все пак се беше оказал прав. Очакваше обаче, че ще му потърсят отговорност. Никога не беше губил хора от екипажа си, нито пък пасажери, а сега трябваше да отговаря за три жертви. И което беше по-лошо, можеше да загуби правомощията си.

— Надявам се, че си давате сметка в какво ни забъркахте — каза той на Тръскот.

Тя си даваше сметка. Беше разрешила слизането на експедицията с убеждението, че професионалистите си знаят работата, и им се беше доверила. Беше правила подобни грешки и преди, но не можеше да се сети за никакъв друг начин, по който да действа. Трябва да имаш доверие в хората, които са на мястото на събитията. Ако от време на време нещата се объркат, ударът пада върху теб.

— Съжалявам, че ти създадох неприятности, Джон — каза тя.

Той не усети иронията ѝ.

— Късно, е за съжаления, Мелани. Въпросът е какво ще правим сега.

Бяха в заседателната зала на капитана. Тръскот беше проследила придвижването на спасителния отряд на контролните уреди, беше гледала как връщат тялото и изобщо не ѝ се приказваше с Морис. Кой ли издигаше хора като него на отговорни постове?

— Казах ти — почна тя уморено, — че ако има проблем, ще се погрижа да бъдеш освободен от отговорност. И ще го направя.

— Знам. — Гласът на Морис трепереше. Не беше в неговия стил да противоречи на хора, които разполагат с властта да го унищожат. — Но имаме три жертви.

— Да, за жалост.

— А аз съм капитанът. Предполагам, че името ми ще се свързва с това нещастие през всички останали години от кариерата ми. Няма да мога да се отърва.

Ужасно е да слушаш възрастен мъж да хленчи!

— По-скоро ми се струва — каза тя, — че неофициалната отговорност, ако такава се появи, ще падне върху доктор Карсън.

Морис много се зарадва да чуе това. Беше обаче твърде хитър, за да покаже задоволството си. Вместо това поседя няколко минути с тъжен поглед, сякаш обмисляше множеството неприятности, които могат да сполетят и най-способните хора.

Тръскот подозираше, че когато тя си тръгне, той ще си поръча кафе и сладки. Емоциите винаги го караха да изгладнява.

— Ще ти направят една операция, когато се върнеш у дома. — Корабната лекарка, жизнерадостна лелка, дразнеше Карсън. Никога не си беше падал по жизнерадостните лелки. — И двамата няма да ставате дванайсет часа, а след това искам да се пазите. Ще ви кажа докога.

Джанет, която беше на съседното легло и разглеждаше анестезирания си крак, попита:

— Докога трябва да стоим тук?

— Няма признаци за инфекция или усложнения, но нямаме много опит с подобни наранявания. Раците са вкарали в кръвта ви протеиново вещество, но не изглежда то да има някакво влияние. Може да предизвика леко гадене, но това ще е всичко.

— Отрова? — възкликна Карсън.

— Вероятно. Но вие не принадлежите към местните биоформи. Така че сте имали късмет. Както и да е, искам да ви държа под око до утре сутринта. Ако дотогава не се появи нищо, ще се върнете в каютите си. — Тя провери записките си. — Имате посещение.

— Кой е? — попита Карсън.

— Аз. — На вратата се появи Харви Сил. — Имам информация за вас.

Лекарката се извини и излезе, а Сил ги попита как се чувстват.

— Доста добре — отвърна Карсън. Истината беше, че не беше мигнал, откакто го бяха качили на борда. — Какво ни носиш?

— Данни от елхасето.

— От какво?

— Лунарната хоризонтална скица. Не помните ли? Нали искахте да знаете кога четирите спътника са били подредени в права линия.

— А, да — възкликна Карсън. В момента това не му изглеждаше важно.

— Е, било е преди доста време. Изчислихме го за около 4743 година преди новата ера по земния календар.

Карсън се позамисли, после каза:

— Това не може да е каквото търсим.

— Защо?

— Много е скоро. Знаем, че са пътували между звездите още през двайсет и първото хилядолетие преди новата ера. Космическата станция е примитивна, така че трябва да е отпреди това. Имаме ли някакво събитие, което се е случило преди повече от двайсет и три хиляди години?

Сил направи справка със записките си.

— Орбитата на единия от спътниците е под тъп ъгъл спрямо останалите. Което означава, че едва ли някога се подреждат в идеална права линия. Преди 4743 година трябва да се върнем с повече от сто хиляди години назад.

— Не може да е вярно!

— Не знам — сви рамене Сил.

— Кажете ми, ако искате да направим нещо друго за вас. — Усмихна се на Джанет и излезе.

— Струваше си поне да опитаме — каза Карсън. — Но чак сто хиляди години...

— А може би изчисленията са погрешни?

— Може би. — Той притвори очи. В стаята едва сега беше започнала да влиза слънчева светлина. Беше топло и го караше на сън. Нещо, свързано със станцията, беше занимавало мислите му, когато започна цялата история с раците. Трябваше да помисли за това, да се поразрови в ума си и да го открие.

— Джанет — каза той, — я си помисли за развалините.

— Какво по-точно?

— Всъщност ние не видяхме кой знае колко от града на пристанището. Приличаше ли ти обаче на типа град, който биха построили хора от много напреднала цивилизация, които пътуват между галактиките?

— Имаш предвид стоманата и бетона ли?

— Да. А също и доказателствата за усилен морски транспорт, които видяхме. Тогава си помислих, че сринатият мост прилича на нещата, които бихме построили ние.

— Но ние пътуваме между галактиките.

— Едва започваме. А те са го правили хиляди години. Има ли логика да са продължили да използват тухлени стени?

— Може би — отвърна тя. — Какво се опитваш да ми кажеш?

— Не знам. — Въздухът беше натежал. Трудно му беше да си размърда мозъка. — Възможно ли е междузвездната цивилизация да е била преди това? Преди градовете и космическата станция?

— Може — каза Джанет. — Ние тръгваме от предположението, че става въпрос за линеен прогрес. Но е възможно да са попаднали в тъмна ера. Или просто да са се сгромолясали. — Тя удари с юмрук по възглавницата си. — Точно това е, Франк. Много интересно какво ще покажат разкопките.

— Да — съгласи се Карсън. — Но ще трябва да ги направи някой друг. Аз със сигурност не слизам пак там. За нищо на света.

Краката му бяха под упойка и той усещаше в тях само приятна топлина.

Докато Джанет спеше, Карсън потъна в мисли. Сънят, който трябваше да дойде след транквилантите, така и не идваше. Карсън се унасяше, но умът му беше буден. Сякаш наблюдаваше от разстояние.

Отново и отново преценяваше решенията, които беше взел. Не беше се отнесъл сериозно към възможността за нападение. Не беше взел и предпазни мерки срещу друга опасност, освен тази, идеща от един-единствен хищник. Не беше успял да осигури необходимата безопасност.

Притъмня и той включи екрана. Луните се появяваха една по една. Бяха хладни, бели и живи. Може би всичко в тази система беше живо: слънцето, планетите, всичко в слънчевата орбита. Дори и материците. Луните се подредиха, строиха се като военна част, като раци...

Елхасе!

Той се събуди. Беше потънал в пот.

Джанет спеше спокойно.

Елхасе!

Беше се случило през 4743 година преди новата ера. А ерата на монументите беше свършила, доколкото знаеха, двайсет и една хиляди години преди новата ера.

Той взе един бележник и започна да пише. Да предположим, че хората, обитавали пристанищния град, са построили космическата станция. Да предположим също така, че активното функциониране на станцията е приключило скоро след това, защото е била примитивна и поради тази причина бързо е станала непригодна. Но понеже не е имало други, по-напреднали станции, градът и цивилизацията на планетата са престанали да съществуват. Дали въобще са успели да надживеят спътника?

Времевата разлика между последното елхасе и (предполагаемия) край на Ерата на монументите беше приблизително шестнайсет хиляди години.

ПРЕКЪСВАНИЯ

Бета Пас III	Куракуа	Нок
21 000 г. пр.н.е.	9000 г. пр.н.е.	16 000 г. пр.н.е.
4000 г. пр.н.е.	1000 г. пр.н.е.	400 г. от н.е.

Разлики от осем хиляди години и от кратни на осем.
Той се взираше в цифрите дълго време.

И си помисли за космическата станция. Защо обитателите ѝ се бяха вързали за креслата си и бяха отворили люковете?

Спомни си старата история от двайсети век за космонавта, който заседнал в орбита, когато се разпаднал Съветският съюз. Той обикалял Земята и един ден държавата, която го била извела в орбита, просто престанала да съществува. Може би и тези същества бяха заседнали по същия начин. Нещо се е случило на планетата им. Нещо, което е пресякло всякакви надежди за връщане. И от мъка и отчаяние те просто са се предали.

Може би прекъсванията не са били постепенни събития. Може би са били внезапни катастрофи, връхлитали някоя нощ. Добре де, ама това звучеше налудничаво. Но накъде водеше? С какви други доказателства разполагаше той? Как можеше това да се отнесе към Оз?

Оз винаги се оказваше окончателната енигма. „Като разбереш Оз — мислеше си той, — ще разбереш цялата загадка.“

Затворен кръг.

Каквото и да бе ставало, то се бе случвало на всеки осем хиляди години. Имало ли е някакво събитие на Бета Пас III през тринайсетхилядната година преди новата ера? И на Нок през осемхилядната година преди новата ера? Хенри например не би одобрил подобен логически скок. Но пък изглеждаше вероятно.

Що за механизъм можеше да произведе подобен ефект?

След известно време той пак поспя малко, но не много добре. Когато се събуди, откри, че дневната светлина се е появила отново. Хъч и Джанет си говореха нещо и му се стори, че темата е бил той самият, защото почти веднага млъкнаха.

— Как си? — попита го Хъч със съчувствие.

— Добре.

Джанет извади левия си крак изпод завивката и го раздвижи.

— Упойката започна да отминава — каза тя.

Карсън се чувстваше по-добре, но му беше приятно да лежи неподвижно.

— Хъч тъкмо казваше, че тази вечер ще има служба — обясни Джанет.

Той кимна и усети нов прилив на тъга. Знаеше, че Хъч се бе връщала на повърхността, и я попита за обиколката. Тя разказа накратко, без да описва никакви подробности. Маги беше умряла по

време на падането. Никакъв хищник не я беше закачил след това. Слава Богу поне за това.

— Трябва да е станало доста бързо — добави Хъч. — Сил е побеснял. Обвинява ни за смъртта на Джейк. Не го казва директно, но то се подразбира. — Тя изведнъж спря и той си даде сметка, че съжалява за думите си.

Той смени темата.

— Ето ви нещо, от което можете да се заинтересувате. — Затърси из леглото си, намери записките си и ги подаде.

Хъч вдигна вежди, след това подаде листчето на Джанет да погледне и тя.

— Осем хиляди години? Не е ли малко дългичко? Но пък съвпадението...

Карсън беше съгласен.

— Не мога дори да се сетя за някакво обяснение. Възможно ли е в мозъка на интелигентните същества да има нещо, което се поврежда на всеки осем хиляди години? Като теорията на Тойнби за циклите на цивилизациите. Има ли въобще някаква логика в това?

— Струва ми се, че не — отвърна Джанет.

Хъч продължаваше да гледа записките.

— И на трите места — каза тя — има странни артефакти. Те очевидно са свързани и дават цялостен образ на картината. Нещо се случва. И ние почти сме го хванали за опашката.

— Опашката — каза Джанет. — Космическият хоргон, който се появява периодично и помита всичко по пътя си. — Тя се беше подпряла на три възглавници и барабанеше с пръсти по масичката-поднос, сложена до леглото ѝ. — Хъч, мога ли да те помоля да направиш една диаграма?

— Разбира се. — Хъч взе дистанционното и отвори стената, при което се показа един екран. — Какво искаме?

— Да разгледаме сравнителното разположение на Бета Пас, Куракуа и Нок.

Хъч ги извика на екран. Бета Пас се носеше право на ръба на Бездната. Куракуа лежеше по-навътре, на петдесет и пет светлинни години разстояние по посока на Земята. Нок беше доста по-ниско по Ръката, на разстояние от сто и петнайсет светлинни години.

— Добре — каза Джанет. — Нека да съберем датите на прекъсванията.

Карсън разбра какво се опитва да намери Джанет: връзка между датите и разстоянията. Той обаче не можеше да види такава. Ако предположенията им бяха верни, най-ранното събитие на Бета Пас III, за което имаха информация, се беше случило около двайсет и една хиляди години преди новата ера. Но в нещата, които се бяха случили след това, нямаше никаква привидна последователност. Второ събитие на Нок пет хиляди години по-късно. И трето на Куракуа седем хиляди години след това. Пълен хаос.

Без да иска, Хъч забеляза положението на Земята. Тя беше далеч от цялата картина. Всички я погледнаха и на Карсън му се стори, че нещо им убягва.

Джанет вече си беше тръгнала, от медицинското отделение, когато с малко помощ Карсън се облече и се приготви да се върне в жилищните помещения. Дадоха му една електрическа инвалидна количка и той тъкмо я пробваше (и мърмореше), когато един помощник го информира, че капитанът иска да го види.

Служителят го поведе към малко помещение за прегледи. Беше обзаведено с два стола, мивка и шкаф за провизии.

— Капитанът ще дойде всеки момент. Изчакайте — каза служителят и се оттегли.

Карсън се ядоса. Символичният жест на Морис да го кара да чака, да демонстрира, че времето на Карсън е по-малко ценно от това на капитана, направо го вбеси. Той се чудеше дали има основание да толерира подобно отношение и тъкмо щеше да си тръгне, когато капитанът влезе, каза му надменно да се чувства „като у дома си“ и си издърпа единия стол с жеста на човек, който има много по-важни работи.

— Е, Карсън — започна той, — мисля, че този път добре ще ни нашарят задниците.

— Мисля, че да, капитане. — Кръвното на Карсън започна да се вдига.

Погледът на Морис бе някак мазен.

— Много съжалявам за загубата на колегите ти.

— Благодаря. Аз също съжалявам за Джейк.

Капитанът кимна.

— Ще ни липсва. — Той погледна право пред себе си, но към нищо определено. Карсън доби усещането, че се опитва да постигне изражение на тъжно съзерцание. — Знаеш, че аз бях против още от самото начало. Ако ме бяхте послушали, това нямаше да се случи.

Карсън не каза нищо.

— Кажете ми, научихте ли нещо важно там долу?

Карсън се изненада.

— Да — отвърна той, — мисля, че научихме.

— Да благодарим на Бога за това, докторе. С три дадени жертви можем поне да сме благодарни, че експедицията е имала някакъв смисъл. — Той наблегна едва забележимо при произнасянето на титлата на Карсън, като че ли тя беше нещо, което трябва да се подчертава.

— Имаше смисъл. — Карсън се почувства стар. — Но това, разбира се, не означава, че си струваше цената, която заплатихме.

— Разбирам — въздъхна Морис. — Ще ми се да ти кажа ясно, че загубата на един човек от екипажа и двама пасажери не е малка работа. Доста хартия ще се изпише, много обяснения ще се дадат. И въпреки че командването на този кораб в никакъв случай не е виновно за случилото се, този инцидент ще ми се отрази много зле.

— Съжалявам, че ви създадохме проблеми.

— Без съмнение. За нещастие понякога благоразумието идва твърде късно. Е, вече няма значение. Днес в седем вечерта ще има служба.

— Казаха ми. — Карсън се размърда. Беше му неприятно да се чувства безпомощен пред този човек. — Нещо друго има ли?

— Не. — Погледът на Морис отново го фиксира. Този път не беше колеблив. — Съжалявам за вас, докторе.

Нямаше никакво съмнение, че екипажът на „Пърт“ много беше обичал Джейк Дикинсън.

По стените бяха окачени големи снимки на Джейк, Джордж и Маги. Джейк беше седнал в пилотското си кресло; Джордж беше сниман на фона на каменист бряг, замислен и гологлав; а Маги — беше снимана само главата — гледаше напрегнато в обектива и тъмната ѝ коса падаше върху едното рамо.

За церемонията се бяха събрали около деветдесет души. Екипажът носеше униформи с черни превръзки на ръкава; пасажерите бяха облекли кой каквото сметне за подходящо.

Церемонията беше кратка. Приятелите и колегите на Джейк описаха добрите стари времена, които бяха споделили с него, любезността му, услугите, които беше правил, но за които не беше получил благодарност. Някои си спомниха и кратки моменти, прекарани с Маги и Джордж.

Карсън беше доволен, че никой, изглежда, не обвиняваше него.

След това говори капитанът. Той отбеляза, че това е първият път, когато „Катрин Пърт“ губи човек. Джейк щял да му липсва, и макар да не бил успял да опознае добре загиналите членове на Академията, той бил сигурен, че са били добри хора и специалисти, и съжелявал за загубата им. Тук той направи пауза и погледът му обходи стените, като се спираше на всяка снимка.

— Можем само да облекчим болката — каза той тържествено, — като знаем, че те загинаха за напредъка на човешкото знание. — Беше притворил очи. — Разбираха рисковете, но не се поколебаха. — На Карсън всичко това му звучеше така, сякаш капитанът вече подготвяше защитата си пред комисията, която със сигурност щеше да направи разследване по случая. — Не можем да намерим достатъчно хвалебствени думи за Джейк, Маги и Джордж. — Той погледна Карсън и помоли Всевишния да бди над присъстващите. Карсън си помисли, че приятелите му заслужават много по-добро изпращане от това лицемерно, подмазващо се бръщолевене.

Когато най-накрая свърши, Карсън мина напред с количката си, извади предварително подготвените си записки и ги погледна. Изглеждаха сухи и надуты. Прекалено приличаха на глупостите на капитана. Мелани Тръскот му се усмихна, за да го окуражи.

Той прибра бележника в джоба си.

— Не познавах Джейк нито толкова дълго, нито толкова отблизо, колкото вие. Но той загина с моите хора, като се опитваше да ни помогне. — Той погледна Хъч. — За загубата на някого никога не може да има основателна причина. Но те знаеха, а е важно, че и вие знаете, че те не загинаха по време на някаква обикновена маловажна туристическа обиколка. Това, което открихме, е много важно. Джейк, Джордж и Маги завинаги ще останат част от него. Както и всички ние.

— Той направи пауза и огледа насъбралите си. — Съжалявам. Платихме с кръвта, си. Ще ми се да не беше така.

Тълпата не се разпръсна. Свързани от общата загуба, хората тръгнаха заедно към предния салон, където светлината беше по-ярка от обикновено, а освен това горяха и три бели свещи. Хората се разпръснаха на малки групички.

Хъч преживяваше нечия смърт на космически кораб за първи път. Винаги си беше давала сметка, че корабите, които пътуват между галактиките с крехкия си товар от оборудване и хора, създават наситени, макар и временни, връзки. Хората се чувстваха по-близки в съюза си срещу враждебната вселена. Антагонизмът, който можеше да доведе до неприятни развръзки на широката плоскост на планетната повърхност, сякаш се стопяваше в залите за наблюдение и по палубите на совалките. А другото важно нещо беше, че нещастията се преживяваха много по-тежко. Сред звездите нямаше зяпачи.

Повечето от масите бяха заети. Хъч обикаляше между тях, разменяше си разни истории с останалите, а понякога просто слушаше. Тази нощ сърцето ѝ кървеше. От време на време ставаше по средата на някой разговор и се оттегляше на място, където можеше да бъде сама. Никой не се обиждаше.

Влезе Тръскот и си наля чаша вино.

— „Ашли Тий“ са тук — каза тя на Карсън. — Могат да отведат екипа ти, когато пожелаеш. Но ти можеш да останеш с нас, ако искаш. Ние имаме по-добро медицинско оборудване.

— Благодаря — каза Карсън. — Съжалявам за всичките неприятности.

— Ще ги преживея. — Тя успя да се усмихне. — Франк, Джон говори ли с теб?

— Не кой знае какво. Зная, че е притеснен.

— Той няма лоши намерения. Но е напрегнат. Загубил е хора и се страхува за репутацията си. Не му е лесно.

— Знам. Но като се има предвид какво са загубили другите, ми е малко трудно да му съчувствам. — Самата Тръскот щеше да си има много повече неприятности. — Ти какво ще правиш сега? — попита той.

— Не знам. Може би ще напиша книга. Формира се комисия, която трябва да разбере дали можем да пригодим техниките за тераформиране, за да подобрим условията на Земята. Мисля, че ще ми е интересно да се присъединя към тях.

Карсън направи гримаса.

— Можете ли да постигнете нещо, без да предизвиквате огромни вълни и земетресения?

Усмивката ѝ озари масата.

— Да, можем. Всъщност ние можем доста неща. Проблемът е, че в повечето случаи хората, които могат да действат, не искат промяна. Властта не толкова покварява, колкото отхранва консерватизъм. Пази статуквото. — Тя сви рамене. — Според Кейсуей единственото разрешение е да се транспортира една малка, високо образована и добре обучена група на планета като Куракуа и да се започне отначало. Склонна съм да се съглася с него, че родната планета е загубена кауза. Но не мисля, че природата на човека ще се промени само като изпратим навън група с овчи кожи.

— Не вярваш, че експериментът на Куракуа ще проработи?

— Не. — Тя отпи от питието си. — По природа не съм песимист. Поне не мисля, че съм. Но мисля, че природата на звяра е вродено егоистична. Куракуа трябва да бъде новата Земя. И аз подозирам, че ще бъде. Но образованието си казва думата само на нивото на повърхността, в най-добрия случай. Обучавай някой мръсник, колкото си искаш — накрая пак ще си имаш мръсник.

Карсън се наведе напред.

— Мислиш, че сме толкова лоши?

— Хомо мръсникус — каза тя. — Просто прочети историята. — Тя погледна часовника си. — Слушай, трябва да тръгвам. Когато пишат за всичко това, погрижи се да не направят грешка в името ми. Между другото, имам няколко съобщения за теб. — Тя извади три плика от джоба си и му ги подаде. След това се обърна и тръгна към изхода.

Пликовете бяха за стандартни съобщения от комуникационния център на „Пърт“. Две от тях бяха от Ед Хорнър. В първото пишеше: **СЪЖАЛЯВАМ ЗА ЗЛОПОЛУКАТА. НАДЯВАМ СЕ, ЧЕ ВСИЧКО Е НАРЕД. НАЙ-ВАЖНА Е БЕЗОПАСНОСТТА НА ЕКИПАЖА.**

ПРЕДПРИЕМИ КАКВОТО Е НУЖНО ДА ПРЕДПАЗИШ ХОРАТА СИ.

Второто беше от два дни по-късно. Даваше правомощия на Карсън да разполага с „Ашли Тий“ както намери за добре. В рамките на разумното.

Хъч се приближи и той ѝ показа съобщенията и попита:

— Какво мислиш?

— За това, което ще правим сега ли?

— Да.

— Да се ограничим с въздушни проучвания. И после да се приберем у дома.

Карсън беше на същото мнение.

— Каж ми какво знаеш за „Ашли Тий“.

Тя приседна.

— Екипаж от двама души. Специалисти са по широкообхватни проучвания. Търсят подобни на Земята планети и правят общи изследвания в това отношение. Не са обучени за работа на повърхността.

— Имат ли совалка?

— Да — отвърна тя. — Но за какво ти е совалка, ако ще сме на орбита?

— Хъч, долу има цели градове. Ще се наложи да прелетим няколко пъти. Да открием каквото можем.

— Добре. „Ашли Тий“ е рейнджърски кораб. Той е малък, и совалката му е малка. Тя, между другото, не е много добра за атмосферни полети.

— Не е добра за атмосферни полети? Но може ли все пак да лети в атмосферата? И можеш ли да го направиш?

— Мога. Малко ще сме тромави. И бавни. Но иначе мога.

Хъч никога не беше изглеждала по-добре. Светлината от свещите трептеше в очите ѝ и се отразяваше в черните ѝ обици от оникс. Той усети у нея дълбочина, измерение, което преди не беше забелязвал. Спомни си първата среща с нея сред монолитите на Оз — тогава му се бе сторила доста лекомислена.

Джанет се присъедини към тях. Беше пийнала малко повече и беше доста паднала духом. Потрепващата периферия на планетата се

носеше по екраните за наблюдение. Намираха се над нощната част, но океаните и облачната покривка просветваха.

Хъч се опитваше да види какво има в третия плик.

— Какво пише в другия?

— От Нок е. — И той го разкъса.

ФРАНК. ИДВАМ. ДРЪЖ СЕ. ДЕЙВИД ЕМЪРИ.

— Е — усмихна се Джанет, — сега получаваме доста помощ. Малко е късничко все пак. Но трябва да им се отдаде заслуженото, че се опитват.

Карсън се разсмя.

— Дейвид е усетил, че тук има нещо. Заинтересуван е.

Хъч убеди всички, че е добре, и остана в салона дълго след като Карсън и Джанет се бяха оттеглили. Тази нощ не можеше да понесе мисълта, че ще остане сама.

Алкохолът не ѝ действаше. От време на време някой се приближаваше, сядаше до нея, опитваше се да подхване разговор. Но тя не можеше да поддържа нито един. Почти си вярваше, че може да се съсредоточи и да накара Джордж да влезе през вратата. Че той все още е от другата страна на комуникатора.

Накара се да мисли за други неща. За идеята на Карсън, че космическата станция е относително скорошна. Че е имало такова нещо като мрачна епоха.

Разчисти масата и извади бележника си.

Цикли от по осем хиляди години.

Направи една черта в горната част на листа. Бездна тук. Бета Пас III там. На ръба на Ръката. А Куракуа? Доста по-назад. Петдесет и пет светлинни години. По посока на Земята. Тя вкара и Нок — на деветдесет и осем години от Куракуа и сто и петнайсет от Бета Пас.

Записа датите на известните събития: 21 000 и 5000 г. пр.н.е. на Бета Пас; 9000 и 1000 г. пр.н.е. на Куракуа; 16 000 г. пр.н.е. и 400 г. от н.е. на Нок. Приравни датата от 400 г. към нулата. Попълни цикъла от осем хиляди години. Да предположим, че събитията са на Бета Пас през 13 000 г. пр.н.е., на Нок през 8000 г. пр.н.е., на Куракуа, кога? 17 000 г. пр.н.е.

Тя гледа дълго резултата. После погледна света на Строителите на монументи на екрана. Върволиците острови. Нефритовия океан. Континента от другата страна.

Те бяха знаели нещо. Бяха построили Оз и кубичните луни и големия Оз тук.

Защо?

И когато отново погледна към бележника, разбра. Беше толкова очевидно, че се зачуди как може да ѝ е убягвало толкова дълго.

Върна се в каютата си, направи една карта и провери цифрите. Всичко съвпаднаше.

ДО: СВЕТОВНА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ И
ТЕХНОЛОГИИТЕ, СМИТСОНИЪН СКУЕЪР,
ВАШИНГТОН

ОТ: ДИРЕКТОРА НА ЕКИПА НА БЕТА ПАС

ПРЕДМЕТ: СТАТУТ НА ЕКСПЕДИЦИЯТА

ЗАГУБИХМЕ МАГИ И ДЖОРДЖ ПО ВРЕМЕ
НАПАДЕНИЕ ОТ МЕСТНИ ФОРМИ НА ЖИВОТ. МОЛЯ,
УВЕДОМЕТЕ КОГОТО ТРЯБВА. И ДВАМАТА УМРЯХА,
ЗА ДА ЗАЩИТЯТ КОЛЕГИТЕ СИ. ГОЛЕМИ ОТКРИТИЯ
ОЧАКВАТ ПРИСТИГАНЕТО НА ШИРОКООБХВАТНА
ЕКСПЕДИЦИЯ. СЛЕДВА ОТЧЕТ. ДОКОЛКОТО
ПОЗВОЛЯВАТ РЕСУРСИТЕ, ЩЕ ОСТАНЕМ НА „АШЛИ
ТИЙ“.

КАРСЪН

ЧЕТВЪРТА ЧАСТ
МАШИНИТЕ НА БОГА

26.

На борда на „Катрин Пърт“. Петък, 15 април; 05:15 ч.

Извънпяването извади Карсън от неприятните му сънища.

— Мисля, че го разгадах — каза въодушевено Хъч от вратата и размаха бележника си.

— Какво си разгадала?

Тя се тръшна на едно кресло.

— Ако отидем на подходящото място — каза тя — и си направим един Оз, можем да разберем за какво става дума.

— Да си направим Оз? Сериозно ли говориш? Не можем да си направим Оз. — Той се зачуди колко ли е изпила през нощта. — Ти въобще лягала ли си?

— Няма значение — каза тя. — Числата работят.

Карсън включи машината за кафе.

— Успокой топката. Какви числа? Къде е подходящото място?

Тя взе едно дистанционно и извади на екрана карта на звездното небе. Начерта една линия по протежение на ръба на Бездната, а също така и паралелни линии през Бета Пас, Куракуа и Нок.

— От много време знаем, че имаме циклите от осем хиляди години, но не можем да видим никаква последователност. Може би защото ни е била пред очите.

— Добре — каза Карсън, — и къде ни води това?

— Ако наистина има цикличност от осем хиляди години и знаем, че тук е имало някакво събитие около 5000 г. пр.н.е., тогава трябва да е имало някакво по-ранно събитие тринайсет хиляди години преди новата ера, нали? А също така двайсет и една хиляди години преди новата ера. — Тя отвори прозорец и изписа цифрите.

Събитие	Бета Пас	Куракуа	Нок
1	21 000 г. пр.н.е.	—	—
2	13 000 г. пр.н.е.	—	—
3	5000 г. пр.н.е.	—	—

— Ако се захванем с този осем хиляди годишен цикъл и го проследим назад във времето, тогава трябва да е имало събитие на Куракуа седемнайсет хиляди години преди новата ера, нали?

Събитие	Бета Пас	Куракуа	Нок
1	21 000 г. пр.н.е.	17 000 г. пр.н.е.	—
2	13 000 г. пр.н.е.	9000 г. пр.н.е.	—
3	5000 г. пр.н.е.	1000 г. пр.н.е.	—

— Окей.

— Добре. Сигурни сме за второто и третото събития на Куракуа. И в двата случая започват четири хиляди години по-късно. Какво може да означава това?

— Мамка му, де да знаех.

— Франк, същото нещо се случва и на Нок.

— Как точно?

Тя попълни последната колона.

Събитие	Бета Пас	Куракуа	Нок
1	21 000 г. пр.н.е.	17 000 г. пр.н.е.	16 000 г. пр.н.е.
2	13 000 г. пр.н.е.	9000 г. пр.н.е.	8000 г. пр.н.е.
3	5000 г. пр.н.е.	1000 г. пр.н.е.	0

— Виждам последователността, но не виждам смисъла — каза Карсън.

— Това е вълна, Франк. Каквото и да е това нещо, то идва от Бездната. Пътува по една светлинна година на всеки седемдесет и четири години. Първата, за която знаем, А-вълната, е пристигнала тук — на Бета Пас — някъде около двайсет и една хиляди години преди новата ера.

— Дявол да ме вземе! — каза той.

— Четири хиляди години по-късно тя удря и по Куракуа. После, около хиляда години по-късно, се появява на Нок.

Карсън обмисли думите й. Абсолютни измислици.

Но пък цифрите съвпадаха.

— Какво би могло да бъде?

— Този, Който ходи по зората — отвърна тя.

— Какво?

Хъч присви очи.

— Помниш ли молитвата от Куракуа? — И тя извика текста на екрана.

*По улиците на Хау-каи чакаме.
Нощта настъпва, идва зима.
Изстиват светлините на света.
И в тази тристотна година
от възхождението на Билат
ще дойде Този, Който ходи по зората,
и стъпка слънцето с нозете си
и съди ще душите на човеците.
По покривите Той ще крачи
и ще покаже Пътищата Божи,
като взриви Машините на Бога.*

— Каквото и да е това — каза Хъч, — то е свързано по някакъв начин с построеното на Оз.

В стаята беше студено.

— Може ли да са талисмани? — попита Карсън. Но представата, че една напреднала цивилизация може да разчита на средства за провокиране на свръхестествените сили, му изглеждаше нелепа.

— Или пък мишени — каза Хъч. — Ритуални жертвоприношения? Символични дарове за боговете? — Тя се извърна, за да застане с лице към него. — Слушай, ако нещо от всичко това е вярно, вълната, която е минала през Нок около 400-та година от новата ера, е изминала оттогава около трийсет и пет светлинни години. — Тя начерта още една линия, за да покаже разположението ѝ. — Трябва да хвърлим един поглед какво има на пътя ѝ.

Карсън се обади на Тръскот рано-рано и каза:

— Искам да те помоля за една услуга. Трябва ми малко оборудване на заем.

— Какво по-точно, Франк?

— Проектор с лъч от частици за голямо натоварване. Най-големия, който имаш. Имаш такъв на борда, нали?

— Да, имаме няколко. — Тя изглеждаше озадачена. — Да не би да имаш намерение да правиш разкопки?

— Не — отвърна Карсън. — Нищо подобно. Всъщност имаме намерение да напуснем системата.

Тя не скри изненадата си.

— Ще уредим това. Какво друго?

— Нещо достатъчно голямо, че да може да бъде използвано за команден пост.

— Добре — каза тя. — И това може да стане. Но ще трябва да се разпишеш за тия работи.

— Благодаря. Много съм ти задължен, Мелани.

— Така си е. Имаш ли нещо против да ми кажеш за какво става дума?

Той не виждаше защо да крие.

— Не, разбира се. Какво ще кажеш да закусим заедно?

„Ашли Тий“ представляваше група от четири цилиндъра, които се въртяха около една централна ос. Беше отрупан със сензорни и комуникационни устройства. Хъч вече беше говорила с екипажа му и каза с усмивка:

— Имам си знаменитост.

Знаменитостта беше пилотът на кораба — Анджела Морган, която беше станала почти легендарна.

Анджела беше висока и стройна, с посребрена коса и сиви очи. Хъч никога не я беше срещала, но знаеше много за нея. Анджела беше направила множество от първите полети по време на началните години, беше разширила границите на магнитните технологии и беше действала като основна движеща сила зад много от механизмите за безопасност, които се прилагаха сега.

Неин помощник беше Тери Драфтс, млад физик от Африка, който нямаше и половината от годините й. Говореше търпеливо и имаше излъчването на задълбочен човек. Не криеше от никого

схващането си, че да летиш с Анджела е равносилно на това да получиш разрешително за много велики неща.

— Ако наистина сте се добрали до нещо, Карсън — каза Анджела, когато ги прие на „Ашли Тий“, — ще се радваме да бъдем полезни. Нали така, Тери? Недейте обаче да ни губите времето, разбрано?

После разведе новите си пасажери по каютите им.

Присъедини се към тях за обяд и изслуша разговорите им за разните преживявания по време на полетите из системата. Накрая ги запита направо дали са сигурни, че това е родната планета на Строителите на монументи. (Сигурни бяха.) Как бяха загинали членовете на екипа? (Никой не се впусна в подробен разказ, но ѝ казаха достатъчно, за да предизвикат както неодобрението, така и уважението ѝ.)

— Разбирам защо ме помолиха да дам кораба си на ваше разположение — каза тя. — Ние можем да останем тук. Можем да ви отведем до „Пойнт Зебра“. А също така можем и да изменим целия път обратно към Земята. Както пожелаете. — „Пойнт Зебра“ беше изходната база за местните изследователски кораби.

— Анджела — обърна се към нея Карсън, — онова, което бихме искали, е да поразгледаме една от луните в тази система. А след това ще попътуваме и по-сериозно.

Анджела насочи телескопите на кораба към пристанищния град. Изглеждаше спокоен: бели руини, вкопани в бледозелени възвишения, гъсти гори, които се спускаха към морето. Разбитият мост, който не водеше наникъде.

Прекараха два дни при подобния на Оз артефакт. Отново се чудиха и маеха на перпендикулярността му. Както спомена Драфтс, това беше нещо като Меката на правите ъгли. И за разлика от конструкцията на спътника на Куракуа, тук нямаше нито една кръгла кула.

Но беше прекалено разрушено. Овъглено. Обсипано с кратери.

— Виждала съм другия — каза Анджела. — За какво им е било да правят подобни неща?

— Ето това се надяваме да разберем — отвърна Карсън.

Нея вечер, понеделник, 18 април 2203 г., малко преди 11:00 часа те излязоха от лунарна орбита.

След два дни Карсън тържествено прибра инвалидната си количка. А Джанет изказа още едно предположение. Най-напред спомена за него на Хъч.

— Мислех си — започна тя — за фразата в онази молитва от Куракуа...

— За Божиите пътища и машините ли?

— Да.

— Та какво?

— Може да не сме много далеч. Ако А-вълна има — тази, която е поразила Бета Пас двайсет и една хиляди години преди новата ера... ако е продължила да се движи, щеше да е стигнала Земята.

Хъч кимна.

— Преди началото на цивилизацията, нали? Преди да е имало кой да я регистрира.

— Не точно. Щеше да е минала през Слънчевата система някъде около петхилядната година преди новата ера.

Хъч изчака. Датата не ѝ говореше нищо.

Джанет сви рамене.

— Това пасва на последните проучвания за Содом и Гомора.

АРХИВ

(Изпратено чрез лазерна станция)

ДО: „КАРИ НАП“

НА ВНИМАНИЕТО НА: ДЕЙВИД ЕМЪРИ

ОТ: ФРАНК КАРСЪН, ЕКСПЕДИЦИЯ БЕТА ПАС,
„АШЛИ ТИЙ“

ПРЕДМЕТ: ОПЕРАТИВНА МАНЕВРА

ДЕЙВИД. СЪЖАЛЯВАМ, ЧЕ ТРЪГВАМ ПРЕДИ ДА
СИ ПРИСТИГНАЛ, НО РАБОТАТА НЕ МОЖЕ ДА ЧАКА.
МОЖЕ ДА УСПЕЕМ ДА ОТКРИЕМ КАКВО СЕ Е
СЛУЧИЛО НА ОРИКОН. СЛЕДВАЩАТА СПИРКА Е
БС04418. ПРИСЪЕДИНИ СЕ КЪМ НАС ТАМ, АКО
МОЖЕШ.

КАРСЪН.

27.

*На борда на „Ашли Тий“, на път за LCO4418. Сряда, 27 април;
19:30 ч.*

— Не мога да повярвам, че наистина правим това — каза Драфтс и се намръщи на двата си чифта.

— Какво да правим? — попита Анджела, като вдигна поглед от книгата си.

— Че преследваме дракон — обясни Хъч. Тя имаше само един чифт.

— Не вярвам и на една думичка от всичко това — каза Анджела. — Но ми се е случвало и да греша.

— Моят проблем е — продължи Драфтс, — че не мога да си представя как изглежда това чудо. Да не би да очакваме, че става въпрос за орди от деструктивни наномашини, изхвърляни от Бездната в галактиката на всеки осем хиляди години? — Той изчисти една карта. — Или пък флотилии от психопати?

— Може би не идва от Бездната, а някъде от центъра на галактиката — каза Джанет. Тя се опитваше да не показва задоволството си от картите, които има! — Серви.

— 4418 е била изследвана. Ако там е ставало нещо, щяхме вече да знаем — каза Драфтс на Карсън.

— А може би не — пак се обади Анджела. — Ако това нещо съществува, може да не е много лесно за откриване. Освен ако не знаеш какво точно търсиш.

— Е — каза Драфтс, — не искам да обиждам никого, но се съмнявам, че тоя дракон ще се покаже на дневна светлина.

— Ее, Тери, стига вече! — Анджела въздъхна толкова силно, че сигурно се чу чак в другия край на совалката. — Ти си прав. Но точно тия, дето изглеждат шантави, правят големите открития.

Карсън ѝ се усмихна с благодарност.

Драфтс сви рамене.

Хъч раздаде и започна да гледа как Джанет сплаши всички така, че никой не заложи нищо. Карсън зашава неспокойно.

— Строителят, изобразен като Смъртта — каза той. — Възможно ли е да се построили нещо, което да им се е изплъзнало?

— Защо не почакаме да стигнем? — каза Хъч. — Бездруго не можем да правим нищо, освен само да предполагаме.

Анджела седеше по турски и четеше „Матама“ — древна японска трагедия.

— Ако вълна има — каза тя, без да вдига поглед, — тя ще трябва да е доста дълбока, от порядъка на няколко светлинни години, за да можем да я засечем. Какъв механизъм може да е толкова голям?

— Ако я има — обясни Джанет, — тя се простира от Куракуа до Нок. Това са сто светлинни години. Минимум. — Тя погледна Карсън. — Това би бил ефект, който не е по силите на никого.

— Аз просто не мога да разбера с какво могат да бъдат свързани всички тези неща — намеси се Драфтс. — Строителите, които и да са били, са имали навика да оставят следи навсякъде, където са ходили. Тоест Монументите. Структурите на Оз и кубичните луни са измежду първите им опити според мен. Просто са се учили да плуват в нови води. Никакво скрито значение: просто са се упражнявали.

— Я стига, Тери — прекъсна го Карсън.

— Защо не? Защо трябва задължително да има някакъв скрит смисъл? Може би те са същото като останалите Монументи — нечия представа за гениално изкуство. А цикълът от осем хиляди години дори не е установен факт. Половината от него е чисто предположение, а останалото е просто фантазия.

Карсън и Джанет погледнаха Хъч. „Мамка му — мислеше си тя, — че какви гаранции мога да дам?“ Но се почувства длъжна да защити предположенията си.

— Датирането не е мое — каза тя. — Изчислено е от Хенри Джейкъби и Дейвид Емъри и от техническите лица на „Пърт“. Аз просто сглобих картинката. Ако цифрите са просто съвпадение, нека са си съвпадение. Но не може да става дума за фантазии. Да не мислиш, че искам да ме срещне дракон в космоса?

Всички се разсмяха и напрежението се стопи.

Ако някаква космическа ръка преместеше червения гигант LCO4418 в Слънчевата система, Меркурий и Венера щяха да потънат в него, а Земята щеше да заплува в горните му слоеве. Той светеше мътночервено, с температура само 2200 градуса по скалата на Келвин. Беше древна звезда, много по-стара от Сол. Кървавочервената ѝ светлина едва озаряваше планетите ѝ — в двата края на системата подобни на Земята, но разделени от четири газови гиганта. Изследователският екип, посетил системата преди десет години, беше стигнал до заключението, че навремето може би е имало и други планети, които са били по-близо до гиганта, но че те са били абсорбирани, когато слънцето се е разширило. Предполагаше се, че сега LCO4418 е близо до края на този цикъл. През следващите няколко милиона години тя постепенно щеше да изчезне.

Полетът мина тихо и мирно. Празничното настроение и ентузиазмът от времето на „Винкелман“ бяха изчезнали. Екипажът и пасажерите почти непрекъснато бяха заедно — никой не се, усамотяваше. Имаше обаче дълги моменти на мълчание, неудобни погледи и неизречени неща. Може би не беше чисто съвпадение, че вечерта, когато стигнаха LCO4418, разговорът се беше завъртял около това как могат да бъдат подобрени погребенията, за да улеснят бъдещите археолози.

В късния следобед на седми май направиха обратния скок в реално пространство.

В моментите, когато беше откровен със себе си, Карсън си даваше сметка, че не очаква да открият нещо. Той всъщност не вярваше в съществуването на вълната. Звучеше любопитно, но наистина не му се вярваше. Сега той стоеше на мостика на „Ашли Тий“ и се чудеше какво прави тук.

Тримата оцелели членове на първоначалния екип отдавна бяха разбрали, че не могат да крият чувствата си един от друг, така че Карсън не се изненада, когато Хъч дойде, застана зад него и каза:

— Понякога просто трябва да си опиташ късмета и да се оставиш в ръцете на съдбата.

Започнаха проучването като най-напред огледаха за изкуствени обекти из цялата система. Показанията бяха негативни, което не означаваше, че не може и да има нещо, а че ако го има, то е или на значително разстояние, или е малко, или е скрито зад някое естествено тяло.

Въпреки настроението си — всички бяха на мнение, че може би преследват призраци — бяха разочаровани.

Анджела се зарови в архивите от първата експедиция на 4418.

— Доста типична система — каза тя на Хъч. — Какво ще правим сега?

Червеният гигант запълваше всички екрани.

— Вертикални и перпендикулярни линии — отвърна тя. — Просто ще направим няколко прави ъгъла.

Карсън прекара доста време в търсене на подходящо място. Обясни стратегията си подробно и Анджела му показва топографски карти от предишното проучване. Решиха да използват един голям спътник, който се движеше около втората планета: 4418-III Делта.

Драфтс го извика на екрана. Приличаше на малка екзотична планетка в сребристо и златисто по здрач. Облаци се носеха над оранжеви снежни полета, азотни морета, метанови блата и извити планински вериги. Лежеше в сянката на тънките пръстени на по-голямата планета.

— Данните за атмосферата показваха водород, метан, азот, както и малко етан, водороден цианид и етилен. Разстоянието от планетата беше 650 000 километра. Период на въртене: 13 дни. Диаметър: 5300 километра. Температура при повърхността: -165°C , измерена на екватора. Гравитация при повърхността: 0,37. Орбитален период: 11,14 дни. Възраст: около 4,7 милиарда години с коефициент на грешка десет процента.

Видяха как в южното полукълбо изригна един леден вулкан. Над един от океаните валеше сняг, а близкото крайбрежие беше под ударите на обилен дъжд.

— Голяма буря — каза Анджела. — Долу има доста етанол, а температурата е подходяща. — Тя се усмихна. — Няма да се изненадам, ако открием петролни езера.

Карсън откри на юг това, което упорито беше търсил: на около двайсет градуса под екватора имаше обширна равнина, пълна с плата.

— Тук — потупа той с пръст по екрана. — Ето тук искам.

С помощта на Хъч Драфтс свали три от външните камери на кораба. „Ашли Тий“ щеше да остане полусляп, но можеха да минат и така. Захванаха здраво една подставка за лазера и триножници за камерите.

— Кажете ми как ще се свързваме — помоли Карсън, когато в ранния следобед на третия ден заобиколиха газовия гигант. Щяха да влязат в орбита около Делта малко след закуска.

Хъч нагласи една от камерите, които им трябваша за наблюдението, и разпъна триножника (щяха да го захванат в леда).

— Ще сложим камерите на земята, около мишената. Ще пуснем два комуникационни сателита. Ако камерите видят нещо, ще изпращат информацията до сателитите, които пък ще я препращат до „Пойнт Зебра“. Сателитите са заоблени. Няма никакви прави ъгли.

— А какво ще стартира камерите?

— Внезапно и съществено увеличаване на електрическата активност или на температурата. Всяка камера си има собствена сензорна система и ще действа независимо от другите. Ако стане нещо, ще получим сигнал.

— Ами обикновените електрически бури? Те няма ли да задействат камерите?

— Според Анджела тук почти няма гръмотевици и други обичайни явления, които да задействат сензорите. Ако това стане — сви рамене тя, — много лошо. Някой ще трябва да излезе.

— Да излезе? — Това не беше сигналната система, за която си беше мечтал Карсън. — В „Пойнт“ няма ли да могат да разберат дали тревогата е фалшива? Имам предвид като видят картината.

— Те няма да получат никаква картина. Образите ще се съхраняват в сателитите. Единственото, което ще се случи, е задействането на алармата.

— А защо да не изпращат картина?

— Не могат. Комуникацията в хиперпространството изисква много енергия. Ние просто не можем да произвеждаме достатъчно за

сложни съобщения, освен ако не възнамеряваме да използваме генератора на „Ашли“, което означава да се обречем на оставане тук. Така че правим каквото можем: изпращаме звуков сигнал.

— Не мога да кажа, че съм много доволен от това положение на нещата — измърмори той. — А камерите ще бъдат ли в безопасност, ако все пак се случи нещо?

— Трудно е да се каже, тъй като не знаем какво може да се случи. Трябва да са близо до зоната-мишена, в рамките на неколкостотин метра, за да могат да работят сензорите за късия обхват. Ако сложим камерите по-надалеч и включим на дълъг обхват, ще улавят твърде много странични явления и ще има доста фалшиви тревоги.

— Ясно.

— И още нещо. Ако се случи това, което очакваме, в атмосферата ще има много електричество и съобщенията ще се преплетат. В този случай сателитите няма да получат картината.

— Значи трябва да се съхраняват и изпращат по-късно.

— Погрижих се за това. Освен това ще записваме всичко на нивото на повърхността. По много копия. Така че при всички случаи ще имаме запис. — Тя се гордееше с направеното и очакваше Карсън да го отчете. Той обаче продължаваше да мисли за нещо. — Опитах се да защитя оборудването колкото може по-добре — добави тя.

— Добре — каза Карсън. — Добре.

— Няма да е зле след една-две години да изпратиш хора да сменят всичко. Уредите не са предназначени за подобна работа и няма да издържат.

— Знам — каза той. И двамата знаеха, че вероятността за второ идване тук е много малка.

Набелязаната зона беше обширна, покрита със сняг равнина между една планинска верига и блато, пълно с киша от азот и хидровъглерод. Платата, които бяха привлекли вниманието на Карсън, бяха разпръснати в една като цяло доста равна местност, покрита с лед и обляна от бледата червеникава светлина на далечното слънце.

Спряха се на група от четири високи скалисти плата със стръмни страни, които лежах в зона със страни приблизително по шейсет километра. Всяко от платата беше горе-долу четвъртито. (Групата беше

избрана най-вече поради тази причина.) Най-малкото имаше площ от около шест квадратни километра, а най-голямото — около сто. Карсън би дал всичко, за да намери четири плата, разположени в четирите ъгъла на идеален квадрат, но природата не беше осигурила това нито на тази планета, нито където и да било другаде из системата. Така че трябваше да се примири с най-доброто, което можеше да се открие.

Имаха намерение да изгладят неравните ръбове и да превърнат платата в идеални кубове. За тази цел три от тях се нуждаеха от много малко работа. Четвъртото обаче — най-голямото — изискваше максимални усилия.

— Няма да приличат много на Оз — каза Тери.

— Напротив — рече Джанет. — Когато свършим работата, ще има само прави линии. Никакви извивки. Като кубичните луни.

— И според теб най-важни са правите линии, така ли?

— Да — отвърна тя. Пррави ъгли. Винаги се стигаше до правите ъгли. — Знаеш ли какво? Може би целият номер е да се създаде нещо, което не съществува в природата.

Карсън се притесняваше, че никой на борда няма опит в работа с големия пулсатор и непрекъснато повтаряше:

— Да не вземем да се избием.

Хъч се опита да си представи как ще протече цялата операция. Щеше да се налага от време на време совалката да лети изцяло на едната си страна, за да може да се стреля по-точно от вратата на товарното отделение.

— Надявам се никой да не изпадне — каза тя.

Качиха елементите на инсталацията на борда и напълниха няколко допълнителни контейнера с кислород. Ако нещата тръгнаха на зле, нямаше да могат да преработват въздуха от тази околна среда. Поради тази причина Карсън, който сега беше абсолютно решен да не поема никакви рискове, донесе толкова, че можеше да им стигне за цял месец.

— Че защо пък толкова много? — попита Драфтс.

— Совалката може да се повреди — отвърна Карсън. — Може да заседнем за доста дълго.

На Хъч совалката не ѝ харесваше. Приличаше на кутия, не много аеродинамична, не много подходяща за полети в атмосферни условия. Пътуването щеше да е доста тромаво. И бавно. И освен това, въпреки че беше убедила Карсън в обратното, не беше съвсем сигурна, че ще може да се справи добре с нея.

— Неприятно ми е, че трябва да ти го кажа — обърна се тя към него, — но тази совалка е просто кутия за обувки с крила. Ще се справим много по-добре, ако накараш Анджела да я пилотира. Освен че е най-добрият специалист в това отношение, тя е свикнала с нея.

— Не може да е чак толкова трудно.

— Да не би да искаш да заложиш живота си на карта?

Карсън я погледна, усмихна се и я поведе към мостика, където Анджела разглеждаше някакви данни за въпросната зона.

— Искам ти да управляваш совалката — започна Карсън. — Хъч каза, че може да ѝ е трудно да се справи и че ти си най-добрата в това отношение.

— Щом искате. — На Хъч ѝ се стори, че Анджела май си е наумила нещо. — Совалката, разбира се, е много тясна. Така че четирима души ще са много.

— На мен изобщо не ми се ще да режа планини — каза Джанет, която също бе с тях. — Ако искате, ще помагам тук.

На сутринта совалката се отдели от „Ашли Тий“ и започна да се спуска. Анджела беше изчислила траекторията и се плъзнаха в горните атмосферни слоеве без проблем.

Нагам вече стана трудно. Вятърът блъскаше по панелите и запращаше цели потоци обилен дъжд по прозорците. Карсън се заоплакваше на висок глас.

— Всичко е наред — каза Анджела. — С такава совалка теченията винаги се усещат много силно. Не се притеснявайте, ще издържи.

Появиха се планински вериги, снежни дюни и океан с цвят на кафе. Нямаше и следа от разумно присъствие. Никаква.

След около час приближиха набеязаната зона, разположена отвъд пълна с тиня река. Пейзажът беше изпъстрен със снежни виелици. Светлината беше призрачна смесица от червеното на

слънцето и воднокафявото, което идеше от гиганта, носещ се на хоризонта като китайски фенер. Мрачно и студено.

Анджела зави на юг и каза:

— Десет минути.

Равнината стана по-гладка. Отново се появи вятър и повърхността се скри сред вдигнатия сняг. Небето беше червено, но не като по залез-слънце, а по-скоро като пепеливия цвят на облаците след горски пожар.

Появиха се първите плата.

— Долу са — каза Драфтс.

— На запад има дъждовна буря — каза Джанет. Над мъглата с цвят на горчица се носеха оранжево-сиви облаци. — Много е силна.

— Джанет. — Драфтс я погледна. — Кажи ми нещо.

— Какво?

— Какво правиш през свободното си време? Когато не преследваш космически вълни.

Вдясно от нея имаше няколко тъмни екрана — скенерите за широкия обхват, които продължаваха да търсят нещо необичайно в системата. Слънцето, планетите и спътниците, кометите, скалите и отделните късове бяха извадени от екрана. Всичко друго, което по някакъв начин се различаваше от обичайното, чак до края на системата, щеше да бъде регистрирано.

И тя му отговори погрешно — както правеше винаги.

— Не знам вече — каза тя. — Наистина не знам.

БОРДОВИ ДНЕВНИК

Приземният екип докладва, че са се приземили.

Задействали сме два сателита, за да имаме денонощна комуникация. Имаме в орбита радар, който да насочи кораба от Нок, когато пристигне.

Ще добавя, че това е най-необичайната задача, в която участвам. Изглежда, никой не знае какво точно търсим.

Т. Ф. Драфтс

„Ашли Тий“

14 май 2203 г.

28.

LCO4418-III (Делта). Събота, 14 май; 17:45 ч. средноевропейско време.

Бурята вилнееше и скриваше всичко освен по-високите плата, които приличаха на сива флотилия, придвижваща се в ръждиви води. Четирите, които си бяха избрали, се намираха в най-западната част на равнината.

Хъч си мислеше, че Карсън е бил повлиян от кулите в ъглите на централния квадрат в Оз на спътника на Куракуа. Когато му го спомена, той се изненада, но после се съгласи, че може би е така.

— Бих искал и тук да се получи същото — каза той. — Да се направи квадрат, като за целта се използват квадрати. Не сме толкова способни, че да го постигнем напълно, но можем да направим нещо много подобно.

Задната част на най-голямото от четирите плата се сливаше с една планина. Точно това щеше да им създаде най-много работа и поради тази причина избраха горната му точка, за да построят базата си там.

Платото беше голямо. Ако тръгнеха по ръба, щяха да им трябват поне десет часа, за да го обиколят. Блокирани от снежната буря, те не можеха да преценят размера му на око, но знаеха, че са се заели с много амбициозна задача.

— Тази вечер ще останем тук — каза Карсън. — Утре сутрин ще му мислим.

Анджела посочи едно тъмночервено петно на изток и каза:

— Вече е сутрин. Но ти си прав — да изчакаме да свърши бурята. Тогава целият проект ще изглежда доста по-смислен.

И се усмихна сухо.

— Нещо ново? — попита Джанет.

— Няма нищо. Мисля, че спят.

— Имаме ли данни за времето?

— Лошо е. Мисля, че тук винаги е лошо. Не съм сигурен. Не ме бива в метеорологията.

Екраните работеха. Даваха сведения за изразходваната енергия, за късо- и дългообхватните скенери, за височината и орбиталната конфигурация. За нивото на горивото. За условията за живот както на кораба, така и на совалката.

Джанет беше доволна от развоя на събитията. Въпреки враждебното си настроение към проекта, Драфтс беше приятна компания, пък и имаше чувство за хумор. Корабът беше комфортен и животът на него си беше направо приятен.

Тъкмо се канеше да подхване някакъв лек разговор, когато той се смрази. Почти в същия момент се включи една от алармите.

— Дълъг обхват — каза той.

Два от екраните светнаха и показаха оптична и сензорна картина от някакъв мъгляв обект. Обхватът беше дванайсет астрономически единици.

Драфтс се намръщи.

— Странно.

Проектиран диаметър: 23 000 км.

— Неправилна форма — каза Джанет.

— Май си имаме допълнителна планета. — Той извика на екран архивите от предишното проучване. — Не трябва да е там. — Загледа се в данните. — Прилича на облак. Водород и прах. Малки количества желязо, въглерод, формалдехид и силикатни частици.

— Значи е облак. — Джанет не разбираше защо е толкова озадачен.

— Анджела би могла да каже повече от мен за това, но не мисля, че облаците са толкова малки. По принцип са доста по-големи.

— Какво има във вътрешността? — попита Джанет.

— Не знам. Не можем да проникнем вътре.

Той увеличи образа на пета степен и го разшири. Продължаваше да е замъглен.

Делта. Неделя, 15 май; 10:45 ч.

Ветровете се отдръпнаха като по команда. Повърхността на платото се успокои и тримата вече можеха да видят нагънатата оранжева планетна повърхност. Анджела извади совалката от снега, който се беше натрупал около нея, после всички слязоха и започнаха да сглобяват базата.

След два часа вече бяха издигнали един РК/107 — херметичен подслон по последна технология, който се състоеше от тройка свързани (но напълно отделни) купола в сребристо и черно. Снегът беше мокър и тежък и пречеше на движенията им, така че когато се прибраха, бяха напълно изтощени. Междувременно се разрази друга буря и видяха как над тях се оформят тежки облаци. Този път обаче заваля дъжд. Падаше на тежки, подобни на сироп капки, които тракаха по прозорците, след което се стичаха надолу като амеби. Проблесна мълния.

— И това ми било редки електрически бури — изхъмка Анджела.

— Между другото — каза Карсън, — ако това е наистина газолинова атмосфера, защо светкавицата не взривява всичко?

— Няма кислород — отвърна тя. — Ако имаше кислород, щеше да се получи страхотен фойерверк.

Базата беше едно малко бижу. Имаха си лични помещения, баня, кухня, комуникационен център и зала за съвещания. По всички външни стени имаше поляризирани прозорци. Разполагаха с удобни мебели, музика, огромна база данни, прилична храна.

— Можеше да е и по-зле — каза Анджела, свикнала на живот при доста по-спартански условия.

Изглеждаше замислена. И когато Хъч я попита какво ѝ се върти в главата, тя за миг се поколеба. После каза:

— Не съм много сигурна. Приближава пенсионирането ми. Всъщност не искаха да ме пуснат на тази експедиция. Мисля, че това е лебедовата ми песен. — Сивите ѝ очи засияха. — Това е най-интересната експедиция, в която съм участвала. Сериозно. Надявам се да открием нещо, за да мога да си тръгна с почести.

— Дори да е дракон?

— Разбира се — отвърна Анджела. — Особено ако е дракон.

— Няма да мине много близо.

Джанет се ровеше в докладите на „Ашли“. Корабът беше изследвал много звезди, предимно на средна възраст, стабилни, от тип G — кандидати от първостепенна важност в изследванията за обитаеми светове и други цивилизации. Засега не намираше в докладите нищо подобно на онова, което наблюдаваха.

Екранът вдясно показваше облака. Не се беше променило почти нищо. Беше само малко по-ясен, но заради увеличението и до известна степен от намаления обхват.

— Ей! — Драфтс се вторачи в устройствата. — Май си имаме още един.

— Какво?

— Още един облак.

Джанет седна до него.

— Къде?

— Изключително дълъг обхват. — Той посочи с пръст данните, а тя извика на екрана изображението. — Този е от другата страна на слънцето, отдалечава се от нас. Намира се почти в края на системата.

— Не можем ли да получим по-добра картина?

— Много е далече. — Той търсеше нещо в базата данни. — Но и него го няма в архивите. — Той я погледна. — Нито един от тези два обекта не е бил тук, когато са правили първото проучване.

— Или пък са ги пропуснали.

— Това е доста невероятно. Може би е по-добре да осведомим Анджела.

Току-що бяха излезли от купола, когато долетя гласът на Драфтс:

— Имаме две аномалии — каза той.

— Какви аномалии? — попита Карсън.

— Нещо като облаци. Два.

— Тук? — възкликна Анджела като погледна кристално ясното небе. Очевидно мислеше, че става дума за нещо в атмосферата.

— Единият се приближава, другият е оттатък слънцето и се движи в обратна посока. Вижте, не съм сигурен, но ми се струва, че не са в орбита.

— Облаци ли казваш?

— Да. Облаци.

— Не е възможно — отсече Анджела.

— Ще ви изпратим картина.

— Добре. — Тя тръгна да се връща. — Франк, имаш ли нещо против?

— Не. Хвърли един поглед. Ще се видим в совалката.

Лъчевият прожектор беше същият като тези, които бяха използвани на Куракуа за пробиване на шахти в полярните ледове. С него се работеше лесно, беше издръжлив и ефикасен. Тесният идеално насочен лъч можеше да прорязва платата като сирене, дори когато прожекторът използваше относително малката мощност на совалката.

Проблемът беше, че устройството не бе пригодно за совалката. Щеше да се наложи Карсън да го прицелва от вратата на товарното отделение, докато совалката беше във въздуха. Имаха само едно предимство: половинтонният инструмент тежеше само около двеста килограма при тази гравитация.

Анджела дойде забързана при Карсън и Хъч. Беше развълнувана.

— Не знам дали има нещо общо с това, което търсим, но си имаме два много интересни обекта. — Тя описа какво са видели на кораба. — Според Тери става дума за облаци.

— Но не и според теб?

— Не. Облаците биха се разкъсали от гравитационните полета. Приличат на облаци, но не може да са облаци. Трябва да са доста твърди тела. Изкривеният им вид ще се окаже чиста илюзия.

— Не могат ли да са водородни облаци? — попита Хъч.

— Не. Не и с такива размери. Тези са прекадено малки. Дори не мога да си представя как са се оформили. — Тя тръсна глава. — Ще ги държим под наблюдение. — Анджела им помогна да застопорят инструмента, след което седна в пилотското кресло. — Готови ли сме?

— Да.

— Добре. Тръгваме. Тревожи ме, че и вие, и прожекторът ще сте в дясната част на совалката. Не правете никакви внезапни промени на положението си. И ако ви помоля да спрете работа, искам да го направите веднага и да се прехвърлите в другата част. Разбрахме ли се? Ако това нещо наистина се отскубне и изпадне, не се опитвайте да го

спирате. Въобще не тежи толкова, колкото изглежда, но това се отнася и за вас. Не искам никакви нещастни случаи.

Тя им пожела успех и затвори пилотската кабина.

Щяха да летят с отворена външна врата, защото инструментът се подаваше навън. Вързаха за коланите си по едно въже.

Анджела запали двигателите и се издигнаха. Совалката направи кръг около трите купола, обърна на изток и се понесе над платото. Времето се беше прояснило и от север подухваше лек ветреца.

— Вероятно платата са образувани от метанови глетчери каза Анджела. — Интересно дали тук има периодични ледникови епохи.

Тя продължи да говори, а Карсън и Хъч я слушаха и търпяха неудобствата на пътуването отзад. Гледаха безкрайните снежни пейзажи и как ръбът на платото тръгва надолу — може би на около двеста метра, и как под тях се ширва равнината. Карсън беше предложил първо да свършат с по-лесните обекти.

Хъч се чудеше дали Анджела някога е пътувала с отворена врата на товарното отделение. Беше малко вероятно, но тая жена си познаваше совалката отлично. Появи се някакво постоянно теглене, тенденция да се накланят на дясната страна, но тя успяваше да компенсира.

Най-лесното на пръв поглед плато беше на юг. То вече представляваше доста приличен куб, като се изключи едно място, където беше паднал къс и беше оставил голяма дупка в общата симетрия. Трябваше да я пооправят. Останалото не беше нищо повече от това да изправят ъглите.

— Приближаваме мишената — каза Анджела. — Да направим две обиколки, за да решим как точно ще процедираме.

Джанет се изненада, когато разбра, че първата експедиция на 4418 е била пилотирана от Харли Коста, когото познаваше. Беше подвижен дребен мъж, който говореше като картечница и не можеше да толерира хора, които не споделяха огромната му страст към астрономията. Джанет си беше направила труда да се позаинтересува от специалността му, беше задавала подходящи въпроси и двамата бързо бяха станали приятели.

Харли не си падаше по простите изречения. Енергията му просто не можеше да се побере в границите на обикновения синтаксис. Идеите му направо атакуваха. Той смазваше (а не просто оспорваше) противните мнения, отхвърляше протестите и налагаше решения с разбиваща категоричност. Харли никога не изразяваше мнение. Той раздаваше истината. Тя често се чудеше що за човек ли е партньорът му, затворен с него толкова години подред.

Докато четеше доклада му за посещението на 4418, тя почти чуваше гласа му. И тук, както навсякъде, Харли беше намерил неща, които да привлекат интереса му. Беше открил вулканична и сеизмична дейност на най-невероятни места, а също и някаква магнитна аномалия около един от газовите гиганти. Беше направил серия измервания за слънцето и се беше забавлявал с изчисляването на датата на окончателното му изчезване.

Тъй като Законът на Боуд им казваше къде да търсят планети, те не бяха правили задълбочено проучване. Значи можеше да са пропуснали други обекти в системата, дори обекти с планетни измерения.

Дали двата облака бяха били тук по онова време?

— Давай!

Хъч натисна бутона и от дулото избликна рубинен лъч. Карсън усети как косъмчетата по ръцете му настръхнаха. Лъчът беше с дебелината на молив. Проблесна през целия пейзаж и се впи в леда.

— Добре стана — каза Хъч, след което се обърна към Анджела: — Завърти надясно съвсем мъничко. Добре. Задръж така.

Карсън се прицелваше. Проследи вертикалната линия по фасадата на скалата. Там започна да се оформя облак от пушек. Лед, сняг и скални късове полетяха надолу и закриха гледката.

— Може да ни трябва много повече време, отколкото очаквахме — каза Карсън.

Комуникаторът иззвъня. Викаха ги от „Ашли“.

— Докладвай — чу се гласът на Анджела. Обаждаше се Тери.

— Имам още малко информация.

— Слушам.

— Нито един от двата обекта не е в соларна орбита. Просто минават през системата. Не са част от нея.

Сигурен ли си? — попита Анджела скептично.

— Да, сигурен съм. И още нещо: поддържат паралелни курсове. И освен това се движат с почти една и съща скорост.

Карсън се усмихна на Хъч — може би щяха да се срещнат с „дракона“. Усмивката му стана още по-широка, когато чу, че Анджела си поема дъх така, сякаш стои пред връхлитащ влак.

Намеси се и Хъч:

— Скоростта — каза тя. — Каква е скоростта?

— Две хиляди и осемстотин за далечния, като намалява. Трийсет и две за приближаващия и се увеличава.

— Скоростта на вълната — каза с надежда Хъч. — Движат се със скорост, много близка до тази на вълната.

Карсън се опита да не дава ход на въображението си.

— Джанет, ти какво мислиш?

— Същото като теб.

Може би тъкмо това трябваше, това мъничко окуражаване от единствения друг професионален археолог в експедицията. Резервите на стария полковник отпаднаха, погледът му проблесна.

— Тери — попита той, — на какво разстояние ще се приближат?

— До нас ли? Ами единият вече е отминал. Другият ще дойде в рамките на трийсет милиона клика. Плюс-минус няколко.

— Колко голям каза, че е?

— 23 000 километра широк. Понякога.

— Понякога ли? — попита Хъч. — Какво е това чудо?

— Не знаем. Не е сфера. Получаваме много разнообразни данни. Може би са фалшиви. Трудно е да се каже.

Димът висеше пред скалата.

— Звучи ми така, сякаш драконът наистина е дошъл — каза Хъч.

— Прибързано заключение — отвърна Карсън. Но изражението му издаваше пристрастността му.

— Според мен все пак си е облак — намеси се Драфтс.

— Да погледнем пак — каза спокойно Анджела.

Трийсет минути по-късно вече се бяха струпали в подслона и наблюдаваха пристигащите картини. По-далечният обект беше почти колкото мъглява звезда, неясно петно сред обилния дъжд. Другарчето

му обаче си беше гръмотевичен облак, осветен заплашително отвътре, като буря на хоризонта точно след залез-слънце.

— Е — каза Анджела, сякаш това единствено възклицание обобщаваше необяснимото. — Каквото и да е това, дори самият факт, че има нещо, е вече значим. Навлизането на извънсоларен обект в планетна система е доста рядко явление. Просто не мога да повярвам, че се случва точно когато сме в този район. А тъй като тези неща са две, готова съм да се обзаложа, че има и още. Доста повече.

— На мен ми прилича на вълна — каза Хъч.

— Не казах точно това.

— Няма значение.

— За нещастие — намеси се Джанет, — ако това е нашето същество, няма да можем да го разгледаме много подробно.

— И защо не? — попита Карсън.

— Трийсет милиона клика не е толкова близо.

— Това не е проблем — каза Хъч. — Ако Анджела е права, много скоро ще се появи и друго. Мисля, че трябва да довършим нашия Оз и да видим какво ще стане.

* * *

На „Ашли“ Джанет и Драфтс се редуваха да наблюдават пристигащите сигнали.

За разлика от многото привърженици на твърдата наука, които тя познаваше, той имаше интереси и извън собствената си област. Имаше чувство за хумор, умееше да слуша и я поощряваше да говори за нещата, които я интересуваха. Тя си даде сметка, че ако трябва да прекара цяла година затворена с някого в метална кутия, Драфтс ще е най-подходящата компания.

Той я разпита за книгата с японска поезия, която четеше, и я накара да съчини сама едно хайку. След няколко минути и много зачеркване тя стигна до нещо:

*Ако те питат за мен,
кажи, че лети сред кометите*

и изпреварва светлината.

— Чудесно — каза Драфтс.

— Сега е твой ред.

— Мен не ме бива.

— Опитай.

Той въздъхна и взе един лист. Тя внимателно наблюдаваше как се мъчи над задачата! Усмиваше ѝ се многозначително, здравата се потруди и накрая ѝ подаде следното:

*Звездите обикалях
и в нощите летях,
за да пия чай с теб.*

— Харесва ми — каза тя.

Тъмните му очи се втренчиха в нейните.

— Знам, че не може да се мери с твоето, но пък казва истината.

Делта. Вторник, 17 май; 15:35 ч.

Ъгълът беше почти под пълни 90°. Проблемът беше в леда — беше крехък и лесно се къртеше. Но се получи добре. Накрая Карсън каза „ура“, изключи захранването и стисна ръката на партньорката си. После се обади на Анджела:

— Готово. Засега свършихме. Да тръгваме.

Понесоха се над свършената работа и ѝ се насладиха. Никак не беше зле за аматьори като тях.

* * *

Анджела прекара цялата вечер пред данните, които пристигаха от „Ашли“. Ровеше се във файловете и си мърмореше нещо.

— Какво не е наред? — попита Хъч.

— Тия неща — отвърна тя. — Няма начин, по който могат да се обяснят. И започвам да се чудя какво ще постигнем, ако ги оставим да си отминат ей така и не се появи нито едно друго.

— Гадно, нали? — възкликна Хъч.

— Меко казано. Изправени сме пред фундаментално откритие. Каквото и да е то. Те просто не се подчиняват на физическите закони. Това, което се приближава към нас, ще подмине слънцето и очевидно ще си продължи по пътя. Искам да кажа, че това нещо наистина пътува. — Тя за момент замълча. — Не мога да разбера какво ги държи толкова компактни.

— Какво предлагаш, Анджела?

— Мисля, че трябва да намерим начин да го разгледаме отблизо, когато минава покрай нас.

— А имаме ли време?

— Можем да уредим някакво засичане. Няма да имаме много време, защото корабът не може да нагласи скоростта си спрямо неговата за времето, с което разполагаме. Но можем да хвърлим един бърз поглед, а и може би сензорите ще са по-ефикасни от по-близко разстояние. — Тя погледна Карсън. — Ти какво мислиш?

— Не можем ли да го настигнем по-късно, ако се наложи? — Въпросът му беше отправен към Хъч.

— Не — каза тя. — Когато си имаме работа с нещо, което се движи толкова бързо, ако го пуснем да си отиде, може никога вече да не го видим.

— Не мисля, че е благоразумно да хукнем след него точно сега — каза Карсън.

Анджела се намръщи.

— Не виждам какво толкова има. Тери е добър пилот. И ще успее да спазва безопасна дистанция.

— Не — отсече Карсън.

— Франк — настоя Анджела — рискът е по-скоро в това да не го направим.

Поспориха още малко и успяха да го убедят.

Направиха няколко последни технически консултации. Драфтс вкара показанията за полета в навигационните системи. Щяха да

използват Фликиндрърови полета, за да преодолеят някои от ефектите на ускорението.

Трийсет минути след като решението беше взето, „Ашли Тий“ излезе от орбита с ускорение, което направо размаза екипажа му по седалките.

— Добре ли си? — попита Драфтс.

— Бива — отвърна Джанет, почти останала без дъх.

— Спринтът ще трае около шейсет и два часа.

На екраните оранжевият леден свят Делта бързо се смали до размерите на топчица, а след това и до точка светлина. След известно време остана да се вижда само газовият гигант, но много скоро и той се превърна в обикновена звезда.

БИБЛИОТЕЧНА СПРАВКА

*Дракон във нощта:
звездите гледа,
с дъх луната стопля.*

14 април 2203 г.

(Намерено в неименуван файл на „Ашли Тий“)

29.

Делта. Сряда, 18 май; 09:30 ч.

Операцията на малкото плато беше минала толкова успешно, че се надяваха да свършат до края на деня.

Рязаха и отчупваха, докато се получиха три гладки скални повърхности, разположени една спрямо друга почти под прав ъгъл. След това продължиха с изправянето на четвъртата стена, на която имаше масивна вдлъбнатина. Карсън много съжаляваше, че не може да я запълни, а вместо това трябва да отсича стените около нея.

Бяха се усъвършенствали в рязането и сега всичко вървеше лесно. Когато беше възможно, слизаха на повърхността. Но през повечето време трябваше да бъдат във въздуха и да работят. Анджела им обърна внимание върху факта, че нарушават много от правилата за безопасност. Тя обаче преглъщаше резервите си, издигаше ги високо във въздуха и при даден сигнал обръщаше совалката на една страна. В задната част, вързан здраво с въжето, Карсън направляваше лъча.

— Давай — казваше Хъч.

След час си размениха местата. На Хъч ѝ харесваше да прицелва голямото оръдие, а освен това се бяха научили как да настройват сензорите така, че да могат да виждат и през пушека, и работата им стана доста по-ефикасна. До момента, в който прекъснаха операцията, за да обядват, една значителна част от задната стена се беше превърнала в чакъл. Но пък бяха направили идеален куб!

Ограничаващият фактор за осъществяването на срещата с облака и придвижването успоредно с него не беше във възможностите на кораба, а в това, че екипажът не можеше да издържи дълго на такова ускорение. Щяха да пристигнат с изтръпнали стави и сковани гърбове и да имат на разположение само няколко секунди, преди обектът да прелети покрай тях и да ги остави на безнадеждно разстояние зад себе си. За да смекчи тези ефекти, Драфтс програмира в ускорението

временни почивки, през които двамата ставаха и се раздвижваха. Пътуването нямаше да е от най-приятните, но щяха да го преживеят.

Хъч нямаше доверие на набързо планираните маневри, защото бяха импулсивни. Чудеше се за какво беше необходимо това пътуване. Логиката на Анджеа имаше право: вероятно щеше да се появи и друг обект. Защо да не тръгнат след него, когато им е по-удобно? Беше се подразнила от това, че Джанет не я подкрепи. Вместо това се беше поддала на общото въодушевление. Отново вземаха прибързани решения, без да мислят за евентуалните последици. Чудеше се дали въобще са се научили на нещо на Бета Пас.

Изпитваше известно задоволство, че сега Джанет е прикована от ускорението. Така ѝ се падаше.

Прегледаха работата си на южното плато. Гледано от въздуха, то приличаше на оранжево детско кубче.

— Ще ми се да можем да променим цвета му — каза Карсън. — Структурите на Оз имаха висока степен на отразяване, а и изпъкваха сред останалото около тях.

— Мислиш ли, че това има значение? — попита Хъч.

— Нямам представа. Възможно е.

Хрумна ѝ, че блокът с цвят на тиква може да се окаже също толкова труден за обяснение за някоя следваща експедиция, колкото се беше оказал за тях Оз.

Беше дошъл редът на източното плато. То беше три пъти по-голямо от това, което бяха довършили току-що, по-неравно и на места доста разбито. Нещо повече: когато започнаха да го оформят, откриха, че е безумно крехко. Стените му се набръчкаха веднага след като лъчът ги докоснеше, при което отпадаха цели участъци. Направиха няколко проби с различна сила на лъча и различни ъгли и откриха, че работата директно отгоре с много ниска мощност е най-приложима в случая.

— Като при всичко останало — каза Карсън, докато разрязваха и излъскваха, — и тук единственото, което върши работа, е финесът. Лекото докосване.

Комуникацията с „Ашли“ ставаше все по-трудна. За двацет и четири часа корабът беше пропътувал приблизително петнайсет

милиона километра. На такова разстояние изпращаните с лазер сигнали трябваше да пътуват около две минути, за да отидат и се върнат. Разговорите станаха бавни и изнервящи и двете групи започнаха да усещат изолираността си една от друга.

Наземният екип спа през нощната фаза. Но и тримата станаха много рано, изпълнени с нетърпение да започнат работа. Направиха си обилна закуска и се върнаха на източното плато.

Надяваха се да довършат стената, която бяха започнали предишния ден, и да оформят ръба. Хъч много обичаше да прави ръбовете. Те бяха откъсване от рутината.

Тъй като голяма част от работата се вършеше от въздуха, Анджела обикновено беше сама в пилотската кабина и наблюдаваше пристигащите от „Ашли“ картини на приближаващия обект. На облака — мъничък, пурпурен и напълно невъзможен.

Понякога трябваше да се отърсва, да си напомня къде се намира, да продължава да държи под внимание работата, както и хората, които висяха на отворената врата на товарното отделение. Но — Боже мой — моментът беше величествен.

Съжаляваше единствено, че не е на борда на „Ашли“.

Драфтс ту изпаднаше във възторг, ту оклюмваше. Сензорите продължаваха да им дават само сведения от повърхността.

— Онова, което искам да направя — каза той на Анджела, — е да заложа всичко на карта и да поставя „Ашли“ право на пътя му. Да го оставя да мине право върху нас и да видим какво ще стане. — Това привлече вниманието ѝ, макар че знаеше, че той не говори сериозно. И все пак натисна бутона за съобщения и му каза да забрави подобни идеи и че тя лично ще разбие цялата му кариера, дори ако спомене още веднъж подобно нещо. Той обаче добави, дълго преди заплахите ѝ да стигнат до него: — Разбира се, няма да го направя. Не вярвам, че пробите ще бъдат от кой знае каква полза, но ще се опитаме да вземем една.

По-късно, когато вече бяха на земята, Карсън дойде за обяд. Хъч остана в задната част, защото пилотската кабина беше много тясна за тримата. Той предъкваше един сандвич, а Анджела правеше плана за полета на следващия ден. И изведнъж Карсън попита:

— Какво е това?

Беше се вторачил в горния екран.

Обектът беше оформил нещо като пръсти.

И въпреки цялото си обучение, въпреки интелектуалните си навици, натрупани през целия ѝ живот, и непоклатимото убеждение, че вселената е в основата си рационална и познаваема, Анджела усети как я побиват тръпки.

Бяха израстъци, някакви удължени участъци. Издатини.

— Седем — каза Анджела. — Преброих седем.

— Едното се разделя — рече Карсън.

Ставаха все по-дълги и тесни. Наистина приличаха на пръсти.

— Имаме ли някакви данни? — попита Карсън.

Анджела провери контролното табло.

— Най-дългият е двайсет хиляди километра, плюс-минус шест процента. Още нямаме данни за удължаването.

— Може би са просто водни капки в дирята на обекта — предположи Хъч.

Да. Точно това бяха. Анджела се почувства облекчена, а след това и глупава, сякаш не беше ясно от самото начало, че става въпрос за нещо толкова обичайно.

— Да — каза тя. — Сигурно.

Водните капки започнаха да губят очертанията си. Разделяха се, преплитаха се, сливаха се. Илюзията се разпадна. Може би наблюдаваха бърза комета с множество опашки. Или пък експлодирал космически кораб.

Но що за изригвания бяха това, за да бъдат изхвърляни такива огромни количества?

— Мисля, че се разпада — каза Анджела.

Комуникаторът иззвъня и на екрана се появи образът на Драфтс:

— Погледнете обекта — каза той.

Карсън вдигна ръка.

— Виждаме го.

Драфтс, разбира се, не реагира, защото образът пристигаше при него след няколко минути.

Анджела беше потънала във водовъртеж от емоции.

— Страхотно! — възкликна тя. Нищо в живота ѝ, който беше изпълнен с какво ли не, не я беше подготвило за това, което изпитваше в момента. Без да може да се овладее, тя нададе радостен вик и

замахна с юмрук във въздуха. — Великолепно! Но какво е това все пак?

Приличаше на нещо, което сякаш се разплита.

От основната му част се откъсваха и политаха навън дълги пушещи комети.

— Какво, става по дяволите? — чу се пак гласът на Драфтс.

Процесът продължи, макар и толкова бавно, че беше трудно да се улови с невъоръжено око. Според Драфтс обектът се разпадаше, стопяваше се както би трябвало да стане много по-рано сред жестоките вълни на гравитационните полета.

— Но защо сега? — запита Анджеела. — Защо не вчера? Защо не миналата седмица? Ако местната гравитация се беше променила съществено, разбирам. Но...

— Другото си премина спокойно — намеси се Хъч. — А това защо експлодира?

— Според мен не става въпрос за експлозия — отговори Анджеела, без да отделя поглед от екрана. — Не може да се види много ясно, но ми се струва, че в момента част от външната му обвивка просто се отлюспва.

— Какво може да причини това?

— Не знам — отвърна тя. — Това нещо май не се подчинява на физическите закони.

Тя започна да превърта на бързи обороти всичко записано до този момент. Обектът се отвори бавно и грациозно — кървавочервено цвете с красиви венчелистчета.

Продължиха работата по изрязването на блоковете, но продължаваха да наблюдават и пристигащите данни за „дракона“.

Към края на работата за деня Анджеела внезапно възкликна:

— То се обръща! Да ме вземат мътните! Променя си курса.

Затова са му били предишните маневри. Просто е изхвърляло материал в пространството.

— Възможно ли е? — попита Хъч. — Искам да кажа, че естествените обекти не обръщат посоката, нали?

— Не и без чужда намеса. — Повърхността навън изглеждаше празна, студена и нечовешка. Пропита от рубинена светлина, място, където можеше да се случи всичко.

— Къде отива? — попита Карсън.

— Не знам. Няма да можем да кажем, докато не завърши маневрата си. Но се обръща към нас.

— Възможно ли е това нещо да знае, че сме тук? — ахна Хъч.

— И какво по дяволите е то? — ядоса се Карсън.

— Нали точно това се мъчим да разберем — отговори Анджела.

— По-добре да осведомим „Ашли“ — каза Хъч.

— Вече им съобщих.

— Може би трябва да помислим как да се махнем оттук — предложи Хъч.

Карсън постави ръка на рамото ѝ, но не каза нищо.

Анджела си беше помислила за същото. Но трябваше да се предпазят от прибързани заключения. Небесните тела не преследват хора.

— Не знам дали си давате сметка — каза тя, — но пред нас е таткото на всички аномалии. Всички ще влезем в учебниците по история.

— Обаче първо трябва да оцелеем — отвърна Хъч.

— Анджела! — Беше Драфтс и изглеждаше доста объркан. — Не знам накъде отива, но със сигурност не отива там, накъдето сме тръгнали ние. Прави си каквото си иска и не можем да се нагаждаме достатъчно бързо, че да го следваме. Ще трябва да обърнем на сто и осемдесет градуса и да опитаме отново. Ще се получи истински маратон. Ще ни трябват още няколко дни, за да можем да го засечем. Не можем да определим нищо, докато не се установи по някакъв начин. — Той поклати глава. — Това просто не може да бъде! Ще се свържа пак с вас, щом разберем какво става.

И изключи.

— Трябва да има някаква грешка — каза Анджела невярващо. — Те имаха достатъчно време да се доберат до него, а сега казва, че му трябвали дни, за да обърне и да го настигне.

— Просто още не е обмислил ситуацията — поясни Карсън.

— Може би. Но освен това може да знае нещо, което ние не знаем.

— Ако знаеше, нямаше ли да го спомене?

— Разбира се. Но може би си мисли, че ние вече го знаем.

— Попитай го.

— Може би няма нужда. — Анджела отново погледна данните и започна някакви междинни операции. Междувременно забеляза, че хранващите клетки са спаднали под границите за безопасност и каза: — Край. Стягайте коланите. Прибираме се.

Никой не каза почти нищо по време на обратния път, но щом влязоха в подслона, тя им каза какво е знаел Драфтс.

— То просто намалява скоростта. Натиснало е спирачките.

— Значи затова се разпада — каза Хъч.

— Да, така ми се струва. Въпреки външния си вид, то очевидно е доста компактно, като се има предвид какво може да прави. Но тази маневра идва малко много дори за механизма, който го държи да не се разпадне.

Карсън зададе въпроса, който може би беше в главата на всички:

— Дали е естествен обект?

— Разбира се — отвърна Анджела. Но тя говореше по-скоро от позициите на здравия разум, отколкото на човек, който знае това със сигурност.

— Как може да си променя посоката? — попита Хъч. — А и що за спирачен механизъм може да има?

— Може би някъде има нещо, което упражнява власт върху него — отвърна Анджела. — Свърхплътен обект например.

— Това ли мислиш, че става? — попита Карсън. Беше съблякъл якето си и тъкмо тръгваше към машината за кафе.

— Не. В такъв случай щеше да има други ефекти, предварителни показания или орбитални отклонения. Но нямаше нищо такова. Нямам никакво обяснение, но това не означава, че трябва да въвличаме някакви злонамерени агенти.

— Кой е злонамерен? — попита Хъч.

Спогледаха се и Анджела остави въпроса да виси във въздуха.

— То реагира на нещо. Трябва да е така. Може би магнитни полета. Може би е имало някакво слънчево изригване. Трудно е да се каже оттук, отдолу. — Тя сви рамене. — Просто ще трябва да изчакаме, за да разберем.

— Анджела — обърна се към нея Хъч, — това нещо като облак ли е? По химически състав.

— Да — отвърна тя. — Състои се от същите елементи, от които се състоят големите облаци, даващи началото на звезди: частици

въглерод, силикати. Водород. Формалдехид. А вероятно във вътрешността му има и голям къс желязо или камък.

Хъч отпи от кафето си. Беше подправено с канела.

— Имаше концентрация на формалдехид в почвата около Оз — каза тя.

— Не знаех — учуди се Анджела. — Вярно ли е?

— Да.

Тя погледна слънцето, което все още беше високо на югозапад. Беше само малко по-близо до хоризонта в сравнение с времето, когато бяха пристигнали.

— Та значи как удря спирачки? — попита отново Хъч.

Анджела се замисли.

— Единият начин е това, което вече познаваме — да изхвърля материал навън. Като ракета. Другият е да си играе с гравитационните полета.

— Това възможно ли е? — попита Карсън.

— За нас не. Но ако антигравитацията е възможна, а има доказателства, че тя е, тогава да, може да бъде направено. Вижте, нека се върнем в реалността. Самото съществуване на това нещо предполага широкомащабна манипулация на гравитацията, на приливните сили, както и на всеки друг вид сили, за които мога да се сетя. Почти изглежда така, сякаш това нещо съществува в дименсионален вакуум, където почти нищо, идещо отвън, не може да го засегне.

— Почти?

— Да, почти. Вижте: има два облака. Да предположим, че са пътували с една и съща скорост, когато са влезли в планетарната система. Трябвало е да се разбият, обаче това не се е случило. Този от далечната страна на слънцето се движи по-бавно от другия. И така трябва да бъде, защото е под влияние на слънчевото притегляне, докато нашето бебче се придвижва към слънцето. Значи някакъв ефект има. Но не ме карайте да ви го обяснявам.

Анджела млъкна и започна да наблюдава обекта и пристигащите данни. Кометната опашка, която (в синхрон с физическите закони) следваше обекта, сега се виждаше по-трудно, защото главата се беше обърнала към тях. Вече и последните частици буквално изчезнаха в червения пейзаж на облака.

— Идва насам — каза Анджела.

Наблюдаваха образа. Очакваха да видят как опашката се появява от другата страна. Това обаче не стана.

Спогледаха се.

— Движи се с постоянен ъгъл към целта — добави тя.

Хъч пребледня.

— Кога?

— Това не може да бъде — каза Карсън. — Да ни преследва облак!

— Ако продължи да намалява скоростта със сегашното темпо, бих казала в понеделник. Около 01:00 часа.

— Най-добре да съобщим на Тери — предложи Карсън. — Кажим им да се върнат и да ни вземат.

Хъч поклати глава.

— Мисля, че няма да стане. Отдалечават се от нас с доста висока скорост. Предполагам, че ще могат да обърнат едва около неделя по пладне.

Беше време за лягане. Хъч седеше пред един дисплей и го гледаше тъжно. Анджела приседна до нея и каза:

— Ще се справим. То не може да преследва нас!

— Знам — отвърна Хъч. — То е илюзия.

Екранът беше изпълнен с поезия.

— Какво е това? — попита Анджела.

— Записките на Маги. — Погледна я за миг и бързо сведе очи. — Мисля, че в тази жена е имало много неща, които просто съм пропуснала да забележа.

Погледът на Анджела се съсредоточи, но тя не каза нищо.

Хъч повика на екрана един файл.

— Това е от „Урик по заник“.

Ставаше въпрос за поредица молитви и песни, написани в чест на героя от Куракуа. Епични по звучене, те съдържаха и силно личен елемент.

„Урик е трябвало да се преживее отблизо — беше записала Маги, — а не от разстояние, както е със земните герои.“

И по-нататък продължаваше:

„Покажи ми какво обожават хората и ще ти кажа кои са най-важните за тях неща.“

И накрая имаше една молитва, която звучеше особено многозначително:

*Духът ми се носи над водите на света,
защото ти си с мен.*

Погледнаха към небето на изток. Щеше да дойде оттам. Щеше да се появи над океана с цвят на кафе. Ако сега слънцето залезете, което, разбира се, нямаше да стане в близките няколко дни, щяха да могат да го видят и оттук.

— Може би ще стане видим през следващите дванайсет часа — каза Анджела.

Снежните полета бяха обширни и спокойни.

Делта. Петък, 20 май; 09:00 ч.

— Какви алтернативи имаме? — попита Хъч.

— Какво ще кажете да се ометем веднага? — предложи Карсън.

— Да се качим на совалката и да тръгнем. Да се махнем от Делта.

Анджела обмисли предложението.

— Не мисля, че съдбата ще е с нас. Совалката е предназначена за операции от кораб до кораб. Не е конструирана за използване в гравитационни ями. Няма мощност. Не можем да се измъкнем, а и не мисля, че можем да си играем на гоненица с това чудовище. Не. Слушайте: в момента се движи доста бавно. Предлагам да останем тук. Да отидем от другата страна на планетата и да се скрием.

— Съгласна съм — каза Хъч, деполяризира панелите-екрани и дневната светлина влезе при тях. — Знаем, че на Куракуа и Нок е имало оцелели: тия неща не убиват всичко живо. Нека просто да се окопаем.

— Слушайте — каза Карсън, — дали наистина ще ни удари?

— Да — отговори Анджела. — Мисля, че по този въпрос няма никакво съмнение. Ще пристигне на около 30° спрямо хоризонта и ще ни удари директно. За нещастие изчислява времето безпогрешно. Ако

беше малко по-рано или по-късно, нямаше да може да ни уцели. При платата искам да кажа.

Стомахът на Карсън се сви. „Изчислява времето безпогрешно.“

— Добре — каза той. — Да тръгваме към другата страна. Нека спътникът погълне ефекта от удара. След това веднага се омитаме. Ако можем. — Лицето му беше станало сериозно. — Значи вече разбрахме Оз. Бил е предназначен да привлече това проклето нещо. Не мога да повярвам! Тия копелета нарочно са уредили бомбардирането на цивилизациите на Нок и Куракуа. Трябва да са били психопати.

— Ще говорим за това по-късно — предупреди ги Анджела. — Имаме много работа.

— Права си — каза Карсън. — Ще започнем с пренареждането на камерите, за да получим възможно най-добрите записи.

— Има още нещо, което можем да опитаме — каза Хъч. — Може би блоковете ни са свършили повече работа, отколкото очаквахме. Можем да ги взривим. Да извадим стръвта от водата.

Анджела поклати глава.

— Мисля, че вече няма значение. Твърде късно е. Това нещо ще си дойде за вечерята, каквото и да правим.

Най-външната луна в системата обикаляше в орбита около газовия гигант на разстояние 18 милиона километра. Беше най-обикновено парче скала, очукано и потрошено. От северното полукълбо на тази луна в момента се виждаше страховито небе — кървавочервено, изпълнено от широка огнена река. Реката не знаеше граници и брегове: тя караше звездите пред себе си и дори слънцето тъмнееше пред светлината на преминаването ѝ.

30.

Делта. Събота, 21 май; 10:10 ч.

Гледаха как драконът се издига — масивен облак, издут и надвиснал отгоре им. По източния хоризонт към тях се носеха потоци и пипала.

Камерите имаха оптични, инфрачервени, рентгенови и късообхватни сензори. Бяха прецизни и обезопасени, но според Хъч нямаше да издържат дълго.

Избраха три места, всяко по на половин километър извън прицелната зона. Две бяха на възвишения. Покриха камерите с импровизирани калъфи и забиха триножниците в леда. Едната беше нагласена да записва приближаването на дракона, а другите — прицелната зона.

Направиха няколко проби, нагласиха захранващите клетки и се оттеглиха в подслона за обяд. Имаше пуйка. „Обилно похапване — помисли Хъч. — Добре е за настроението.“

Отвориха две бутилки „Шабли“ и заприказваха за дреболии.

На никой не му се ядеше.

Преди много време, когато беше на девет, Хъч беше отишла с баща си да види Майкъл Париш — мага. Беше вечер, изпълнена с летящи шкафове, с хора, разрязвани наполовина, и една черна кутия, от която излизаха безброй гълъби, зайци и червено-бели кърпички. Присила се беше опитала да разгадае техниките, използвани от мага, но така и не успя. И макар да знаеше, че се използват трикове, че всичко е илюзия, тя все пак загуби връзката с физическия свят и стигна до момент, в който невъзможното спря да я изненадва.

Сега беше точно в същото състояние.

След вечеря излезе навън, седна в снега и се остави чуждият свят да я завладее, сякаш това можеше да ѝ помогне. Имаше чувството, че този свят е поставен тук изключително за нея и приятелите ѝ, че е чакал милиарди години, за да дойде точно този момент.

След малко и другите се присъединиха към нея и заедно загледаха светлеещото небе на изток.

„Ашли“ продължаваше да предава нови и нови данни за дракона. Драфтс се люшкеше между професионалната оценка и чистата паника и вече ги съветваше да се качат на совалката и да се махнат от планетата. Джанет, която познаваше Хъч и Карсън по-добре, им каза само, че била сигурна, че ще се справят.

— Не бива да чакаме до утре — каза Анджела. — Ще съм много по-спокойна, ако се махнем още тази вечер.

— Тук сме си добре — възпротиви се Карсън. — Няма смисъл да се гъчкаме в совалката предварително. — Той влезе вътре и се върна с още една бутилка „Шабли“. За да докаже правотата си.

Така че зачакаха и започнаха да обсъждат дали ще са на по-сигурно на земята, или във въздуха в момента на удара. Дали не е чиста параноя да си мислят, че това нещо ги преследва. („Не става въпрос за нас — каза всеки от тях по един или друг начин. — То е видяло платата. Тях е хукнало да гони.“). Дали, ако хукнеха да бягат, обектът отново ще промени курса си и ще ги подгони. Да, точно тях — и да вървят по дяволите платата. След известно време, въпреки напрежението, Хъч вече не можеше да си държи очите отворени. Никой не си легна тази нощ — всички спаха в общата стая, на столовете.

Хъч се будеше през няколко минути. Накрая реши, че ако някога ѝ се наложи да мине през нещо подобно (което щеше да се случи, но за това друг път), ще се омете при най-малкия намек за нещо необичайно.

Някъде към пет усети миризмата на кафе. Анджела ѝ подаде чаша.

— Здравсти — каза Хъч.

Драконът приличаше на разгневено петно в небето.

— Много ще се радвам, когато се измъкнем оттук — каза Анджела.

Около слънцето имаше пръстен, а над равнината се стелеше гъста мъгла. На югозапад се беше появила половин луна.

Земята беше покрита с пресен сняг, във въздуха се носеха последните снежинки.

— Голяма излагация — каза Анджела, когато излязоха. — Епохално космическо събитие, а ние трябва да се крием от другата страна на планетата.

— Е, можем и да останем, ако настояваш — каза Хъч.

— Не, нямах това предвид — отвърна Анджела. Качиха се в совалката и тя зае мястото си пред контролните уреди и започна проверката. — Но ми се ще да си имахме кораб, за да можем да излезем в орбита и да гледаме фойерверките.

Хъч включи комуникатора и прибора информацията от „Ашли“. На екрана се появи драконът. Картината вече не беше добра, защото корабът беше много далеч. И продължаваше да се отдалечава.

Анджела си помисли, че основното тяло може да е на повече от един милион километра зад предните частици. Въпреки това продължаваше да им изглежда като гръмотевичен облак. Заплашителен. Мучащ, тътнещ и проблясващ. Но все пак само гръмотевичен облак. Тя се опита да си представи подобно нещо над Храма на ветровете. Какво би разбрала една нискотехнологична раса от всичко това? И се замисли за Строителите на монументи. Защо бяха оставили последната си иронична насмешка? „Сбогом и на добър път. Търсете ни по светлината на окото на хоргона.“

И в този момент разбра.

Комуникационното табло просветна.

— Съобщение — каза Анджела.

На екрана се появи лицето на Дейвид Емъри.

— Здравейте — каза той. — Какво става? Имате ли нужда от помощ?

— Здравей, Дейвид. Къде си? — почти викна Хъч.

Но той не реагира. Тя гледаше и броеше секундите, докато сигналът ѝ пътуваше към него. И току-що родената ѝ надежда умря. Той беше твърде далеч.

Карсън, който тъкмо се вмъкваше през люка, се ухили.

— Я, помощта дошла! Къде са?

Дейвид се усмихна широко.

— Хъч, радвам се да те видя. Аз съм на „Кери Нап“. Какво е това нещо? Какво става?

Хъч му разказа накратко.

— Идваме колкото можем по-бързо.

— Не приближавайте — каза тя. — Стойте настрана, докато данданията мине.

В десет сутринта вече бяха във въздуха.

Всички гледаха дракона: Емъри на „Нап“, Джанет и Драфтс на „Ашли“ и групата на Карсън — на совалката.

Сега картините идваха от „Нап“. Бяха по-ясни от всичко, което бяха получили досега. Делта приличаше на детска топка, която се носи пред космическа стена от черен облак.

Всеки момент щяха да бъдат погълнати.

Огромни фонтани от газ и пара летяха на всички страни; експлозиите избухваха сякаш в различни темпорални измерения. Огнени цветове се откъсваха и отлитаха нанякъде.

— Разпада се — каза Анджела. — Вече се движи доста бавно и предполагам, че досега е отхвърлило около седемдесет процента от масата си. Идва тук, но след това няма да ходи никъде другаде.

Бяха оставили равнината и платата далеч зад себе си. Сега се носеха над едно азотно блато, окъпано в променящата се светлина. Карсън беше в дясното кресло и непрекъснато правеше забележки от рода на: „Боже мой, не мога да повярвам“ и „Нищо чудно, че всички са си имали религия.“

По совалката трополеше градушка. Хъч се чудеше дали ще успеят да се задържат във въздуха и гледаше картината, която идваше от „Нап“.

— Газовият гигант го разкъсва — каза тя в микрофона. — Ако извадим късмет, като стигне дотук може и да не е останало нищо от него.

— Не разчитай на това — предупреди я Анджела. — Това си е китайска загадка. Обаче забелязахте ли нещо странно?

— Странно ли? — Карсън едва се сдържа да не се изсмее.

Тя не обърна внимание на реакцията му, а каза:

— Никакви трусове.

— Не те разбирам.

Но Хъч разбра.

— Намира се на разстояние от петнайсет часа. Тук има ли хоризонтални пластове?

— Да.

Тя погледна Карсън.

— Небесно тяло като това досега би трябвало да е подлудило местната тектоника, нали?

— Така е. — Анджела поработи върху клавиатурата си, за да извика нови данни. — Ако не друго, поне трябва да се получат големи приливни вълнения. — Блатото се беше сменило с кално море. Към брега се търкаляха тежки, бавни вълни. — Това си е най-обикновен прилив — каза тя.

— Какво означава всичко това? — попита Карсън.

— Че тези океани, дори океани от този тип, досега трябва да са излезли от леглата си. Задръж така. — Тя се свърза с „Нап“ и помоли Дейвид да изпрати данни за разположението на сателитите. Докато чакаше, извика на екрана целия файл за газовия гигант и луните му. Установи орбитите, изчисли скоростите и намери лунарните разположения.

Когато корабът изпрати информацията, тя провери предположенията си.

Тау — безформената скала на ръба на системата — беше излязла от орбитата си. Но само с около четиристотин километра. Незначително. Ро беше на двеста километра пред предполагаганото от нея положение. Всичко останало беше на мястото си, в рамките на нормалния толеранс.

Слънцето изгряваше и совалката полетя по-бързо към него. Тъкмо прелитаха над едно газолиново блато. Зад тях небето се възпламени.

— Не е компактно — каза Хъч.

— Точно така — заяви Анджела категорично. — В крайна сметка е само облак от прах. Трябва да е. Някъде вътре трябва да има твърдо ядро, но то ще е малко.

— Но една скала, дори една голяма скала, не може да държи подобно нещо толкова компактно — възпротиви се Хъч.

— Права си. Разбери какво е лепилото и ще спечелиш Нобелова награда.

Неделя, 11:46 ч.

На мониторите нещото приличаше на пришълец от старите приказки. Пратеник на Всемогъщия. Карсън се чудеше как ли е изглеждало небето над Египет по време на първото пришествие. Каква е била прогнозата за времето в Содом. Какво са видели от стените на Йерихон.

Нещо дълбоко в инстинктите му даваше знак, че свръхестественото идва. И докато гледаше как тази очевидно ядосана космическа аномалия се приближава, Карсън се сдоби с религия.

Но докъде можеше да го доведе това? Възможно ли бе наистина да има същества с космическа мощ? Ако тук щяха да се срещнат с такова, то то показваше доста обезпокояващ интерес към по-слабо развитите раси. Глупав бог, който не понася прави ъгли и ги разрушава. Нещо, което създава сериозни неприятности на дръзналите да нарушат Божията заповед да се строят само кръгли неща.

Прехвърли набързо религиозните и романтични изкуства на Нок и Куракуа, както бяха отразени в записките на Маги, за да намери някакви връзки. И откри няколко. На едната планета имаше един облачен демон, който по ужасяващ начин напомняше за нещото в небето. А на другата един мрачен бог с червени очи и плющящи пипала се появяваше от бурята.

14:11 ч.

През пропитите с газолин небеса проблесна светкавица и по предното стъкло започна да бие етилов дъжд. Анджела щеше да се издигне по-нависоко, над атмосферата, но турбулентността беше голяма и се увеличаваше, така че не беше сигурна, че ще успее да се приземи безопасно, когато се наложеше.

Беше ту ужасяващо, ту омайващо. Совалката се носеше и спускаше. В моментите, когато не се бореше, за да запази контрола си над машината, тя си мечтаеше за слава. Винаги щяха да свързват името ѝ с това явление. Дори можеше някой ден да носи името ѝ: Морган. Харесваше ѝ как звучи, повтаряше си го наум. Представяше си как бъдещите учени започват лекциите си: „Известни са няколко категории Морган...“

Е, можеше и да не стане така.

Карсън си представяше вълна от драконови облаци, дълги по хиляди светлинни години, които излизат от Бездната на неустойими дяволски талази. И как поглъщат цели светове с прецизността на часовников механизъм. Избутвани в системата от пулса на някакво космическо сърце. И то не една вълна. Три вълни. Може би хиляди вълни, чиито гребени са разделени от по 108 светлинни години.

С каква цел?

Дали се случваше навсякъде? По цялото протежение на Ръката? От другата страна на галактиката?

— Големият телескоп — каза той.

— Моля? — попита Хъч.

— Телескопът на Бета Пас. Беше насочен към Магелановите облаци.

— Да не би да си разбрал защо?

— Може би. Строителите са знаели за драконите. Мислиш ли, че са се опитвали да разберат дали другите места са по-безопасни? Отвъд тази галактика?

— Хубав въпрос — каза тя.

16:00 ч.

„Нап“ приближаваше откъм слънцето. Карсън си говори надълго и нашироко с Дейвид Емъри. Въпреки забавянето във времето, разговорите го отвличаха от ужасите от пътуването през това ожесточено небе. Емъри го разпитваше за всичко: за условията в пристанищния град, какво бяха видели в космическата станция, как бяха открили дракона. Изрази съболезнованията си по повод на загубата на колегите им. Беше познавал Маги, беше работил с нея, възхищаваше ѝ се.

— С Джордж лично не се познавах — каза той.

Карсън и Хъч си бяха разменили местата. В пилотската кабина Анджела попита Хъч дали разбира защо Емъри разпитва толкова много.

— Не очаква, че ще оцелеем — усмихна се криво тя. — Не иска да останат неясни неща. Заради това задава всичките си въпроси сега.

17:54 ч.

Бяха оставили дракона зад гърба си. Както и слънцето. И преминаха на нощната страна. Но на хоризонта се виждаше призрачно червено проблясване. Под тях повърхността като че течеше, мека и лъскава от снега.

— Ще продължим още един-два часа — каза Анджела — и тогава ще потърсим някоя равнина, колкото може по-гладка, където нищо няма да може да падне върху нас.

Картината, която пристигаше от „Нап“, показваше, че аномалията така се е разпаднала, толкова е намаляла, че не може да се каже точно къде е. Сякаш се беше разляла из цялата система.

В прицелната зона, снимана от камерите, небето бе изпълнено с вряща светлина.

19:52 ч.

Совалката премина над една верига глетчери и се понесе ниско над обширен плосък район. Бяха изминали приблизително половината път около планетата.

— Идеално каза Карсън. — Паркираме тук.

На борда на „Ашли Тий“. 20:06 ч.

„Ашли“ стигна до края на полета си напред. За част от секундата — едно премигване — той замря неподвижно, после този момент свърши, корабът направи пълен завой и започна да се връща. Във вътрешността на кораба моментът почти не се забеляза — само на конзолата просветна една червена лампичка.

— Тръгваме обратно — каза Драфтс. Знаеше, че Джанет е видяла сигнала, но трябваше да каже нещо. Най-сетне бяха на правия път.

21:16 ч.

Анджела се отказа да вика корабите.

— Става все по-лошо — каза тя. — Това нещо заформя ураган от радиация с ниска честота. Повечето в инфрачервения, микровълновия и радиообхвата. Но имаме късмет: би могло да произвежда и рентгенови лъчи и да ни изпържи.

Небето беше почти спокойно. С изключение на яростното проблясване на хоризонта.

23:04 ч.

Два часа до удара. Горедолу. Но с такъв ефимерен обект, кой знаеше?

Съобщенията от областта на платата бяха изкривени до неузнаваемост. Анджела ги изключи. Изключи и всички ненужни системи и направи нещо много странно: изгаси светлината в пилотската кабина, сякаш искаше да скрие разположението на совалката.

Разговорът беше отчайващ. Говореха си за нещастни случаи, за това странно нещо в небето, как никой повече няма да напуска дома си. И успяха да си вдъхнат по малко кураж.

Дали отдавна умрелият Пинакъл беше минал през всичко това?

— Те трябва да са част от природния ред — каза Карсън. — На всеки осем хиляди години идват и унищожават. Защо?

— Изглежда така — каза Анджела, — сякаш вселената е програмирана да атакува градовете. Възможно ли е това?

Хъч седеше в тъмното и се чувстваше като плячка. Какъв беше стихът, цитиран от Ричард? „Има нещо, което стената не обича.“

— Възможно е това да е част от програма за съхраняване на живота — каза тя.

Карсън склочи вежди.

— Като го взриви ли?

— Като не поощрява издигането на доминиращи видове. Може би става въпрос за балансиращ ефект. Може би вселената не харесва места като Ню Йорк.

Видяха светкавица на запад. Идваше към тях.

— Налягането, на въздуха спада бързо — каза Анджела. Земята се разтнесе. Беше само едно потрепване, трус. — Дали да не излетим?

— Не. — Карсън потъна в креслото си и се опита да се отпусне. — Тук сме на по-безопасно.

Понеделник, 00:04 ч.

„Ашли“ ускоряваше. Но каквото и да се случеше, то щеше да е свършило много преди да стигнат до мястото на събитията. Джанет беше прекарала по-голямата част от времето си в опити да разговаря с Емъри, но сигналите се бяха загубили в електромагнитния хаос, създаден от дракона. На екраните Делта и нещото вече бяха заедно. Драфтс беше пощурял. А загубата на връзката направо преля чашата.

Джанет се опитваше да го успокои. Хъч и Анджела Морган на едно място! Ако имаше някакъв начин да оцелеят, тя знаеше, че ако не едната, то другата ще го открие.

00:27 ч.

Небесата прелитаха покрай тях, горяха, експлодираха. Тежки гръмотевици разкъсваха нощта, вятърът виеше. Сняг и лед обстрелваха совалката.

Равнината се разтнесе. Един по един мониторите изгаснаха.

— Справяме се — каза Карсън.

— И още как — отвърна Хъч.

— Направо — допълни и Анджела с нотка на фалшив оптимизъм. — Седим си тук, преследвани от Бога.

— Ще оцелеем — каза Карсън.

Не може да се каже, че имаше някакъв сблъсък. Драконът вече нямаше никакви конкретни очертания. Беше се разтворил. Израстъци с дължина по десетки хиляди километри бяха изпълнили атмосферата на Делта още преди часове. Но Карсън и двете жени знаеха, че планетата вече е в здравата прегръдка на жестокия си посетител.

Въздухът се изпълни с пепел и сняг и се втурна срещу тях.

— Може би наистина няма ядро — каза Анджела.

— Да се надяваме — каза Карсън. И тъкмо щеше да добави с оптимистичен тон, че в крайна сметка всичко няма да се окаже нищо повече от силна буря, когато над главите им избухна бяла светлина и една огнена топка полетя от небето и разкъса снежния пейзаж.

Не беше наблизно, но всички се снишиха.

— Какво беше това?

— Метеор?

— Не знам...

Хъч изруга.

Карсън си пое дълбоко дъх.

— Анджела, колко мислиш ще продължи това?

— Не знам. Най-лошото трябва да свърши до ден-два. Все още се движи прекалено бързо. Освен това не следва орбитата на Делта, така че трябва да излезем от него доста скоро. — Чуваха я как диша. — Струва ми се обаче, че за малко времето тук ще е още по-гадно и отпреди.

— Страх ме е — каза Хъч.

И Карсън го беше страх. Но той знаеше, че не бива да го показва. Нали поне някой трябваше да показва сила.

— Ще се оправим — каза той. Щеше му се да получават картина от камерите; Какво ли ставаше при тях сега?

Главата на дракона се разпадна. Изригвания и фонтани се появяваха, нарастваха и пръсваха, търкаха се един в друг като огромни котки. Хвърчаха късове скали и лед.

Метановите морета се разлиха по близките по-ниски зони. Ветрове със силата на торнадо, раждани от внезапните промени в налягането, ръмжаха около планетата. Навсякъде беше полунощ.

От небето се сипеха камъни и ледени парчета. Огнените им следи осветиха общия хаос. Повечето бяха малки, твърде малки, за да влязат дори в относително тънката атмосфера. Други обаче пронизваха ледените полета и взривяваха блата и морета.

Заизригваха вулкани.

Хъч, Анджела и Франк се бяха свили в совалката си на сред равнината и чакаха. Чакаха колизията, която щеше да разцепи

планетата и която щеше да настъпи, когато сърцевината на дракона удареше повърхността. Както си и трябваше. Както Анджела, въпреки всичките ѝ уверения в обратното, искрено вярваше, че трябва да стане.

Но то така и не се случи.

Ветровете удряха по тях, равнината се тресеше, а от небето се сипеха черен дъжд, лед и гъста пепел.

Нощта ръмжеше и гореше.

Постепенно добиха увереността, че най-лошото е свършило и че ураганните ветрове утихват. Те щяха да оцелеят — само трябваше да преживеят бурята. И се разприказваха. Атмосферата най-общо можеше да се обрисова като нервно тържество. Нощта беше изпълнена с неща, които бумтяха и се взривяваха. Но тях все още ги имаше. И те безмълвно се поздравиха за добрия си късмет. По едно време духът им се повдигна още повече, защото им се стори, че чуват гласа на Джанет сред океана от статично електричество, който се изливаше от комуникаторите.

— Хайде на бас, Франк — каза Хъч.

— За какво?

— Че когато започнем да разбираме историята на Строителите на монументи, ще открием, че повечето от тях са офейкали.

— Какво искаш да кажеш?

— Напуснали са галактиката. Може би са отишли на един от Магелановите облаци. Някъде, където подобни неща няма.

— Възможно е. Но аз мисля, че те просто са се забавлявали, като са ги натрисали на главите на всички примитиви, до които са успели да се доберат. Не вярвам, че Строителите са били много почтени същества.

— Мисля, че ме разбра грешно — поправи го тя.

— В какъв смисъл?

Тя го хвана за китката и каза:

— Оз е бил гръмоотвод.

Той се наведе към нея.

— Май не те чух.

— Франк, те всички са били гръмоотводи. Оз. Кубичните луни. Оз на Бета Пас. Били са предназначени да отвличат вниманието на тия неща.

— Ако наистина е било така, значи просто не са си свършили работата.

— Не. Предполагам, че са направили най-доброто, на което са били способни. Но ти си прав. Това просто не е свършило работа. А накрая Строителите не са успели да спасят дори себе си.

— Мислиш, че са били ударени от едно от тия неща?

— Дори мисля, че са били ударени два пъти. Междузвездната цивилизация вероятно е била унищожена. Сринала се е. Може би са избягали. Не знам. Може би са се измъкнали и са хукнали към Малкия Магеланов облак. Побягнали са от тези неща, защото не са могли да ги отклонят, нито да ги спрат.

— Ами космическата станция? — попита той. — Какво според теб се е случило там?

— Оцелелите. Построили са я отново. Но не са стигнали толкова далече втория път. Не са правили междузвездни полети. Може би е било друг вид цивилизация. Може би са били изгубили прекалено много. Били са в самото начало на космическата си ера, когато вълната е дошла отново. — За момента тя се радваше на тъмнината. — Франк, помисли си какви са били най-добрите им технологии. И колко време предварително са знаели. Може би хиляди години. Знаели са за съществуването на тези неща и са се опитали да помогнат, доколкото могат. Но ти си прав: не са успели.

— Около совалката се навяват преспи — каза Анджела. — Мисля, че ще е по-добре, ако променим местоположението си. Няма да е много приятно, ако бъдем погребани тук.

— Тръгвай — каза Карсън.

Издигнаха се. Навигационните светлини озариха почернелия сняг. Вятърът подметна совалката и издуха натрупаното по корпуса ѝ.

Светкавица проряза нощта. Изчислиха разстоянието по гърма, опитаха се да познаят какъв ефект ще има върху местното налягане на въздуха. Беше на около дванайсет километра от тях. Анджела приземи совалката много внимателно.

Направиха си кафе.

— Има логика — каза Карсън. — Ние през цялото време знаехме, че местните жители са минали през всичко това и са оцелели. Освен може би градското население. — Той я погледна сериозно. — Мисля, че си права. За Оз де. Кога се сети?

— Преди няколко часа. Мислих колко много Оз прилича на град. Кого са се опитвали да заблудят? — Тя го целуна леко по бузата. — Чудя се дали са разбирали какво представляват тия неща? И откъде са идвали?

— Аз пък се чудя — каза Анджела — дали по този начин е започнала организираната религия. — Всички се разсмяха.

Пак просветна. Този път по-близо.

— Може би трябва да обърнем малко внимание на бурята — предложи Хъч.

Анджела кимна.

— Май наистина идва насам, нали?

Падна още една мълния, по-наблизо, и освети кабината.

— Мисля, че ни е видяло — каза Хъч.

— Ей! — Анджела я стисна за рамото. — Гледай да не ти гръмне въображението от пренатоварване.

— Просто си святка — прошепна Карсън.

За да вземе някакви предпазни мерки обаче, Анджела запали двигателите.

— Какъв е обхватът на сензорите ни в момента? — попита Хъч.

— Нулев. Ако трябва да летим, ще бъде абсолютно слепешката.

Дълга светкавица потече между земята и небето и за момент равнината се освети от край до край. После пак изчезна. Изтътна гръм.

— Наистина идва насам — прошепна Анджела.

— Мисля, че не е хубаво да излетим в този вятър, ако не се налага — каза Карсън. Тъкмо щеше да добави нещо, когато едно огнено кълбо проряза небето. Видяха го как прекоси тъмнината от дясно на ляво, как спря и започна да става все по-ярко.

— Копеле мръсно! — извика Анджела. — Обръща към нас. — Дръпна лоста и совалката подскочи във въздуха. Вятърът виеше. Петното в нощта пламтеше — синьо-бяла звезда, която изгаряше, за да се превърне в нова.

— Закопчейте се! — извика Хъч.

Совалката се издигна рязко и светлото кълбо мина под тях. Чуха последвалия рев, усетиха ударната вълна и видяха как към небето изригва бял гейзер.

Хъч погледна Анджела:

— Странен метеорит, а?

— И на мен така ми се струва.

Вятърът ги повлече, направо ги издуха към небето.

Докато Анджела се опитваше да свали совалката към повърхността, до тях удари гръм и нощта се изпълни със светлина. Електронните уреди замряха и совалката се заклатушка като луда. В пилотската кабина нахлу пушек.

Анджела задейства противопожарната система, балансира совалката и отново започна да я издига.

— Гор е по-безопасно — каза тя.

— Не! — извика Карсън. — Долу! Свали ни долу!

— Франк, трябва да можем да маневрираме. Долу ще сме неподвижна мишена.

— Не, Анджела. Кацай!

— Ти си луд — обади се Хъч.

Удари още един гръм.

— Кацай — повтори Карсън. — Веднага!

Хъч го гледаше на монитора си. Той събираше контейнерите с кислород, които бяха подготвили.

Анджела бутна лоста напред.

— По-добре е да се опитаме да се издигнем — запротестира тя.

— Как може човек да се издигне над метеорите? — попита Карсън съвсем спокойно.

Статусните лампички премигнаха, но продължиха да светят. В задната част нещо експлодира и совалката се изпълни с рев. Започнаха да падат.

— Улучи ни! — извика Хъч.

Небето беше изпъстрено със светкавици.

— Петдесет метра — предупреди Анджела. — Кацаме.

Удариха се в равнината, като изхвърлиха фонтани от сняг и пепел. Друг метеор летеше през небето точно към задната част на совалката. Видяха го как спира и започва да става по-ярък.

— Навън — изкрещя Карсън. — Бягайте!

Хъч се търколи в снега, стана и побягна.

Карсън беше точно зад нея.

— Тичайте — извика той. Носеше три контейнера. Изпусна единия, но не се върна да го вземе.

Огненото кълбо се приближаваше откъм веригата възвишения на север.

Побягнаха. Снегът беше твърд и се трошеше под краката им. Хъч падна отново. Мамка му!

— Сигурна ли си, че знае какво прави? — попита Анджела.

— Да — отвърна Хъч. — Давай по-бързо.

Метеорът оставяше огнена следа. От него се отделяха късове и падаха надолу.

— Лягайте! — извика Карсън. Хвърлиха се в снега.

Огнената топка улучи совалката и я взриви. Право в целта.

Земята се разтърси, ледената равнина се освети и тримата бегълци потънаха сред ураган от сняг и почва. По енергийното поле на Хъч трополяха камъни и отломки.

Когато поутихна, Карсън включи фенера си. На мястото на совалката видяха само един кратер.

Анджела потръпна, погледна небето, погледна и фенера и каза:

— Я изгаси това чудо.

Карсън се подчини.

— Щом казваш. Но мисля, че вече няма да ни се случи нищо.

Тя се опита да се зарови в снега, да се скрие от облаците.

— То въобще не преследва нас — каза Карсън.

— Как така? — изненада се Анджела.

Пак засвятка.

— Правите ъгли — обясни той. — Целило се е в совалката. Твоята летяща кутия.

През следващите няколко часа електричеството в небето изчезна. Тримата седяха тихо и гледаха как бурите утихват.

— Мисля, че разбирам защо жителите на Куракуа са използвали образа на Строителите, за да изобразят смъртта — каза Франк.

— Защо? — попита Анджела.

— Ами те са посредникът. Идват — и след тях идва смъртта. Вероятно не са си правили труда да се приземяват, да се представят и да обясняват какъв е проблемът. — Той се усмихна. — Знаеш ли, Хъч, Ричард беше прав. Извънземни няма. Всички сме хора.

— Като Джордж — каза тя.

— Да — каза Карсън. Погледна Анджела и обясни: — Не са можели да спрат проклетите неща и заради това са създали конструкции, които да ги привличат. Просто са им дали какво друго да нападат.

— Хрумна ми нещо — каза Анджела. — Това — и тя махна към небето напосоки — е част от вълната, която е ударила Бета Пас около петхилядната година преди новата ера, Куракуа — хиляда години преди новата ера, и Нок — около четиристотната от новата ера. Горедолу. Нали?

— Да — отвърна Карсън.

— И върви към Земята. — Тя изглеждаше доста разтревожена. Карсън сви рамене.

— Имаме девет хиляди години да се справим с проблема.

— Знаеш ли — каза Хъч — Джанет спомена, че вече може да сме се срещали с тия неща. Според нея А-вълната е унищожила Содом.

Анджела присви очи.

— Содом ли? Може би. — Тя погледна Карсън с усмивка. — Но не съм сигурна, че разполагаме с толкова време, колкото мислиш. В-вълната е все още на път към нас.

Хъч се премести по-близо до другарите си. В-вълната, тази, която беше ударила Бета Пас тринайсет хиляди години преди новата ера, а след това и Куракуа, трябваше да е относително близко до Земята.

— На около хиляда години — каза тя.

— Е — заключи Карсън, — както и да е. Дали са девет хиляди или само хиляда, пак мисля, че имаме достатъчно време.

По лицето на Анджела премина сянка и тя каза:

— Мисля, че това е много сходно с думите на Строителите на монументи.

БИБЛИОТЕЧНА СПРАВКА

Не е направена нито една успешна проба на облака Омега по време на полет. До момента всички опити да се предадат сигнали чрез различни обекти са безуспешни. (Вижте също отличната монография на Ейдриън Елемент

„Загадката Омега“, публикувана в Приложение III, където ще намерите задълбочена дискусия на засегнатите теоретични проблеми.)

Единствените опити да се стигне с кораб с екипаж под най-външните слоеве са направени на 3 и 4 юли 2211 г. от Мег Камбъл на борда на „Паскуарела“. Камбъл прави два последователни опита на 800 и 650 метра. При третия не се връща.

За да се направи подробен анализ на облаците Омега, очевидно трябва да се изчака развитието на нови технологии.

„Хартли & Со“

Джанет Алегри, „Пътищата на Бога“

Лондон (2213 г.)

ЕПИЛОГ

Изследователски институт, Принстън, Ню Джърси. Април, 2231 г.

Дори днес за Строителите на монументи се знае съвсем малко. Дълбоко под пристанищния град на Бета Пасифика III има обширни руини. Предполага се, че датират от ерата Колоас, т.е., ерата на Строителите. (Името означава „хора на вселената“ и явно е включвало и други интелигентни видове.) Разкопките са правят с необходимите предпазни мерки. Това, което се знае в момента, е, че предположението на Присила Хъчинс — че голяма част от колоасите са напуснали дома си — е вярно. Те са планирали, започнали и може би завършили междугалактически скок.

Оцелели представители на вида още съществуват на родната планета. Те са малцина и са стигнали до състояние на почти пълно дивашко съществуване. Сред тях не е открит нито един, който да има някакъв спомен за предишната им слава, освен съхраненото в митовете и легендите.

Последните проучвания подкрепят мнението, че обитателите на космическата станция на Бета Пас III са били свидетели на разрушаването на родната си планета от облак Омега и са предпочели да умрат в космоса пред това да се върнат на опустошеното си родно място. Проучванията продължават.

Опитите да се изследват облаците Омега (които не получиха името на Анджеела Морган) досега са безуспешни. Приема се, че способността на облаците да поддържат компактния си вид се дължи на силни електромагнитни полета, но никой досега не е обяснил по задоволителен начин как точно става това.

Оказа се, че са много по-малко, отколкото се предполагаше в началото. Беше въпрос за съвпадение, че „Ашли Тий“ откри едновременно два от тях в една и съща система. Въпреки това са притесняващо много и няма повод за надежда, че Слънчевата система няма да получи няколко нежелани посетители в близкото си или по-

далечно бъдеще. Вече са запланувани конференции, които да разработят стратегия и да създадат сигурност, че бъдещите поколения не са изложени на тази опасност.

Централният процесор от космическата станция, открит от Маги Туфу, е извор на информация за така наречената „ера на строителите на градове“. По онова време местните жители са носели в съзнанието си спомена за ранните подвизи. Но вместо да служат като източник на гордост, тези спомени провокирали усещането за загубено величие и за отмиране, което забавило развитието, поощрило упадъка и довело до тъмни епохи.

Съществуването на облаците Омега повдигна фундаментални философски въпроси за положението на човешката раса в една вселена, която за мнозина сега е активно враждебна. По целия свят се родиха движения за връщане към природата, а освен това се поднови дейността на фундаменталистки религиозни групи, които десетилетия наред бяха останали в забвение.

Проект „Надежда“ продължава успешното си напредване и засега изглежда, че първите заселници ще пристигнат на Куракуа доста преди насрочената дата.

Бяха открити още шест Монумента. Обществото „Брейкър“ (носещо името на основателя си Арън Брейкър, починал от удар по време на демонстрация пред института „Смитсоиън“) през последните години прави големи усилия да възстанови Великите монументи и да ги вкара в орбита около Земята. Тези опити са поощрявани от технологичния напредък, който ще направи подобен проект осъществим. Въпреки че идеята получава значителната подкрепа на обществеността, има възражения главно от Академията и нейните съмишленици, като един от най-изявените сред тях е Мелани Тръскот. За членовете на „Брейкър“ това са „луди археолози“.

В резултат от опита на „Винкелман“ дизайнът на космическите кораби се е подобрил значително. Като задължителни характеристики сега влизат и вторични системи за поддържане на живота, които могат напълно да минават на ръчен режим на управление.

Кариерата на Мелани Тръскот позатихна за няколко години заради инцидента с Ричард Уолд. Тя отново се появи пред обществеността през 2207 г., когато се противопостави на опитите за

масово заселване на североизток. Загуби тази кауза, но беше избрана за представител в Сената през 2208 г.

Ян Хелм, ръководител на операциите на южните ледове на Куракуа, провеждани от „Козмик“, се отърва от отговорност за натискането на бутона. След това заемаше високи постове в няколко агенции и корпорации и в момента е голям началник в Северноатлантическия съюз.

Големият телескоп на Бета Пасифика носи много от характеристиките на живите организми, макар че не е много точно да се каже, че е жив. Навремето е бил способен да събира информация от всички области на спектъра. Сигналите му и досега не са трансформирани по задоволителен начин в оптични образи. В момента се приема, че софтуерът, чиято технология е само отчасти разгадана, се е повредил.

Хенри Джейкъби почина в Чикаго след продължително боледуване. Последните му години бяха почернени от множество изкривени версии на трагедията при Храма, като според всички тях той е бил прекалено самонадеян и е действал неразумно.

Франк Карсън не започна работа в отдел „Личен състав“ на Академията и въпреки решенията, които взе след смъртта на Маги Туфу и Джордж Хакет, се върна на Бета Пасифика III, където беше ръководител на оперативната група цели шест години. Поставят го на едно ниво с Шамполион, Ларимацу и Уолд. Ожени се за Линда Томас от експедицията на Куракуа и е баща на две червенокоси дъщерички. Освен това е председател на фондация „Маргарет Туфу“, която отпуска средства и стипендии за обещаващи математици.

Туристите в Академията във Вашингтон често посещават крилото на главната библиотека, носещо името на Джордж Хакет. Почти цялата западна стена е заета от една впечатляваща фотография на Хакет на фона на Касумелския надпис, който беше спасен с негова помощ на Куракуа.

Забележителният анализ на търсенето на смисъла на надписа на Оз, направен в монографията „Философски аспекти на линейния касумелски“, беше публикуван преди няколко години и получи всеобщо одобрение. Направен под редакцията на Джанет Алегри, той вече се счита за класика в областта на математиката.

Алегри в момента преподава в Оксфорд.

Присила Хъчинс продължава да пилотира корабите на Академията. Тя си е изградила своя собствена репутация и хората, които я виждат за първи път, често се изненадват, че въобще не е нито толкова висока, нито толкова красива, колкото са очаквали. Но после разбират, че е.

Дейвид Емъри

Издание:

Автор: Джак Макдевит

Заглавие: Машините на бога

Преводач: Мария Думбалакова

Година на превод: 1997

Издание: първо

Издател: ИК „Бард“ ООД

Град на издателя: София

Година на издаване: 1997

Тип: роман

Националност: американска

Редактор: Иван Тотоманов

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/1116>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.